



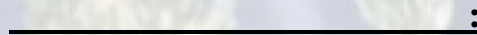
μ μ

μ
,

&

μ μ

μ



μ

:

2014



. : 20919

:

μ

-

,

μ

2014

Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο
Σχολή Περιβάλλοντος, Γεωγραφίας & Εφαρμοσμένων Οικονομικών
Τμήμα Γεωγραφίας

Τίτλος Πτυχιακής Εργασίας:

**Διαχείριση φυσικών καταστροφών και η σημασία της πληροφόρησης:
η περίπτωση της νήσου Κεφαλληνίας το 2014**

Πτυχιακή Εργασία της:

Λιάκου Στεργιανή

A.M: 20919

Επιβλέπων καθηγητής:

Δελλαδέτσιμας Παύλος - Μαρίνος

Τριμελής επιτροπή:

Δελλαδέτσιμας Παύλος - Μαρίνος

Παρχαρίδης Ισαάκ

Σαπουντζάκη Καλλιόπη

Αθήνα, Σεπτέμβριος 2014

Ευχαριστίες

Το έναυσμα για τη συγγραφή της πτυχιακής εργασίας προήρθε από το ενδιαφέρον μου για τη βαθύτερη εκμάθηση σχετικά με τις φυσικές καταστροφές και την ασφάλεια των πόλεων. Το θέμα της προέκυψε από την επίκαιρη πληροφόρηση κατά το χρονικό διάστημα Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου του έτους 2014 σχετικά με τους σεισμούς που προκλήθηκαν στην Κεφαλονιά, καθώς θεώρησα ότι είναι σημαντική περιοχή μελέτης λόγω των ισχυρών σεισμικών φαινομένων από το παρελθόν.

Αρχικά, θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου στον κ. Δελλαδέτσιμα για την πολύτιμη βοήθειά και συνεργασία που έδειξε για την επιτυχή εκπόνηση της παρούσας διπλωματικής μελέτης. Στη συνέχεια, όσον αφορά την επιτροπή αξιολόγησής, θα ήθελα να ευχαριστήσω υπέρμετρα την κ. Σαπουντζάκη και τον κ. Παρχαρίδη για την παρέυρεση τους στην παρουσίαση της πτυχιακής μου εργασίας. Επίσης, ολοκληρώνοντας τον κύκλο των προπτυχιακών σπουδών μου επιθυμώ να ευχαριστήσω τους διδάσκοντες για τις ωφέλιμες γνώσεις τους.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω ολόψυχα την οικογένεια και τους φίλους μου, για τη στήριξη τους και τις πολύτιμες συμβουλές τους καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών μου στο τμήμα Γεωγραφίας.

Περιεχόμενα

Πίνακας συντμήσεων - συντομογραφιών.....	8
Πρόλογος - Εισαγωγή	9
Περίληψη	10
Summary.....	11

A ' Μέρος - Περιοχή μελέτης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ – Ο ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΤΗΣ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ	13
1.1) Γενική παρουσίαση της νήσου Κεφαλληνίας.....	13
1.2) Η έντονη σεισμικότητα στη νήσο και ο Ελλαδικός χώρος.....	21
1.3) Απεικόνιση και κατανομή σεισμικών ρηγμάτων	27

B ' Μέρος - Οι σεισμοί της νήσου Κεφαλληνίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ – ΟΙ ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΣΕΙΣΜΟΙ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ	31
2.1) Καταγραφή των σεισμικών γεγονότων στο νησί.....	31
2.1.1) Οι σημαντικότεροι σεισμοί από το 1953 μέχρι την 26η Ιανουαρίου 2014	41
2.2) Ο σεισμός του 1953 - Ιστορική αναδρομή	43
2.2.1) Η επιρροή των σεισμών στην πολιτική και πρώτος αντισεισμικός κανονισμός ...	46
2.3) Ο σεισμός στην Παλική το 1983	47
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ – ΟΙ ΣΕΙΣΜΟΙ ΤΟ ΕΤΟΣ 2014: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ.....	50
3.1) Γενικές πληροφορίες για την εκδήλωση του σεισμού.....	50
3.1.1) Η ημέρα που προκλήθηκε ο σεισμός της 26 ^{ης} Ιανουαρίου 2014.....	52
3.2) Ο νέος ισχυρός σεισμός της 3 ^{ης} Φεβρουαρίου 2014	55
3.3) Οι σημαντικότεροι μετασεισμοί και οι επιπτώσεις τους	57
3.3.1) Η μετασεισμική ακολουθία για το επόμενο χρονικό διάστημα.....	60
3.4) Η γενική υπάρχουσα κατάσταση στο νησί μετά από τους σεισμούς	63
3.5) Η εκτίμηση του μεγέθους της σεισμικής καταστροφής	66
3.6) Οι καταστροφικές επιπτώσεις για το νησί.....	70
3.6.1) Η καταστροφή του λιμανιού στο Ληξούρι	73
3.6.2) Μονάδες υγείας και πρόνοιας σε Αργοστόλι και Ληξούρι	76
3.6.3) Οι καταστροφές στις κτηριακές υποδομές	78
3.7) Οι συνέπειες του σεισμού για τους κατοίκους και τρόποι αντιμετώπισης.....	81

Γ ' Μέρος - Πληροφόρηση και κινητοποίηση

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ – ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ

ΣΕΙΣΜΟΥΣ.....	85
4.1) Ο σκοπός και η έννοια της πληροφόρησης	85
4.2) Η πληροφόρηση από τον Τύπο.....	86
4.3) Η ενημέρωση από τα δελτία ειδήσεων στην τηλεόραση.....	95
4.3.1) Η έλλειψη της αξιόπιστης πληροφόρησης από τα δελτία ειδήσεων	104
4.4) Οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης.....	105
4.4.1) Οι αρμόδιοι δημόσιοι φορείς.....	109
4.5) Οι δηλώσεις των πολιτικών για τους σεισμούς	110
4.6) Οι γενικές παρατηρήσεις των γεωλόγων	113
4.7) Οι εκτιμήσεις των σεισμολόγων.....	114
4.7.1) Οι αντιπαραθέσεις απόψεων μεταξύ των σεισμολόγων.....	117
4.8) Οι ισχυρισμοί των μηχανικών	118
4.9) Οι απόψεις και οι μαρτυρίες των κατοίκων.....	120

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ – Η ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΑΚΤΗ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	123
5.1) Τα μέτρα αποκατάστασης και παροχής βοήθειας στο νησί	123
5.1.1) Η προσωρινή στέγαση	126
5.1.2) Οι δωρεές στο νησί.....	128
5.1.3) Οι τεχνικές υποδομές – Ύδρευση, ηλεκτροδότηση και οδικό δίκτυο.....	129
5.2) Ο σχεδιασμός έκτακτης ανάγκης για το νησί.....	130
5.3) Αντισεισμική προστασία και πληροφόρηση	133
Συμπεράσματα.....	136
Βιβλιογραφία	137

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: Δημογραφικοί πίνακες κατά ηλικία και φύλο από διαγράμματα146

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: Εικόνες καταστροφής από τον ιστορικό σεισμό του 1953148

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: Αναφορά στο «Σχέδιο Ξενοκράτης» και η σύνδεσή του με το σεισμό της Κεφαλονιάς μέσω της πληροφόρησης.....153

Ευρετήριο αποσπασμάτων Τύπου

Απόσπασμα Τύπου 1: Ο σεισμός του 1972 στην Παλική	42
Απόσπασμα Τύπου 2: Οι πέντε δημοσιεύσεις για το σεισμό του 1953 στην Κεφαλονιά	44
Απόσπασμα Τύπου 3: Εφημερίδα «Το Βήμα», Κεφαλονιά 1953	45
Απόσπασμα Τύπου 4: Ο σεισμός που απέδειξε την αντοχή των κτιρίων στην Κεφαλονιά (1983).....	47
Απόσπασμα Τύπου 5: Αναλυτικές πληροφορίες του σεισμού στην Κεφαλονιά (1983)	48
Απόσπασμα Τύπου 6: Η Αυγή-Πρωινή εφημερίδα της αριστεράς (05/02/14).....	86
Απόσπασμα Τύπου 7: Η Εφημερίδα των συντακτών (05/02/14)	87
Απόσπασμα Τύπου 8: Ελευθεροτυπία-Απογευματινή Αδέσμευτη Εφημερίδα (27/01/14). 88	
Απόσπασμα Τύπου 9: Ελευθεροτυπία-Απογευματινή Αδέσμευτη Εφημερίδα (05/02/14). 89	
Απόσπασμα Τύπου 10: Η Καθημερινή-Ημερήσια Πολιτική και Οικονομική Εφημερίδα (05/02/14).....	90
Απόσπασμα Τύπου 11: Έθνος (27/01/14)	91
Απόσπασμα Τύπου 12: Έθνος (05/02/14)	92
Απόσπασμα Τύπου 13: Τα Νέα (05/02/14)	93
Απόσπασμα Τύπου 14: Ελεύθερος Τύπος (27/01/14)	94
Απόσπασμα Τύπου 15: ΦΕΚ423B/2003 από Γενική Γραμματεία πολιτικής Προστασίας – Σχέδιο Ξενοκράτης	153

Ευρετήριο διαγραμμάτων - σχεδιαγραμμάτων

Διάγραμμα 1: Νήσος Κεφαλληνίας – Στοιχεία απογραφής 2001 μόνιμου πληθυσμού κατά ηλικία και φύλο.....	17
Διάγραμμα 2: Νήσος Κεφαλληνίας – Στοιχεία απογραφής 2011 μόνιμου πληθυσμού κατά ηλικία και φύλο.....	18
Σχεδιάγραμμα 1 – Οι συνέπειες μετά από ένα σεισμικό γεγονός.....	81

Ευρετήριο εικόνων

Εικόνα 1: Η Γεωγραφική θέση της νήσου Κεφαλληνίας	13
Εικόνα 2: Το ανάγλυφο στο νησιωτικό χώρο της Κεφαλλονιάς	14
Εικόνα 3: Η Γεωγραφική θέση Αργοστολίου και Ληξουρίου	15
Εικόνα 4: Κύριος σεισμός στην Κεφαλονιά (26/01/14)	50
Εικόνα 5: Αίτια πρόκλησης σεισμού στην Κεφαλονιά (26/01/14).....	51
Εικόνα 6: Το επίκεντρο του σεισμού της 3 ^{ης} Φεβρουαρίου 2014	56
Εικόνα 7: Χρονοδιάγραμμα με τους ισχυρότερους σε ένταση σεισμούς στην Κεφαλλονιά (26/01/2014 - 03/02/2014)	57
Εικόνα 8: Οι μετασεισμοί της 26 ^{ης} Ιανουαρίου 2014 στην Κεφαλονιά.....	58
Εικόνες 9, 10: Η Παραλία Μύρτου πριν και μετά τους σεισμούς - Βόρεια Κεφαλονιά	63
Εικόνα 11: Πρόβλημα Οδικού δικτύου - Περιοχή Παλικής.....	64
Εικόνα 12: Πρόβλημα επαρχιακής οδού Ληξουρίου - Αργοστολίου	65
Εικόνα 13: Πτώση κεραμοσκεπής από κτήριο - Ληξούρι Κεφαλληνίας.....	66
Εικόνα 14: Σοβαρές ζημιές κτηρίου (Σεισμός 03/02/14) - Ληξούρι Κεφαλληνίας.....	67
Εικόνα 15: Αγία Θέκλη - Περιοχή χερσονήσου Παλικής	68
Εικόνα 16: Χαυριάτα – Ένα παράδειγμα αποκλεισμένου χωριού.....	69
Εικόνα 17: Πετανοί - Παραλία Κεφαλονιάς.....	70
Εικόνες 18, 19: Επαρχιακοί δρόμοι - Νότια Παλική	71
Εικόνα 20: Δαμουλιανάτα Κεφαλληνίας - Επιπτώσεις σεισμού (26/01/14)	72
Εικόνες 21, 22, 23, 24: Το λιμάνι του Ληξουρίου μετά από το σεισμό (03/02/14).....	73
Εικόνες 25, 26: Η καθίζηση της προβλήτας στο λιμάνι μετά από τους σεισμούς.....	74
Εικόνα 27: Πλοίο στο λιμάνι του Ληξουρίου μετά από το σεισμό (03/02/14)	75
Εικόνα 28: Κτήριο με σοβαρές ζημιές στο εξωτερικό του (03/02/14) – Ληξούρι Κεφαλληνίας.....	78
Εικόνα 29: Υλική καταστροφή σε κτήριο – Αργοστόλι (27/01/14).....	79
Εικόνα 30: Υλική καταστροφή σε κτήριο του νησιού (27/01/14).....	79
Εικόνα 31: Ρωγμή σε κολώνα κατοικίας (04/02/14)	80
Εικόνα 32: Παράδειγμα κτηρίου με ρωγμές.....	95
Εικόνα 33: Εργατικές κατοικίες στο Ληξούρι.....	96
Εικόνα 34: Πτώση σκεπής από κατοικία	96
Εικόνα 35: Αλλαγή κατοικίας από τριώροφη σε διώροφη: Λιβάδι Κεφαλληνίας	97
Εικόνα 36: Μια ακόμα καταστροφή στο νησί	98
Εικόνα 37: Το επίκεντρο του σεισμού της 26 ^{ης} Ιανουαρίου 2014 - MEGA.....	99
Εικόνα 38: Το επίκεντρο του κύριου σεισμού της 26 ^{ης} Ιανουαρίου 2014 – ANT1.....	99

Εικόνα 39: Σοβαρό πρόβλημα στο οδικό δίκτυο, Δελτίο ειδήσεων ANT1 (26/01/14).....	100
Εικόνα 40: Αποτίμηση των κτηριακών υποδομών (31/01/14) – ANT1 News.....	101
Εικόνα 41: Το επίκεντρο του κύριου σεισμού της 26 ^{ης} Ιανουαρίου 2014 – ΣΚΑΙ.....	102
Εικόνα 42: Πρόβλημα οδικού δικτύου: Επαρχιακή οδός Ληξουρίου (27/01/14).....	103
Εικόνα 43: Επιπτώσεις κύριου σεισμού στο Λιβάδι (27/01/14).....	103
Εικόνα 44: Ισχυρισμός κ. Λέκκα για το σεισμό (03/02/14).....	113
Εικόνα 45: Οι αντιφάσεις των σεισμολόγων για τους σεισμούς στην Κεφαλονιά.....	117
Εικόνα 46: Σκηές στο γήπεδο του Αγ. Αντωνίου – Περιοχή Ληξουρίου.....	128
Εικόνα 47: Οδηγίες Αντισεισμικής Προστασίας, ΟΑΣΠ, 1 ^η Φάση.....	133
Εικόνα 48: Οδηγίες Αντισεισμικής Προστασίας, ΟΑΣΠ, 2 ^η Φάση.....	134
Εικόνα 49: Οδηγίες Αντισεισμικής Προστασίας, ΟΑΣΠ, 3 ^η Φάση.....	135
Εικόνα 50: Αργοστόλι, Σεισμός 1953.....	148
Εικόνα 51: Παραπήγματα στα Μαυράτα - 1953.....	149
Εικόνα 52: Το Αργοστόλι μετά το σεισμό του 1953.....	150
Εικόνα 53: Υλικές ζημιές στο Αργοστόλι, 1953.....	150
Εικόνες 54, 55, 56: Οι καταστροφές από το σεισμό του 1953.....	151
Εικόνα 57: Η πλατεία Βαλλιάνου μετά τους σεισμούς του 1953 – Κοργιαλένιο Μουσείο Αργοστολίου.....	152

Ευρετήριο πινάκων

Πίνακας 1: Δημογραφικά στοιχεία απογραφής 2001 και 2011, Νήσος Κεφαλληνίας.....	16
Πίνακας 2: Ιστορικοί σεισμοί πριν από το 1600.....	32
Πίνακας 3: Ιστορικοί σεισμοί από το 1600 έως το 1700.....	33
Πίνακας 4: Ιστορικοί σεισμοί από το 1700 έως το 1800.....	34
Πίνακας 5: Ιστορικοί σεισμοί από το 1800 έως το 1900.....	36
Πίνακας 6: Ιστορικοί σεισμοί από το 1900 έως το 2000.....	37
Πίνακας 7: Οι σεισμοί από το 2000 μέχρι σήμερα.....	39
Πίνακας 8: Δημογραφικά στοιχεία διαγράμματος 1, σελ. 18.....	146
Πίνακας 9: Δημογραφικά στοιχεία διαγράμματος 2, σελ. 19.....	147

Ευρετήριο σχημάτων

Σχήμα 1: Σεισμοί ιστορικής σημασίας στην Κεφαλονιά 1953, 1983, 2014	41
Σχήμα 2: Δηλώσεις δημοσιογράφων, δελτίο MEGA (26/01/14)	53
Σχήμα 3: Από δελτίο ειδήσεων του τηλεοπτικού σταθμού ANT1 (27/01/14)	59
Σχήμα 4: Από δελτίο ειδήσεων του τηλεοπτικού σταθμού MEGA (27/01/14).....	59
Σχήμα 5: Η ενδεχόμενη σκέψη των κατοίκων και των επιστημόνων.....	61
Σχήμα 6: Ερώτηση δημοσιογράφου	76
Σχήμα 7: Απάντηση κ. Μαρκάτου	76
Σχήμα 8: Οι βασικές υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης	105
Σχήμα 9: Εκτίμηση Αστυνομίας	107
Σχήμα 10: Εκτίμηση Πυροσβεστικής Υπηρεσίας.....	107
Σχήμα 11: Κ ^{ος} Κουρής – Αντιπεριφερειάρχης Κεφαλονιάς	110
Σχήμα 12: Η γενική άποψη των σεισμολόγων για τον σεισμό του 2014	114
Σχήμα 13: Δήλωση κατοίκων για το σεισμό.....	122
Σχήμα 14: Αντίδραση κατοίκων	122
Σχήμα 15: Στάδια στέγασης μετά από μια σεισμική καταστροφή	123
Σχήμα 16: Δήλωση δημάρχου Κεφαλονιάς για την προσωρινή στέγαση	126
Σχήμα 17: Σκοπός σχεδιασμού έκτακτης ανάγκης.....	131

Ευρετήριο χαρτών

Χάρτης 1: Το οδικό δίκτυο της Κεφαλονιάς	19
Χάρτης 2: Επίκεντρα επιφανειακών σεισμών στην Ελλάδα και τις γύρω περιοχές (Papazachos C. 1999).....	21
Χάρτης 3: Σεισμοί από το χρονικό διάστημα 1963-1981 στα Ιόνια Νησιά	22
Χάρτης 4: Επίκεντρα των γνωστών καταστροφικών σεισμών στην Ελλάδα και τις γύρω περιοχές.....	23
Χάρτης 5: Ζώνες σεισμικής επικινδυνότητας, Αντισεισμικός Κανονισμός (2000)	25
Χάρτης 6: Επίκεντρα σεισμικών δονήσεων στη Δυτική Κεφαλονιά (26/01/14-04/02/14) ...	26
Χάρτης 7: Ο ενεργός τεκτονισμός στην Ελλάδα, έτος 1997	27
Χάρτης 8: Τα σημαντικότερα σεισμικά ρήγματα της νήσου Κεφαλληνίας (2014).....	29
Χάρτης 9: Οι σεισμικές ακολουθίες μετά από τους σεισμούς στην Κεφαλονιά - 2014.....	62

Πίνακας συντομύσεων - συντομογραφιών

Α.Π.Θ: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

ΓΓΠΠ: Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας

ΔΕΗ: Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού

ΕΚΑΒ: Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας

ΕΛ.ΑΣ: Ελληνική Αστυνομία

Ε.Μ.Α.Κ: Ειδική Μονάδα Αντιμετώπισης Καταστροφών

ΕΣΥΕ: Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος

ΙΤΣΑΚ: Ινστιτούτο Τεχνικής Σεισμολογίας και Αντισεισμικών Κατασκευών

ΚΕΕΛΠΝΟ: Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων

ΜΜΕ: Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης

Ο.Α.Σ.Π: Οργανισμός Αντισεισμικής Προστασίας

Ο.Σ.Κ: Οργανισμός Σχολικών Κτηρίων

Τ.Ε.Ε: Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας

ΤΕΙ: Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα

Υ.Α.Σ: Υπηρεσία Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων

Υ.Π.Ε.Κ.Α: Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας Κλιματικής Αλλαγής

ΦΕΚ: Φύλλο Εφημερίδας Κυβερνήσεως

EMSC: European Mediterranean Seismological Centre

USGS: United States Geological Survey

Πρόλογος - Εισαγωγή

Η παρούσα πτυχιακή εργασία αποσκοπεί στη διαχείριση των φυσικών καταστροφών και τη σημασία της πληροφόρησης για τη νήσο Κεφαλληνία. Ο νησιωτικός χώρος της Κεφαλληνίας εμφανίζει υψηλή σεισμικότητα διότι υπάρχει αυξημένος κίνδυνος πρόκλησης σεισμικών φαινομένων. Πολλοί ισχυροί σεισμοί που εκδηλώθηκαν στο παρελθόν προκάλεσαν σοβαρές καταστροφές και φόβο στους κατοίκους, με αξιοσημείωτο παράδειγμα τον ιστορικό σεισμό του 1953.

Αρχικά, αναφέρεται η περιοχή μελέτης και περιγράφονται τα σεισμικά φαινόμενα που εκδηλώθηκαν το 2014. Σημαντικές ωστόσο θεωρήθηκαν για τους κατοίκους οι σοβαρές επιπτώσεις που προκλήθηκαν στο νησί. Οι επιπτώσεις αυτές σχετίζονται με το οδικό δίκτυο και τις κτηριακές υποδομές, ιδιαίτερα για την περιοχή του Ληξουρίου. Στη συνέχεια, η μετάδοση της είδησης για τους ισχυρούς σεισμούς από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, η διατύπωση των απόψεων από ομάδες επιστημόνων, οι μαρτυρίες των κατοίκων στο νησί και η κινητοποίηση των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης αποτελούν βασικά ζητήματα ανάλυσης. Συνεπώς, πρόκειται για μια νησιωτική περιοχή άξια μελέτης λόγω ιστορικά βεβαρημένου παρελθόντος από σεισμούς.

Περίληψη

Η παρούσα πτυχιακή εργασία επικεντρώνεται στην περίπτωση της νήσου Κεφαλληνίας. Τα θέματα ανάλυσης είναι οι καταστροφικοί σεισμοί που έπληξαν την περιοχή, οι επιπτώσεις και η άμεση κινητοποίηση από τις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης μέσα από τη σκοπιά της πληροφόρησης. Πιο συγκεκριμένα, η εργασία αποτελείται από τρία μέρη με πέντε κεφάλαια. Στο πρώτο κεφάλαιο περιγράφεται ο νησιωτικός χώρος της Κεφαλονιάς με γενικές πληροφορίες. Επίσης, γίνεται μια σύντομη αναφορά για τη σεισμικότητα που εμφανίζει το νησί.

Στο δεύτερο κεφάλαιο καταγράφονται τα σεισμικά γεγονότα που έπληξαν το νησί από το μακρινό παρελθόν μέχρι σήμερα. Το σημαντικότερο όλων ήταν ο ισχυρός σεισμός το 1953, για τον οποίο γίνεται μια εκτίμηση του ιστορικού αυτού γεγονότος και παρουσιάζεται με δημοσιεύσεις Τύπου η πληροφόρηση εκείνης της εποχής. Στη συνέχεια, το τρίτο κεφάλαιο επικεντρώνεται στην αναλυτική περιγραφή των σεισμών και τις επιπτώσεις για το 2014. Επομένως, τα δύο αυτά κεφάλαια περιλαμβάνονται στο δεύτερο μέρος της εργασίας που σχετίζεται με τους σεισμούς στην Κεφαλονιά.

Το τελευταίο μέρος της πτυχιακής εργασίας εστιάζει στην πληροφόρηση σχετικά με τους σεισμούς το έτος 2014 και την κινητοποίηση στο νησί. Στο τέταρτο κεφάλαιο αναλύεται η σημασία και ο ρόλος της πληροφόρησης από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης (Τύπος, δελτία ειδήσεων), οι εκτιμήσεις των σεισμολόγων και λοιπών επιστημόνων, οι δηλώσεις των πολιτικών και οι απόψεις των κατοίκων για τους ισχυρούς σεισμούς που αποτελούσαν πρωτεύοντα θέματα επικαιρότητας κατά το μεσοδιάστημα Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου. Η κινητοποίηση κατά την έκτακτη κατάσταση στο νησί περιγράφεται στο πέμπτο κεφάλαιο. Συνοψίζοντας, στο παράρτημα που ακολουθεί απεικονίζονται ορισμένες εικόνες καταστροφής από τον ιστορικό σεισμό του 1953.

Summary

This thesis concentrates on the case study about the island of Cephalonia. The issues that analyzed are the destructive earthquakes that hit the region, the effects and the immediate mobilization of individuals in emergency response through the perspective of information. More specifically, the thesis is divided into three parts with five chapters. The first chapter describes the insular area of Cephalonia and refers the seismicity about the island.

The second chapter registers the seismic events that affected the island from past to present. The most important of all was the strong earthquake of 1953, the impact of which is represented by information from posts of newspapers that historic period. Furthermore, the third chapter focuses on detailed descriptions of earthquakes and their impacts for the year 2014. Therefore, these two chapters belong to the second part of this study are related to the earthquakes in Cephalonia.

The last part of the thesis focuses on information about the earthquakes in 2014 and mobilization to the island. The fourth chapter analyzes the significance and role of information from the Press and news, the estimates of seismologists and other scientists, statements of politicians and the opinions of residents about the strong earthquakes. All these referred issues were the most dominant of all news during the interval of January-February. The fifth chapter describes the mobilization during the emergency situation in the island. In summary, the appendix below includes some images of destructions from the historical earthquake of 1953.

A ' Μέρος

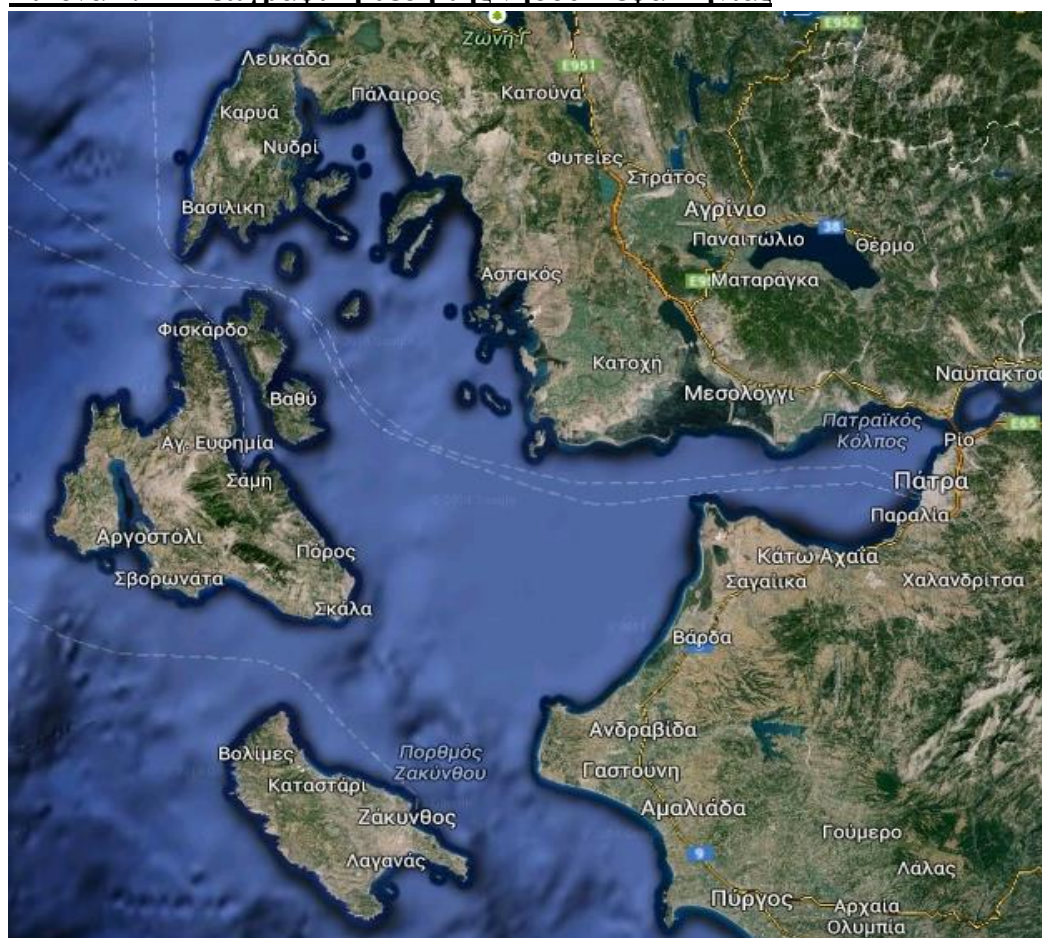
Περιοχή μελέτης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ – Ο ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΤΗΣ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ

1.1) Γενική παρουσίαση της νήσου Κεφαλληνίας

Η νήσος Κεφαλληνία (Κεφαλονιά) βρίσκεται γεωγραφικά στο Ιόνιο Πέλαγος, στη δυτική περιοχή της ηπειρωτικής ελληνικής χώρας και ανήκει στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων. Ειδικότερα, η Κεφαλονιά βρίσκεται απέναντι από την είσοδο του Πατραϊκού Κόλπου, βόρεια της Ζακύνθου, νότια της Λευκάδας και δυτικά της Ιθάκης. Η πρωτεύουσα του νησιού είναι το Αργοστόλι και η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη σε πληθυσμό το Ληξούρι.

Εικόνα 1: Η Γεωγραφική θέση της νήσου Κεφαλληνίας



Πηγή: Ιδία επεξεργασία 2014, <https://maps.google.gr/>, Google Maps 2014, Υπόβαθρο από Google Earth, Πρόσβαση στις: 10/03/14

Είναι το μεγαλύτερο σε έκταση από τα Επτάνησα και το έκτο κατά σειρά από τα ελληνικά νησιά (Πάπυρος, 1996: 219). Χαρακτηρίζεται από τη γεωλογική μορφή του ανάγλυφου ως το πιο ορεινό νησί των Επτανήσων καθώς έχει έντονο ανάγλυφο όπως παρατηρείται παρακάτω (βλ. εικόνα 2).

Εικόνα 2: Το ανάγλυφο στο νησιωτικό γώρο της Κεφαλονιάς



Έχοντας παρατηρήσει τη διπλανή εικόνα, εκτιμώντας το ανάγλυφο της νησιωτικής περιοχής διαπιστώνεται ότι πρόκειται για ορεινή περιοχή κυρίως στα νοτιοανατολικά του νησιού όπου βρίσκεται ο Εθνικός Δρυμός Αίνου με την υψηλότερη κορυφή στο Όρος Αίνο (1.628μ). Στα κεντρικά της περιοχής του νησιού, παρατηρούνται περισσότεροι ορεινοί όγκοι, σε σύγκριση με τη δυτική πλευρά όπου βρίσκεται το Ληξούρι και απέναντι το Αργοστόλι όπου το ανάγλυφο είναι πιο ήπιο.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία, 2014, <https://maps.google.gr/>, Google Maps 2014, Πρόσβαση στις: 10/03/14

Όσον αφορά τη διοικητική διαίρεση του νησιού, η νήσος Κεφαλονιά αποτελεί ένα δήμο σύμφωνα με το σχέδιο Καλλικράτη, που εφαρμόστηκε το 2011, όπως και τα περισσότερα νησιά. Ο δήμος αποτελείται από δημοτικές ενότητες (πρώην δήμοι Καποδίστρια) και με τη σειρά τους οι δημοτικές ενότητες συγκροτούνται από το σύνολο των τοπικών κοινοτήτων.

Επίσης, από το 2011, τα νησιά Κεφαλονιά και Ιθάκη, αποτελούν την Περιφερειακή Ενότητα Κεφαλληνίας – Ιθάκης (που μέχρι τότε ήταν ο ομώνυμος νομός) στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων. Ο δήμος Ιθάκης αποτελεί ξεχωριστό δήμο, όπου διοικητικά ανήκει στην περιφερειακή ενότητα Κεφαλληνίας – Ιθάκης με πληθυσμό 3.180 κατοίκους σύμφωνα με την τελευταία απογραφή του 2011.

Εικόνα 3: Η Γεωγραφική θέση Αργοστολίου και Ληξουρίου



Στην διπλανή εικόνα απεικονίζονται οι δύο μεγαλύτερες πόλεις. Το Ληξούρι είναι η κύρια πόλη στη χερσόνησο Παλική και η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της Κεφαλονιάς μετά από το Αργοστόλι ειδικά σε πληθυσμό.

Πηγή: http://www.logiosermis.net/2014/02/blog-post_1192.html,

Λόγιος Ερμής, *Το Ληξούρι... μετακινήθηκε είκοσι εκατοστά!* Ημερομηνία Δημοσίευσης: 23/02/14, Πρόσβαση στις: 14/03/14

Η πρωτεύουσα του νησιού, το Αργοστόλι, εντάσσεται στη δημοτική κοινότητα Αργοστολίου σύμφωνα με το Σχέδιο Καλλικράτης (2011) και ορίστηκε ως πρωτεύουσα από το 1757. Η πόλη έχει πολλά νεοκλασικά κτίρια, μεγάλες πλατείες, εκκλησίες και αξιόλογη πολιτιστική δραστηριότητα. Συνδέεται ακτοπλοϊκά με το Ληξούρι με τη διαδρομή που έχει ενδεικτικά το λευκό βέλος στην παραπάνω εικόνα.

Όσον αφορά το ιστορικό κομμάτι, η σημαντικότερη και η πιο πολυσυζητημένη πλευρά της ιστορίας σχετίζεται με την αυξημένη σεισμική δραστηριότητα στο νησί από το παρελθόν με αφορμή το σεισμό του 1953. Θεωρείται ότι το νησί δημιουργήθηκε κατά την διάρκεια σεισμού, κάτι πολύ πιθανό, καθώς βρίσκεται πάνω στο σεισμικό ρήγμα του Ιονίου. Σε αυτό το σεισμικό ρήγμα οφείλονται και οι πολυάριθμοι συχνοί και καταστροφικοί σεισμοί από τους οποίους πλήττεται το νησί ανά τακτές χρονικές περιόδους (Oskars, 2013).

Οι σημαντικότεροι ήταν εκείνοι των ετών 1953 και 2014 με τη διαφορά ότι στο σεισμό του έτους 2014 δεν υπήρξαν θύματα ενώ στον ιστορικό σεισμό του ιστορικού έτους 1953 υπήρξαν όχι μόνο θύματα αλλά και τεράστιες καταστροφές με εξαίρεση την περιοχή της Βόρειας Ερισού. Η περίπτωση των Ιονίων υπήρξε μια άνευ προηγουμένου – σε κλίμακα και έκταση – καταστροφή που εκτός από τα ανθρώπινα θύματα, προκάλεσε δραματικές: για τα δεδομένα των νησιών – πληθυσμιακές και δημογραφικές ανακατατάξεις, δραστική αλλοίωση της οικονομικής δομής των πληγεισών περιοχών και ολοσχερή απώλεια ενός πλουσιότατου κτιριακού και πολιτιστικού αποθέματος

(Μπεριάτος, Δελλαδέτσιμας, 2010: 39). Οι καταστροφές είχαν ως απόρροια την αύξηση της μεταναστευτικής κίνησης των κατοίκων εκείνης της εποχής.

Στην περίπτωση του έτους 2014, το σεισμικό γεγονός των 5,8 Richter διαδραμάτισε σημαντικό ρόλο για την μετέπειτα ποιότητα ζωής στο νησί και τους κατοίκους που ενημερώθηκαν για αυτή την είδηση. Αποτέλεσε μείζον θέμα επικαιρότητας από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης με αναφορά στις υλικές καταστροφές και την κινητοποίηση που κρίθηκε απαραίτητο να γίνει στην Κεφαλονιά. Συγκεκριμένα, η κινητοποίηση από τα κλιμάκια άμεσης επέμβασης συνέβαλε θετικά στην αποκατάσταση για τις πληγείσες περιοχές του νησιού, όμως δεν αναφέρθηκε ως πληροφορία εάν υπήρξε διεθνής κινητοποίηση σε σύγκριση με την περίπτωση του ιστορικού σεισμού το 1953.

Όπως προαναφέρθηκε, ύστερα από τον ιστορικό σεισμό που ισοπέδωσε ολοκληρωτικά το νησί, η μεταναστευτική κίνηση αυξήθηκε επομένως θα έχει προκύψει μείωση του μόνιμου πληθυσμού. Σχετικά με τη διαμόρφωση των δημογραφικών στοιχείων για όλο συνολικά το νησί της Κεφαλονιάς προκύπτει μια γενική εικόνα από τα παρακάτω διαγράμματα όπου απεικονίζεται ο μόνιμος πληθυσμός κατά ηλικία και φύλο με τα πιο πρόσφατα στοιχεία απογραφής των ετών 2001 και 2011.

Πίνακας 1: Δημογραφικά στοιχεία απογραφής 2001 και 2011, Νήσος Κεφαλληνίας

Δημογραφικά στοιχεία απογραφής 2001 και 2011	Νήσος Κεφαλληνίας	
	2001	2011
Συνολικός μόνιμος πληθυσμός		
Αμφοτέρων των φύλων	37.756	35.801
Άρρενες	19.048	17.834
Θήλεις	18.708	17.967

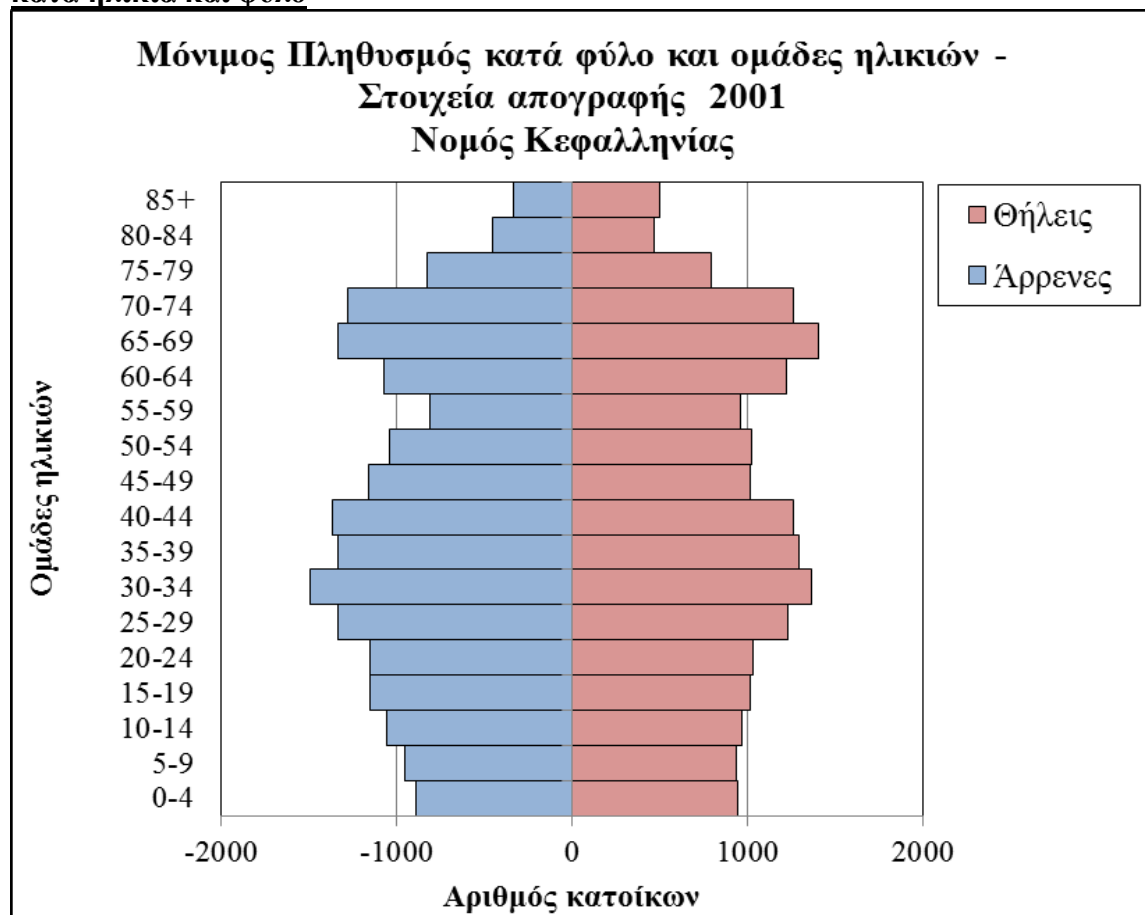
Πηγές δεδομένων:

1) http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A1602/Other/A1602_SAM06_TB_DC_00_2001_01_F_GR.pdf, Στατιστικά στοιχεία απογραφής 2001, Ημερομηνία απογραφής 18/03/01. Πρόσβαση στις 22/03/14

2) <http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-census2011tables>, Στατιστικά στοιχεία απογραφής 2011, Ημερομηνία απογραφής: 18/03/14. Πρόσβαση στις: 02/04/14

Συγκρίνοντας τους άνδρες με τις γυναίκες σύμφωνα με τον παραπάνω συνοπτικό πίνακα του μόνιμου πληθυσμού στο νησί, οι άνδρες υπερίσχυαν αριθμητικά το 2001 ενώ οι γυναίκες το 2011. Όπως προκύπτει από τα στοιχεία της απογραφής του έτους 2011 για το μόνιμο πληθυσμό, σε σύγκριση με το έτος 2001, εμφανίζεται μείωση και στα δύο φύλα.

Διάγραμμα 1: Νήσος Κεφαλληνίας – Στοιχεία απογραφής 2001 μόνιμου πληθυσμού κατά ηλικία και φύλο



Πηγή δεδομένων, Ιδία επεξεργασία 2014:

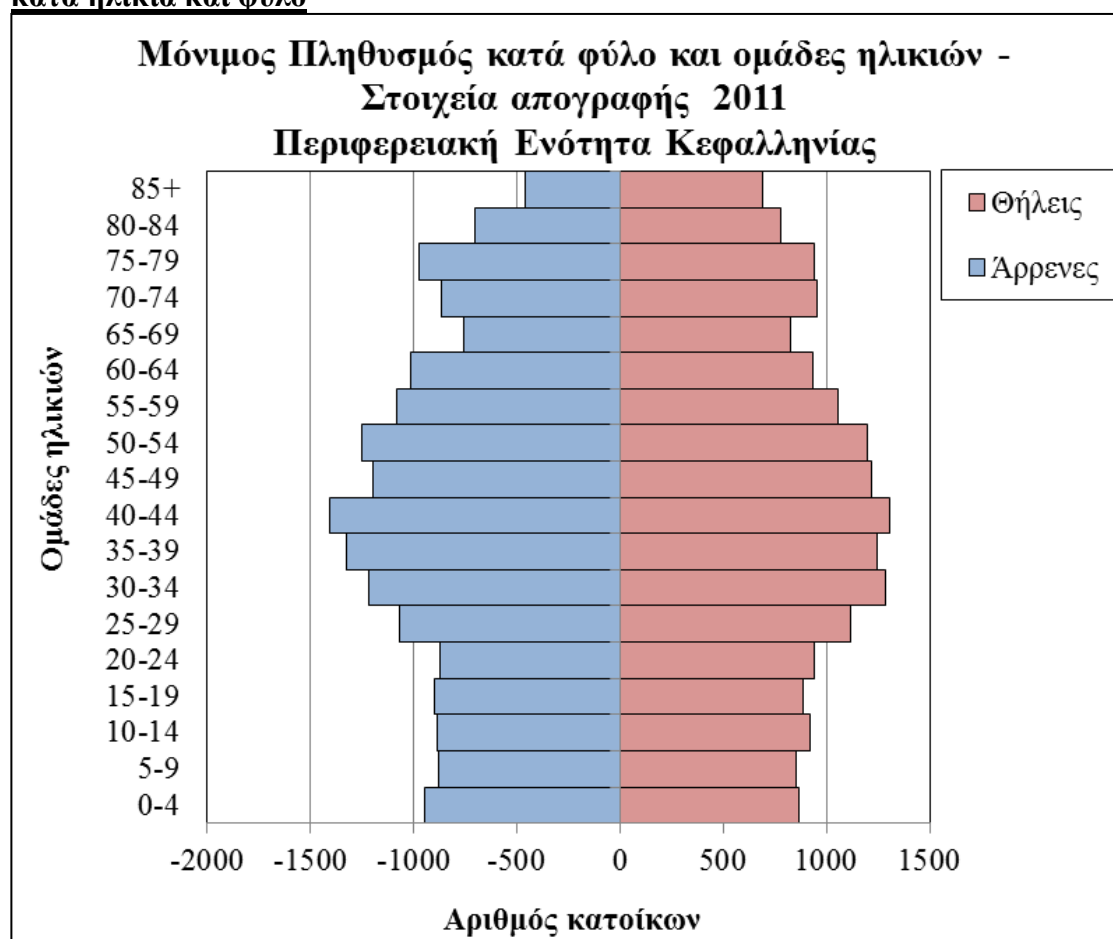
http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A1602/Other/A1602_SAM06_TB_DC_00_2001_01_F_GR.pdf, Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος (ΕΣΥΕ), Στοιχεία απογραφής 2001¹. Πρόσβαση στις 22/03/14

Σύμφωνα με τα στοιχεία απογραφής για το έτος 2001 η πλειοψηφία του πληθυσμού ανήκει στην ηλικιακή ομάδα των 30-34 ετών, ενώ η μειονότητα σε ηλικιωμένα άτομα άνω των 85 ετών όσον αφορά τον ανδρικό πληθυσμό. Στην ηλικιακή ομάδα των 65-69 ετών οι γυναίκες υπερिशύουν σε σύγκριση με τους άνδρες ενώ σε εκείνη των 70-74 ετών οι άνδρες είναι περισσότεροι. Παρατηρώντας τις αυξομειώσεις (Διάγραμμα 1), διαπιστώνεται ότι ο πληθυσμός τρίτης ηλικίας (από 65 έως 74 ετών) είναι πιο αυξημένος από το νεανικό πληθυσμό (από 0 έως 14 ετών), δηλαδή υπάρχει γήρανση του πληθυσμού, που πιθανόν είχε προκύψει και λόγω προτίμησης του ενεργού πληθυσμού να κατοικήσει σε άλλες περιοχές για καλύτερη ποιότητα ζωής. Το 2011 η κατάσταση αλλάζει σημαντικά στη δημογραφική

¹ Στην προκειμένη περίπτωση της νήσου Κεφαλληνίας το ενδιαφέρον επικεντρώνεται κυρίως στο μόνιμο πληθυσμό λόγω της μονιμότητας των κατοίκων και όχι στον πραγματικό, ο οποίος στηρίζεται σε δεδομένα της ημέρας της απογραφής του πληθυσμού. Συνεπώς, τα δεδομένα που απεικονίζονται με τη μορφή διαγραμμάτων, προέρχονται από την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία ανά δεκαετία.

εξέλιξη διότι παρατηρείται μείωση του μόνιμου πληθυσμού. Η απογραφή του μόνιμου πληθυσμού για το 2011, βοηθάει εν μέρει στην αντίληψη της υπάρχουσας κατάστασης το 2014 για το μόνιμο πληθυσμό που κατοικεί στην Περιφερειακή Ενότητα Κεφαλληνίας διότι είναι πολύ πιθανό να μην έχουν υπάρξει σημαντικές αλλαγές στον αριθμό των κατοίκων.

Διάγραμμα 2: Νήσος Κεφαλληνίας – Στοιχεία απογραφής 2011 μόνιμου πληθυσμού κατά ηλικία και φύλο



Πηγή δεδομένων, Ιδία επεξεργασία 2014:

<http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-census2011tables>, Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος (ΕΣΥΕ), Στοιχεία απογραφής 2011². Πρόσβαση στις 22/03/14

Ειδικότερα, προκύπτει από το παραπάνω διάγραμμα ότι, σε σχέση με το 2001, ο πληθυσμός των ατόμων ηλικίας από 5-24 ετών παραμένει σταθερός, ιδιαίτερα στους

² Θεωρείται σημαντική η απογραφή του έτους 2011 για μια γενικότερη αλλά όχι απόλυτα ακριβή εκτίμηση για τον πληθυσμό που διαμένει στην Κεφαλονιά και κατά πάσα πιθανότητα έζησε τον σεισμό των 5,8 R το έτος 2014.

άνδρες ανά ηλικιακή ομάδα. Οι γυναίκες αυξάνονται στις ηλικίες από 25-54 ετών ενώ ο μέγιστος αυξανόμενος πληθυσμός παρατηρείται στην ηλικιακή ομάδα των 40-44 ετών στους άνδρες. Σε γενικές γραμμές για το έτος 2011 υπάρχει μείωση τόσο στους άνδρες όσο και στις γυναίκες και πιθανώς να έχουν μειωθεί περισσότερο ακόμα και το 2014, χροнологία εκδήλωσης των σεισμών.

Η απογραφή του 2011 και η σύγκριση με στοιχεία παλαιότερων δεκαετιών επιβεβαιώνουν ότι υπάρχει μια τάση αποαστικοποίησης (deurbanization). Η μετανάστευση αποτελούσε από παλιά μόνιμο φαινόμενο στο νομό (Πάπυρος, 1996: 214). Αυτή τη χρονιά, του 2014, δεν είναι απίθανο ότι τα δεδομένα αυτά θα αλλάξουν λόγω της σεισμικότητας στο νησί. Συνεπώς κρίνεται αναμενόμενη η μετακίνηση πληθυσμιακών ομάδων σε άλλες περιοχές καθώς σύμφωνα με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης οι ευπαθείς ομάδες και οι οικογένειες με μικρά παιδιά έχουν αναστατωθεί περισσότερο από τις ισχυρές σεισμικές δονήσεις της 26^{ης} Ιανουαρίου και 3^{ης} Φεβρουαρίου.

Χάρτης 1: Το οδικό δίκτυο της Κεφαλονιάς



Πηγή: Εγκυκλοπαίδεια Πάπυρος Larousse Britannica, Τόμος 33, Ενότητα: Κεφαλονιά, Αθήνα, Εκδοτικός Οργανισμός Πάπυρος, 1996, σελ. 215

Σχετικά με το οδικό δίκτυο και τις θαλάσσιες κυρίως μεταφορές στην Κεφαλονιά προέκυψαν προβλήματα μετά την ισχυρή σεισμική δόνηση του 2014 με αποτέλεσμα να αποκλειστούν χωριά και να αδυνατούν οι κάτοικοι να μετακινηθούν με πλοία σε άλλες περιοχές όπως ανέφεραν σε ορισμένα δελτία ειδήσεων. Τα προβλήματα των ευπαθών ομάδων όμως είναι σοβαρότερα λόγω υποχρεωτικής παροχής φαρμάκων, επομένως θα ήταν προτιμότερο να κατοικήσουν σε μια μεγαλύτερη πόλη.

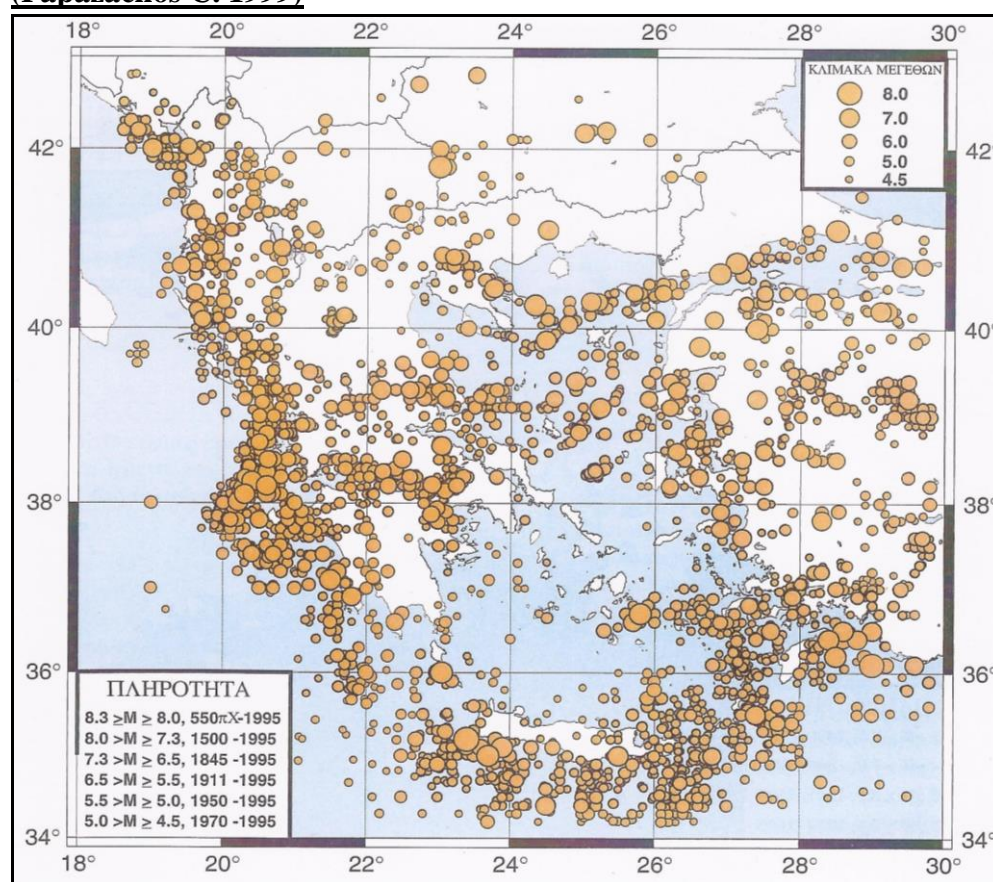
Η εθνική οδός, σύμφωνα με το Χάρτη 1, συνδέει οδικώς το Αργοστόλι με τη Σάμη ενώ στο Ληξούρι όπου συνέβησαν οι περισσότερες υλικές καταστροφές η πρόσβαση γίνεται σε συντομότερο χρόνο μέσω πλοίου. Οι οδικές συγκοινωνίες στο εσωτερικό του νομού είναι ικανοποιητικές επειδή ακόμα και ο πιο απομακρυσμένος οικισμός συνδέεται με την πρωτεύουσα μέσω του επαρχιακού δικτύου (Πάπυρος, 1996: 216). Επομένως υπάρχουν πιο πολλές επαρχιακές οδοί σε όλη την έκταση του νησιού αλλά με τους μετασεισμούς τα προβλήματα κυκλοφορίας οξύνθηκαν. Κατά συνέπεια, αναφέρεται από όλα τα μέσα πληροφόρησης ότι το οδικό δίκτυο εμφάνισε τα σοβαρότερα προβλήματα λόγω κατολισθήσεων από τους μετασεισμούς που έχουν προκληθεί.

1.2) Η έντονη σεισμικότητα στη νήσο και ο Ελλαδικός χώρος

Μια από τις πιο σεισμογενείς χώρες παγκοσμίως είναι η Ελλάδα, καθώς βρίσκεται γεωγραφικά σε σημείο όπου η συχνότητα εκδήλωσης σεισμών είναι αναμενόμενα και αναμφίβολα αυξημένη λόγω μετακίνησης των πλακών με υποθαλάσσια ρήγματα σε τρεις λιθοσφαιρικές ζώνες: την Απούλια, την Ευρασιατική, και την Αφρικάνικη. Η Ελλάδα, με βάση τα στατιστικά στοιχεία, από άποψη σεισμικότητας, κατέχει την πρώτη θέση στη Μεσόγειο και την Ευρώπη και την έκτη θέση σε παγκόσμιο επίπεδο, μετά την Ιαπωνία, Νέες Εβρίδες, Περού, νησιά Σολομώντα και Χιλή (ΟΑΣΠ, 2014).

Από τα ιστορικά χρόνια εκδηλώνονται σεισμοί σε όλη τη χώρα με μέγεθος πάνω από 5 βαθμούς της κλίμακας Richter. Στα επίκεντρα που σημειώνονται παρακάτω και συγκεκριμένα στο χάρτη epicέντρων επιφανειακών σεισμών στην Ελλάδα και τις γύρω περιοχές, παρατηρείται ότι τα περισσότερα επίκεντρα σεισμών βρίσκονται σε όλη την έκταση της νήσου Κεφαλληνίας με μέγεθος σεισμού πάνω από 6.0 R.

Χάρτης 2: Επίκεντρα επιφανειακών σεισμών στην Ελλάδα και τις γύρω περιοχές (Papazachos C. 1999)

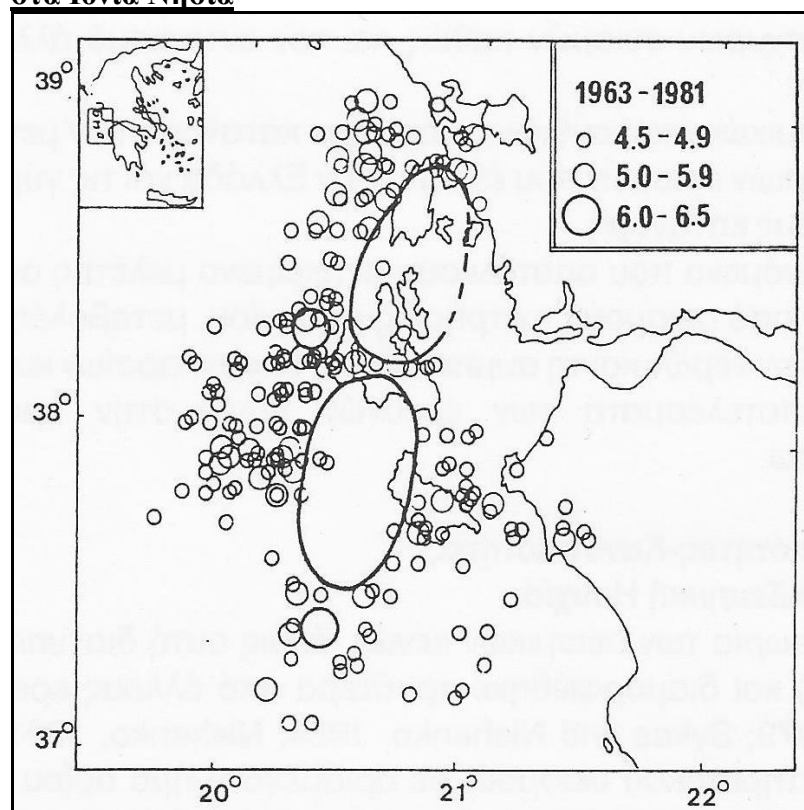


Πηγή: Παπαζάχος Β., Παπαζάχου Κ., *Οι σεισμοί της Ελλάδας (Γ' Έκδοση)*, Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Ζήτη, 2003, σελ. 51.

Αξίζει να διευκρινιστεί ότι η πλειονότητα των σεισμών άνω των 7 βαθμών Richter από την αρχαιότητα μέχρι το έτος 1995, σύμφωνα με τον παραπάνω χάρτη βρίσκεται συγκεντρωμένη σε περιοχές στα ανατολικά της Ρόδου, νοτιοδυτικά της Κρήτης και σε όλο το Ιόνιο Πέλαγος. Τα Επτάνησα πλήττονται με εξαιρετικά αυξημένη συχνότητα από σεισμούς, σε σύγκριση με την ηπειρωτική Ελλάδα όπου δε διακρίνεται έντονη εκδήλωση σεισμών. Ειδικότερα, για την περίπτωση της νήσου Κεφαλληνίας απαιτείται ιδιαίτερη μελέτη και εξέταση των φαινομένων καθώς βρίσκεται στην τρίτη ζώνη σεισμικής επικινδυνότητας, συνεπώς η σεισμικότητα στο νησί είναι από τις πιο αυξημένες σε όλη τη χώρα.

Στην περίπτωση της νήσου Κεφαλληνίας, η συχνότητα εμφάνισης σεισμών (βλ. Κεφ 2.1) θεωρείται σημαντική για εκείνη την εποχή, ιδιαίτερα το έτος 1953 όπου το Αργοστόλι και το Ληξούρι καταστράφηκαν ολοσχερώς. Ο πρώτος ισχυρός σεισμός στις 26 Ιανουαρίου 2014 αποτέλεσε αφορμή για επανεξέταση της σεισμικότητας από τους σεισμολόγους καθώς δείχνει ότι βρίσκεται ακόμα σε έξαρση. Σε γενικές γραμμές έχουν προκληθεί και άλλοι ισχυροί σεισμοί όμως δεν αναφέρθηκαν όπως ο σεισμός του 1953.

Χάρτης 3: Σεισμοί από το χρονικό διάστημα 1963-1981 στα Ιόνια Νησιά

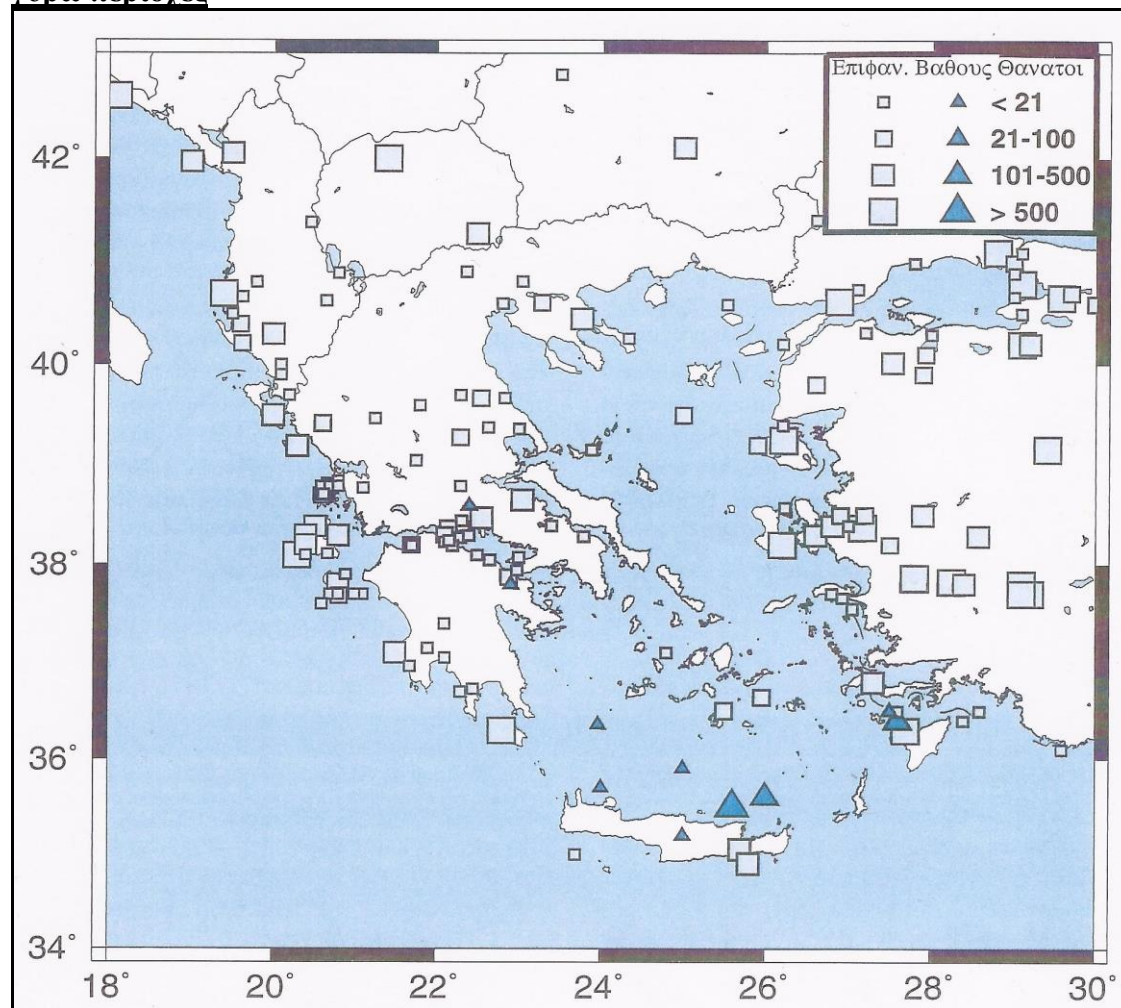


Ένας από αυτούς συνέβη το 1983 στην Παλική και στο μεσοδιάστημα των ετών 1963 - 1981 σημειώθηκαν ελάχιστοι σεισμοί έντασης από 6.0 έως 6.5 Richter. Ο χάρτης απεικονίζει τα επίκεντρα των σεισμών με μέγεθος $M_s \geq 4,5$ που έγιναν εκείνο το μεσοδιάστημα στα Ιόνια Νησιά. Αναγνωρίζονται δύο κενά σεισμικότητας (Papadimitriou and Papazachos, 1985b).

Πηγή: Παπαζάχος Β., *Βασικά αποτελέσματα της σεισμολογικής έρευνας στην Ελλάδα*, Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Ζήτη, 1998, σελ. 108

Η σεισμικότητα στον Ελλαδικό χώρο μπορεί να κατηγοριοποιηθεί ανάλογα με το εστιακό βάθος σε επιφανειακή και ενδιάμεσου βάθους σεισμικότητα, καθώς επίσης και ανάλογα με το χρόνο γένεσης των σεισμών σε ιστορική σεισμικότητα και σεισμικότητα του παρόντος αιώνα (Τσελέντης, 1997: 730).

Χάρτης 4: Επίκεντρα των γνωστών καταστροφικών σεισμών στην Ελλάδα και τις γύρω περιοχές



Πηγή: Παπαζάχος Β., Παπαζάχου Κ., *Οι σεισμοί της Ελλάδας (Γ' Έκδοση)*, Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Ζήτη, 2003, σελ. 115.

Στον παραπάνω χάρτη τα τετράγωνα και τρίγωνα απεικονίζουν επίκεντρα επιφανειακών σεισμών και σεισμών ενδιάμεσου βάθους αντίστοιχα. Τα επίκεντρα αυτά αντιστοιχούν σε γνωστούς καταστροφικούς σεισμούς στην Ελλάδα και τις γύρω περιοχές. Χρησιμοποιούνται τέσσερα μεγέθη τετραγώνων για να συμβολίσουν: μικρό αριθμό θανάτων (μέχρι 20), μέτριο αριθμό θανάτων (21-100), μεγάλο αριθμό θανάτων (101-500) και πολύ μεγάλο αριθμό θανάτων (>500) που προκλήθηκαν από επιφανειακούς σεισμούς (Παπαζάχος, 1998: 173). Με σχήμα τριγώνου παριστάνονται τα επίκεντρα των αντίστοιχων

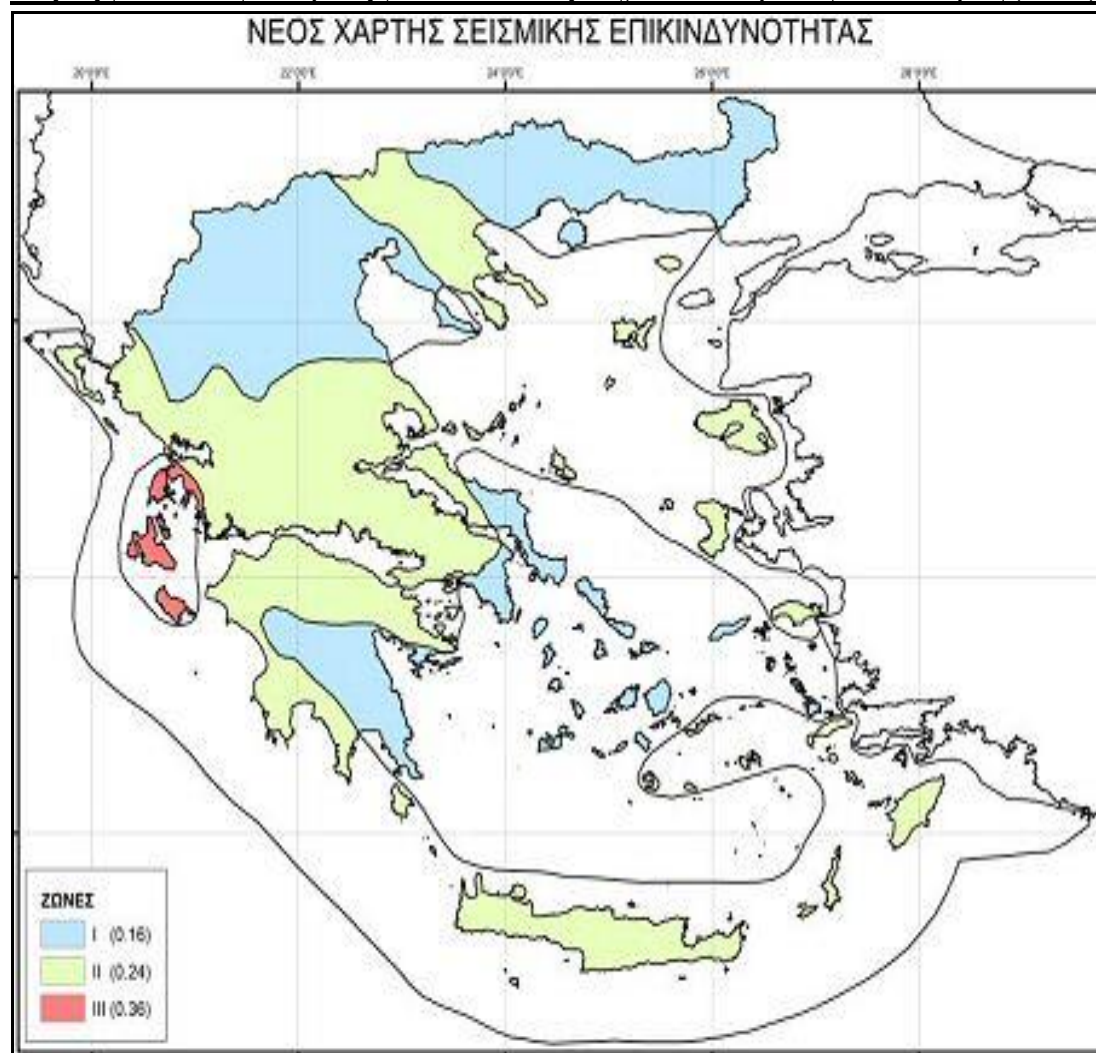
φονικών σεισμών ενδιάμεσου βάθους. Επομένως, όσο μεγαλύτερο απεικονίζεται το κάθε σχήμα στο χάρτη, τόσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμός των νεκρών.

Παρατηρώντας και συγκρίνοντας τη νήσο της Κεφαλληνίας με την υπόλοιπη χώρα, εξάγεται το συμπέρασμα ότι όλοι οι σεισμοί που προκλήθηκαν χαρακτηρίζονται επιφανειακοί με πολύ μεγάλο αριθμό θανάτων. Σε ολόκληρη την έκταση της νήσου εμφανίζονται ισχυροί επιφανειακοί σεισμοί ενώ στη βορειοανατολική Κρήτη για παράδειγμα υπάρχουν σεισμοί ενδιάμεσου βάθους. Γενικότερα, σε όλη την ηπειρωτική Ελλάδα δεν παρατηρείται μεγάλος αριθμός επιφανειακών σεισμών.

Η μελέτη της σεισμικότητας γίνεται ποιοτικά βάσει της κατανομής των επικέντρων των σεισμών και ποσοτικά με τον αριθμό των σεισμών. Έχει δειχθεί ότι η επιφανειακή σεισμική δραστηριότητα απλώνεται σε ολόκληρη την περιοχή, όμως η σεισμικότητα είναι υψηλή κατά μήκος κύριων σεισμικών ζωνών (Παπαζάχος, 1998: 19). Η υψηλότερη σεισμικότητα παρατηρείται στην Ιόνιο σεισμική ζώνη που περιλαμβάνει την Κεφαλονιά, τη Ζάκυνθο και τη Λευκάδα, γεγονός που αποδεικνύεται στον ισχυρό σεισμό της 26^{ης} Ιανουαρίου 2014 με επίκεντρο τη χερσόνησο της Παλικής στη δυτική πλευρά της νησιωτικής περιοχής της Κεφαλονιάς.

Η λύση σε δύο από τα σημαντικότερα προβλήματα της σεισμολογίας, του υπολογισμού της σεισμικής επικινδυνότητας μιας περιοχής και της πρόγνωσης των σεισμών, εξαρτάται πολύ από τη διάκριση της εξεταζόμενης περιοχής σε σεισμικές ζώνες και από τις μελέτες σεισμικότητας (Παπαζάχος, 1998: 33). Όπως σημειώνεται στην εφημερίδα «Το Βήμα» από τον κ. Παπαδημητρίου οι καταγραφές επιταχυνσιογράφων στην Παλική (Ληξούρι, Χαβριάτα) παρουσίασαν αξιοσημείωτη υπέρβαση της ανώτατης τιμής (0,36 g) που προβλέπει ο Νέος Αντισεισμικός Κανονισμός (NEAK). Οι τιμές της επιτάχυνσης ήταν 0,6 g και 0,8 g στο Ληξούρι και στα Χαβριάτα αντίστοιχα («Το Βήμα, 2014). Αυτή η λεπτομερής πληροφορία δεν αναφέρθηκε στα δελτία ειδήσεων ούτε από τους σεισμολόγους, μόνο το γεγονός ότι η επιτάχυνση ήταν υψηλή.

Χάρτης 5: Ζώνες σεισμικής επικινδυνότητας, Αντισεισμικός Κανονισμός (2000)



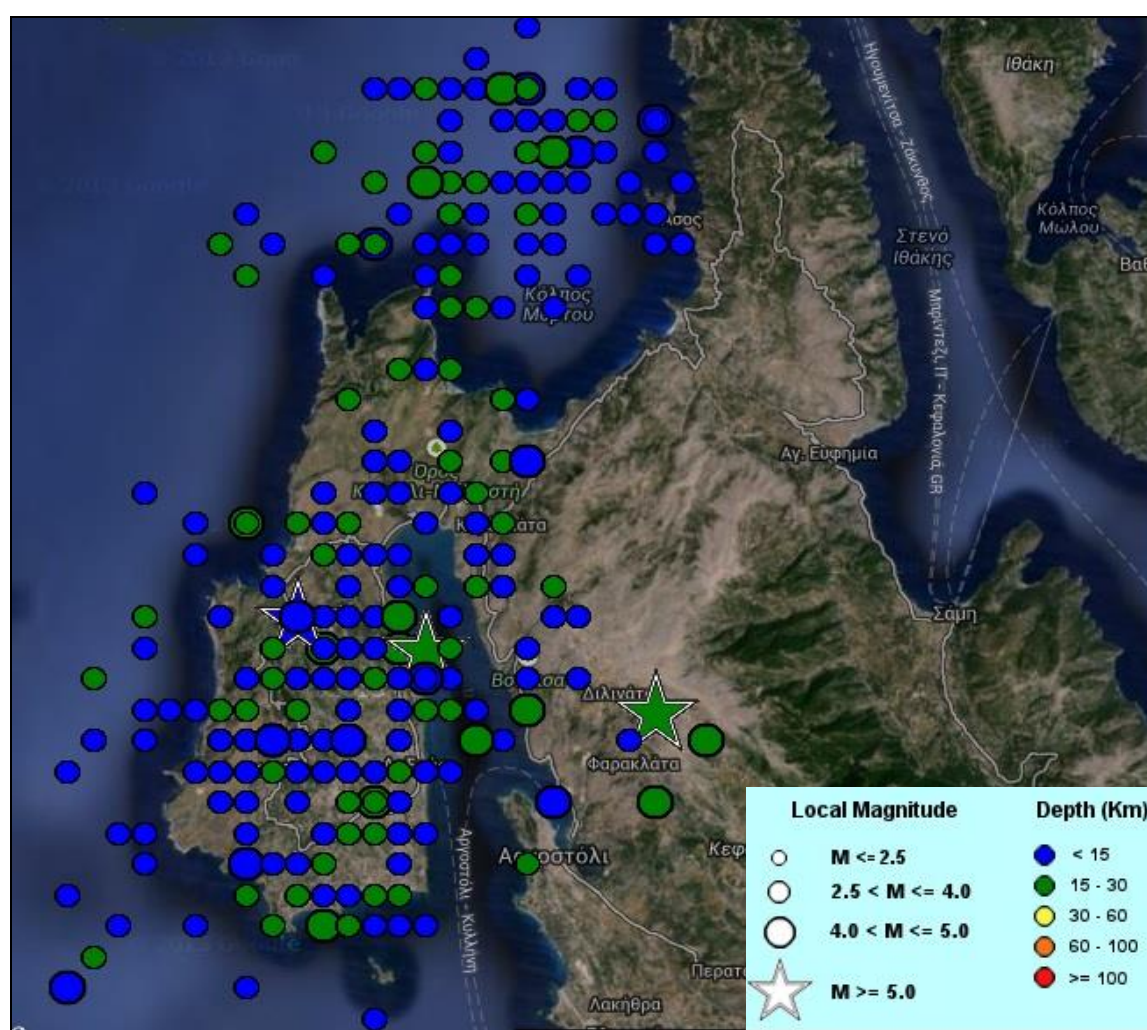
Πηγή: <http://www.oasp.gr/sites/default/files/No%20265g.pdf> . Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (Ο.Α.Σ.Π), *Νέος Χάρτης Σεισμικής Επικινδυνότητας της Ελλάδας*, Ιούλιος 2003, Ημερομηνία πρόσβασης στις: 30/05/14

Το 2000, αμέσως μετά το σεισμό της Αθήνας το 1999, εγκρίθηκε ο αναθεωρημένος ΕΑΚ και το 2001 τέθηκε σε εφαρμογή, ενώ το 2003 μειώθηκαν οι Ζώνες Σεισμικής Επικινδυνότητας από τέσσερις (4) σε τρεις (3) (Δελλαδέτσιμας, 2009: 106). Με το νέο χάρτη, ο ελληνικός χώρος κατανέμεται σε τρεις ζώνες σεισμικής επικινδυνότητας με αντίστοιχες τιμές ενεργών εδαφικών επιταχύνσεων σχεδιασμού 0,16 g για την πρώτη ζώνη, 0,24 g για τη δεύτερη ζώνη και 0,36 g για την τρίτη ζώνη (ΟΑΣΠ, 2003). Όσο μεγαλύτερη είναι η τιμή, τόσο πιο πιθανή η εκδήλωση του σεισμού επομένως η Ζάκυνθος, η Κεφαλονιά και η Λευκάδα βρίσκονται σε αυξημένη επικινδυνότητα.

Για την προκειμένη περίπτωση της νήσου Κεφαλληνίας, ο ισχυρός σεισμός της 26^{ης} Ιανουαρίου 2014, η αυξημένη μετασεισμική ακολουθία και ο επόμενος ισχυρός σεισμός της 3^{ης} Φεβρουαρίου, επιβεβαιώνουν τα λεγόμενα των σεισμολόγων στις ποικίλες πηγές

πληροφόρησης ότι η Κεφαλονιά βρίσκεται σε γεωγραφική θέση όπου είναι πολύ πιθανό το ενδεχόμενο να ενεργοποιηθεί κάποιο ρήγμα και στη συνέχεια να εκδηλωθεί ένας ισχυρός σεισμός. Στο χάρτη που απεικονίζονται τα επίκεντρα των σεισμικών δονήσεων στη δυτική περιοχή της Κεφαλονιάς, αναγράφεται στο υπόμνημα όχι μόνο το μέγεθος της έντασης τους αλλά και το βάθος στο οποίο εκδηλώθηκαν αυτά. Η δυτική Κεφαλονιά το 2014 εμφάνισε τους περισσότερους σεισμούς οι οποίοι ήταν επιφανειακοί (βάθος < 15 km) σύμφωνα με το Γεωδυναμικό Ινστιτούτο, καθώς τα περισσότερα επίκεντρα έχουν σημειακή απεικόνιση κυανού χρώματος.

Χάρτης 6: Επίκεντρα σεισμικών δονήσεων στη Δυτική Κεφαλονιά (26/01/14-04/02/14)



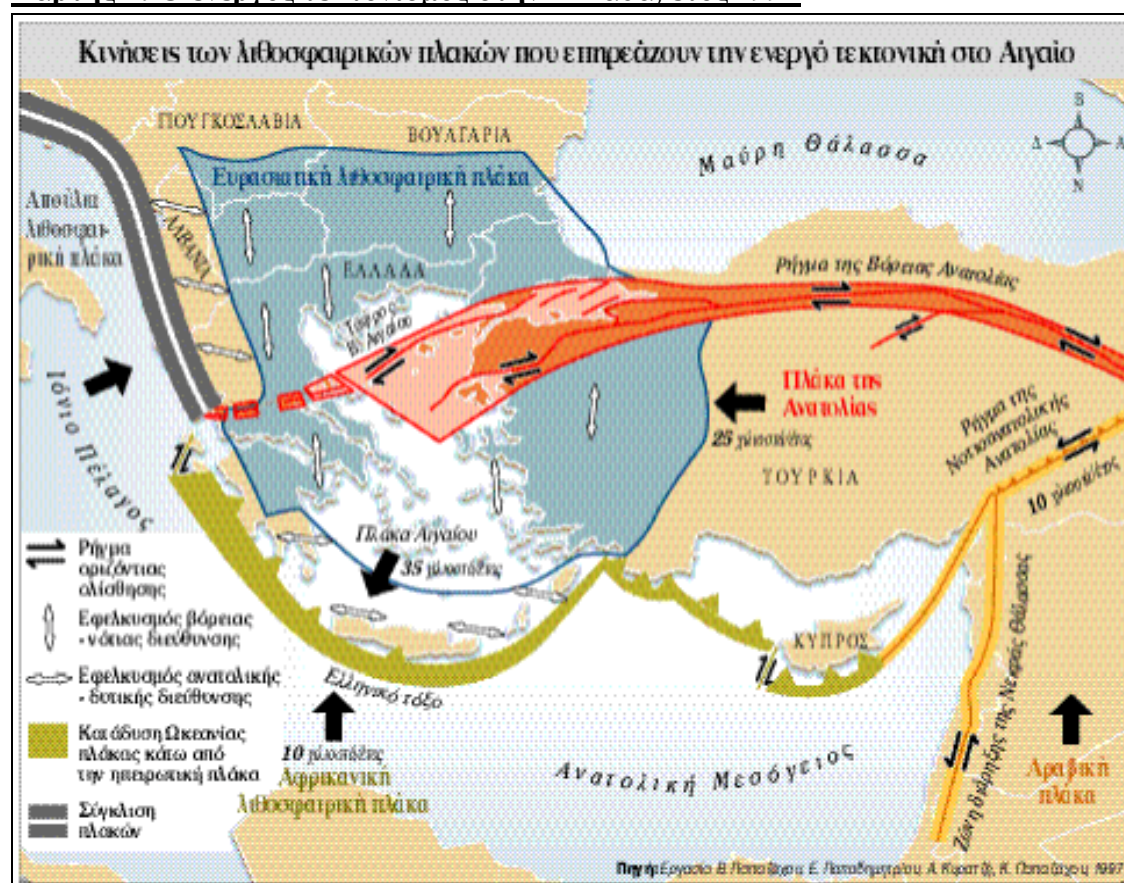
Πηγή: Γεωδυναμικό Ινστιτούτο – Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών, <http://www.gein.noa.gr/el/seismikotita/xartes#top>. Χάρτης σεισμικότητας Δυτικής Κεφαλονιάς (26/01/14-04/02/14). Ιδία επεξεργασία, 2014. Πρόσβαση στις: 08/09/14

1.3) Απεικόνιση και κατανομή σεισμικών ρηγμάτων

Χαρακτηριστικό της σεισμικής δραστηριότητας στη Δυτική Ελλάδα που οφείλεται στις τεκτονικές ιδιότητες της περιοχής, είναι ο μεγάλος αριθμός μικρών και ενδιάμεσου μεγέθους σεισμών αλλά και η μεγαλύτερη συχνότητα γένεσης ισχυρών σεισμών («Το Βήμα», 2000).

Στα Επτάνησα επικρατεί υψηλή σεισμικότητα από μικρού έως μεγάλου μεγέθους σεισμούς πάνω από 5.0 R. Στην προκειμένη μελέτη περίπτωσης, την Κεφαλονιά, οι σεισμοί στην πλειονότητά τους ήταν σημαντικοί ακόμα και για την ιστορία της χώρας. Τα αίτια πρόκλησης των σεισμών με απόρροια την ύπαρξη ζημιών και καταστροφών, οφείλονται σε σεισμούς με επίκεντρα σε θαλάσσιες περιοχές όπου βρίσκονται υποθαλάσσια ρήγματα. Δεν παραλείπεται το γεγονός ότι υπάρχουν ρήγματα ακόμα και στην ξηρά όπως απεικονίζονται παρακάτω (βλ. Χάρτης 7).

Χάρτης 7: Ο ενεργός τεκτονισμός στην Ελλάδα, έτος 1997



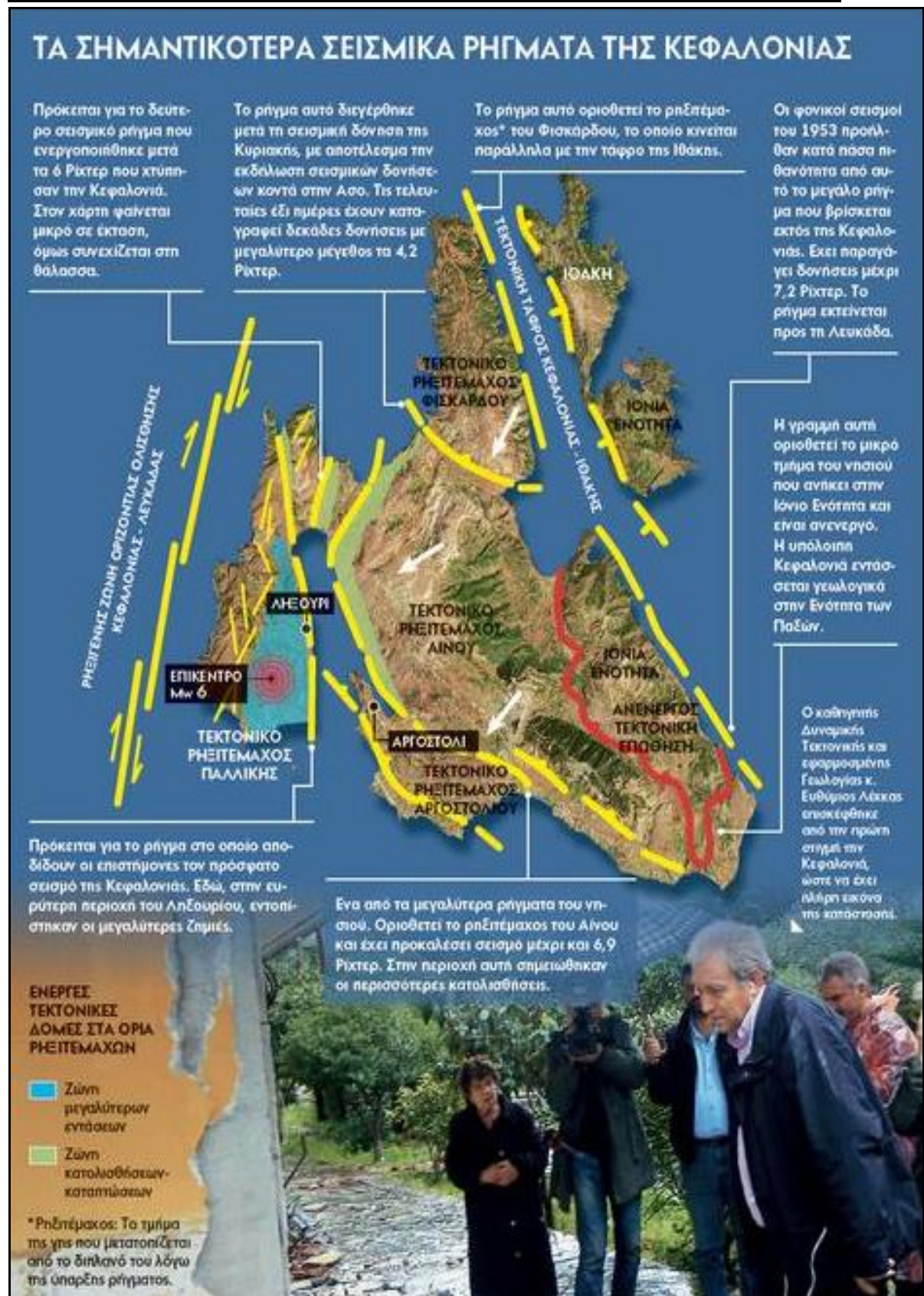
Πηγή: <http://www.tovima.gr/relatedarticles/article/?aid=123354>. Άρθρο: Το σεισμικό τόξο που «σημαδεύει» την Ελλάδα, Εφημερίδα: «Το Βήμα», Ημερομηνία δημοσίευσης: 18/06/00, Πρόσβαση στις: 30/05/14.

Παρατηρώντας τον παραπάνω χάρτη προκύπτει για την Κεφαλονιά ότι βρίσκεται τεκτονικά σε ρήγμα οριζόντιας ολίσθησης. Το ρήγμα αυτό προσεγγίζει ακόμα και το όριο στην κατάδυση της Ωκεάνιας πλάκας κάτω από την ηπειρώτικη πλάκα. Το ρήγμα της Κεφαλονιάς αποτελεί το βορειότερο τμήμα του δυτικού ελληνικού τόξου και είναι η πιο δραστήρια σεισμογενής περιοχή της Ελλάδας. Συνολικά στο νησί έχουν χαρτογραφηθεί περισσότερα από τριάντα ρήγματα, ορισμένα εκ των οποίων είναι ενεργά ενώ άλλα έχουν εξαντλήσει τη δυναμικότητά τους (Εθνος, 2014). Στα σπουδαιότερα συγκαταλέγονται το ρήγμα που προκάλεσε τους σεισμούς του 1953 και το ρήγμα του Αίνου το οποίο έχει δώσει σεισμό μέχρι και 6,9 Ρίχτερ (Εθνος, 2014).

Το νοτιό τρίγωνο στον χάρτη, που κλείνει μέσα του τη Λευκάδα, την Κεφαλλονιά και τη Ζάκυνθο, χαρακτηρίζεται ως ο χώρος που παρουσιάζει την υψηλότερη σεισμικότητα σε ολόκληρη την Ευρασία («Το Βήμα», 2000). Το κύριο στοιχείο που δείχνει ότι ο ελληνικός χώρος χαρακτηρίζεται από έντονη τεκτονική δράση είναι η γεωγραφική κατανομή και το πλήθος των σεισμών που συμβαίνουν σε αυτόν (Τσελέντης, 1997: 720). Στον επεξηγηματικό χάρτη που ακολουθεί (βλ. *Χάρτης 8*), διακρίνονται με κίτρινη απόχρωση τα σεισμικά ρήγματα της Κεφαλονιάς. Επιπλέον, με ανοιχτή κυανή απόχρωση στα δυτικά της περιοχής του χάρτη απεικονίζεται η ζώνη μεγαλύτερων εντάσεων ενώ με ανοιχτή πράσινη απόχρωση οι ζώνες κατολισθήσεων - καταπτώσεων.

Στον πρόσφατο κύριο σεισμό του 2014, ενεργοποιήθηκαν κάποια ρήγματα στο βόρειο τμήμα του νησιού. Εκτός αυτού, στο ρήγμα που βρίσκεται στην πόλη του Ληξουρίου, αποδίδουν οι επιστήμονες την εκδήλωση του κύριου σεισμού μεγέθους 5,8 R, επομένως οι μεγαλύτερες καταστροφές εντοπίστηκαν στην περιοχή αυτή. Το ρήγμα του Αίνου είναι ένα από τα μεγαλύτερα ρήγματα που υπάρχουν στο νησί και στην περιοχή σημειώθηκαν οι περισσότερες κατολισθήσεις, προκαλώντας προβλήματα στο οδικό δίκτυο. Διεξοδικότερη περιγραφή για τα σημαντικότερα ρήγματα στο νησιωτικό και το υποθαλάσσιο χώρο, γίνεται στον παρακάτω επεξηγηματικό χάρτη για όλη την έκταση της νήσου Κεφαλληνίας (βλ. *Χάρτης 8*).

Χάρτης 8: Τα σημαντικότερα σεισμικά ρήγματα της νήσου Κεφαλληνίας (2014)



Πηγή: <http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=22768&subid=2&pubid=63957053>. Άρθρο: Ξύπνησαν δύο ρήγματα από τα 6 R, Εφημερίδα: «Το Έθνος», Ημερομηνία δημοσίευσης 03/02/14, Πρόσβαση στις: 22/05/14.

B ' Μέρος

**Οι σεισμοί της νήσου
Κεφαλληνίας**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ – ΟΙ ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΣΕΙΣΜΟΙ ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ

2.1) Καταγραφή των σεισμικών γεγονότων στο νησί

Οι σεισμοί από την εποχή της αρχαιότητας ακόμα, αποτελούσαν αντικείμενο απορίας και ενδιαφέροντος για τον άνθρωπο. Συνήθως θεωρούνταν υπερφυσικά φαινόμενα που προκαλούσαν φόβο και πανικό και συνοδεύονταν από ένα πλήθος δεισιδαιμονιών και προκαταλήψεων. Κανένα άλλο φυσικό φαινόμενο δεν έχει προκαλέσει δέος και πανικό ταυτόχρονα κυρίως εξαιτίας του γεγονότος ότι εκδηλώνεται συνήθως ξαφνικά και χωρίς προειδοποίηση ενώ δεν υπάρχουν περιθώρια αντίδρασης.

Οι καταστροφικοί σεισμοί που έπληξαν τα Ιόνια νησιά το 1953, κράτησαν σχεδόν 2 μήνες, τον Αύγουστο και το Σεπτέμβριο οι μικρότεροι μετασεισμοί όμως κράτησαν πάνω από ένα εξάμηνο (Οι σεισμοί που συντάραξαν την Κεφαλονιά (φωτο & video), 2014). Το αποτέλεσμα ήταν να καταστραφούν ολοκληρωτικά η Κεφαλονιά, η Ιθάκη και η Ζάκυνθος. Την καταστροφή στη Ζάκυνθο συμπλήρωσε μια μεγάλη πυρκαγιά.

Ο πρώτος σεισμός έγινε με επίκεντρο την Ιθάκη στις 9 Αυγούστου, ακολουθούν ισχυροί μετασεισμοί για τρεις μέρες που ενεργοποιούν σεισμικά όλη τη δυτική Ελλάδα ενώ σημειώθηκε ο μεγαλύτερος σεισμός (πάνω από 7 βαθμούς της κλίμακας Richter) στις 12 Αυγούστου με επίκεντρο τη Κεφαλονιά. Οι σεισμοί αυτοί είναι μέχρι σήμερα οι καταστροφικότεροι που έχουν γίνει στην Ελλάδα με πάνω από 470 νεκρούς και αγνοούμενους και 2500 τραυματίες. Αυτή τη δίμηνη σεισμική ακολουθία συμπλήρωσαν δύο σεισμοί τον Οκτώβριο στο Ληξούρι και τον Νοέμβριο στην Ιθάκη, αλλά δεν είχε μείνει τίποτε άλλο όρθιο για να το καταστρέψουν.

Στην Κεφαλονιά μικρότερες ζημιές εμφανίστηκαν στο βόρειο τμήμα του νησιού, η περιοχή της Ερίσου και το Φισκάρδο όπου αρκετά αρχοντικά άντεξαν τη καταστροφική μανία των πάνω από 3000 σεισμών και μετασεισμών που εκδηλώθηκαν μέχρι την άνοιξη της επόμενης χρονιάς και είναι από τα ελάχιστα διατηρητέα παραδοσιακά κτίσματα στο νησί. Στη συνέχεια του υποκεφαλαίου αυτού ακολουθεί αναφορά στους μεγάλους ιστορικά σεισμούς που έπληξαν την Κεφαλονιά και έχουν ένταση άνω των 5.0 βαθμών της κλίμακας Richter. Θεωρείται ευνόητο το γεγονός ότι όλο αυτό το μακρινό χρονικό διάστημα προέκυψαν πολλοί περισσότεροι σεισμοί μικρότερης έντασης, δηλαδή κάτω από 5.0 R κυρίως έντασης 2-3 R. Στο ακόλουθο χρονολόγιο αναγράφονται οι μεγαλύτεροι σε μέγεθος σεισμοί της κλίμακας Richter που επηρέασαν το νησί.

Το χρονολόγιο των σεισμών της Κεφαλονιάς:

Πίνακας 2: Ιστορικοί σεισμοί πριν από το 1600

Χρονολογίες	Μέγεθος έντασης/ Επίκεντρο	Επιπτώσεις
968, 22 Δεκεμβρίου	6,5 R / Κέρκυρα	Μεγάλος σεισμός γίνεται αισθητός στην Κεφαλονιά
1469, Άνοιξη, Απρίλιος.	7,2 R / Αργοστόλι	Μαρτυρούνται σοβαρές υλικές ζημιές στην Κεφαλονιά, μεταξύ των οποίων και καταστροφή του Κάστρου του Αγ. Γεωργίου αλλά και ανθρώπινα θύματα. Ζημιές ακόμα και στη Ζάκυνθο και τη Λευκάδα.
1554, 7 Ιουλίου	6,3 R / Ζάκυνθος	Σφοδρός σεισμός προκλήθηκε με επίκεντρο τη Ζάκυνθο και στη συνέχεια πλήττει και την Κεφαλονιά.
1580	6,8 R / Ανακριβή στοιχεία για το επίκεντρο εκείνη την εποχή	Μεγάλος σεισμός στα Ιόνια νησιά. Οι καλλιεργητές της σταφίδας διατάσσονται να συνεισφέρουν τη μισή σοδειά τους υπέρ των σεισμοπλήκτων.
1592, 15 Μαΐου	6,6 R / Ζάκυνθος	Μεγάλος σεισμός γίνεται αισθητός στην Κεφαλονιά.

Πηγή: Τουμασάτος Η., Ιστορία: Οι σεισμοί της Κεφαλονιάς,

http://www.ithacanews.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=8696&Itemid=40

Ημερομηνία δημοσίευσης: 28/11/12, Πρόσβαση στις 15/01/14

Οι περισσότεροι σεισμοί που εκδηλώθηκαν πριν από το 1600 και είχαν μέγεθος πάνω από 6.0 R, έχοντας γίνει ιδιαίτερα αισθητοί στην Κεφαλονιά, προκάλεσαν ζημιές στο νησί. Εκτός από τη νήσο της Κεφαλληνίας, προέκυψαν προβλήματα στα νησιά της Ζακύνθου και της Λευκάδας. Μετά το έτος 1600, η πλειονότητα των σεισμών είχε επίκεντρο τη Λευκάδα και λόγω του μεγέθους τους ήταν αισθητοί στην Κεφαλονιά. Σε ορισμένες περιπτώσεις εκδηλώθηκαν καταστροφές στο νησί αλλά υπήρξαν ακόμα και θύματα όπως αναγράφεται παρακάτω (Πίνακας 3).

Πίνακας 3: Ιστορικοί σεισμοί από το 1600 έως το 1700

Χρονολογίες	Μέγεθος έντασης/ Επίκεντρο	Επιπτώσεις
<i>1612, 26 Μαΐου</i>	6,6 R / Λευκάδα	Σεισμός γίνεται αισθητός στην Κεφαλονιά.
<i>1613, 12 Οκτωβρίου</i>	6,4 R / Λευκάδα	Ισχυρός σεισμός γίνεται αισθητός στην Κεφαλονιά.
<i>1622</i>	6,6 R / Ζάκυνθος	Ισχυρός σεισμός προκαλεί καταστροφές στην Κεφαλονιά.
<i>1625, 28 Ιουνίου</i>	6,6 R / Λευκάδα	Σεισμός γίνεται αισθητός στην Κεφαλονιά.
<i>1630, 22 Ιουλίου</i>	6,7 R / Λευκάδα	Πολλοί νεκροί και με πολλές ζημιές για την Κεφαλονιά
<i>1633, 5 Νοεμβρίου</i>	7 R / Ζάκυνθος	Γίνεται αισθητός στην Κεφαλονιά
<i>1636, 30 Σεπτεμβρίου</i>	7,1 R / Ληξούρι	Ήταν ιδιαίτερα καταστροφικός. Οι ακόλουθοι μετασεισμοί διήρκεσαν έως το 1637. Προκλήθηκαν επιπλέον ζημιές στο Κάστρο του Αγίου Γεωργίου, θύματα περίπου 525, τραυματίες περίπου 1500. Τα δέντρα από τον Αίνο ξεριζώθηκαν, ενώ ακολούθησαν ασθένειες και φτώχεια από την καταστροφή των σιτηρών.
<i>1638, 27 Μαρτίου</i>	Καλαβρία	Σφοδρός σεισμός προκαλεί καταστροφές σε Ζάκυνθο, Κεφαλονιά, Κύθηρα, Κρήτη.
<i>1658, 24 Αυγούστου</i>	6,8 R	Ερειπώνεται η Μονή Γερειά. Καταγράφηκαν 320 νεκροί, αναφέρονται καταβυθίσεις τοποθεσιών και καταρρεύσεις τουλάχιστον 500 οικιών.
<i>1662, 16 Μαρτίου.</i>	6,2 R / Ζάκυνθο	Σεισμός αισθητός στην Κεφαλονιά
<i>1664</i>	6,6 R / Ζάκυνθο	Σεισμός αισθητός στην Κεφαλονιά
<i>1667, 6 Απριλίου</i>		Μεγάλος σεισμός στην Ιταλία προκαλεί καταστροφές στην Κεφαλονιά.
<i>1668</i>	6 R / Κεφαλονιά	«Επί 8 ημέρας εσειέτο η γη» (Τσιτσέλης ³)

Πηγή: Τουμασάτος Η., Ιστορία: *Οι σεισμοί της Κεφαλονιάς*,

http://www.ithacanews.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=8696&Itemid=40

Ημερομηνία δημοσίευσης: 28/11/12, Πρόσβαση στις 15/01/14

³ Ο Ηλίας Α. Τσιτσέλης είναι μία από τις χαρακτηριστικότερες περιπτώσεις των Επτανήσιων ιστοριογράφων, που ενώ ασχολήθηκε σχεδόν αποκλειστικά με την Κεφαλονιά, κατόρθωσε να ξεπεράσει τα όρια της τοπικής ιστορίας και να συνδεθεί με τον ευρύτερο ελλαδικό χώρο («Η Καθημερινή» - Αρχείο Πολιτισμού, 2003) .

Πίνακας 4: Ιστορικοί σεισμοί από το 1700 έως το 1800

Χρονολογίες	Μέγεθος έντασης/ Επίκεντρο	Επιπτώσεις
<i>1704, 22 Νοεμβρίου</i>	6,6 R / Λευκάδα	Ο σεισμός γίνεται αισθητός στην Κεφαλονιά
<i>1714, 28 Αυγούστου</i>	6,4 R / Κεφαλονιά	Συνολικά 280 σπίτια κατέρρευσαν, ενώ από ρωγμές στο έδαφος ανέβλυζε «θερμόν ύδωρ» (Τσιτσέλης)
<i>1723, 18 Φεβρουαρίου</i>	6,7 R / Λευκάδα	Προκλήθηκαν σοβαρές ζημιές και υπήρξαν ανθρώπινα θύματα κυρίως στην Έρισσο, την Παλική και το Αργοστόλι.
<i>1729, 9 Ιουλίου</i>	6,4 R / Ζάκυνθος	Ο σεισμός χτυπά και την Κεφαλονιά, ενώ ακολουθεί «πείνα» στο νησί.
<i>1732, Νοέμβριος</i>	6,5 R / Κέρκυρα	Ο καταστρεπτικός σεισμός γίνεται αισθητός στην Κεφαλονιά.
<i>1736</i>	6,2 R / Κεφαλονιά	Προκάλεσε ζημιές. Αναφέρονται σημαντικές ζημιές στο νότο της Κεφαλονιάς, όπου από φρέατα αναδύοταν οσμή θείου.
<i>1741, 23 Ιουνίου</i>	6 R / Λευκάδα	Σοβαρές καταστροφές. Η μετασεισμική ακολουθία διαρκεί 6 μήνες.
<i>1742, 25 Φεβρουαρίου</i>	6,4 R / Ζάκυνθος	Γίνεται αισθητός στην Κεφαλονιά. Δεν υπάρχει μαρτυρία για ζημιές πέρα από το νησί της Ζακύνθου.
<i>1743, 20 Φεβρουαρίου</i>	7,0 R / Ιόνιο	Μεγάλες καταστροφές προκλήθηκαν στην Κεφαλονιά και σε όλη τη Δυτική Ελλάδα.
<i>1752, Ιούνιος</i>	6,8 R / Ζάκυνθος	Αναφέρεται και ως σεισμός της Κεφαλονιάς (Χιώτης) «διέτρεξεν όλην την βόρειον γραμμήν μέχρις Αδριανουπόλεως».
<i>1759, 14 Ιουνίου</i>	6,3 R (ο μεγαλύτερος σε ένταση) / Κεφαλονιά	Σεισμοί διάρκειας τριών ημερών. Οι μεγαλύτερες καταστροφές εντοπίζονται στην Παλική, όπου κατέρρευσαν τα περισσότερα σπίτια, ενώ μαρτυρούνται και ανθρώπινα θύματα.

<i>1766, 24 Ιουλίου</i>	7,0 R / Κεφαλονιά	Ήταν εξαιρετικά ισχυρός, διήρκεσε 3 λεπτά και προκάλεσε το θάνατο περίπου 20 ατόμων, και μεγάλες καταστροφές, ιδίως στην Παλική και την Έρισσο, αλλά και το Αργοστόλι μέχρι τη Ζάκυνθο.
<i>1767, 22 Ιουλίου</i>	7,2 R / Ληξούρι	Από τους καταστροφικότερους που χτύπησαν ποτέ την Κεφαλονιά (ένταση X ⁴). Αναφέρονται 50 νεκροί στο Ληξούρι και 253 στις γύρω περιοχές, μόλυνση των υδάτων, καταστροφή όλων σχεδόν των εκκλησιών, και μετασεισμική ακολουθία 40 ημερών.
<i>1783, 23 Μαρτίου</i>	7,0 R / Λευκάδα	Προκάλεσε ζημιές στην Κεφαλονιά.
<i>1785, 9 και 10 Φεβρουαρίου</i>	6,0 και 6,5 R / Πάτρα	Οι ισχυροί σεισμοί γίνονται αισθητοί στην Κεφαλονιά.
<i>1791, 2 Νοεμβρίου</i>	6,8 R / Ζάκυνθος	Προκαλεί μεγάλες καταστροφές στο νησί της Κεφαλληνίας (ένταση X).

Πηγή: Τουμασάτος Η., Ιστορία: *Οι σεισμοί της Κεφαλονιάς*,

http://www.ithacanews.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=8696&Itemid=40

Ημερομηνία δημοσίευσης: 28/11/12, Πρόσβαση στις 15/01/14

Κατά το μεσοδιάστημα από το 1700 έως το 1800 παρατηρήθηκαν εκτός από ανθρώπινα θύματα και σοβαρές καταστροφές. Οι σεισμοί που εκδηλώθηκαν εκείνη την εποχή είχαν προσεγγίσει ακόμα και το μέγεθος των 7.0 Richter με τη μοναδική εξαίρεση ενός από τους καταστροφικότερους σεισμούς στο Ληξούρι όπου ξεπέρασε το όριο αυτού του μεγέθους στις 22 Ιουλίου 1767. Αξίζει να σημειωθεί ότι αυτός ο σεισμός ήταν ο καταστροφικότερος στο νησί διότι υπήρξαν πολλοί νεκροί όχι μόνο στο Ληξούρι αλλά και στις υπόλοιπες γειτνιάζουσες περιοχές ενώ ακολούθησε μετασεισμική ακολουθία 40 ημερών.

⁴ Κλίμακα Mercalli για ένταση σεισμού X: Καταστροφή μερικών καλά κατασκευασμένων ξύλινων κτιρίων και γεφυρών. Οι περισσότερες κατασκευές τοιχοποιίας και τα προκατασκευασμένα κτίσματα καταστρέφονται μαζί με τα θεμέλια. Σοβαρές ζημιές σε φράγματα, υδροφράχτες και αναχώματα. Μεγάλες κατολισθήσεις. Οι σιδηροτροχιές κάμπτονται (Πώς μετράμε τους σεισμούς: ΟΑΣΠ, 2014).

Πίνακας 5: Ιστορικοί σεισμοί από το 1800 έως το 1900

Χρονολογίες	Μέγεθος έντασης/ Επίκεντρο	Επιπτώσεις
1815	6,3 R / Λευκάδα	Σεισμός προκαλεί μεγάλες ζημιές στο νησί της Κεφαλληνίας.
1820, 21 Φεβρουαρίου	6,4 R / Λευκάδα	Σεισμός προκαλεί μεγάλες ζημιές στο νησί. Στις 29 Δεκεμβρίου της ίδιας χρονιάς, μεγάλος σεισμός έντασης 6,9 R με επίκεντρο τη Ζάκυνθο προκαλεί σοβαρές καταστροφές στην Κεφαλονιά.
1834, 5 Ιουλίου	6 R	Σεισμός με σοβαρές υλικές ζημιές στην Κεφαλονιά.
1839, 24 Μαΐου		Ο Τσιτσέλης κάνει λόγο για «ζημιωδέστατον σεισμόν» στην Κεφαλονιά με σεισμική ακολουθία διάρκειας ενός μηνός.
1840, 30 Οκτωβρίου	6,5 R / Ζάκυνθος	Ο σεισμός «του Αγίου Λουκά» γίνεται αισθητός και στην Κεφαλονιά.
1862, 14 Μαρτίου	6,6 R / Αργοστόλι	Σεισμός προκαλεί σοβαρές υλικές ζημιές.
1867, 4 Φεβρουαρίου	7,4 R / Παλική	3000 σπίτια καταστράφηκαν, 35 νεκροί στο Ληξούρι, 63 στα Δαμουλιανάτα-Ρίφι, 41 στην Αγία Θέκλη και 19 στα Κουβαλάτα. Σχεδόν ολοκληρωτική η καταστροφή στην Παλική, αλλά και σημαντικές ζημιές σε Πύλαρο, Θηνιά, Έρισσο και Λειβαθώ. Λιγότερες καταστροφές στο Αργοστόλι. Ο σεισμός προκάλεσε μεταναστευτικό ρεύμα, ενώ μεγάλη εκστρατεία υπέρ των σεισμοπλήκτων πραγματοποιήθηκε από το Ελληνικό Βασίλειο και Κεφαλλήνες της διασποράς.
1886, 27 Αυγούστου	7,5 R / Φιλιατρά	Καταστρεπτικός σεισμός στην Πελοπόννησο γίνεται αισθητός στην Κεφαλονιά.

Πηγή: Τουμασάτος Η., Ιστορία: *Οι σεισμοί της Κεφαλονιάς*,

http://www.ithacanews.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=8696&Itemid=40

Ημερομηνία δημοσίευσης: 28/11/12, Πρόσβαση στις 15/01/14.

Μεγάλες και σοβαρές ζημιές αναφέρεται στον παραπάνω πίνακα ότι προέκυψαν μετά το 1800 ιδιαίτερα στην Παλική όπου καταστράφηκαν χιλιάδες κατοικίες και υπήρξαν δεκάδες ανθρώπινα θύματα. Βέβαια, η συχνότητα εκδήλωσης των σεισμών μετά το 1800 ήταν πιο μειωμένη σε σύγκριση με τους σεισμούς που εκδηλώθηκαν πριν το 1800.

Πίνακας 6: Ιστορικοί σεισμοί από το 1900 έως το 2000

Χρονολογίες	Μέγεθος έντασης/ Επίκεντρο	Επιπτώσεις
1905, 3 Ιουνίου	5,5 R / Ληξούρι	Προκλήθηκαν υλικές ζημιές
1912, 24 Ιανουαρίου 25 Ιανουαρίου 26 Ιανουαρίου 10 Φεβρουαρίου	6,8 R / Ασπρογέρακας (ΝΑ Κεφαλονιά) 5,9 R / Αργοστόλι 5,4 R / Αργοστόλι 5,1 R / Αργοστόλι	Καταστροφικός σεισμός. Μεγάλες καταστροφές στην περιοχή Ελειού – Πρόννων, όπου ερειπώθηκαν εντελώς οι περισσότεροι οικισμοί. Μεγάλη κινητοποίηση από όλη την Ελλάδα και Ευρώπη υπέρ των σεισμοπαθών.
1915, 16 Μαΐου	5,6 R / Αργοστόλι	Ισχυρός σεισμός με ελάχιστες ζημιές
1916, 9 Οκτωβρίου	5,0 R / Αργοστόλι	Σεισμός με μικρές ζημιές
1918, 28 Μαρτίου	5,0 R / Αργοστόλι	Σεισμός με μικρές ζημιές
1923, 20 Μαΐου	5,3 R / Αργοστόλι	Προκλήθηκαν μόνο υλικές ζημιές.
1932, 9 Μαρτίου	5,6 R / Ληξούρι	Ισχυρός σεισμός προκαλεί υλικές ζημιές στο Ληξούρι
1933, 22 Μαρτίου	5,2 R / Αργοστόλι	Ισχυρός σεισμός. Προκλήθηκαν μικρές ζημιές.
1943: 17 Ιανουαρίου 14 Φεβρουαρίου 22 Μαΐου	5,6 R / βόρεια 5,8 και 5,0 R/ νοτιοδυτικά 5,6 R/ νοτιοανατολικά	Χρονιά με πολλούς σεισμούς στην Κεφαλονιά έχοντας επίκεντρο στη θάλασσα
1949, 4 Φεβρουαρίου	5,0 R/ νοτιοανατολικά της Κεφαλονιάς	
1951, 20 Δεκεμβρίου	5,3 R./ Αγία Θέκλη (Κεφαλονιά)	Σεισμός με μικρές ζημιές.

1953 , 12 Αυγούστου	7,2 R / Αργοστόλι	Η χρονιά της μεγάλης καταστροφής. Ένας ισχυρός σεισμός είναι απλώς το προμήνυμα για την καταστροφή που θα ακολουθήσει (ώρα 09:23:52 Greenwich). Ο σεισμός των 7,2 R είναι ο καταστροφικότερος στην Ιστορία της Κεφαλονιάς (η έντασή του έχει προσδιοριστεί ως X+), και ένας από τους καταστροφικότερους στη σεισμική ιστορία της Ελλάδας.
1954 , 8 Μαρτίου	5,3 R / Αργοστόλι	
1962 , 17 Απριλίου	5,3 R / Σάμη	
1970 , 1 Σεπτεμβρίου	5,0 R / Βαλσαμάτα	Η περιοχή έχει δώσει ένα πλήθος δονήσεων μεταξύ 4,0 και 5,0 R τις τελευταίες δεκαετίες, χωρίς αξιοσημείωτες υλικές ζημιές.
1972 , 17 Σεπτεμβρίου	6,3 R / Παλική	Το νησί υπέστη υλικές ζημιές
1974 , 14 Δεκεμβρίου	5,4 R / Σάμη	Μικρές ζημιές
1976 , 11 Μαΐου	6,5 R / Ζάκυνθος	Ισχυρός σεισμός γίνεται αισθητός στην Κεφαλονιά.
1983 , 17 Ιανουαρίου 19 Ιανουαρίου 23 Μαρτίου	7,0 R / Κεφαλονιά 5,8 R / Παλική 6,2 R / Παλική	Ο μεγαλύτερος σεισμός μετά το 1953. Ελάχιστες υλικές ζημιές σημειώνονται στο νησί. Μεγάλη μετασεισμική ακολουθία στην περιοχή. Από 17/1 μέχρι 14/5 σημειώνονται στην περιοχή άλλοι 10 σεισμοί μεγέθους πάνω από 5,0 R.
1987 , 27 Φεβρουαρίου	5,7 R / Κεφαλονιά	Σεισμός χωρίς υλικές ζημιές
1992 , 23 Ιανουαρίου	5,6 και 5,1 R / Κεφαλονιά	Δύο ισχυροί σεισμοί χωρίς υλικές ζημιές
1997 , 18 Νοεμβρίου	6,6 R / Θαλάσσιος χώρος νοτιοδυτικά της Ζακύνθου	Ισχυρός σεισμός γίνεται αισθητός σε Ζάκυνθο και Κεφαλονιά

Πηγή: Τουμασάτος Η., Ιστορία: *Οι σεισμοί της Κεφαλονιάς*,

http://www.ithacanews.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=8696&Itemid=40

Ημερομηνία δημοσίευσης: 28/11/12, Πρόσβαση στις 15/01/14

Πίνακας 7: Οι σεισμοί από το 2000 μέχρι σήμερα

Χρονολογίες	Μέγεθος έντασης/ Επίκεντρο	Επιπτώσεις
2003, 14 Αυγούστου	6,3 R / Λευκάδα	Προκάλεσε σοβαρές υλικές ζημιές στο νησί γίνεται αισθητός ιδίως στο βόρειο τμήμα της Κεφαλονιάς με μικρές υλικές ζημιές σε παλιά σπίτια.
2006, 11 και 12 Απριλίου	5,2 έως 5,9 R / Ζάκυνθος	Τέσσερις ισχυροί σεισμοί με αρκετές υλικές ζημιές – γίνονται αισθητοί στην Κεφαλονιά, με μικρές υλικές ζημιές.
2007, 25 Μαρτίου	5,9 R / θαλάσσια περιοχή βορειοδυτικά της Κεφαλονιάς	Ισχυρός σεισμός προκαλεί αρκετές υλικές ζημιές στο βορειοδυτικό κυρίως τμήμα του νησιού.
2008, 8 Ιουνίου	6,9 R / Ανδραβίδα Ηλείας	Ισχυρότατος και φονικός (με 2 νεκρούς) σεισμός με πολλές υλικές ζημιές στην περιοχή, γίνεται αισθητός στην Κεφαλονιά.
2008, 30 Ιουλίου	5,5 R / νοτιοδυτικά της Κεφαλονιάς	Μετά από πολλές φήμες στα ΜΜΕ σχετικά με επικείμενο μεγάλο σεισμό στην Κεφαλονιά στα τέλη του Ιουλίου, χωρίς να προκληθούν υλικές ζημιές. Το σενάριο ενισχύθηκε από τον μετασεισμό μεγέθους 4,5 R που σημειώθηκε λίγα λεπτά μετά.
2014, 26 Ιανουαρίου	5,9 R / 5χλμ της βόρειας- βορειοδυτικής περιοχής του Αργοστολίου Ωρα: 15:55	Ισχυρότατος σεισμός με εστιακό βάθος 10χλμ. Εξαιρετικά πολυσυζητημένο συμβάν από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.
2014, 26 Ιανουαρίου	5,2 R / 15χλμ βορειοδυτικά του Αργοστολίου Ωρα 20:45	Προκλήθηκε σεισμός ο οποίος αναστάτωσε τους κατοίκους του νησιού. Το εστιακό βάθος του δεύτερου σεισμού είναι 10χλμ.

Πηγή: Τουμασάτος Η., Ιστορία: *Οι σεισμοί της Κεφαλονιάς*,

http://www.ithacanews.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=8696&Itemid=40

Ημερομηνία δημοσίευσης: 28/11/12, Πρόσβαση στις 15/01/14

Τα επίκεντρα των σεισμών μετά το έτος 1900 δεν βρίσκονταν σε γειτονικά νησιά της νήσου Κεφαλληνίας αλλά στο ίδιο το νησί. Γεγονός ιστορικής σημασίας αποτέλεσε αναμφίβολα ο σεισμός του 1953 για τη νήσο Κεφαλληνία. Χαρακτηρίστηκε ως ο καταστροφικότερος σεισμός στη σεισμική ιστορία της Ελλάδας με πολλές καταστροφές και θύματα, χωρίς να παραλείπεται το γεγονός ότι προκλήθηκαν εξίσου μεγαλύτερης έντασης σεισμοί πριν από το 1953. Στην πλειονότητα των περιπτώσεων αναφέρεται στους παραπάνω πίνακες ότι έγιναν αισθητοί στην Κεφαλονιά, παρόλο που ορισμένα επίκεντρα σεισμών βρίσκονταν σε γειτνιάζοντα νησιά ή άλλες περιοχές όπως για παράδειγμα το 1785 στην Πάτρα.

Ένας ακόμη σημαντικός σεισμός, ο επόμενος μεγαλύτερος μετά από εκείνον του έτους 1953 που προκλήθηκε στο νησί ήταν το έτος 1983 στην Παλική. Η μετασεισμική ακολουθία που ακολούθησε θεωρήθηκε μεγάλη. Σε γενικές γραμμές κατά το χρονικό διάστημα από το έτος 1900 έως το 2000, οι περισσότεροι σεισμοί εξαιρώντας τους προαναφερόμενους των ετών 1953 και 1983 προκάλεσαν κυρίως μικρές υλικές ζημιές.

Από το έτος 2000 και μετά όμως, οι σεισμοί ήταν τόσο ισχυροί ώστε να προκύψουν σοβαρές υλικές καταστροφές, με ελάχιστα θύματα στο σεισμό της Ανδραβίδας Ηλείας ο οποίος επηρέασε την Κεφαλονιά το έτος 2008. Παρ' όλα αυτά η σημαντικότητα εστιάζεται στον κύριο επίκαιρο σεισμό του έτους 2014 μεγέθους 5,9 R, καθώς συζητήθηκε σε εξαιρετικά μεγάλο βαθμό από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Ακολούθησαν και επόμενοι μετασεισμοί μεγάλης εξίσου έντασης τις πρώτες ημέρες ενώ αργότερα προκλήθηκαν μετασεισμοί μικρής έντασης.

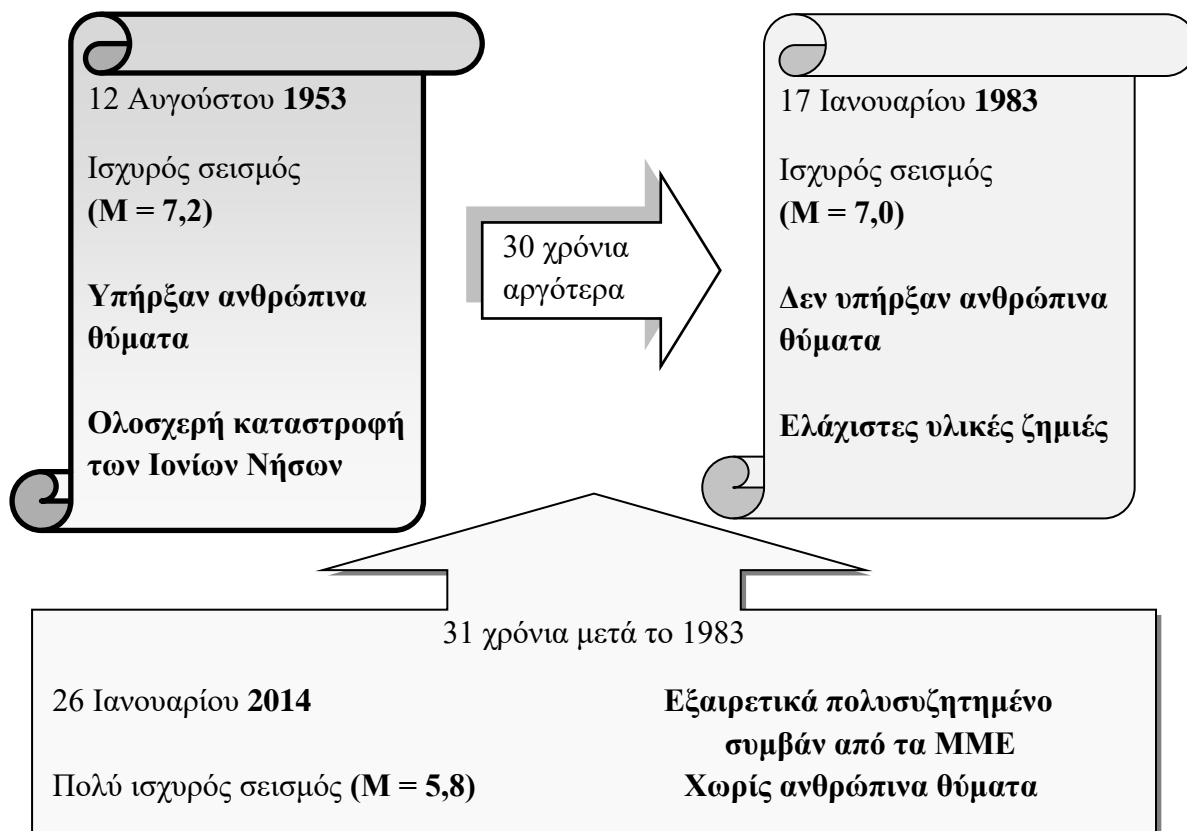
Τέλος, να σημειωθεί ότι το Φεβρουάριο και το Μάρτιο του έτους 2014 έχουν γίνει πολλοί μετασεισμοί μικρής έντασης από 2-3 R. Το βασικότερο επίκεντρό του κάθε σεισμού βρισκόταν γεωγραφικά σε διάφορα εστιακά βάθη της δυτικής Κεφαλονιάς από τέτοιας έντασης σεισμούς.

2.1.1) Οι σημαντικότεροι σεισμοί από το 1953 μέχρι την 26η Ιανουαρίου 2014

Στην Ελλάδα, οι σεισμοί αποτελούν ανέκαθεν η πιο σημαντική φυσική καταστροφή επειδή είναι σεισμογενής χώρα. Όπως προαναφέρθηκε σε προηγούμενο υποκεφάλαιο καταλαμβάνει την πρώτη θέση στη Μεσόγειο από πλευράς υψηλής σεισμικότητας. Πολλοί ισχυροί σεισμοί που εκδηλώνονται, παραμένουν στην ιστορία ως ιδιαίτερα καταστροφικοί με αρνητικές συνέπειες. Ένα αξιοσημείωτο παράδειγμα σχετίζεται με την Κεφαλονιά, νησί στα δυτικά της χώρας, όπου το 1953 προέκυψαν οι σοβαρότερες καταστροφές μετά το σεισμό μεγέθους 7,2 R.

Από τον σημαντικότερο όλων ιστορικό σεισμό του έτους 1953 (ο οποίος αναλύεται στη συνέχεια), έως τον επίκαιρο σεισμό του 2014 στο νησί, προέκυψαν ακόμα περισσότεροι σεισμοί (βλ. Κεφ: 2.1). Θεωρούνται ισχυροί σε μέγεθος με πολλές υλικές ζημιές αλλά το πιο πολυσυζητημένο γεγονός στα μέσα μαζικής ενημέρωσης ήταν ο σεισμός της 26^{ης} Ιανουαρίου 2014 (βλ. Κεφ: 3.1). Στο παρακάτω σχήμα αναγράφονται οι σημαντικότεροι σεισμοί στην ιστορία της Κεφαλονιάς.

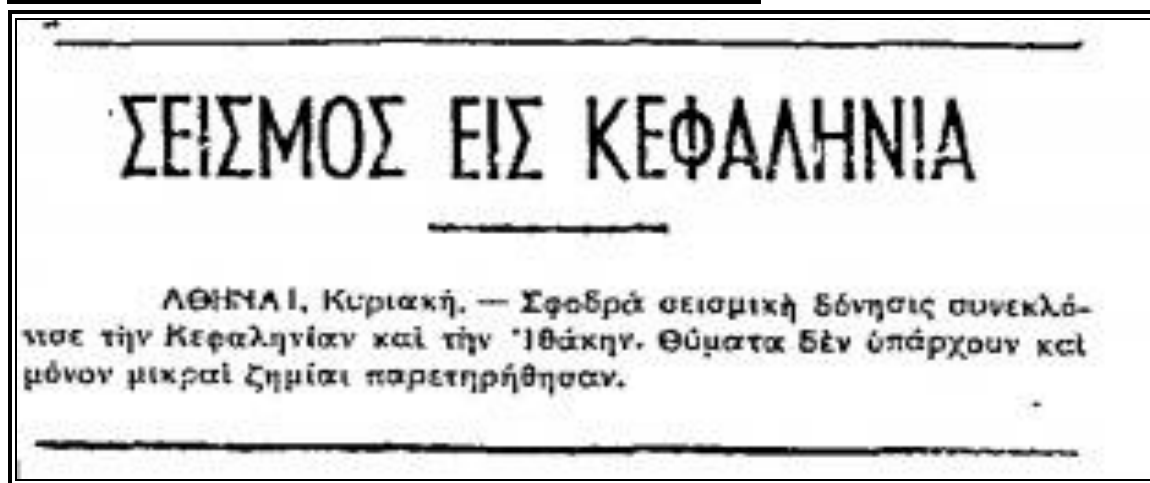
Σχήμα 1: Σεισμοί ιστορικής σημασίας στην Κεφαλονιά 1953, 1983, 2014



Πηγή: Παπαζάχος Β., Παπαζάχου Κ., *Οι σεισμοί της Ελλάδας (Γ' Έκδοση)*, Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Ζήτη, 2003, σελ. 261, 274. Ιδία επεξεργασία σχήματος, 2014

Εξαιρώντας τους σημαντικότερους σεισμούς στη μακράν ιστορία της Κεφαλονιάς, προέκυψαν και άλλοι ενδιάμεσοι σεισμοί με μεγάλο μέγεθος σε ένταση προκαλώντας μικρές ή και μηδαμινές υλικές καταστροφές. Η πλειονότητα αυτών των σεισμών κυμαίνεται στα 5 R, σε κάποιες περιπτώσεις με επίκεντρο την Παλική όπως αναγράφεται για παράδειγμα σε ένα απόσπασμα από τον Τύπο εκείνης της εποχής για το σεισμό μεγέθους 6,2 R το 1972. Ο σεισμός αυτός μεγέθους 6.2 R έπληξε την Κεφαλονιά και αναφέρονται μόνο υλικές ζημιές. Το επίκεντρο εντοπίζεται στη Παλική και συγκεκριμένα στα χωριά Δαμουλιανάτα, Κουβαλάτα και Χαβριάτα (Κεφαλονίτικα Νέα, 2014).

Απόσπασμα Τύπου 1: Ο σεισμός του 1972 στην Παλική



Πηγή: Κεφαλονίτικα Νέα, *Σαν σήμερα στην Κεφαλονιά: 17 Σεπτεμβρίου* http://www.kefalonitikanea.gr/2013/09/17.html#.U5Vx5HJ_sds, Ημερομηνία δημοσίευσης: 17/09/13, Πρόσβαση στις: 01/06/14

Υπήρξε μεγάλη μετασεισμική ακολουθία στον κύριο σεισμό του 1983 ($M=7,0$ R) και μάλιστα για αρκετό χρονικό διάστημα. Από το 2000 μέχρι το 2014, οι σεισμοί που προκλήθηκαν στη νήσο Κεφαλληνία, ήταν ιδιαίτερα αισθητοί στο βόρειο τμήμα και είχαν επίκεντρα σε γειτνιάζοντα νησιά όπως η Λευκάδα (6,3 R στις 14/08/03). Θεωρήθηκαν οι ισχυρότεροι σε εθνικό επίπεδο, με περισσότερες υλικές ζημιές κυρίως σε παλιές κατοικίες. Γενικώς, δεν σταματούν να εκδηλώνονται όλο και περισσότεροι σεισμοί λόγω της υψηλής σεισμικότητας στο νησί ακόμα και μετά από τον καταστροφικό σεισμό της 26^{ης} Ιανουαρίου 2014. Ο πρόσφατος αυτός σεισμός δεν έπαψε να είναι ένας από τους πιο πολυσυζητημένους στα μέσα μαζικής ενημέρωσης από την επόμενη ημέρα εκδήλωσης του (βλ. Κεφ: 4.2, 4.3), παρόλο που η Ελλάδα φημίζεται έντονα ως μια από τις πιο σεισμογενείς χώρες παγκοσμίως.

2.2) Ο σεισμός του 1953 - Ιστορική αναδρομή

Ιδιαίτερη σημαντικότητα για την ιστορία της νήσου Κεφαλληνίας αποτέλεσε ο εξαιρετικά καταστροφικός σεισμός στις 12 Αυγούστου 1953 με μέγεθος 7,2 R, ο οποίος έπληξε ολόκληρο το νησί έχοντας εξαιρέσει μόνο τις περισσότερες κατοικίες στη βόρεια Ερισό, στο άκρο της Κεφαλονιάς, εφ' όσον η πλειονότητα των υπόλοιπων κατοικιών είχε ισοπεδωθεί από τη σφοδρότητα του σεισμού.

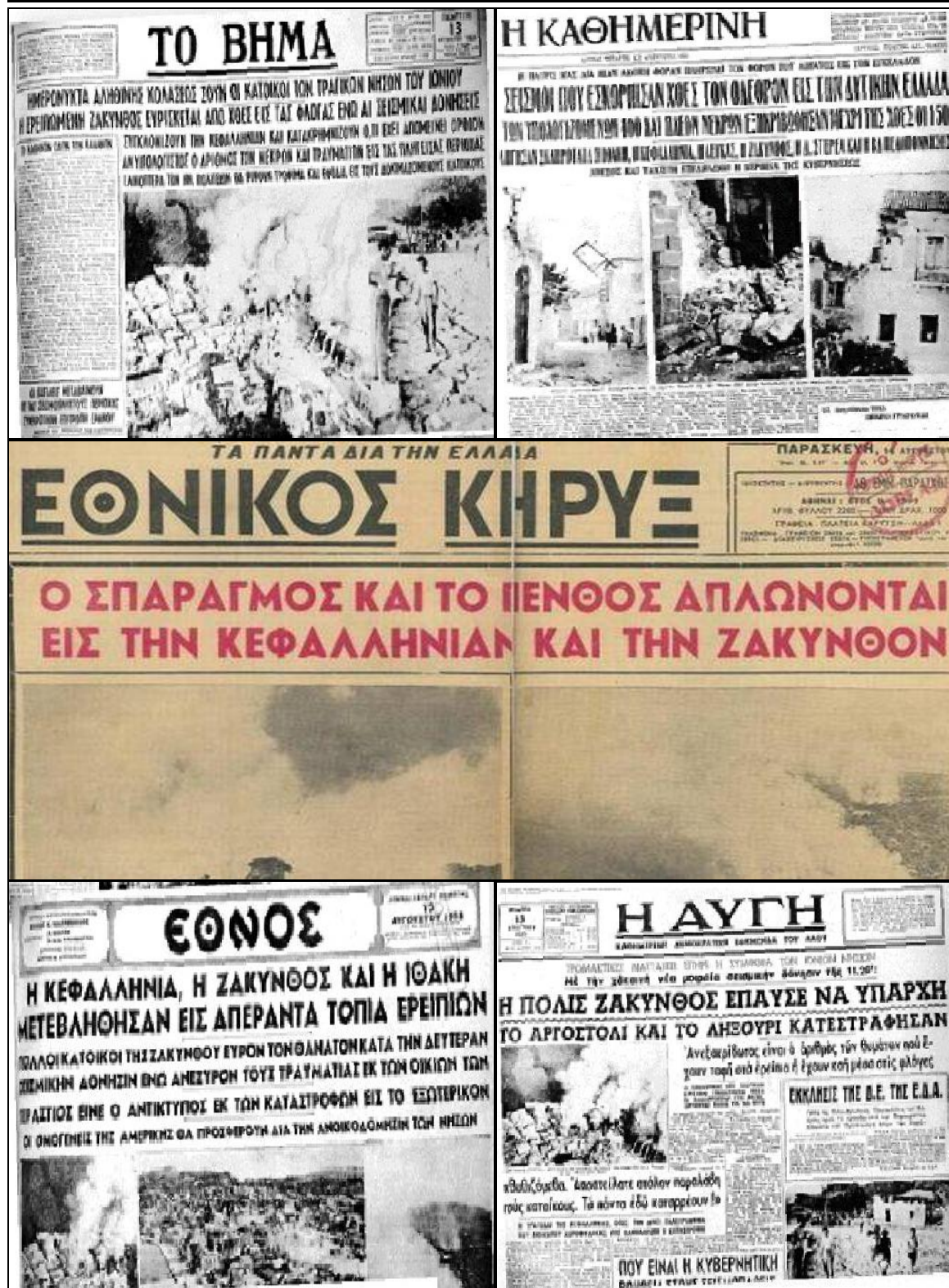
Το επίκεντρο του σεισμού βρισκόταν στη νοτιοανατολική περιοχή της Κεφαλληνίας και μάλιστα αυτός ο σεισμός ανύψωσε την Κεφαλονιά κατά 60 εκατοστά (Candia News, 2014). Δυσάρεστο ήταν το γεγονός ότι υπήρξαν πολλά ανθρώπινα θύματα δηλαδή χιλιάδες τραυματίες και εκατοντάδες κάτοικοι που έχασαν τη ζωή τους. Παρά τη διεθνή βοήθεια και το γεγονός ότι η κυβέρνηση εξέδωσε ανακοίνωση στην οποία απαγόρευε την μετακίνηση του πληθυσμού του Ιονίου, ωστόσο πολλοί κάτοικοι των νησιών μετεγκαστάθηκαν πανικόβλητοι στην ηπειρωτική Ελλάδα.

Οι καταστροφές που υπέστη το νησί είναι τεράστιες λόγω του ισχυρού σεισμού του 1953 καθ' ότι το γεγονός αυτό καθόρισε τη μεταπολεμική πορεία και εξέλιξη της πόλης. Καταστροφές προκλήθηκαν και στη Λευκάδα, στην Αιτωλία και την Ηλεία. Οι μεγαλύτερες εντάσεις παρατηρήθηκαν στο Αργοστόλι, στο Ληξούρι, στα Βαλσαμάτα, στον Ασπρογέρακα, στα Χαβδάτα και στην Αγία Ευθυμία της Κεφαλονιάς, στις Βολίμες της Ζακύνθου καθώς και στην πόλη της Ζακύνθου (1953: Οι καταστροφικοί σεισμοί των νησιών του Ιονίου και της Κεφαλονιάς - Ιστορικό και μαρτυρίες, 2014).

Ο μεγαλύτερος μετασεισμός έντασης 6,3 R έγινε την ίδια μέρα με τον κύριο σεισμό. Επρόκειτο για μια πρωτοφανή σε έκταση και ένταση καταστροφική εμπειρία. Σε πολλά σημεία της ανατολικής και της νότιας ακτής της Κεφαλονιάς παρατηρήθηκαν σαφή ίχνη έξαρσης της ακτής (Παπαζάχος, 2003: 261). Το κακό άρχισε με έναν σεισμό με επίκεντρο τη Λευκάδα, την Κυριακή, που δεν φαίνεται να ελήφθη στα σοβαρά. Οι σεισμοί όμως της Τρίτης, ιδίως αυτός των 05:30 το πρωί, άλλαξαν το κλίμα («Το Βήμα», 2003). Οι εφημερίδες της Τετάρτης 12/08 παρουσίασαν τις νέες donήσεις, πρωτοσέλιδα με πεντάστηλα ως και οκτάστηλα, με έκδηλη ανησυχία.

Παρακάτω απεικονίζονται ορισμένα αποσπάσματα από εφημερίδες εκείνης της ιστορικής εποχής όπου η τεχνολογία δεν διαδραμάτιζε κανέναν ρόλο στην ενημέρωση.


Απόσπασμα Τύπου 2: Οι πέντε δημοσιεύσεις για το σεισμό του 1953 στην Κεφαλονιά



Πηγή:

http://news247.gr/eidiseis/koinonia/1953_oi_katastrofikoi_seismo_iwn_nhsiwn_toy_ionio_y_kai_ths_kefallonias_-_istoriko_kai_martyries.2613656.html. 1953: Οι καταστροφικοί σεισμοί των νησιών του Ιονίου και της Κεφαλλονιάς - Ιστορικό και μαρτυρίες. Ημερομηνία Δημοσίευσης: 27/01/14. Πρόσβαση στις: 04/04/14

Απόσπασμα Τύπου 3: Εφημερίδα «Το Βήμα», Κεφαλονιά 1953



Η κλιμάκωση του σεισμού του 1953

- Κυριακή 9 Αυγούστου: **6,4 ρίχτερ**
- Τρίτη 11 Αυγούστου: **6,8 ρίχτερ. Ακολούθησαν 10 μετασεισμοί**
- Τετάρτη 12 Αυγούστου: **7,2 ρίχτερ και διάρκεια 58 δευτερόλεπτα**
- **27.659** από τις **33.000** οικοδομές κατέρρευσαν, σώθηκαν μόνο οι **467** της Βόρειας Κεφαλονιάς στην περιοχή της Ερίσου, ενώ οι υπόλοιπες υπέστησαν σοβαρές ή ελαφρύτερες ζημιές.

Πηγή: <http://www.tovima.gr/society/article/?aid=561398>. Άρθρο: *Μαρτυρίες από τους σεισμούς του χθες και του σήμερα*, Εφημερίδα: «Το Βήμα», Ημερομηνία δημοσίευσης: 28/01/14. Πρόσβαση στις: 02/06/14

Στο νησί κατέφτασαν πλοία με προμήθειες για την κάλυψη αναγκών των κατοίκων και την παροχή ιατρικής βοήθειας. Η ανταπόκριση ήταν ιδιαίτερα μεγάλη από την πλευρά των κατοίκων όπως και η συνεργασία για τη διάσωση των θυμάτων. Στην Αθήνα η Κυβέρνηση για την οποία το θέμα σεισμοπλήκτων είχε λάβει διαστάσεις σε μια δύσκολη στιγμή που προσπαθούσε να ισοσκελίσει τον προϋπολογισμό, αποφάσισε ορθά πως η συγκρότηση του πληθυσμού ήταν θέμα ενεργειών και όχι απαγορευτικών διαταγών (Δέμπος, 1976: 165). Ένα διοικητήριο στέγαζε όλες τις δημόσιες υπηρεσίες του νησιού ενώ ο υγειονομικός σταθμός εξυπηρετούσε τις υγειονομικές ανάγκες των κατοίκων.

Από την πρώτη στιγμή της ανακοίνωσης του συμβάντος, η κρατική συμπαράσταση προς τους πληγέντες πληθυσμούς και ο ελληνικός στρατός εκκαθάρισε τα ερείπια, διάνοιξε τους δρόμους, και διέσωσε οτιδήποτε ήταν δυνατόν να σωθεί. Η μετάδοση όμως της είδησης γινόταν αποκλειστικά από τον Τύπο εκείνης της ιστορικής εποχής και τον ασύρματο, καθώς δεν υπήρχαν κατάλληλα μέσα προηγμένης τεχνολογικής εξέλιξης όπως τη σημερινή εποχή.

2.2.1) Η επιρροή των σεισμών στην πολιτική και πρώτος αντισεισμικός κανονισμός

Η αντισεισμική δόμηση των κατασκευών γενικά και ειδικότερα των κτιρίων αποτελεί αναμφισβήτητα τον κύριο και καθοριστικό παράγοντα για την αντιμετώπιση του σεισμικού κινδύνου (ΙΤΣΑΚ, 2014). Στην περίπτωση της νήσου Κεφαλληνίας, τα περισσότερα κτήρια καταστράφηκαν ολοσχερώς μετά από το σεισμό του 1953. Με αφορμή τον καταστροφικό σεισμό του 1953, εφαρμόστηκε ο πρώτος αντισεισμικός κανονισμός στην Ελλάδα το 1959. Με δεδομένο ότι ο πρώτος Αντισεισμικός Κανονισμός εφαρμόστηκε στην Ελλάδα το 1959 και η πρώτη σημαντική βελτίωσή του έγινε το 1984-1985, δημιουργείται εύλογα το ερώτημα για το πόσο ασφαλή μπορεί να είναι τα κτίρια που κατασκευάστηκαν πριν το 1959 ή ακόμα και πριν το 1985 (ΙΤΣΑΚ, 2014).

Πριν από τον ιστορικό σεισμό της 12^{ης} Αυγούστου 1953, οι προηγούμενοι σεισμοί των 6,4 R και 6,8 R ήταν οι πιο καταστροφικοί σε σύγκριση με τους υπόλοιπους μετασεισμούς. Ύστερα, ακολούθησαν πολλοί μετασεισμοί, ο μεγαλύτερος από τους οποίους συνέβη τρεις περίπου ώρες μετά τον κύριο σεισμό έχοντας μέγεθος 6,3 R. Αυτή η σεισμική ακολουθία αποτέλεσε το σημαντικότερο σεισμικό φαινόμενο στην Ελλάδα κατά τον εικοστό αιώνα, από κοινωνικής άποψης λόγω του μεγάλου αριθμού των θυμάτων και των εκτεταμένων καταστροφών, από επιστημονικής άποψης επειδή συνέβαλε στην κατανόηση της φυσικής διαδικασίας γένεσης των σεισμών στην Ελλάδα και από τεχνολογικής άποψης γιατί αποτέλεσε τη βασική αιτία αναβάθμισης του αντισεισμικού σχεδιασμού των τεχνικών κατασκευών στη χώρα (Blog: Ο Ερευνητής της Βέροιας, 2014). Η κυβέρνηση, υπό τον φόβο ερήμωσης των νησιών, απαγόρευσε την εγκατάλειψη τους, δίχως όμως μεγάλη επιτυχία (ΤΕΕ, 2014).

Αυτή η μεγάλη καταστροφή αποτέλεσε αιτία ώστε να αναπτυχθούν και να εφαρμοσθούν νέες τεχνικές σχεδιασμού των τεχνικών κατασκευών στα Ιόνια νησιά. Σοβαρή ένδειξη για την αξιοπιστία των τεχνικών αυτών αποτελεί το γεγονός ότι ο ισχυρός σεισμός της 17 Ιανουαρίου 1983, μεγέθους 7,0 R, προκάλεσε μόνο μικρές βλάβες στην Κεφαλονιά. Οι κοινωνικές συνέπειες των σεισμών του 1953 στα Ιόνια νησιά και η ανάπτυξη και εφαρμογή της νέας τεχνολογίας αποτέλεσαν βασικό κίνητρο ευρύτερης αναβάθμισης του αντισεισμικού σχεδιασμού στη χώρα, που ολοκληρώθηκε με την ψήφιση από τη Βουλή των Ελλήνων του πρώτου αντισεισμικού κανονισμού στην Ελλάδα το 1959 (Ο Ερευνητής της Βέροιας, blog, 2014). Σήμερα λειτουργήσει ικανοποιητικά ο αντισεισμικός κανονισμός του 2000 για το σεισμό του 2014 παρόλο που πολλές κατοικίες στην Κεφαλονιά υπέστησαν σοβαρές υλικές ζημιές.

2.3) Ο σεισμός στην Παλική το 1983

Η Παλική βρίσκεται γεωγραφικά στη δυτική χερσόνησο της Κεφαλονιάς. Ιστορική σημασία αλλά όχι τόσο μεγάλη σε σύγκριση με τον καταστροφικό σεισμό του έτους 1953, αποτέλεσε ο σεισμός του 1983. Ο τελευταίος ισχυρός ($M > 6,0$) σεισμός στην Κεφαλονιά έγινε στις 17 Ιανουαρίου 1983, με επίκεντρο στο θαλάσσιο χώρο νοτιοδυτικά του νησιού, με αποτέλεσμα και οι αρνητικές συνέπειες από αυτόν να είναι περιορισμένες (Ελευθεροτυπία, 2014). Τόσο ο κύριος σεισμός όσο και η μεγάλη μετασεισμική ακολουθία (5,8R στις 19/1, 6,2 R στις 23/3 και πάνω από 10 σεισμοί άνω των 5,0 R από τις 17/1 έως τις 14/5) προκάλεσαν ελάχιστες υλικές ζημιές (Κεφαλονίτικα Νέα, 2014).

Απόσπασμα Τύπου 4: Ο σεισμός που απέδειξε την αντοχή των κτιρίων στην Κεφαλονιά (1983)



Πηγή: <http://www.kefalonitikanea.gr/2014/01/1983.html#ixzz2sCSbtxlp>. Σαν σήμερα στην Κεφαλονιά: 1983: Ο σεισμός που απέδειξε την αντοχή των κτιρίων στην Κεφαλονιά, Κεφαλονίτικα Νέα. Ημερομηνία δημοσίευσης: 17/01/14, Πρόσβαση στις: 12/05/14

Στις 17 Ιανουαρίου 1983, ένας μεγάλος σεισμός μεγέθους 7.0 R (κατά άλλους 6.5 ή 6.7) συγκλονίζει την Κεφαλονιά (Κεφαλονίτικα Νέα, 2014). Πρόκειται για την μεγαλύτερη δόνηση μετά τους καταστροφικούς σεισμούς του 1953 και την πρώτη δυνατή δοκιμή των νέων αντισεισμικών τεχνικών στην κατασκευή των κτηρίων του νησιού (βλ Κεφ: 2.2.1). Ο σεισμός όπως περιγράφεται αναλυτικά παρακάτω έγινε αισθητός ακόμα και στην Αθήνα

ιδιαίτερα σε κατοίκους υψηλών κτηρίων. Περισσότερες λεπτομέρειες για το συμβάν και τις επιπτώσεις του σεισμού αναγράφονται στο παρακάτω απόσπασμα δημοσίευσης του Τύπου εκείνης της εποχής.

Απόσπασμα Τύπου 5: Αναλυτικές πληροφορίες του σεισμού στην Κεφαλονιά (1983)

ΜΙΚΡΕΣ ΖΗΜΙΕΣ, ΜΕΓΑΛΟΣ ΠΑΝΙΚΟΣ

6,5 ρίχτερ
«επ'άνταξαν»
την Ελλάδα

Συγκλονίστηκε χτες όλη η η δυτική Ελλάδα από σεισμική δόνηση, μεγέθους 6,5 της κλίμακας Ρίχτερ. Το επίκεντρο του σεισμού, που έγινε στις 3 παρά 9 λεπτά, ήταν 300 χιλιόμετρα δυτικά της Αθήνας και 40 χιλιόμετρα νοτιοδυτικά της Κεφαλονιάς, σε θαλάσσια περιοχή. Ακολούθησαν άλλες δύο μικρότερες δονήσεις στις 5 και στις 7 η ώρα. Η πρώτη μεγάλη δόνηση έγινε αισθητή σ' όλη την περιοχή της δυτικής Πελοποννήσου, της δυτικής Στερεάς και των νησιών του Ιονίου. Όπως μεταδίδουν οι ανταποκριτές μας, το Αργοστόλι και τα χωριά της Κεφαλονιάς, η Πράβεια, η Κλάικυρα, η Λευκόδα, τα Γιάννενα, η Ηγουμενίτσα, η Άρτα, η Ζάκυνθος, η Ίθάκη, το Αγρίνιο, το Μεσολόγγι, η Πάτρα, ο Πύργος, η Κυπαρισσία, η Κόρινθος, η Τρίπολη, η Κορδίσια, η Λαμία, το Ναύπλιο και άλλες πόλεις οείστηκαν από την πρώτη δόνηση, που έγινε αντιληπτή και στην Αθήνα, ιδιαίτερα σε κατοίκους υψηλών κτηρίων.

Θύματα δεν είχαν αναφερθεί μέχρι πριν χτες το βράδυ, ενώ οι ζημιές ήταν ελάχιστες. Συγκεκριμένα κατέρρευσε ένα διώροφο ακατοίκητο σπίτι στο Κρυονέρι Ηλείας, ενώ ένα σπίτι στην Κυλλήνη έπαθε σοβαρές ρωγμές. Μικρές ρωγμές έπαθαν το νομαρχιακό μέγαρο του Αργοστολίου, το κτίριο του Β' Λυκείου Ζακύνθου και το νομαρχιακό μέγαρο Ζακύνθου. Ρωγμή και καθίζηση σημειώθηκε σε τμήμα της οδοβάθρας του λιμανιού στη Ζάκυνθο. Ζημιές στο εμπόρευμα σημειώθηκαν σε πολλά καταστήματα υαλινών και ειδών δούρων, σ' ένα ζαχαροπλαστείο και σ' ένα φαρμακείο στο Αργοστόλι. Στο Βούνιστρο Ηλείας έπαθε ελαφρές ρωγμές η εκκλησία και ένα σπίτι. Ακόμα, σημειώθηκαν ρωγμές στο κτίριο του γυμνασίου Ίδρας. Μικρές ρωγμές εμφανίστηκαν και σε σπίτια της Πράβειας.

Στο Αργοστόλι και τα χωριά της Κεφαλονιάς, όπως και σε άλλες πόλεις κοντά στο επίκεντρο του σεισμού, οι κάτοικοι πετόχτησαν έξω από τα σπίτια τους και δημοθυρήθηκαν μικροπανικός, καθώς ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του σεισμού ήταν η μεγάλη διάρκειά του. Σε μερικές περιοχές της Κεφαλονιάς η δόνηση συνοδευόταν από μια υπόκωφη βοή. Στην Πάτρα, όπως μας πληροφο-

ρει ο ανταποκριτής μας, από το σεισμό προκλήθηκε πανικός και χιλιάδες αυτοκίνητα μπλοκαρίστηκαν στους δρόμους, καθώς πολλές οικογένειες προσπαθούσαν να βγουν έξω από την πόλη.

Στην Κεφαλονιά έγινε, με πρωτοβουλία του νομάρχη κ. Σπ.Τσίριμπα, σύσκεψη των τεχνικών υπηρεσιών της Νομαρχίας για την εξέταση της κατάστασης στο νησί. Όπως εξακριβώθηκε, η μόνη σοβαρή ζημιά στο νησί ήταν η κατέρρευση ενός πλίνθινου σπιτιού στο χωριό Καλιγιά.

Από το Γεωδυναμικό Ινστιτούτο του Αστερασκοπέιου Αθήνας, καθώς και από τα εργαστήρια Γεωφυσικής των Πανεπιστημίων Αθήνας και Θεσσαλονίκης, έγινε γνωστό ότι το επίκεντρο του σεισμού ήταν στη θαλάσσια περιοχή της Κεφαλονιάς και ορίζεται από τις γεωγραφικές συντεταγμένες 37,8 βόρεια πλάτος και 20,2 ανατολικό μήκος.

Ο σεισμός έγινε αισθητός και σε μεγάλο τμήμα της νοτιοανατολικής Ιταλίας, ιδιαίτερα στις πόλεις Λέτσο, Μπρίντισι και Τάραντα, όπου επικράτησε πανικός. Το Γεωφυσικό Ινστιτούτο της Ρώμης ανέφερε ότι η ένταση του σεισμού ήταν περίπου 10 βαθμοί της κλίμακας Μερκάλλι και τοποθετεί το επίκεντρο στο Ιόνιο πέλαγος προς την περιοχή των ακτών της Ελλάδας και της Αλβανίας.

Οι χιτσινές δονήσεις έγιναν στο ρήγμα που διασχίζει την Τουρκία, την Ελλάδα, τη νότια Γιουγκοσλαβία, την Αλβανία, την Ιταλία, την Κορική, την Κυανή Ακτή και τη νότια Ισπανία. Η γραμμή αυτή είναι μια από τις δύο που διασχίζουν τη λεκάνη της Μεσογείου.

● Σεισμολόγοι δεν αποκλείουν να σημειωθούν στην περιοχή και νέες δονήσεις. Η ένταση του σεισμού σε βαθμούς της κλίμακας Μερκάλλι ήταν 7 στη ΝΔ Κεφαλονιά και 6 στη Δυτική Ηλεία.

Εξέδωσαν εντύπωση προκαλεί το γεγονός ότι χτες, μετά τις 8 μ.μ. στο Γεωδυναμικό Ινστιτούτο Αθήνας δεν βρισκόταν κανείς.

● Το επίκεντρο του σεισμού βρίσκεται σε μια περιοχή με πολύ μεγάλη σεισμική ιστορία όπως φαίνεται στο χάρτη. (Οι κύκλοι και τα τρίγωνα δείχνουν επίκεντρα μεγάλων σεισμών από το 1800 μέχρι σήμερα).

Πηγή: <http://www.kefalonitikanea.gr/2014/01/1983.html#ixzz2sCSbtxlp>. Σαν σήμερα στην Κεφαλονιά: 1983: Ο σεισμός που απέδειξε την αντοχή των κτιρίων στην Κεφαλονιά, Ημερομηνία δημοσίευσης: 17/01/14, Πρόσβαση στις: 12/05/14

Η πληροφόρηση εκείνης της εποχής μέσω του Τύπου ανέλυσε τις επιπτώσεις του σεισμού το 1983. Με αφορμή τους ισχυρούς σεισμούς που εκδηλώθηκαν το μεσοδιάστημα Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου του έτους 2014, δημοσιεύθηκε ένα απόσπασμα στην εφημερίδα «Ελευθεροτυπία» με ισχυρισμούς από την Κ^α Παπαδημητρίου, καθηγήτρια Σεισμολογίας του Τομέα Γεωφυσικής στο ΑΠΘ, σχετικά με τις επιπτώσεις του σεισμού στην Παλική το 1983.

Οι επιπτώσεις που αναφέρονται είναι οι ακόλουθες: «Και τότε η μετασεισμική δραστηριότητα ήταν πολύ έντονη, με το μεγαλύτερο μετασεισμό με μέγεθος 6,2 στις 23 του Μάρτη της ίδιας χρονιάς, ακολουθούμενο από έναν ακόμη ισχυρό σεισμό με μέγεθος 5,5 στις 13 Μαΐου, βορειότερα στη χερσόνησο της Παλικής. Οι πληροφορίες αυτές δίνονται με σκοπό να αποκτηθεί μία αντίληψη για την πρόσφατη σεισμική ιστορία της πληγείσας περιοχής. Η γνώση των σεισμοτεκτονικών χαρακτηριστικών της περιοχής, που είναι συνάρτηση και της καλής παρακολούθησης σε μόνιμη βάση της σεισμικής δραστηριότητας, μπορεί να δώσει επιστημονικά αποτελέσματα, η αξιοποίηση των οποίων μπορεί να συμβάλει σημαντικά στην προστασία του πληθυσμού των νησιών του κεντρικού Ιονίου από τους σεισμούς. Ας μην ξεχνάμε ότι πάντα η γνώση είναι προστασία».

Ο σεισμός το 1983 στην Παλική διαφέρει από τις επιπτώσεις του ισχυρού σεισμού που εκδηλώθηκε στις 26 Ιανουαρίου 2014 και προκάλεσε σοβαρότερες υλικές καταστροφές (βλ. Κεφ 3.5). Αν και προκάλεσε μικρές βλάβες στην Κεφαλονιά, ο μεγαλύτερος μετασεισμός που έγινε την ίδια ημέρα με τον κύριο σεισμό, προκάλεσε σημαντικότερες βλάβες στην Κεφαλονιά (VII στην Αγία Θέκλα) καθώς το επίκεντρό του προσδιορίστηκε πάνω στο νησί (Παπαζάχος, 2003: 274). Συνεπώς, ο σεισμός που εκδηλώθηκε στις 17 Ιανουαρίου 1983, 30 χρόνια μετά τον καταστροφικό σεισμό του 1953, ήταν σεισμός που προκάλεσε μικρές βλάβες στο νησί αλλά δημιούργησε μεγάλο πανικό στους κατοίκους (βλ. Απόσπασμα Τύπου 5).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ – ΟΙ ΣΕΙΣΜΟΙ ΤΟ ΕΤΟΣ 2014: ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

3.1) Γενικές πληροφορίες για την εκδήλωση του σεισμού

26 Ιανουαρίου 2014: Ημερομηνία εκδήλωσης ενός από τους πιο πολυσυζητημένους σεισμούς στην ιστορία της Ελλάδας και ειδικότερα της νήσου Κεφαλληνίας. Το επίκεντρο του μεγέθους έντασης 5,8 R βρισκόταν 5 χιλιόμετρα της βόρειας-βορειοδυτικής περιοχής του Αργοστολίου, και είχε εστιακό βάθος 17 χιλιόμετρα.

Το Ευρωμεσογειακό Σεισμολογικό Ινστιτούτο εκτίμησε τον σεισμό στα 6 Ρίχτερ, το Πανεπιστήμιο Πατρών έκανε λόγο για 6,3 Ρίχτερ, ενώ ο καθηγητής Σεισμολογίας Κ^{ος} Παπαζάχος υποστήριξε πως περαιτέρω μελέτη των δεδομένων καταδεικνύει ότι η δόνηση που αναστάτωσε τη μισή Ελλάδα είχε μέγεθος 6,1 Ρίχτερ (Diogenhspress.gr, 2014). Σύμφωνα με το Ευρωμεσογειακό Σεισμολογικό Κέντρο, η σεισμική δόνηση καταγράφηκε τέσσερα λεπτά πριν τις 4 το απόγευμα (ANT1 news, 2014). Όπως αναγράφεται στην ιστοσελίδα του, ο σεισμός ήταν μεγέθους έξι βαθμών της κλίμακας Richter, είχε βάθος 24 χιλιόμετρα και επίκεντρο δέκα χιλιόμετρα βορειοδυτικά του Αργοστολίου.

Εικόνα 4: Κύριος σεισμός στην Κεφαλονιά (26/01/14)



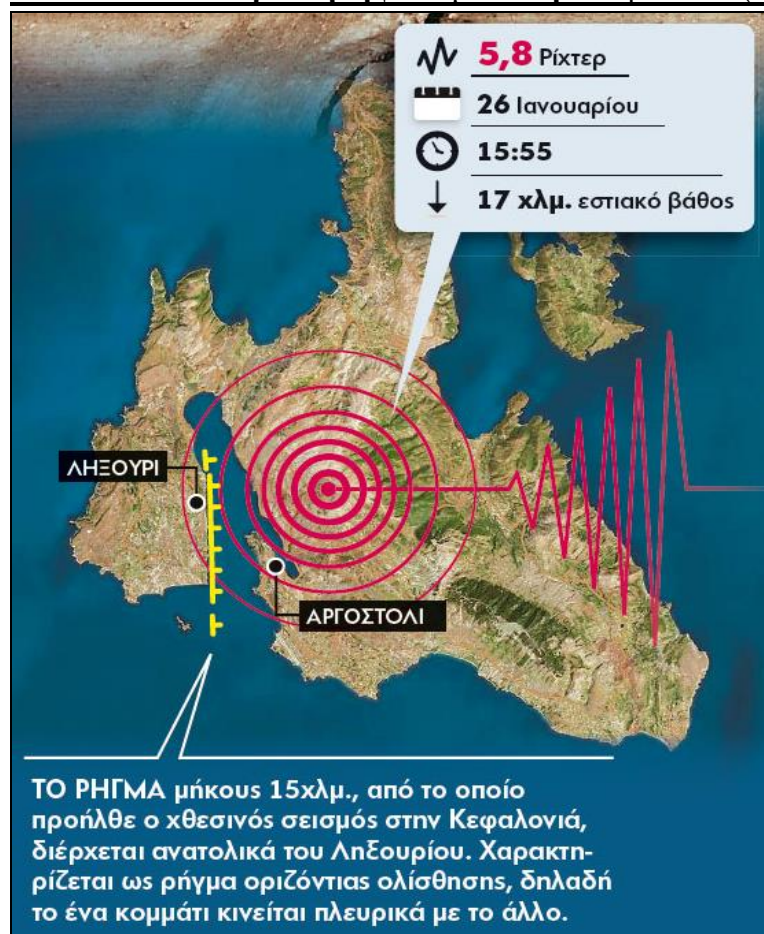
Ο σεισμός είχε ένταση 5,8 βαθμών της κλίμακας Ρίχτερ, ήταν ισοδύναμος δηλαδή με τον καταστροφικό σεισμό της Αθήνας του Σεπτεμβρίου του 1999 (ANT1 news, 2014). Το Αμερικάνικο Γεωφυσικό Ινστιτούτο (USGS) εκτιμά το μέγεθος του σεισμού στα 6,1 Ρίχτερ, με εστιακό βάθος στα 12,3 χιλιόμετρα και επίκεντρο στα τρία χιλιόμετρα νότια του Ληξουρίου (NonPaperNews.gr, 2014).

Πηγή: Diogenhspress.gr, <http://www.diogenhspress.gr/?p=160384>. Άρθρο: *Εύπνησαν μνήμες τα 5,8 Ρίχτερ*. Ημερομηνία δημοσίευσης: 27/01/14, Πρόσβαση στις: 10/05/14

Το μέγεθος του σεισμού οριστικοποιήθηκε από το Γεωδυναμικό Ινστιτούτο του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών και του Εργαστηρίου Γεωφυσικής του ΑΠΘ. Ο σεισμός έγινε αισθητός στην Πελοπόννησο, σε πολλές πόλεις της ηπειρωτικής Ελλάδας, στην Αθήνα, την Καρδίτσα και τη Λάρισα (ANT1 news, 2014). Το επίκεντρο της δόνησης βρίσκεται γεωγραφικά σε απόσταση περίπου 292 χιλιόμετρα από την Αθήνα, 116 χιλιόμετρα από την Πάτρα και 6 χιλιόμετρα βόρεια του Αργοστολίου.

Οι πληροφορίες διαφέρουν σε μεγάλο βαθμό αλλά η αιτία πρόκλησης του σεισμού δεν παύει να είναι ότι οφείλεται σε ρήγμα οριζόντιας ολίσθησης (βλ. Κεφ: 1.4, Χάρτης 7).

Εικόνα 5: Αίτια πρόκλησης σεισμού στην Κεφαλονιά (26/01/14)



Ο κύριος σεισμός που εκδηλώθηκε το μεσημέρι διαφέρει ως προς το επίκεντρο του επόμενου σεισμού που συνέβη τα ξημερώματα όπως προκύπτει παρακάτω (βλ. Εικόνα 6). Το εστιακό βάθος του κύριου σεισμού κυμαίνεται στα 17 χιλιόμετρα. Χαρακτηρίστηκε ως επιφανειακός και πολύ ισχυρός με υψηλή επιτάχυνση.

Πηγή: Diogenhspress.gr, <http://www.diogenis-press.gr/?p=160384>. Άρθρο: *Ξύπνησαν μνήμες τα 5,8 Ρίχτερ*. Ημερομηνία δημοσίευσης: 27/01/14. Πρόσβαση στις: 10/05/14.

3.1.1) Η ημέρα που προκλήθηκε ο σεισμός της 26^{ης} Ιανουαρίου 2014

Αναστάτωση, φόβος, ανησυχία, πανικός και μνήμες από τους παρελθοντικούς σεισμούς στο νησί της Κεφαλληνίας ήταν τα συναισθήματα που επικρατούσαν από την πλευρά των κατοίκων λόγω της σεισμικής δόνησης των 5,8 R σύμφωνα με το Γεωδυναμικό Ινστιτούτο του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών.

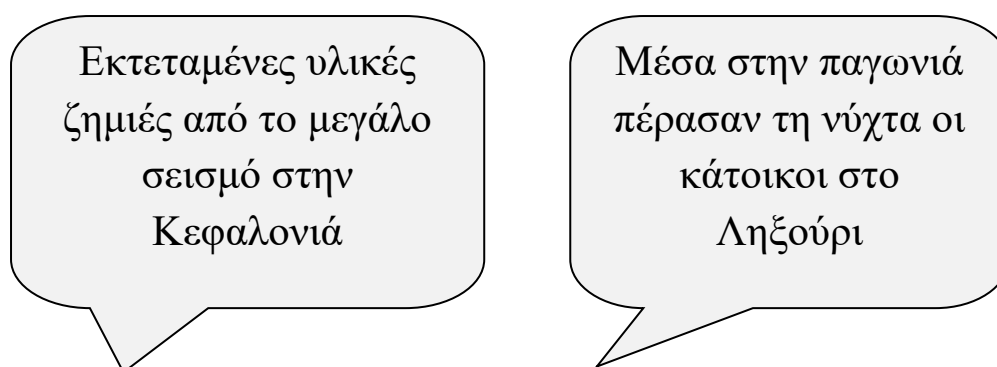
Ο σεισμός της 26^{ης} Ιανουαρίου 2014, επανέφερε στις μνήμες των κατοίκων τον ιστορικό αλλά κυρίως καταστροφικό σεισμό του 1953 που έπληξε τα Επτάνησα. Το 1983, δηλαδή 30 χρόνια μετά από το σεισμό του 1953, παρόλο που δεν υπήρξαν θύματα ο πανικός που προκλήθηκε από την πλευρά των κατοίκων θεωρήθηκε αρκετός για να συζητηθεί το γεγονός εκείνη την εποχή, καθώς έγινε αισθητός σε πολλές περιοχές ακόμα και την Αθήνα. Εξάγοντας το συμπέρασμα ότι η σεισμική δόνηση του 2014 ήταν η συνέχεια από το σεισμό του 1983, δεν αποκλείστηκε το ενδεχόμενο να εκδηλώθηκε από τα ίδια αίτια όπως και στους προγενέστερους ιστορικούς σεισμούς. Το ρήγμα που ενεργοποιήθηκε στη χερσόνησο της Παλικής, προκάλεσε τη δόνηση στο σεισμό του 1983 και συνεπώς αυξήθηκε μετά από τρεις σχεδόν δεκαετίες, η εμφάνιση των σεισμικών δονήσεων στο νησί.

Η κατάσταση στο νησί ήταν ιδιαίτερα δύσκολη για τους κατοίκους στο νησί, πολλοί από αυτούς δεν εισήλθαν στα σπίτια και δε διανυκτέρευαν στην ύπαιθρο καθώς κατέφυγαν στα αυτοκίνητά τους σύμφωνα με τα τηλεοπτικά δελτία ειδήσεων. Εκείνο που αξίζει να σημειωθεί είναι ότι από τον πρώτο ισχυρό σεισμό των 5,8 R, στην Κεφαλονιά επικρατούσε η ψυχραιμία καθώς ο κόσμος είχε φοβηθεί από την ισχυρή ένταση του σεισμού. Οι μετασεισμοί και η ακολουθία που δεν γνωρίζουν σε ποια φάση βρίσκεται επακριβώς δεν τους επιτρέπει πολλά περιθώρια για να επικρατήσει αυτή η ψυχραιμία που θα έπρεπε να επικρατεί στο νησί. Ακόμα και ύστερα από τον επόμενο ισχυρό σεισμό της 3ης Φεβρουαρίου, η κατάσταση επιδεινώθηκε και ο φόβος κυριάρχησε έντονα στο νησί. Ζήτησαν περισσότερες σκηνές για προσωρινή στέγαση καθώς κατέφυγαν στους ελεύθερους χώρους ιδιαίτερα στα γήπεδα.

Η αναστάτωση που προκλήθηκε κατά τη διάρκεια της σεισμικής δόνησης των 5,8 R., οδήγησε τους κατοίκους στους ελεύθερους χώρους του νησιού όπως πάρκα, πλατείες και γήπεδα. Λόγω της ανησυχίας και του φόβου τους, διανυκτέρευαν μακριά από τα σπίτια τους είτε στους ελεύθερους χώρους είτε στα παρκαρισμένα αυτοκίνητα. Αρχικά, προκλήθηκε πανικός από τους κατοίκους ακόμα και μετά από 7 ημέρες, υπήρξε ανησυχία από την επόμενη σεισμική δόνηση, αλλά σταδιακά ηρέμησε η κατάσταση στο νησί.

Επιπλέον, προβλήματα εντοπίστηκαν ακόμα στην υδροδότηση και την ηλεκτροδότηση του νησιού με αποτέλεσμα την ανυπαρξία νερού ή ρεύματος προκειμένου οι κάτοικοι να καλύψουν τις ανάγκες τους. Οι δυσμενείς καιρικές συνθήκες λόγω κακοκαιρίας και ιδιαίτερα χαμηλής θερμοκρασίας με τσουχτερό κρύο, κατέστησαν δύσκολη την διαβίωση των κατοίκων έξω από τα σπίτια τους. Τα μετεωρολογικά δελτία που θα ανακοινώνονταν δεν θα ήταν ευοίωνα για το νησί. Παρά ταύτα, δεν θεωρήθηκε μεγάλης διάρκειας και σφοδρός σεισμός. Κατά τη βραδινή ώρα κατέφθασαν στο νησί οι ειδικές δυνάμεις για την αποκατάσταση των ζημιών καθώς κρίθηκε απαραίτητη η λήψη μέτρων αποκατάστασης.

Σχήμα 2: Δηλώσεις δημοσιογράφων, δελτίο MEGA (26/01/14)



Πηγή: Ιδία επεξεργασία 2014

Οι παραπάνω φράσεις συζητήθηκαν στο έπακρο καθώς ακούστηκαν έντονα από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, τους πολιτικούς και τους σεισμολόγους. Την απόλυτη κυριαρχία στην πληροφόρηση κατείχαν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Ο Τύπος, τα δελτία ειδήσεων, οι εκπομπές στους ραδιοφωνικούς σταθμούς και φυσικά το διαδίκτυο, ενημέρωναν διαρκώς τους κατοίκους από όλες τις περιοχές στην Ελλάδα για το σημαντικό αυτό συμβάν. Από την αρχή εκείνης της ημέρας υπήρξε καταιγισμός πληροφοριών όχι μόνο για τον κύριο σεισμό αλλά και για τη μετασεισμική ακολουθία που προέκυψε το επόμενο χρονικό διάστημα ύστερα από την εκδήλωση αυτού του σεισμού. Μια εβδομάδα αργότερα, οι καταιγιστικές πληροφορίες για το σεισμό στην Κεφαλονιά ήρθαν πάλι στο προσκήνιο, λόγω του επόμενου ισχυρού σεισμού των 5,9 R στις 3 Φεβρουαρίου 2014.

Ο τρόπος αντιμετώπισης του κύριου σεισμού από τους κατοίκους, διέφερε σε σύγκριση με το σεισμό της επόμενης εβδομάδας. Παρόλο που ήταν ένα αναπάντεχο συμβάν για τους κατοίκους, εκείνοι διατήρησαν την ψυχραιμία τους ανεξαρτήτως του φόβου και της ανησυχίας που αισθάνονταν όχι μόνο κατά τη διάρκεια της σεισμικής δόνησης αλλά και ύστερα από αυτή. Σημαντική επίπτωση του σεισμού εκείνης της ημέρας

αποτέλεσαν οι υλικές καταστροφές και οι ρωγμές στα σπίτια των κατοίκων. Δεν εξαρτιόταν από την παλαιότητα της κατασκευής των κτηρίων, διότι ακόμα και σε καινούργιες κατοικίες παρατηρήθηκαν ρωγμές σύμφωνα με μαρτυρίες των κατοίκων στην περιοχή.

Έχοντας συνειδητοποιήσει οι κάτοικοι το μέγεθος της σεισμικής αυτής καταστροφής, ανέφεραν κυρίως τις καταστροφές που προκλήθηκαν στις κατοικίες τους. Δεν λαμβάνονταν υπόψη από την πλευρά τους οι δυσμενείς καιρικές συνθήκες πόσο μάλλον η δυσκολία στην διαβίωση τους μακριά από τις κατοικίες καθώς υπήρξαν χαμηλές θερμοκρασίες και ιδιαίτερα υπερβολικό κρύο. Στη συνέχεια ακολούθησαν οι μετασεισμοί σε όλη τη διάρκεια της ημέρας και της επόμενης εβδομάδας οι οποίοι επιδείνωναν τις συνέπειες στο νησί με αποτέλεσμα να κρίνεται απαραίτητη από την Πολιτεία η οποιαδήποτε παροχή βοήθειας στους κατοίκους.

Αντιπαραθέσεις απόψεων από τους κατοίκους και τους υπεύθυνους στις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης του νησιού (Κέντρο Υγείας Ληξουρίου, Αστυνομία, Πυροσβεστική), ισχυρισμοί των σεισμολόγων και των πολιτικών και διάφορα άλλα προβλήματα διαστρέβλωσης της πληροφόρησης, διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο για την αντίληψη της συνολικής καταστροφής.

Συνεπώς, όλα τα μέσα πληροφόρησης τόνιζαν έντονα την αναστάτωση και το φόβο που επικρατούσε στο νησί με περισσότερο καταϊγισμό τέτοιου είδους πληροφοριών ύστερα από το σεισμό της 3ης Φεβρουαρίου 2014.

3.2) Ο νέος ισχυρός σεισμός της 3^{ης} Φεβρουαρίου 2014

Μια εβδομάδα μετά... 3 Φεβρουαρίου 2014: Ο επόμενος σεισμός μεγέθους 5,9 R με επίκεντρο στα βορειοδυτικά της πόλης του Ληξουρίου όπως απεικονίζεται στην παρακάτω εικόνα χαρακτηρίστηκε ως εξίσου ισχυρός με τον πρώτο σεισμό στις 26 Ιανουαρίου 2014. Βέβαια, οι εκτιμήσεις διέφεραν ως προς το μέγεθος δηλαδή η πληροφόρηση που μετέδιδαν ο Τύπος και τα δελτία ειδήσεων διέφερε μεταξύ τους όπως και τα ρεπορτάζ για το συμβάν.

Ο σεισμός έγινε ιδιαίτερα αισθητός στο νησί της Κεφαλονιάς, στη Ζάκυνθο και σε πολλές περιοχές της δυτικής Ελλάδας όπως την Πάτρα, την Αμαλιάδα, το Μεσολόγγι, τον Πύργο, την Κάτω Αχαΐα, τη Ναύπακτο και άλλες περιοχές της Αχαΐας, της Ηλείας και της Αιτωλοακαρνανίας (nautemporiki.gr, 2014). Το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών διέγινωσε το σεισμό με μέγεθος 5,7 R και ώρα 5:08 το πρωί, σύμφωνα με τα μέσα πληροφόρησης την επόμενη ημέρα τους συμβάντος. Αξίζει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με το Ευρωμεσογειακό Ινστιτούτο ο σεισμός ήταν της τάξης των 6,1 βαθμών της κλίμακας Ρίχτερ, ενώ με το Αμερικανικό Γεωδυναμικό Ινστιτούτο 6,4 Ρίχτερ (Το Χωνί, 2014). Στην πόλη του Ληξουρίου εκτιμήθηκε ότι εντοπίστηκαν οι περισσότερες υλικές ζημιές με σοβαρές καταστροφές στο λιμάνι.

Το επίκεντρο σημειώθηκε στη χερσόνησο της Παλικής και εντοπίζεται στο ίδιο σεισμικό ρήγμα που έχει εκδηλωθεί και ο σεισμός της προηγούμενης εβδομάδας. Διαπιστώνεται ότι το επίκεντρο βρίσκεται κοντά σε απόσταση με το επίκεντρο του κύριου σεισμού, ως απόρροια να εξάγεται το συμπέρασμα ότι το ρήγμα που προκάλεσε τη σεισμική δόνηση το έτος 1983, το 2014 βρίσκεται σε έξαρση λόγω των προαναφερόμενων σεισμών των 6 R στις 26 Ιανουαρίου και 5,9 R στις 3 Φεβρουαρίου. Η δόνηση των 5,9 R που συντάραξε τα ξημερώματα την Παλική επιβάλλει επανεξέταση του φαινομένου από μηδενική βάση.

Ύστερα από τα πρώτα στοιχεία, οι σεισμολόγοι υποστηρίζουν ότι υπάρχει, μια μικρή μετατόπιση που βρίσκεται 12 χιλιόμετρα βορειοδυτικά του Αργοστολίου. Αξιοσημείωτη παραμένει η σύνδεση του σεισμού με πληροφορίες για τους σεισμούς των ετών 1953 και 1983 καθώς ο σεισμός του έτους 2014 θεωρήθηκε πολύ ισχυρότερος από το καταστροφικό σεισμό του 1953. Συγκριτικά με υπόλοιπους σεισμούς στην Ελλάδα, και συγκεκριμένα το σεισμό του 1999 στην Αθήνα, ο οποίος εκτιμήθηκε με το ίδιο μέγεθος με εκείνον στο νησί της Κεφαλληνίας, παρόλο που υπήρξαν ανθρώπινα θύματα δεν κρίθηκε τόσο ισχυρός όσο εκείνος στην Κεφαλονιά.

Εικόνα 6: Το επίκεντρο του σεισμού της 3^{ης} Φεβρουαρίου 2014



Πηγή: <http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=22768&subid=2&pubid=63958212>. Ποιο είναι το νέο ρήγμα που φοβίζει τους σεισμολόγους: Εφημερίδα: «Εθνος», Ημερομηνία Δημοσίευσης: 04/02/14, Πρόσβαση στις: 16/05/14

Η πληροφόρηση για το σεισμό στις 3 Φεβρουαρίου 2014 ήταν εκτενέστερη από τον κύριο σεισμό στις 26 Ιανουαρίου 2014. Τα δελτία ειδήσεων και οι πρωινές τηλεοπτικές εκπομπές αφιέρωναν αρκετό χρόνο αναφέροντας τις εκτιμήσεις των μηχανικών στους ελέγχους που πραγματοποιούσαν στα κτήρια και τις σοβαρές καταστροφές που υπέστη το νησί. Η αποτίμηση του ισχυρού σεισμού ήταν μόνο εννέα ελαφρά τραυματίες από πτώσεις αντικειμένων σύμφωνα με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Σχετικά με τις υλικές καταστροφές υπήρξαν ζημιές σε σπίτια, στο οδικό δίκτυο και στο λιμάνι Ληξουρίου που επιδείνωσαν τη συνολική εικόνα από τους προηγούμενους σεισμούς την 26^η Ιανουαρίου 2014.

3.3) Οι σημαντικότεροι μετασεισμοί και οι επιπτώσεις τους

Εκτός από τον κύριο σεισμό της 26^{ης} Ιανουαρίου, ακολούθησε μετασεισμική ακολουθία στο νησί για όλη την υπόλοιπη ημέρα με αισθητούς σεισμούς. Οι περισσότερες σεισμικές δονήσεις την εβδομάδα μετά τον κύριο σεισμό, εμφάνισαν επίκεντρο μεγέθους άνω των 4 R όπως προκύπτει από το παρακάτω χρονοδιάγραμμα.

Οι δύο μεγαλύτεροι σε ένταση σεισμοί, οι οποίοι απεικονίζονται στα άκρα του χρονοδιαγράμματος, θεωρήθηκαν από τους πιο πολυσυζητημένους σεισμούς στα μέσα μαζικής ενημέρωσης από τα δελτία ειδήσεων ως πρωτεύον θέμα επικαιρότητας και τις εφημερίδες ως κεντρικό θέμα πληροφορίας. Η πληροφόρηση για τους μετασεισμούς δεν ήταν τόσο διεξοδική όσο για τους ισχυρούς σεισμούς καθώς αναφέρονταν κυρίως οι γενικές πληροφορίες σχετικά με τα επίκεντρα που εκδηλώνονταν οι μετασεισμοί.

Εικόνα 7: Χρονοδιάγραμμα με τους ισχυρότερους σε ένταση σεισμούς στην Κεφαλλονιά (26/01/2014 - 03/02/2014)



Πηγή: <http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=22768&subid=2&pubid=63958212>, Ποιο είναι το νέο ρήγμα που φοβίζει τους σεισμολόγους: Εφημερίδα: «Εθνος». Ημερομηνία Δημοσίευσης: 04/02/14. Πρόσβαση στις: 30/05/14, Ιδία επεξεργασία 2014

Ανεξαρτήτως από τις γενικές πληροφορίες των μετασεισμών, οφείλει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι οι καταστροφικές συνέπειες αυτών επιδείνωσαν σημαντικά τη διαμόρφωση του αναγλύφου σε όλη την έκταση του νησιού και την κατάσταση των κτηρίων που χαρακτηρίστηκαν ως κίτρινα. Η μετασεισμική ακολουθία την πρώτη μέρα όπου εκδηλώθηκε ο κύριος σεισμός, προέκυψε από μέτριας έντασης σεισμούς με τον ισχυρότερο από όλους, μεγέθους 5,3 R να εμφανίζεται βραδινή ώρα όπως απεικονίζεται στο επόμενο χρονοδιάγραμμα.

Εικόνα 8: Οι μετασεισμοί της 26^{ης} Ιανουαρίου 2014 στην Κεφαλονιά



Πηγή: Diogenhspress.gr , <http://www.diogenis-press.gr/?p=160384>. Άρθρο: *Το ρήγμα που προκάλεσε τη δόνηση*. Ημερομηνία Δημοσίευσης: 27/01/14. Πρόσβαση στις: 10/05/14

Συνολικά εκδηλώθηκαν δεκάδες μετασεισμοί στο νησί. Σαράντα πέντε μετασεισμούς, από 3 έως 5,1 Ρίχτερ, είχαν καταγράψει, μέχρι τις 9 σήμερα το πρωί, οι σειсмоγράφοι στην Κεφαλονιά, μετά τον χθεσινό σεισμό των 5,9 Ρίχτερ («Καθημερινή», 2014). Σύμφωνα με τον κ. Λέκκα, καθηγητή Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, αναφέρεται στην εφημερίδα «Καθημερινή» ότι το θετικό στοιχείο είναι ότι υπήρξαν δεκάδες, εκατοντάδες μικρότεροι σεισμοί και φαίνεται ότι η σεισμική ενέργεια εκτονώνεται, με πάνω από 20 σεισμούς με επίπεδο πάνω από 4,5 R, και εκατοντάδες κάτω από 4,5 R με μικρό βάθος γύρω στα 10 χιλιόμετρα.

Σχήμα 3: Από δελτίο ειδήσεων του τηλεοπτικού σταθμού ANT1 (27/01/14)

27/01/14 – Τίτλος δελτίου ειδήσεων:

«Περισσότεροι από 50 μετασεισμοί στην Κεφαλλονιά»

Πηγή: Ιδία επεξεργασία 2014

Σχήμα 4: Από δελτίο ειδήσεων του τηλεοπτικού σταθμού MEGA (27/01/14)



Πηγή: Ιδία επεξεργασία 2014

Από την 26η Ιανουαρίου έως τις 31η Ιανουαρίου, δηλαδή σε χρονικό διάστημα 5 ημερών, έγιναν στον ίδιο εστιακό χώρο 362 μετασεισμοί. Ο διευθυντής ερευνών στο Γεωδυναμικό Ινστιτούτο, κ. Γκανάς, αναφέρει στην εφημερίδα «Καθημερινή» ότι ο σεισμός τελικά διέγειρε γειτονικά ρήγματα. Επιπλέον διευκρινίζει ακόμα ότι έχει ενεργοποιηθεί μια ομάδα επικέντρων στον θαλάσσιο χώρο ανοιχτά του Μύρτου και της Άσσου. Μέχρι στιγμής στον χώρο αυτό έχουν σημειωθεί 109 σεισμοί («Καθημερινή», 2014). Οι σεισμολόγοι χαρακτηρίζουν ενθαρρυντικό το γεγονός ότι η εξέλιξη της μετασεισμικής ακολουθίας παραμένει κανονική.

Ο πιο ισχυρός μετασεισμός σημειώθηκε περίπου στις 9 το βράδυ και ήταν 5,1 Ρίχτερ, ενώ λίγο μετά τις 4 τα ξημερώματα και το Ευρωμεσογειακό Σεισμολογικό Κέντρο κατέγραψε άλλους πέντε ασθενείς μετασεισμούς, 3,6 R. στις 01:06, 3,2 R. στις 01:16, 3,4 R. στις 01:23, 3,8 R. στις 02:24 και 3,4 R. στις 02:46 (newsbomb.gr, 2014). Οι μετασεισμοί συνεχίζονται και πλέον είναι εμφανείς οι επιπτώσεις όσο αφορά την καταπόνηση των κτηρίων. Συνεπώς οι επιπτώσεις των μετασεισμών της πρώτης εβδομάδας ύστερα από την εκδήλωση του κύριου σεισμού είναι σημαντικά εμφανείς στα σπίτια των κατοίκων και ορατές στο οδικό δίκτυο και στα ρήγματα που άνοιξαν μετά τον σεισμό των 5,8 R.

3.3.1) Η μετασεισμική ακολουθία για το επόμενο χρονικό διάστημα

Υστερα από τη μετασεισμική ακολουθία του κύριου σεισμού καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας, προέκυψαν περισσότεροι μετασεισμοί μεγέθους 3-4 R, οι οποίοι ήταν αισθητοί στους κατοίκους. Πολλοί μετασεισμοί εκδηλώθηκαν ακόμα και μετά από τον επόμενο ισχυρό σεισμό στις 3 Φεβρουαρίου ίδιου μεγέθους έντασης.

Επιπλέον, υπήρξαν ακόμα και μετασεισμοί της τάξης των 4,5-4,6 R που είχαν πολύ σημαντικές επιταχύνσεις. Πιθανόν, κάποιος τέτοιος κυμαίνοντας σεισμός ακόμα και τόσο μικρού μεγέθους, να προκαλέσει βλάβες ή να οδηγήσει σε κατάρρευση ένα σπίτι το οποίο είναι ετοιμόρροπο («Καθημερινή», 2014). Παρόλα αυτά οι επιστήμονες από την πλευρά τους επισημαίνουν ότι οι μετασεισμοί θα συνεχιστούν για αρκετό καιρό ακόμη.

Σε κάθε περίπτωση ακόμα κι αν εμφανίζονται μόνο ισχυροί μετασεισμοί, αυτοί θα έχουν σημαντικές επιπτώσεις για το νησί. Το γεγονός αυτό σημαίνει ότι τα έργα επισκευών ή επεμβάσεων για κάποιο διάστημα θα ανασταλούνε επομένως θεωρείται δύσκολο να επιστρέψει η ζωή στην περιοχή σε φυσιολογικούς ρυθμούς. Αναμφιβόλως, απαγορεύεται η λειτουργία των σχολείων για το επόμενο χρονικό διάστημα και κτήρια που έχουν ελεγχθεί πρέπει να επανελεγχθούν για να είναι σίγουροι οι ειδικοί ότι πιθανώς να χρησιμοποιηθούν, όπως αναφέρει ο κ. Παπαζάχος στο ρεπορτάζ του τηλεοπτικού σταθμού ΣΚΑΙ την επόμενη ημέρα του ισχυρού σεισμού (03/02/14). Η πρόληψη αυτή για τη μη λειτουργία των σχολείων κρίνεται απολύτως απαραίτητη για την ασφάλεια του εκπαιδευτικού προσωπικού και των μαθητών.

Αναφέροντας περιληπτικά τη μετασεισμική ακολουθία μετά από το σεισμό των 5,9 R. στο νησί, αξίζει να διευκρινιστεί ότι οι πληροφορίες για τους μετασεισμούς αυτούς εστιάζονται κυρίως στο μέγεθος της έντασης του μετασεισμού, το επίκεντρο στο οποίο εκδηλώθηκε και την ώρα εμφάνισης της σεισμικής δόνησης. Ορισμένα ενδεικτικά παραδείγματα είναι τα παρακάτω (Newsbomb.gr, 2014):

- 11/03/14: Μετασεισμική δόνηση μεγέθους 4,5 βαθμών της κλίμακας Richter σημειώθηκε στη 01:27 μετά τα μεσάνυχτα στο Ιόνιο Πέλαγος, στις δυτικές ακτές της Κεφαλονιάς.

Το ακριβές επίκεντρο της δόνησης, σύμφωνα με το EMSC (European Mediterranean Seismological Centre), εντοπίζεται 21χλμ. βορειοδυτικά του Αργοστολίου και 15χλμ. βορειοδυτικά του Ληξουρίου. Το εστιακό βάθος του σεισμού υπολογίζεται στα 2χλμ. Σύμφωνα με το Γεωδυναμικό Ινστιτούτο ο σεισμός ήταν 4 R. ενώ το Αμερικανικό Γεωλογικό Ινστιτούτο αποδίδει τον σεισμό σε μέγεθος 4,4 R.

- 02/04/14: Ασθενής σεισμική δόνηση μεγέθους 3,4 βαθμών της κλίμακας Richter σημειώθηκε στις 07:02 το πρωί στην Κεφαλονιά.

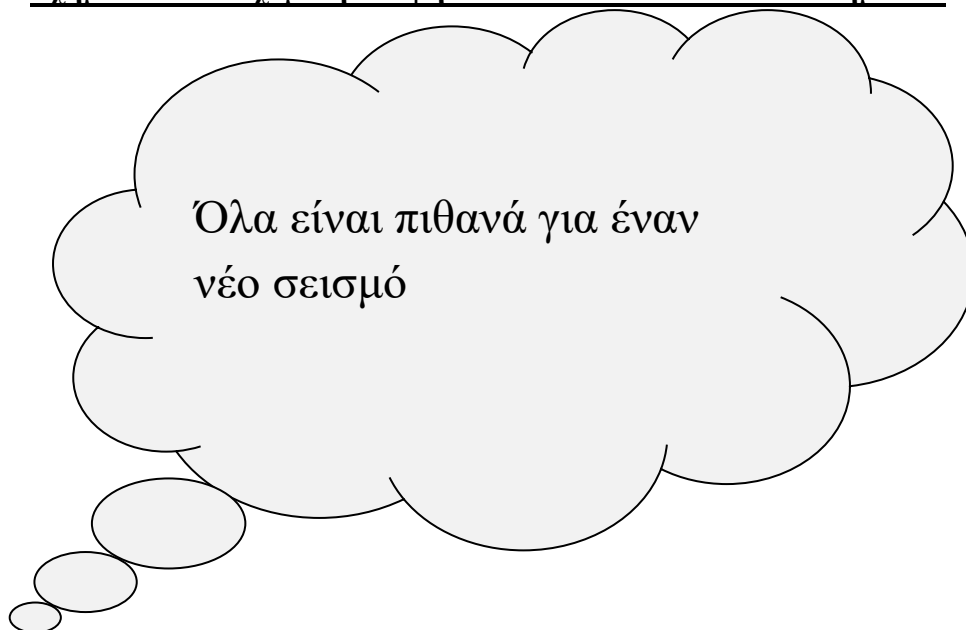
Το ακριβές επίκεντρο της δόνησης εντοπίζεται, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Μεσογειακό Σεισμολογικό Κέντρο, στις ανατολικές ακτές της Κεφαλονιάς, 27χλμ. ανατολικά του Αργοστολίου και 9χλμ. βόρεια του Πόρου. Το εστιακό βάθος του σεισμού υπολογίζεται στα 2χλμ.

- 04/04/14: Ασθενής σεισμική δόνηση μεγέθους 3,8 βαθμών της κλίμακας Richter, σημειώθηκε σύμφωνα με το Γεωδυναμικό Ινστιτούτο, στις 04:59 στην Κεφαλονιά.

Το ακριβές επίκεντρο της δόνησης εντοπίζεται 4χλμ. νοτιοδυτικά της Σάμης και 12χλμ. βορειοανατολικά του Αργοστολίου. Το εστιακό βάθος της δόνησης υπολογίζεται στα 2χλμ. Το EMSC αποδίδει το μέγεθος του σεισμού στα 4,1 R.

Οι απλές αναφορές των επόμενων μετασεισμών ύστερα από τον σεισμό της 3^{ης} Φεβρουαρίου δεν περιγράφουν καμία επίπτωση για το νησί. Συνεπώς, η μετασεισμική ακολουθία στο νησί εξελίσσεται ομαλά ενώ παράλληλα η ζωή επανέρχεται στους φυσιολογικούς της ρυθμούς για τους κατοίκους. Σύμφωνα με το κ. Παπαζάχο θεωρείται απόλυτα ευνόητο το γεγονός ότι θα συνεχιστεί μια συνεχή μετασεισμική ακολουθία με ισχυρούς μετασεισμούς με μεγέθη πάνω από 3 και από 4 R. αρκετοί από αυτούς, ενώ τίποτα δεν αποκλείει το ενδεχόμενο να προκύψουν και άλλοι ισχυροί αντίστοιχοι σεισμοί το επόμενο χρονικό διάστημα..

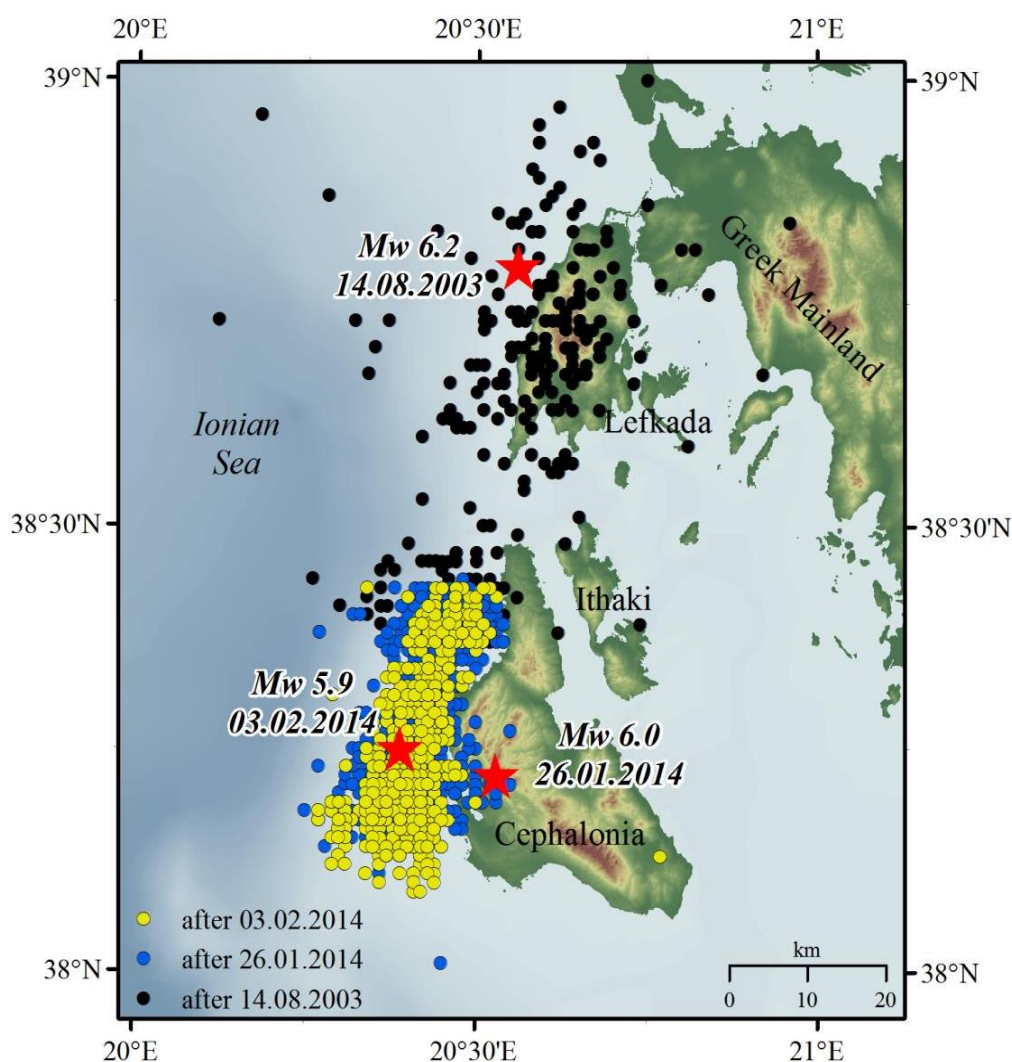
Σχήμα 5: Η ενδεχόμενη σκέψη των κατοίκων και των επιστημόνων



Πηγή: Ιδία επεξεργασία, 2014

Σύμφωνα με τον Κ^ο Γκανά το Διευθυντή Γεωδυναμικού Ινστιτούτου είναι πολύ καλή η εξέλιξη ότι υπάρχει μια απλώς μια μετασεισμική ακολουθία. Κατά συνέπεια, είναι εξαιρετικά πιθανή όχι μόνο η εκδήλωση περισσότερων μετασεισμών αλλά και επόμενου κύριου σεισμού παρόλο που στην αρχή δεν υπήρξε σιγουριά στους ισχυρισμούς των επιστημόνων για το εάν ο σεισμός της 26^{ης} Ιανουαρίου ήταν ο κύριος σεισμός ή όχι. Η μετασεισμική ακολουθία αυξήθηκε υπέρμετρα μετά τον επόμενο σεισμό της 3^{ης} Φεβρουαρίου 2014 όπως απεικονίζεται στον επόμενο χάρτη με σημειακές απεικονίσεις κίτρινου χρώματος ενώ με κυανή απόχρωση είναι οι μετασεισμοί μετά το σεισμό της 26^{ης} Ιανουαρίου. Κατά συνέπεια, εκδηλώθηκαν πολλοί μετασεισμοί το επόμενο χρονικό διάστημα από τους ισχυρούς σεισμούς.

Χάρτης 9: Οι σεισμικές ακολουθίες μετά από τους σεισμούς στην Κεφαλονιά - 2014



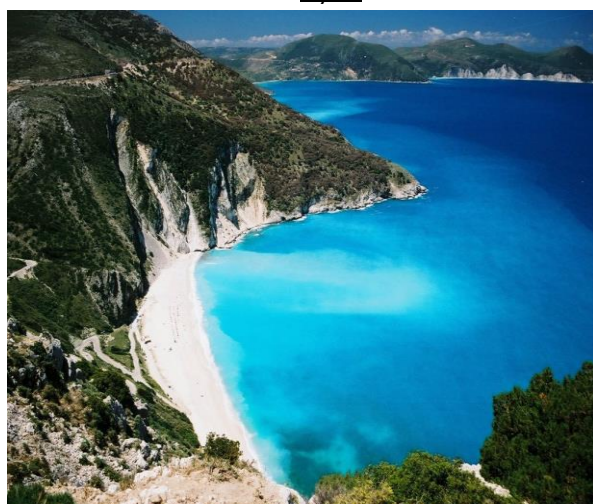
Πηγή: Οι σεισμοί του Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου του 2014 στην Κεφαλονιά: Μια πρώτη έκθεση, http://www.gein.noa.gr/Documents/pdf/ekthesi_G_I_26-2-2014_v2.pdf, Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών - Γεωδυναμικό Ινστιτούτο, Αθήνα, Ημερομηνία δημοσίευσης: 26/02/14. Πρόσβαση στις: 08/09/14

3.4) Η γενική υπάρχουσα κατάσταση στο νησί μετά από τους σεισμούς

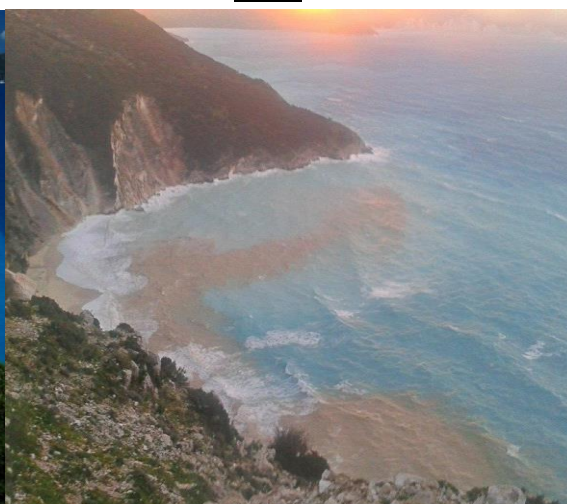
Όπως σε κάθε σεισμικό γεγονός στην Ελλάδα, έτσι και στην περίπτωση της νήσου Κεφαλληνίας, η κατάσταση βρίσκεται υπό έλεγχο χάρη στην άμεση κινητοποίηση των αρμόδιων φορέων έκτακτης ανάγκης. Ο σεισμός προκάλεσε εκτός από υλικές ζημιές και άλλου είδους αλλαγές ως προς τη γεωμορφολογία του εδάφους σε διάφορες περιοχές του νησιού. Ένα ευρέως διαδεδομένο παράδειγμα είναι η παραλία Μύρτου μέσω εικόνων του διαδικτύου που προβάλλουν την κατάσταση πριν τους ισχυρούς σεισμούς και μετά την εκδήλωση αυτών. Η διαφορά στις παρακάτω εικόνες είναι ιδιαίτερα εμφανής.

Εικόνες 9, 10: Η Παραλία Μύρτου πριν και μετά τους σεισμούς - Βόρεια Κεφαλονιά

Πριν



Μετά



Πηγή: e-kefalonias.net , *Τι είπε ο Άκης Τσελέντης για την Παραλία του Μύρτου*, Ημερομηνία Δημοσίευσης: 27/01/14. Πρόσβαση στις: 14/07/14

Σύμφωνα με το σεισμολόγο κ. Τσελέντη, η παραλία αυτή αποτελείται από απότομα πρανή με μεγάλη αστάθεια και επειδή το έδαφος δεν είχε σκληρή σύσταση, συνέβη πτώση τμήματος του εδάφους λόγω της σεισμικής δόνησης. Επί αρκετούς μήνες η πρόσβαση στην παραλία αυτή κρίθηκε απαγορευμένη για λόγους ασφάλειας των κατοίκων, οι οποίοι χαρακτήρισαν ως εντυπωσιακό το θέαμα που προέκυψε σε εκείνη την περιοχή από τις κατολισθήσεις.

Υπήρξαν όμως και καταστροφές που προκαλούσαν προβλήματα στην καθημερινή πρόσβαση των κατοίκων λόγω των βράχων από τις κατολισθήσεις στο οδικό δίκτυο και τη διάνοιξη των πεζοδρομίων. Επιπλέον, η απομάκρυνση από κατοικίες με σοβαρές ζημιές περιόριζαν τη διέλευση τους από ορισμένα κεντρικά σημεία της πόλης του Ληξουρίου και πεζόδρομους. Μερικά παραδείγματα αποτελούν οι παρακάτω περιπτώσεις:

Εικόνα 11: Πρόβλημα Οδικού δικτύου - Περιογή Παλικής



Πηγή: <http://zbabis.blogspot.gr/2014/01/59-e.html>. Blog, Σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης η Κεφαλονιά μετά το σεισμό των 5,9 R. Ημερομηνία Δημοσίευσης: 27/01/14. Πρόσβαση στις: 22/08/14

Στην περίπτωση αυτή το οδικό δίκτυο εμποδίζει την κυκλοφορία των οχημάτων προς τη δυτική πλευρά της Κεφαλονιάς. Η έντονη κυκλοφοριακή συμφόρηση δημιουργεί σύγχυση στους οδηγούς αλλά η κατάλληλη επέμβαση μηχανικού εξοπλισμού για την απομάκρυνση των βράχων βρίσκεται σε λειτουργία από την επόμενη μέρα που εκδηλώθηκε ο σεισμός της 26^{ης} Ιανουαρίου. Πέντε ημέρες αργότερα από τον κύριο σεισμό (βλ. *Εικόνα 12*), το πρόβλημα στο οδικό δίκτυο εξακολουθούσε να παραμένει όπως την πρώτη ημέρα εκδήλωσης του σεισμού στις επαρχιακές οδούς. Ακόμα και τους καλοκαιρινούς μήνες συνέχιζαν ακόμη να υπάρχουν προβλήματα στην πρόσβαση προς το βόρειο κομμάτι του νησιού όμως οι περισσότερες ζημιές έχουν αποκατασταθεί πλήρως.

Παρόλο που το πρόβλημα του οδικού δικτύου είχε αποκατασταθεί από την αρχή της επόμενης ημέρας που εμφανίστηκε η κύρια σεισμική δόνηση, η κατάσταση επανήρθε στα ίδια επίπεδα πέντε ημέρες αργότερα λόγω κατολισθήσεων. Οι ενδιάμεσοι μετασεισμοί που είχαν ακολουθήσει πιθανώς να επιδείνωσαν τις πτώσεις των βράχων στο οδικό δίκτυο και τα σπίτια. Για παράδειγμα στο χωριό Αθήρας, οι κάτοικοι έχουν αποκλειστεί σύμφωνα με την ΕΛ.ΑΣ λόγω κατολισθήσεων στο οδικό δίκτυο.

Εικόνα 12: Πρόβλημα επαρχιακής οδού Ληξουρίου - Αργοστολίου



Πηγή: ANT1 News, <http://www.antenna.gr/news/Society/article/333854/new-binteo-apoton-seismo-stin-kefalonia>. Νέα βίντεο από τον σεισμό στην Κεφαλονιά, Ημερομηνία Δημοσίευσης: 31/01/14. Πρόσβαση στις: 26/03/14.

Η υπάρχουσα κατάσταση στο νησί ανάλογα με το μέγεθος της καταστροφής (βλ. 3.5) θα επηρεάσει την μετέπειτα ανάπτυξη του από τουριστικής πλευράς και ποιότητας ζωής για τους ντόπιους. Προφανώς χρειάστηκε αρκετό έως μεγάλο χρονικό διάστημα για να αποκατασταθούν οι ζημιές που υπέστη το νησί αλλά κυρίως να δημιουργηθεί ένα πλαίσιο ασφάλειας σε περίπτωση επόμενου σεισμικού γεγονότος. Οι καταστροφικές επιπτώσεις, είτε ανεξάρτητα είτε αλυσιδωτά, αφήνουν ανεξίτηλα ίχνη στην πόλη και επηρεάζουν (ή σε πολλές περιπτώσεις διαμορφώνουν) μελλοντικές εξελίξεις (Δελλαδέτσιμας, 2009: 46).

3.5) Η εκτίμηση του μεγέθους της σεισμικής καταστροφής

Στην Ελλάδα, η σημαντικότερη φυσική καταστροφή είναι οι σεισμοί, λόγω της σχετικά μεγάλης συχνότητας εμφάνισης μεγάλων σεισμικών μεγεθών σε πολλές περιοχές της χώρας (Παπαδόπουλος, 2000: 92). Ειδικότερα στην Κεφαλονιά οι καταστροφές που προέκυψαν από το σεισμό δεν σχετίζονταν μόνο στις κατοικίες αλλά στο οδικό δίκτυο, τα λιμάνια και λοιπές υποδομές (μονάδες υγείας, δημαρχείο Ληξουρίου). Οι πιο σοβαρές ζημιές σημειώθηκαν στο Ληξούρι και την περιοχή της Παλικής με ζημιές σε σπίτια και κατολισθήσεις στο οδικό δίκτυο (Blog, 2014).

Εικόνα 13: Πτώση κεραμοσκεπής από κτήριο - Ληξούρι Κεφαλληνίας



Ένα αξιοσημείωτο παράδειγμα φθοράς σε κτήριο είναι η πτώση κεραμοσκεπή όπως απεικονίζεται στη διπλανή εικόνα. Οι υλικές καταστροφές είναι πάρα πολύ μεγάλες κυρίως σε σπίτια στην ευρύτερη περιοχή του Ληξουρίου. Το επίκεντρο ενδεχομένως να είναι σε απόσταση περίπου 5 χιλιάμετρα από το Ληξούρι εκεί όπου έχουν υποστεί πολύ μεγάλες φθορές ακόμα και νεόδμητα σπίτια δηλαδή κατοικίες ηλικίας 10 περίπου ετών. Ο μεγαλύτερος κίνδυνος ελλοχεύει στα πολώροφα κτήρια διότι η καταστροφή θα είναι μεγαλύτερη και η πιθανότητα σοβαρού τραυματισμού σε περίπτωση διέλευσης πεζού περισσότερο αυξημένη.

Πηγή: http://www.enikos.gr/society/211507,Klimakio_ths_EMAK_sthn_Kefalonia.html. Κλιμάκιο της EMAK στην Κεφαλονιά. Ημερομηνία Δημοσίευσης: 03/02/14. Πρόσβαση στις: 12/05/14

Εικόνα 14: Σοβαρές ζημιές κτηρίου (Σεισμός 03/02/14) - Ληξούρι Κεφαλληνίας



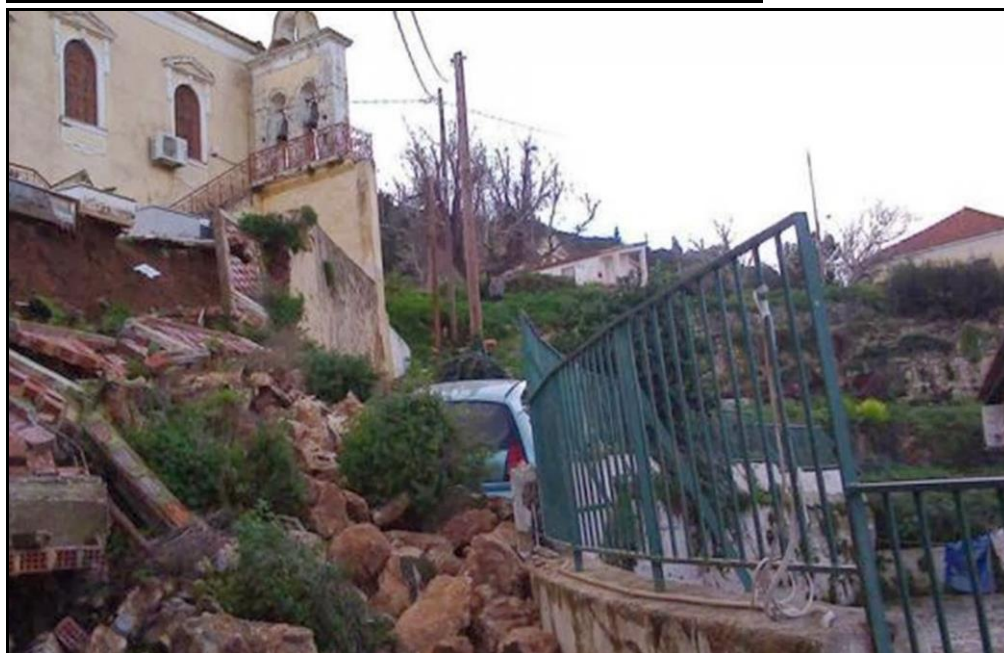
Μια ακόμα πρωτοφανής ολική καταστροφή συνέβη στην πόλη του Ληξουρίου όπως απεικονίζεται στην εικόνα. Το κτήριο κατεστράφη ολοσχερώς και η οποιαδήποτε χρήση του είναι ακατάλληλη για λόγους ασφαλείας.

Πηγή: Εφημερίδα «Τα Νέα», <http://www.tanea.gr/news/greece/article/5081695/thermh-yrodoxh-ston-n-dendia-apo-toys-seismoplhktouys-ths-kefalonias/>, Θερμή υποδοχή στον Δένδια από τους σεισμόπληκτους της Κεφαλονιάς, Ημερομηνία Δημοσίευσης: 03/02/14. Πρόσβαση στις: 12/05/14

Ιδιαίτερα μεγάλες ζημιές έχουν γίνει στην περιοχή του Λιβαδίου της Παλικής, ενώ σοβαρές ζημιές στην περιοχή Αργοστολίου και Ιθάκης δεν έχουν σημειωθεί εκτός από ορισμένες τζαμαρίες σε καταστήματα και κάποιοι σοβάδες. Όλες οι καταστροφές έχουν συμβεί στον κύριο σεισμό δεν θεωρήθηκαν τόσο σημαντικές. Επιπλέον, δεν έχουν ληφθεί υπόψη ατυχήματα μετά τον κύριο σεισμό, μόνο ελάχιστοι τραυματίες μετά από τον επόμενο ισχυρό σεισμό στις αρχές Φεβρουαρίου.

Σύμφωνα με τα κλιμάκια των μηχανικών που κατέφθασαν στο νησί την επόμενη μέρα από το σεισμό της 3^{ης} Φεβρουαρίου, το ένα στα δύο σπίτια έχει χαρακτηριστεί ως ακατάλληλο με κίτρινο συμβολισμό, πληροφορία που έχει διαδοθεί ευρέως από τα δελτία ειδήσεων. Το οδικό δίκτυο στη χερσόνησο της Παλικής έχει υποστεί σοβαρές ρωγμές με αποτέλεσμα να έχουν αποκλειστεί τα χωριά της Δυτικής Κεφαλονιάς.

Εικόνα 15: Αγία Θέκλη - Περιογή γερσονήσου Παλικής



Πηγή: <http://www.aftodioikisi.gr/dimoi/kefalonia-akatallila-ta-misa-spitia>. Κεφαλλονιά: Ακατάλληλα τα μισά σπίτια. Ημερομηνία Δημοσίευσης: 08/02/14. Πρόσβαση στις: 22/08/14

Τα μεγαλύτερα προβλήματα από τον εγκέλαδο εντοπίζονται στο Ληξούρι και στα χωριά Λιβάδι, Άγιος Δημήτριος και Αθήρας ενώ η καταγραφή των καταστροφών συνεχίζεται με εντατικούς ρυθμούς σε όλο το νησί (ANT1 News, 2014). Στην Αγία Θέκλη έπεσε δίπλα από ένα σχολείο το προαύλιο της εκκλησίας, καταστροφή που ήταν ιδιαίτερα πρωτοφανής παρόλο που το συγκεκριμένο χωριό δεν αποκλείστηκε όπως τα προαναφερόμενα. Γενικότερα υπήρξαν προβλήματα στα δικαστήρια, το γηροκομείο, την παλιά νομαρχία και τρία σχολεία στο Ληξούρι καταγράφουν οι πρώτοι έλεγχοι των συνεργείων μηχανικών, μία ημέρα μετά τον ισχυρό σεισμό των 5,8 Ρίχτερ που έπληξε το νησί.

Από την πρώτη ημέρα του συμβάντος μέχρι την πέμπτη ημέρα μετά από το συμβάν, στο μεσοδιάστημα αυτό, από τους ελέγχους που υλοποιήθηκαν, τα μισά περίπου σπίτια στο Ληξούρι έχουν κριθεί προβληματικά και μη κατοικήσιμα, ενώ αρκετές κατοικίες έχουν επίσης υποστεί σοβαρές ζημιές και στο Αργοστόλι (ANT1 News, 2014). Επίσης έγειρε το καμπαναριό στο χωριό Δειλινάτα, και έπεσε ένας μαντρότοιχος στο νοσοκομείο Ληξουρίου ενώ από βράχους έκλεισε για μερικές ώρες η οδική σύνδεση Αργοστολίου-Ληξουρίου. (ΣΚΑΙ, 2014).

Σχετικά με τους κατοίκους, ισχύει ότι υπάρχουν τραυματισμοί πολιτών κυρίως από πτώση αντικειμένων κατά τη διάρκεια του σεισμού καθώς ο επόμενος ισχυρός σεισμός συνέβη νυχτερινή ώρα, πολύς κόσμος είχε εισέλθει στα σπίτια καθώς είχαν περάσει οι

μέρες και ενδεχομένως πίστευαν ότι δεν θα υπάρξει πρόβλημα. Τελικά ορισμένοι από αυτούς τραυματίστηκαν από πτώση αντικειμένων και σοβάδων ενώ το πρόβλημα στο νοσοκομείο του Ληξουρίου παραμένει ως έχει. Το νοσηλευτικό προσωπικό ανέφερε μόνο μικροτραυματισμούς οι οποίοι κυρίως προέκυψαν είτε από πτώση σοβάδων είτε ενδεχομένως από κάποια κατάγματα που υπέστησαν οι πολίτες πάνω στον πανικό τους. Σε πολλά χωριά της Χερσονήσου της Παλικής αναφέρουν ότι είναι αποκλεισμένοι, ενώ παράλληλα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης μεταδίδουν την αντιφατική πληροφορία ότι το οδικό δίκτυο έχει αποκατασταθεί ενώ χρειάζεται αρκετούς μήνες για να αποκατασταθεί πλήρως.

Εικόνα 16: Χαυριάτα – Ένα παράδειγμα αποκλεισμένου χωριού



Πηγή: Live Blog: Νέος ισχυρός σεισμός στην Κεφαλονιά
<http://www.naftemporiki.gr/liveblog/760835/kefalonias-neos-isxuros-seismos>. Ημερομηνία Δημοσίευσης: 03/02/14. Πρόσβαση στις: 16/06/14

3.6) Οι καταστροφικές επιπτώσεις για το νησί

Υλικές ζημιές προκλήθηκαν στο νησί της Κεφαλονιάς μετά τον επίκαιρο σεισμό των 5,8 R. Οι κατολισθήσεις που σημειώθηκαν στο νησί έχουν προκαλέσει προβλήματα κυρίως στο οδικό δίκτυο. Παρατηρήθηκαν και άλλα προβλήματα ειδικότερα στο λιμάνι του Ληξουρίου (βλ Κεφ: 3.6.1). Αξίζει να τονιστεί ακόμα ότι δημιουργήθηκαν παραλίες από το σεισμό αλλά στην Παραλία Μύρτου η κατάσταση όπως αναφέρθηκε παραπάνω (βλ Κεφ 3.4) ήταν εντελώς διαφορετική.

→ Παραλία Μύρτου

Στην πιο γνωστή παραλία της Κεφαλονιάς, το Μύρτο, σημειώθηκαν τέσσερις κατολισθήσεις διαφόρων μεγεθών, ενώ χαρακτηριστικότερη είναι η κύλιση μεγάλου ογκόλιθου, ο οποίος αφού διένυσε μεγάλη απόσταση και προκάλεσε σημαντικές ζημιές στο οδόστρωμα σταμάτησε μεταξύ της τελευταίας ευθείας του δρόμου και του χώρου όπου συνήθως σταθμεύουν τα αυτοκίνητα των επισκεπτών τη θερινή περίοδο (Geology and more, 2014).

Εικόνα 17: Πετανοί - Παραλία Κεφαλονιάς



Σε μία ακόμα γνωστή παραλία του νησιού (εικόνα 17), παρατηρήθηκαν εκτεταμένες κατολισθήσεις και βραχοπτώσεις, ειδικότερα στο νότιο τμήμα της παραλίας (Geology and more, 2014).

Πηγή: <http://chatzipetros.weebly.com/spectacular-geology/-2014>. Geology and more, Κεφαλονιά, 2014: φαινόμενα που συνδέονται με τη σεισμική ακολουθία Ιανουαρίου – Φεβρουαρίου. Ημερομηνία Δημοσίευσης: 17/02/2014. Πρόσβαση στις: 20/05/14

Παρόλα αυτά συνδέονται άμεσα μεταξύ τους επειδή οι κατολισθήσεις δημιούργησαν προβλήματα στη διέλευση των κατοίκων στις επαρχιακές οδούς με τη χρήση οχήματος. Λόγω των πολύ υψηλών εδαφικών επιταχύνσεων και της απότομης

μορφολογίας του νησιού, οι επιπτώσεις των δύο σεισμών στην επιφάνεια του εδάφους ήταν κυρίως βραχοπτώσεις, κατολισθήσεις και ρευστοποίηση (Geology and more, 2014). Συγκεκριμένα δίνεται η ακόλουθη περιγραφή αυτών:

→ Ρευστοποίηση

Φαινόμενα ρευστοποίησης παρατηρήθηκαν κυρίως στο λιμάνι του Ληξουρίου (βλ. Κεφ: 3.6.1), το οποίο έπαθε σημαντικές ζημιές, ενώ περιορισμένες εμφανίσεις στις πεδινές περιοχές της Παλικής αποσαθρώθηκαν γρήγορα λόγω των συνεχών βροχοπτώσεων τις ημέρες που ακολούθησαν τις σεισμικές δονήσεις (Geology and more, 2014).

→ Οδοποιία

Πολλοί επαρχιακοί δρόμοι έπαθαν σημαντικές ζημιές κατά τη διάρκεια των σεισμών, και κυρίως όσοι ήταν κατασκευασμένοι στα Πλειοκαινικά ιζήματα της νότιας Παλικής, όπου ο συνδυασμός υψηλών επιταχύνσεων και ασθενών γεωτεχνικών ιδιοτήτων προκάλεσε εκτεταμένες καθιζήσεις στα πρανή (Geology and more, 2014).

Εικόνες 18, 19: Επαρχιακοί δρόμοι - Νότια Παλική



Πηγή: <http://chatzipetros.weebly.com/spectacular-geology/-2014>. Geology and more, Κεφαλονιά, 2014: φαινόμενα που συνδέονται με τη σεισμική ακολουθία Ιανουαρίου – Φεβρουαρίου. Ημερομηνία Δημοσίευσης: 17/02/2014. Πρόσβαση στις: 20/05/14

Ας μην παραλείπεται το γεγονός ότι τα σπίτια παρουσίασαν υλικές ζημιές καθώς πολλά χαρακτηρίστηκαν με κίτρινο συμβολισμό κυρίως λόγω αυτού του σεισμού και όχι της προηγούμενης εβδομάδας. Σύμφωνα με τον καθηγητή Σεισμολογίας Κ^ο Παπαζάχο στο ρεπορτάζ του τηλεοπτικού καναλιού ΣΚΑΙ για το σεισμό στην Κεφαλονιά, οι επιταχύνσεις είναι μεγάλες που σημαίνει ότι από ή ενδεχομένως είχαν βγει κατάλληλα από τον πρώτο

σεισμό, τώρα θα βγουν ακατάλληλα και εκείνα που ήταν ακατάλληλα θα έχουν επιβαρυνθεί ακόμη περισσότερο. Συνεπώς προκλήθηκαν ακόμα χειρότερες ζημιές σε σπίτια που είχαν ήδη υποστεί ορισμένες υλικές ζημιές. Πιθανόν να κρίθηκαν ακατάλληλα μόνο από τον σεισμό της 3^{ης} Φεβρουαρίου.

→ Σπίτια

Παρά το ότι γενικά τα σπίτια συμπεριφέρθηκαν σωστά, με την έννοια ότι αποφεύχθηκαν οι καταρρεύσεις, υπήρξαν αρκετές σοβαρές ζημιές σε διάφορες κατασκευές, με αποτέλεσμα πολλά σπίτια, ιδίως παλαιότερης κατασκευής, να κριθούν ακατάλληλα και κατεδαφιστέα από τους ελέγχους των μηχανικών (Geology and more, 2014).

Εικόνα 20: Δαμουλιανάτα Κεφαλληνίας - Επιπτώσεις σεισμού (26/01/14)



Γενικότερα η κατάσταση που επικρατεί στο νησί, υποδηλώνει την ύπαρξη μιας ολικής καταστροφής. Παρά την εξοικείωση της τοπικής κοινωνίας με τα σεισμικά φαινόμενα, στο νησί του Ιονίου προκλήθηκε πανικός.

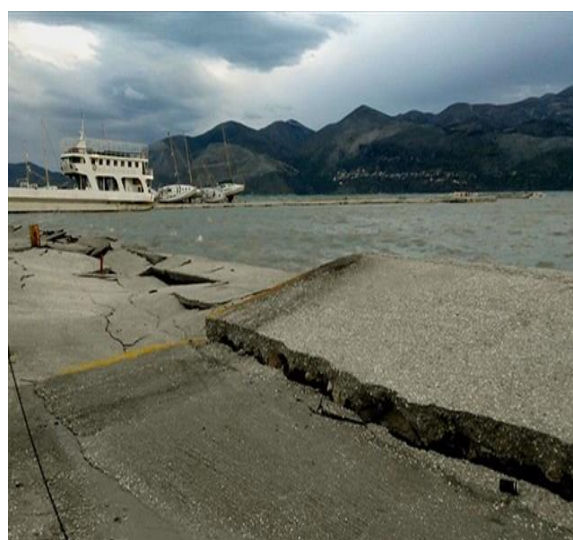
Πηγή: http://damoulianata.blogspot.gr/2014_01_01_archive.html. Καταστροφές του σεισμού 26/01/14, Ημερομηνία Δημοσίευσης: 28/01/14. Πρόσβαση στις: 10/06/14

Δρόμοι άνοιξαν στη μέση, επαρχιακά δίκτυα αποκλείστηκαν, αρκετά σπίτια και καταστήματα υπέστησαν βλάβες, ενώ οι περισσότεροι αρνούνταν να επιστρέψουν στα σπίτια τους (Diogenhspress.gr, 2014). Οι επιπτώσεις από τον σεισμό είναι ορατές και στο οδικό δίκτυο της περιοχής, ενώ οι κάτοικοι βάζουν σημάδια στα σημεία όπου έχουν δημιουργηθεί ρήγματα (MEGA, 2014). Είναι θέμα χρόνου η ανασυγκρότηση και η αποκατάσταση των ζημιών στο νησί πόσο μάλλον η ανάκαμψη του.

3.6.1) Η καταστροφή του λιμανιού στο Ληξούρι

Στη δεύτερη μεγαλύτερη σε πληθυσμό πόλη της νήσου Κεφαλληνίας, στο Ληξούρι, προκλήθηκαν οι περισσότερες καταστροφές σε κατοικίες, οδικό δίκτυο ακόμα και στο λιμάνι όπου το έδαφος εμφάνισε μεγάλες ρωγμές. Οι ακόλουθες εικόνες αναδεικνύουν το μέγεθος της καταστροφής, που δεν εμφανίστηκε μόνο από τον κύριο σεισμό των 5,8 βαθμών της κλίμακας Richter αλλά και από τους μετασεισμούς που προέκυψαν το επόμενο χρονικό διάστημα. Κατά τον σεισμό της 29^{ης} Ιανουαρίου 2014 στην Κεφαλονιά σημειώθηκαν σοβαρές βλάβες στο Λιμάνι του Ληξουρίου οι οποίες επιδεινώθηκαν κατά τον σεισμό της 3^{ης} Φεβρουαρίου 2014 (ΤΕΕ, 2014).

Εικόνες 21, 22, 23, 24: Το λιμάνι του Ληξουρίου μετά από το σεισμό (03/02/14)



Πηγή: Live Blog: Νέος ισχυρός σεισμός στην Κεφαλονιά
<http://www.naftemporiki.gr/liveblog/760835/kefalonia-neos-isxuros-seismos>. Ημερομηνία Δημοσίευσης: 03/02/14. Πρόσβαση στις: 16/06/14

Εικόνες 25, 26: Η καθίζηση της προβλήτας στο λιμάνι μετά από τους σεισμούς

26/01/14



03/02/14



Πηγή: Οι σεισμοί του Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου του 2014 στην Κεφαλονιά: Μια πρώτη έκθεση, http://www.gein.noa.gr/Documents/pdf/ekthesi_G_I_26-2-2014_v2.pdf, Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών - Γεωδυναμικό Ινστιτούτο, Αθήνα. Ημερομηνία δημοσίευσης: 26/02/14

Επομένως, ανεξαρτήτως από τον πρώτο ισχυρό σεισμό στις 26 Ιανουαρίου 2014, ο οποίος λόγω υψηλής επιτάχυνσης προκάλεσε πρωτοφανείς καταστροφές, η αυξημένη μετασεισμική ακολουθία άρχισε να επιδεινώνει την υπάρχουσα καταστροφή στην προβλήτα του λιμανιού του Ληξουρίου. Παρατηρείται ότι ύστερα από το σεισμό της 3^{ης} Φεβρουαρίου η ρωγμή της προβλήτας άνοιξε σε τέτοιο βαθμό που θεωρείται ιδιαίτερα επικίνδυνη για άμεση πρόσβαση. Το οικονομικό κόστος για την αποκατάσταση αυτής της καταστροφής είναι αυξημένο επομένως η πολιτεία οφείλει να συνδράμει σε σταδιακή επισκευή μεγάλου μέρους της έκτασης του λιμανιού σε προβληματικά σημεία. Οι σεισμοί αναποδογύρισαν ακόμα και πλοία λόγω της υψηλής επιτάχυνσης.

Εικόνα 27: Πλοίο στο λιμάνι του Ληξουρίου μετά από το σεισμό (03/02/14)



Πηγή: Live Blog: Νέος ισχυρός σεισμός στην Κεφαλονιά
<http://www.naftemporiki.gr/liveblog/760835/kefalonias-neos-isxuros-seismos>. Ημερομηνία Δημοσίευσης: 03/02/14. Πρόσβαση στις: 16/06/14

Στην παραπάνω εικόνα βρίσκεται ένα αναποδογυρισμένο πλοίο από την ένταση της σεισμικής δόνησης του επόμενου ισχυρού σεισμού που προκλήθηκε στο νησί (03/02/14). Το πλοίο έχει πέσει από τη βάση του με αποτέλεσμα να έχει αποκτήσει κλίση προς το έδαφος. Στο λιμάνι του Ληξουρίου, οι ρωγμές στο έδαφος που έχουν εμφανισθεί είναι ιδιαίτερα έντονες και χρειάζεται άσφαλτος για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα. Ωστόσο, ζημιές καταγράφηκαν κυρίως στο Ληξούρι όπου προκλήθηκε καθίζηση στον προβλήτα του λιμανιού με αποτέλεσμα να διακοπεί η πορθμειακή σύνεση με το Αργοστόλι. (ΣΚΑΙ, 2014).

Παρόμοια προβλήματα εντοπίστηκαν και στο λιμάνι του Αργοστολίου με ρωγμές στο έδαφος. Κρίθηκε ως ακατάλληλο από την Πρωτοβάθμια Επιτροπή Εκτίμησης των Ζημιών λόγω του ισχυρού σεισμού της 26^{ης} Ιανουαρίου και στη συνέχεια η ακτοπλοϊκή εταιρεία Kefalonian Lines ανακοίνωσε τους επιβάτες που επιθυμούσαν να μετακινηθούν με πλοία την επόμενη ημέρα από το συμβάν του σεισμού, τα δρομολόγια τροποποιούνταν. Όλες οι αναχωρήσεις της γραμμής Αργοστόλι – Κυλλήνη θα εκτελούνταν από το λιμάνι του Πόρου μέχρι νεότερης εκτίμησης της κατάστασης (Το Βήμα, 2014). Αντίστοιχα και οι αφίξεις της γραμμής Κυλλήνη – Αργοστόλι θα τροποποιούνταν από Κυλλήνη για Πόρο.

3.6.2) Μονάδες υγείας και πρόνοιας σε Αργοστόλι και Ληξούρι

Σε επιφυλακή στο νησί βρίσκονταν οι αρμόδιες υπηρεσίες μονάδων υγείας και πρόνοιας. Το προσωπικό που κατέφθασε στο νησί περιλάμβανε κλιμάκια από περιοχές της Δυτικής Ελλάδας και από την πρωτεύουσα για την παροχή των πρώτων βοηθειών στους κατοίκους.

Λόγω του σεισμού κατέρρευσε τοίχος του νοσοκομείου στο Ληξούρι και ακούγονταν ότι θα παραμείνει κλειστό, πληροφορία που οδηγούσε σε έντονες αντιδράσεις τους κατοίκους επειδή αναζητούσαν προσωπικό για τις πρώτες τους βοήθειες. Σοβαρά προβλήματα υπέστη το γηροκομείο Ληξουρίου ύστερα από τον κύριο σεισμό. Για προληπτικούς λόγους έχει εκκενωθεί το γηροκομείο Ληξουρίου με τους ηλικιωμένους να έχουν μεταφερθεί στο νοσοκομείο Παλικής και στην εκκλησία έξω από το γηροκομείο (Το Βήμα, 2014).

Σύμφωνα με το διοικητή του νοσοκομείου του Ληξουρίου κ. Μαρκάτο, τα νοσοκομεία παραμένουν ασφαλή. Ακολουθεί δήλωσή του σε πρωινή εκπομπή (27/01/14) του τηλεοπτικού σταθμού ΣΚΑΙ:

Σχήμα 6: Ερώτηση δημοσιογράφου

«Το νοσοκομείο σε τι κατάσταση είναι; Έχουν ακουστεί πολλά»

Σχήμα 7: Απάντηση κ. Μαρκάτου

«Λειτουργεί στη νέα πτέρυγα η οποία είναι ξεχωριστή από το παλιό νοσοκομείο. Το παλιό νοσοκομείο δεν έχει μπει ακόμα σε λειτουργία. Είχαμε μια πτώση ενός μαντρότοιχου στην είσοδο του νοσοκομείου. Αυτός δεν ήταν τοίχος του νοσοκομείου, στην είσοδο ήταν ένας μαντρότοιχος όπου αμέσως ήρθαν μηχανήματα του δήμου και άνοιξαν την είσοδο και αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει και κανένα πρόβλημα.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία, 2014

Ύστερα από την πρώτη εκδήλωση του κύριου σεισμού, οι ηλικιωμένοι που διαμένουν στο γηροκομείο Ληξουρίου διανυκτέρευσαν σε κοντινό ναό καθώς το κτίριο του γηροκομείου υπέστη σοβαρές ζημιές, ενώ όσοι αντιμετωπίζουν προβλήματα υγείας

διακομίστηκαν από την πρώτη ημέρα (26/01/14) στο νοσοκομείο της πόλης, το οποίο έχει ήδη ελεγχθεί και είναι ασφαλές, όπως και εκείνο στο Αργοστόλι. Συνεπώς, την επόμενη μέρα από τον ισχυρό σεισμό τα νοσοκομεία των πόλεων Αργοστολίου και Ληξουρίου λειτουργούσαν κανονικά χωρίς προβλήματα. Αυτή η πληροφορία μεταδόθηκε από τα δελτία ειδήσεων την ημέρα εκδήλωσης του φαινομένου και τις πρωινές εκπομπές την επόμενη ημέρα.

Το νοσοκομείο του Αργοστολίου και του Ληξουρίου έχουν ελεγχθεί άρα είναι ασφαλή κτήρια στα οποία ήδη οι ασθενείς είναι σε ασφάλεια. Όπου δεν υπάρχει ασφάλεια σε κτήρια που έχουν ελεγχθεί όπως τα γηροκομεία, έχουν μεταφερθεί σε ναούς ή στη μονή του Αγίου Γερασίμου για το γηροκομείο Αργοστολίου (ΣΚΑΙ, 2014). Γενικά η κατάσταση είναι σε έλεγχο. Ο υπουργός Εσωτερικών κ. Μιχελάκης ανέφερε ότι: «Οι έλεγχοι ξεκίνησαν από τα κτίρια των νοσοκομείων, τα κέντρα υγείας, τα σχολεία και τις δημόσιες υπηρεσίες που λειτουργούν σε 24ωρη βάση, ώστε να μπορέσουμε να είμαστε σίγουροι ότι θα έχουν απρόσκοπτη λειτουργία» (Η Καθημερινή, 2014).

Στο επόμενο σεισμικό γεγονός που προκλήθηκε στο νησί (03/02/14), τα προβλήματα οξύνθηκαν, συνεπώς για να επιτευχθεί η αντιμετώπισή τους συνέβαλε ακόμα περισσότερο η πολιτεία στην αποστολή κλιμακίων ιατρικού προσωπικού. Το Υπουργείο Υγείας, προκειμένου να συνδράμει στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που έχουν προκληθεί από το σεισμό στην Κεφαλονιά, απέστειλε εκείνη την ημέρα τα εξής (naftemporiki.gr, 2014):

- Κλιμάκιο τεσσάρων (4) εξειδικευμένων ιατρών (ειδικοτήτων παθολογίας, καρδιολογίας, γενικής ιατρικής).
- Σε συνεργασία με τον Ιατρικό Σύλλογο Αθηνών (ΙΣΑ), κλιμάκιο τριών (3) ιατρών (γενικοί ιατροί και παιδοχειρουργός).
- Έναν αυτοκινούμενο ξηρό κλίβανο χωρητικότητας 25 λίτρων, προκειμένου να ενισχυθούν οι διαδικασίες αποστείρωσης εξοπλισμού.
- Μια αυτοκινούμενη μονάδα του ΚΕΕΛΠΝΟ για την παροχή πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας.

Σημειώνεται ότι έχει ήδη ζητηθεί από τον Ιατρικό Σύλλογο Κεφαλονιάς να τεθούν σε ετοιμότητα για την παροχή των απαιτούμενων υπηρεσιών υγείας, 25 ιατροί: μέλη του ζωτικών ειδικοτήτων (naftemporiki.gr). Ο υπουργός Υγείας, κ. Γεωργιάδης διευκρίνισε ότι τα δύο νοσοκομεία του νησιού ελέγχθηκαν και δεν υπάρχει κανένα πρόβλημα. Όπως είπε χρειάστηκε να μεταφερθούν κάποιοι ασθενείς από τη Χειρουργική κλινική, αλλά γενικώς δεν υπήρχαν σοβαρά χειρουργικά περιστατικά (Έθνος, 2014). Αυτές ήταν οι δηλώσεις του για την αποτίμηση των μονάδων υγείας μετά από το σεισμό της 3ης Φεβρουαρίου.

3.6.3) Οι καταστροφές στις κτηριακές υποδομές

Αναλύοντας βαθύτερα με τη βοήθεια φωτογραφιών τις υλικές καταστροφές στη νήσο Κεφαλληνία, αξίζει να τονιστεί ότι τα δελτία ειδήσεων, οι πολιτικοί και τα κλιμάκια των μηχανικών εστίασαν υπερβολικά την προσοχή τους σε αυτές. Οι υποδομές είναι τόσο πολύ διαλυμένες όπου θα υπήρχαν διακοπές ή εκτεταμένες ελλείψεις ηλεκτροδότησης, νερού, ταχυδρομικών ή τηλεφωνικών υπηρεσιών, όπως και άλλοι τρόποι επικοινωνίας και μεταφοράς (Sharpe, 2010: 4, μετάφρ). Παρόλα αυτά οι μισές έχουν χαρακτηριστεί προσωρινά μη ακατάλληλες αλλά υπήρξαν ορισμένες κτηριακές υποδομές με σοβαρότερες φθορές από αυτές που εκτίμησαν οι μηχανικοί.

Οι περιπτώσεις που ακολουθούν παρακάτω έχουν αναφερθεί στα δελτία ειδήσεων και τα διαδικτυακά άρθρα με συνοπτικές περιγραφές για τις επιπτώσεις που προκάλεσαν οι δύο ισχυροί σεισμοί της 26^{ης} Ιανουαρίου και της 3^{ης} Φεβρουαρίου. Υπάρχει πληθώρα εικόνων με κτηριακές υποδομές που καταστράφηκαν είτε σε μικρό είτε σε μεγάλο βαθμό σε όλα τα μέσα πληροφόρησης, ακόμα και σε blogs.

Εικόνα 28: Κτήριο με σοβαρές ζημιές στο εξωτερικό του (03/02/14) – Ληξούρι Κεφαλληνίας



Πηγή: Live Blog: Νέος ισχυρός σεισμός στην Κεφαλονιά
<http://www.naftemporiki.gr/liveblog/760835/kefalonias-neos-ixyros-seismos>. Ημερομηνία Δημοσίευσης: 03/02/14. Πρόσβαση στις: 16/06/14

Εικόνα 29: Υλική καταστροφή σε κτήριο – Αργοστόλι (27/01/14)



Πηγή: Από άρθρο εφημερίδας Έθνος: *Ξενύχτησαν στα αυτοκίνητα οι κάτοικοι : Τρέμει ακόμη η γη από δεκάδες μετασεισμούς,*

<http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=22768&subid=2&pubid=63954135>. Ημερομηνία Δημοσίευσης 27/01/14. Πρόσβαση στις: 24/05/14

Εικόνα 30: Υλική καταστροφή σε κτήριο του νησιού (27/01/14)



Πηγή: Τα δύομιση λεπτά του σεισμού της Κεφαλονιάς (video),

<http://www.ant1iwo.com/ellada/2014/01/27/seismos-5-7r-tarakoyhse-thn-kefalonia/>. Ημερομηνία Δημοσίευσης 27/01/14. Πρόσβαση στις: 24/05/14

Σύμφωνα με το γενικό γραμματέα δημοσίων έργων κ. Σιμόπουλο, τις τελευταίες πέντε ημέρες από τον κύριο σεισμό της 26^{ης} Ιανουαρίου τώρα έχουν ελεγχθεί 1.000 σπίτια σε Αργοστόλι και Ληξούρι εκ των οποίων τα 500 έχουν υποστεί βλάβες και χαρακτηρίστηκαν μη κατοικήσιμα. Στην Κεφαλονιά υπάρχουν συνολικά 33.000 κατοικίες. (ANT1 News, 2014).

Προβλήματα έχουν καταγραφεί και σε 55 από τα 100 σπίτια που έχουν ελεγχθεί στο νησί, κυρίως στην περιοχή του Ληξουρίου, ενώ έχουν σημειωθεί περισσότεροι από 90 μετασεισμοί, με τον ισχυρότερο να μετράται στα 5,1 Ρίχτερ, το βράδυ της 3^{ης} Φεβρουαρίου 2014. Στη συνέχεια, κάμερες ασφαλείας κατέγραψαν την ισχυρή δόνηση που είχε ως αποτέλεσμα 500 από τα 1.000 σπίτια που έχουν ελεγχθεί σε Ληξούρι και Αργοστόλι να φέρουν σοβαρές ζημιές. (ANT1 News, 2014). Πεντακόσια από τα χίλια σπίτια που έχουν ελεγχθεί πρωτοβάθμια στο Αργοστόλι και το Ληξούρι έχουν χαρακτηριστεί ως μη κατοικήσιμα, λόγω των βλαβών που υπέστησαν από το σεισμό της περασμένης Κυριακής (26/01), σύμφωνα με στοιχεία από το υπουργείο Υποδομών και τον ΟΑΣΠ. Το 60% των κτισμάτων αυτών βρίσκεται στο Ληξούρι. Όλα τα κτίσματα, ελέγχθηκαν σε δεύτερο βαθμό με αποτέλεσμα λόγω μετασεισμών να έχουν χαρακτηριστεί περισσότερα ως ακατάλληλα.

Εικόνα 31: Ρωγμή σε κολώνα κατοικίας (04/02/14)



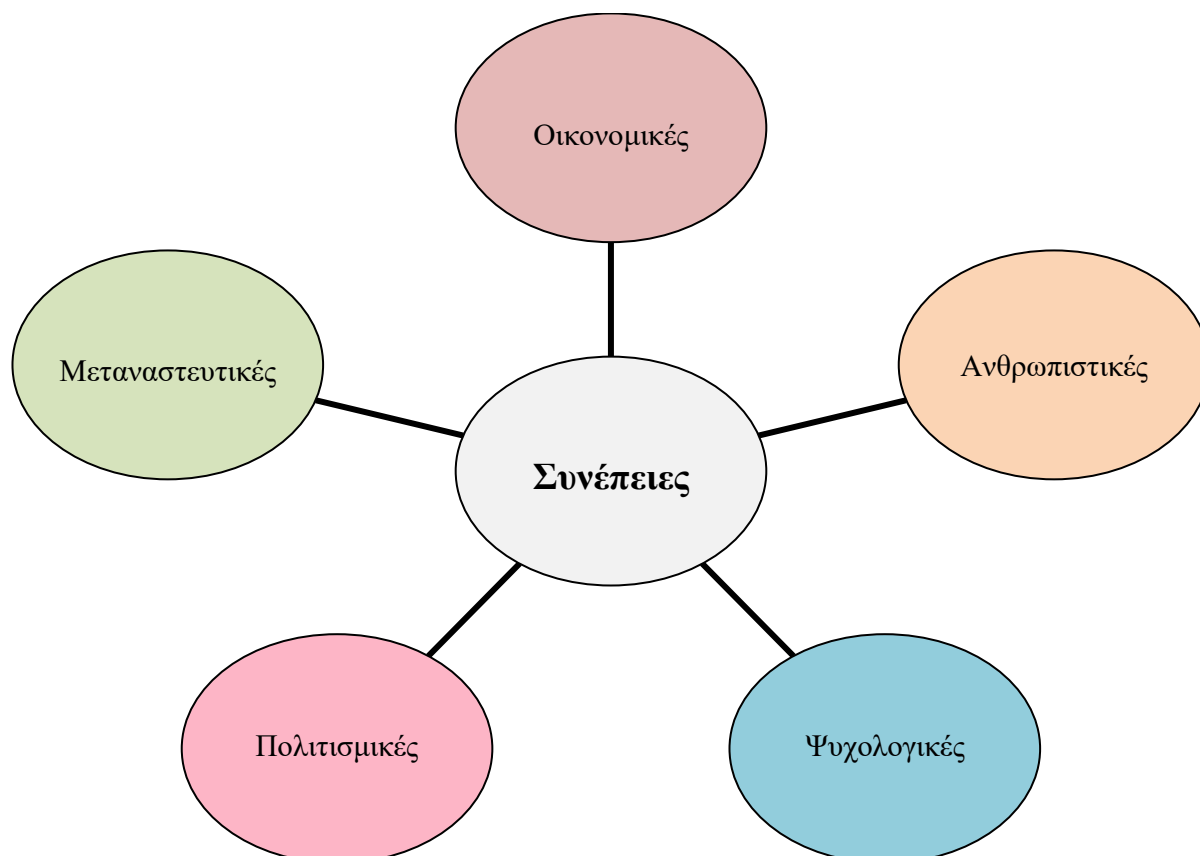
Πηγή: Κεφαλονιά: Αναστάτωση από τον ισχυρό σεισμό : "θα χρειαστούμε κοντέινερ", <http://www.skai.gr/news/greece/article/251141/seismiki-donisi-59-vathmon-ta-ximeromata-stin-kefalonia/>, Ημερομηνία Δημοσίευσης: 03/02/14. Πρόσβαση στις: 11/04/14

3.7) Οι συνέπειες του σεισμού για τους κατοίκους και τρόποι αντιμετώπισης

Σε μια σεισμογενή χώρα όπως η Ελλάδα, η εκδήλωση μιας σεισμικής δόνησης θεωρείται αναμενόμενη και σύνηθες φαινόμενο, παρόλο που τις περισσότερες φορές είναι μικρής έντασης και δεν γίνεται αντιληπτή από τους κατοίκους. Στην προκειμένη περίπτωση όμως, για την περιοχή της Κεφαλονιάς η σεισμική δόνηση χαρακτηρίστηκε ως πολύ ισχυρή, με αποτέλεσμα να έχει γίνει αντιληπτή και σε υπόλοιπες περιοχές. Οι γενικότερες συνέπειες που προκλήθηκαν δεν οφείλονται να εστιάζονται μόνο στις υλικές καταστροφές αλλά και στον άνθρωπο.

Σύμφωνα με το παρακάτω σχήμα οι συνέπειες του σεισμού ως προς τον άνθρωπο κατηγοριοποιούνται σε ανθρωπιστικές, ψυχολογικές, πολιτισμικές, μεταναστευτικές και οικονομικές οι οποίες διακρίνονται σε άμεσες και έμμεσες.

Σχεδιάγραμμα 1 – Οι συνέπειες μετά από ένα σεισμικό γεγονός



Πηγή: Παπαζάχος Β., Παπαζάχου Κ., *Οι σεισμοί της Ελλάδας (Γ' Έκδοση)*, Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Ζήτη, 2003, σελ. 117. Ιδία επεξεργασία σχήματος, 2014.

Η πληροφόρηση των μέσων μαζικής ενημέρωσης για τις υπόλοιπες συνέπειες που προκλήθηκαν δεν αναφέρθηκαν εκτενώς λόγω της βαρύτητας στις υλικές καταστροφές των

κατοικιών στο νησί. Επομένως, τονίστηκε περισσότερο η ανησυχία που επικρατούσε και ο φόβος για επερχόμενο σεισμό και σε επόμενο στάδιο η πρόληψη για λόγους ασφάλειας των κατοίκων. Παραθέτοντας το παραπάνω σχήμα οι συνέπειες των σεισμών περιγράφονται συνοπτικά ως εξής (Παπαζάχος, 2003: 117):

- Ανθρωπιστικές συνέπειες: Οφείλονται κυρίως στα θύματα που προκαλούνται από την κατάρρευση των κτηρίων. Υπάρχουν επίσης περιπτώσεις κατά τις οποίες καταστρεπτικοί σεισμοί προκάλεσαν επιδημικές ασθένειες λόγω καταστροφών του δικτύου ύδρευσης κ.λπ.
- Πολιτισμικές συνέπειες: Υπήρξαν πολύ σημαντικές για την Ελλάδα, γιατί ιστορικά μνημεία έχουν κατ' επανάληψη καταστραφεί από σεισμούς στη χώρα μας. Ορισμένα παραδείγματα αφορούν ιστορικές πόλεις (Θεσσαλονίκη, Ολυμπία, Ζάκυνθος, Ηράκλειο Κρήτης).
- Ψυχολογικές συνέπειες: Υπήρξαν πολύ σημαντικές για την Ελλάδα. Καταστρεπτικοί σεισμοί έχουν κατ' επανάληψη προκαλέσει έντονο τρόμο, ψυχολογική αναστάτωση, νευρική υπερδιέγερση σε σημαντικό αριθμό ανθρώπων σεισμοπλήκτων περιοχών. Πολλές φορές τα σεισμικά φαινόμενα μεγαλοποιούνται με τη γρήγορη διασπορά φημών, φανταστικών ιστοριών (για επερχόμενες βιβλικές καταστροφές, ηφαιστειακές εκρήξεις κ.λπ.) οι οποίες μερικές φορές οδηγούν σε μαζική υστερία και πανικό. Αυτό οφείλεται πιθανώς σε δύο αίτιες:
 - i. Την πρώτη αιτία αποτελεί η ελλιπής γνώση των ανθρώπων πάνω στα σεισμολογικά φαινόμενα. Για παράδειγμα έχει διαπιστωθεί ότι η γνώση των κατοίκων των σεισμοπλήκτων περιοχών ότι οι σεισμοί δεν προκαλούν καταποντισμούς του εδάφους αλλά ακίνδυνες σχετικά μικρές εδαφικές κινήσεις συμβάλει σημαντικά στην ελάττωση των ψυχολογικών συνεπειών και στην αποφυγή πανικού.
 - ii. Η δεύτερη αιτία για την οποία οι σεισμοί προκαλούν ασυνήθη ψυχολογικά φαινόμενα είναι το υπερβολικό αίσθημα ανασφάλειας που έχουν οι άνθρωποι στις σεισμόπληκτες περιοχές επειδή η εστία τους, που κάτω από κανονικές συνθήκες τους παρέχει προστασία από άλλους κινδύνους (κρύο, καύσωνα, κλοπές, εχθρούς, κ.λπ.) στην περίπτωση του σεισμού παύει να διαδραματίζει αυτό το ρόλο και μετατρέπεται σε ανεξήγητο εχθρό.
- Μεταναστευτικές συνέπειες: Οι σεισμοί έχουν προκαλέσει μεταναστεύσεις κατοικιών από σεισμόπληκτες σε άλλες περιοχές. Υπάρχουν περιπτώσεις στα Ιόνια Νησιά (π.χ 1766, 1767) κατά τις οποίες κύματα προσφύγων έφθασαν στην Πάτρα και σε άλλα μέρη της Πελοποννήσου.

- Άμεσες οικονομικές συνέπειες: Δεν οφείλονται μόνο στις βλάβες και καταστροφές των κατασκευών από τη σεισμική κίνηση αλλά οφείλονται επίσης και στις πυρκαγιές που πολλές φορές ακολουθούν τους σεισμούς και οι οποίες προκαλούνται από διάφορες αιτίες (καταστροφές εστιών, καταστροφές αγωγών αερίου, βραχυκυκλώματα κ.λπ). Για παράδειγμα η ιστορική πυρκαγιά στη Ζάκυνθο το 1953, συμπλήρωσε τη σεισμική καταστροφή που είχε προκληθεί εκείνη την εποχή.
- Έμμεσες οικονομικές συνέπειες: Οφείλονται στο γεγονός ότι κατά τη διάρκεια έντονων σεισμικών εξάρσεων οι κάτοικοι των σεισμόπληκτων περιοχών δεν εργάζονται επί μεγάλα χρονικά διαστήματα (εβδομάδες ή μήνες) και τα μέσα παραγωγής αδρανούν.

Συμπερασματικά οι ψυχολογικές και έμμεσες οικονομικές συνέπειες ισχύουν για την περίπτωση της Κεφαλονιάς. Οι ψυχολογικές συνέπειες υπερισχύουν λόγω του καταιγισμού πληροφόρησης για τον ισχυρό σεισμό της 26^{ης} Ιανουαρίου μιας που θεωρήθηκε ένα απροσδόκητο γεγονός και επικράτησε εκείνο το χρονικό διάστημα στα περισσότερα δελτία ειδήσεων ως πρωτεύον θέμα επικαιρότητας. Ακόμη και ύστερα από μια εβδομάδα που προκλήθηκε ο επόμενος σεισμός της 3^{ης} Φεβρουαρίου, εξακολουθούσε να αποτελεί ένα μείζον θέμα, αλλά συζητήθηκε στο έπακρο σε σύγκριση με τον πρώτο σεισμό. Στις πρωινές τηλεοπτικές εκπομπές αφιερωνόταν περισσότερος χρόνος για το επόμενο σεισμικό γεγονός της Κεφαλονιάς ενώ παράλληλα διευκρινιζόταν η ψυχολογική κατάσταση και τα συναισθήματα των κατοίκων με επαναλαμβανόμενες λέξεις όπως: φόβος, αγανάκτηση, ανησυχία, παραλείποντας την ελλιπή γνώση των ανθρώπων για την υπάρχουσα κατάσταση στην Κεφαλονιά.

Οι έμμεσες οικονομικές συνέπειες ισχύουν κυρίως για τις υπηρεσίες οι οποίες παρέμεναν εκτός λειτουργίας για λόγους ασφαλείας όπως για παράδειγμα τα σχολεία. Επομένως, το εκπαιδευτικό προσωπικό στα σχολεία δεν εργάζονταν μέχρι να δοθεί η εντολή από την κυβέρνηση για την έναρξη της λειτουργίας τους. Το ίδιο ισχύει και για τους βρεφονηπιακούς σταθμούς στην προκειμένη περίπτωση μελέτης.

Για την αντιμετώπιση των προαναφερόμενων συνεπειών, το απαραίτητο στάδιο είναι η πρόληψη. Όταν οι κάτοικοι βρίσκονται σε ετοιμότητα στην πρόκληση ενός σεισμού και είναι ενήμεροι για οδηγίες αντισεισμικής προστασίας θεωρείται ευκολότερη η αντιμετώπιση του συμβάντος χωρίς πανικό και φόβο. Η ενημέρωση αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την επίτευξη μείωσης των ψυχολογικών συνεπειών του ανθρώπου και κατά συνέπεια οφείλει να επικρατεί από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης σχετικά με τις φυσικές καταστροφές.

Γ ' Μέρος

Πληροφόρηση και κινητοποίηση

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ – ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΕΙΣΜΟΥΣ

4.1) Ο σκοπός και η έννοια της πληροφόρησης

Η πληροφόρηση αποτελεί ένα σύνολο μέσων και ενεργειών που χρησιμοποιεί πληροφορίες για να ενημερώνει τον άνθρωπο σε θέματα τα οποία τον ενδιαφέρουν άμεσα. Είδηση, νέα, πληροφορία είναι μερικές έννοιες που απαρτίζουν την πληροφόρηση. Με τη λέξη αυτή η πρώτη αντίληψη του ατόμου βρίσκεται στα μέσα μαζικής ενημέρωσης αλλά δεν αρκούν μόνο αυτά. Ακόμα και ένας κάτοικος σε έναν άλλον μεταδίδει μια χρήσιμη πληροφορία αλλά δεν γνωρίζει εάν είναι αληθής ή όχι. Στόχος επομένως της πληροφόρησης είναι η έγκυρη ενημέρωση για οποιοδήποτε ζήτημα.

Ένα σύστημα γεωγραφικών πληροφοριών έχει το ενδεχόμενο να συμπεριλάβει την κρίση των διαχειριστών για να συλλέξουν, αποθηκεύσουν, ενοποιήσουν, αναλύσουν, μοιραστούν και εφαρμόσουν τη γεωχωρική πληροφορία για να εκτιμήσουν και να διαχειριστούν μια καταστροφή αποτελεσματικά (Sharpe, 2010: 16, μετάφρ). Η απεικόνιση σε χάρτη περιλαμβάνει πληροφορίες που θα μπορούσαν να βοηθήσουν τον άνθρωπο σε μια βαθύτερη αντίληψη του θέματος που διακρίνεται σε αυτόν. Στην προκειμένη περίπτωση σκοπός είναι η αξιόπιστη πληροφορία σε όσους ενημερώνονται για μια σεισμική καταστροφή όπως για παράδειγμα τη λειτουργία των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης.

Για κάθε λειτουργία έκτακτης ανάγκης, πρέπει να υπάρχει ένας συνδυασμός από πληροφορίες και επικοινωνίες τεχνολογίας και διαχείριση συστήματος πόρων για να υποστηρίξουν αυτούς που περιλαμβάνονται σε κάθε φάση ετοιμότητας έκτακτης ανάγκης, ανταπόκρισης και ανασυγκρότησης (Sharpe, 2010: 3, μετάφρ). Ο σχεδιασμός, ο προσδιορισμός, και οι επιπτώσεις από τη διαχείριση πληροφοριών της έκτακτης ανάγκης, περιλαμβάνουν πληροφορίες και τεχνολογίες επικοινωνίας για να συντονίσουν και υποστηρίξουν την επέμβαση (Sharpe, 2010: 3, μετάφρ). Μια παραδοσιακή προσέγγιση για να αντιμετωπιστεί το θέμα της τεχνολογίας στην ανταπόκριση της καταστροφής είναι η μελέτη ιστορικών γεγονότων και ανθρώπινης πείρας.

Η έξαρση της διαδεδομένης πληροφόρησης για τη σεισμική εξέλιξη του φαινομένου στην Κεφαλονιά έχει οδηγήσει σε αυξανόμενη επανάληψη της είδησης. Ο Τύπος όμως εμφανίζει διαφοροποίηση στη διάδοση της πληροφορίας επειδή η καθημία εφημερίδα επικεντρώνει την προσοχή σε συγκεκριμένο ζήτημα όπως οι σεισμικές επιπτώσεις. Οι τηλεοπτικοί σταθμοί μέσω των δελτίων ειδήσεων, προβάλλουν συνεχώς την ίδια είδηση αλλά με διαφορετικό τρόπο εστιάζοντας διαρκώς στο επίκεντρο της σεισμικής δόνησης.

4.2) Η πληροφόρηση από τον Τύπο

Σε καθημερινή βάση, είτε σε έντυπη είτε σε ηλεκτρονική μορφή, βρισκόταν διαθέσιμος ο Τύπος σε διάφορα σημεία πώλησης και στο διαδίκτυο από την επόμενη μέρα της εμφάνισης του κύριου σεισμού της 26^{ης} Ιανουαρίου 2014. Τα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων εστίαζαν στο σεισμικό αυτό γεγονός με την καθεμία δημοσίευση να επικεντρώνεται σε διαφορετικό θέμα περί αυτού. Κεντρικό θέμα επικαιρότητας όμως δεν αποτελούσε τόσο ο κύριος σεισμός της 26ης Ιανουαρίου όσο ο επόμενος ισχυρός σεισμός της 3ης Φεβρουαρίου, στον οποίο τονίστηκε έντονα η είδησή του όπως προέκυψε από τα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων που δημοσιεύτηκαν στις 05/02/14.

Απόσπασμα Τύπου 6: Η Αυγή - Πρωινή εφημερίδα της αριστεράς (05/02/14)

105.5 FM
ΕΤΟ ΜΟΚΚΙΝΟ
105.5 FM

Η ΑΥΓΗ
ΠΡΩΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ
www.avgi.gr

ΤΕΤΑΡΤΗ 5 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2014 ΕΤΟΣ ΙΣΤΥΣΗΣ 1952 • Β' ΠΕΡΙΟΔΟΣ • ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 11919 ΤΙΜΗ: 1,5€

Ο ΑΛ. ΤΣΙΠΡΑΣ ΣΤΟ ΠΑΡΙΣΙ:
Η Ευρώπη χρειάζεται ένα νέο New Deal
Η Ευρωπαϊκή Αριστερά μπορεί να αλώσει τη «Βασιλίη του παγκόσμιου νεοφιλελευθερισμού» εσπόμενος ο πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ, ο οποίος συναντήθηκε και με τον διάσημο Έλληνα ασκνοθέτη Κώστα Γαβρά. ΣΕΛ. 5

«Ψηφοδέητο Τσίπρας» στη Ρώμη
Μπάμπρας Σπινέλι:
Οι Έλληνες θεωρούν τον Τσίπρας αβρό, εμείς θέλουμε μαζί του να βλέπουμε την Ευρώπη. ΣΕΛ. 5

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΟΝ Ν. ΧΟΥΝΤΗ
Ο Ντόρακι αποκλείει ανανέωση ομολόγων 5,6 δισ.
Σε Θεσσαλονίκη για την Ελλάδα αναθεώρηση των θέσεων στον ελεσκόπιο τα Εισπρακτή, από μετακόμιση των ομολόγων που κατέστησαν οι εθνικές κεντρικές τράπεζες, ύψους 5,6 δισ., των λεγόμενων ΑΝΤΑ, προέβλεπε η ΕΚΤ, όπως προέβλεπε από απόφαση του ΔΕ. Νόμην στον ευρωπαϊκό του ΣΥΡΙΖΑ Ν. Χουντή. Κατ' αυτόν τον τρόπο φέρεται η διαδικασία της κερώνσης για κλήση μέρους του χρηματοδοτικού «κενού» από τη συνεργασία με την ΕΚΤ, ενώ προβλέπεται ότι ενόληγο θα είναι ο απόλυτος και για τη μετακόμιση των λεγόμενων «ομολόγων Α-λογοκλήρων», ύψους 4,4 δισ. Με το όγμα αυτό εκκρίνεται ότι σκεπάζονται και οι σπηνήδια σπασμένη Συστήματα οίριο στη Φορολόγηση. ΣΕΛ. 5

Οι Ελβετοί απορρίπτουν τη φορολόγηση του μαύρου χρήματος
Περί τα 15 δισ. εκτιμούνται οι «απόλυτες» για το Ελληνικό Δημόσιο. ΣΕΛ. 5, 12

ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ
Ο Αστερίξ και οι Πειρατές
ΤΟΥ ΑΓΙΤΟΥ ΤΕΚΕΡΗ
Στα επεσόδια που επεσολοβήθησαν σκεπές περπατώντας του Δαηρέ, με διάφορα παραλλαγές, είναι η συνέντευξη με τους περπατώντες. Κάθε φορά που ο Παλιός Άρκος με τον σπινθηροτόμο του φέρεται να βλάσκουν στη θάλασσα, βλασκούνονται με το ίδιο πόντο περπατώντας το, τα οποία βουλάζουν, από προσηγορμικές πλάσκων στο όλο το πλέγμα του. ΣΥΝΕΚΣΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 2

Ο Γ. Κιμούλης γράφει για τον «Επιστάτη» του Πίντερ
ΣΕΛ. 25

ΑΓΡΟΤΕΣ
Κλημακώνουν ως κινητοποίησης
Σε δεικνύουν αλλά και ενίσχυση των «μυλόκλων» στο εθνικό οδικό δίκτυο με τρακτέρ προικωρούν οι αγρότες αξιώνοντας ελάφρυνση των φορολογικών βάρων και στήριξη εισοδήματος. ΣΕΛ. 11

ΚΑΤΟΤΑΤΕΣ ΜΙΣΘΟΙ
Πάσαμε πάτο!
Κατώτατος των μηνιασίων κυριών συμπεριλαμβανομένης της Πορτογαλίας, ο κατώτατος μισθός στην Ελλάδα. ΣΕΛ. 10

Μομφι Μούτζνικς στον Δένδια
Για τα περί «τραγαικής ποιότητας μεταναστών». ΣΕΛ. 13

Σύμφωνα με την εφημερίδα «Η Αυγή», η αγωνία κυριαρχεί έντονα στο νησί. Προβλήματα στέγασης για χιλιάδες ανθρώπους από τα 1.680 σπίτια που ελέγχθηκαν κρίθηκαν προσωρινά μη κατοικήσιμα τα 760. Μελετάται δημιουργία οικισμών σε τοποθεσίες που θα καθοριστούν. Ακατάλληλες οι σκηνές λόγω κακοκαιρίας ενώ οξύ είναι το πρόβλημα υδροδότησης-ηλεκτροδότησης στο νησί. Στο Ληξούρι οι δρόμοι, το λιμάνι και οι υποδομές γενικότερα έχουν καταστραφεί.

Πηγή: Πρωτοσέλιδα των εφημερίδων (05-02-2014): Κυριαρχεί ο σεισμός στη Κεφαλονιά <http://lykavitos.gr/archives/86619>, Ημερομηνία Πρόσβασης στις: 04/06/14

Απόσπασμα Τύπου 7: Η Εφημερίδα των συντακτών (05/02/14)

Στην Εφημερίδα των Συντακτών η παραστατικότητα της μετάδοσης της πληροφορίας υποδηλώνεται από τον τίτλο: Ρίχτερ ανευθυνότητας.

Με ασκήσεις πανικού, ρεσιτάλ κυβερνητικής ολιγωρίας, δηλώσεις διαφύλαξης της τουριστικής φήμης και πολλή βροχή, ξημέρωσε για τους Κεφαλονίτες η 11η ημέρα για το μεγάλο σεισμό.

Περίπου 4000 κάτοικοι αντιμετωπίζουν άμεσο πρόβλημα στέγασης. Στήθηκαν οι πρώτες, σκηνές, μέτρα ανακούφισης από Χρυσοχοϊδη.

Πηγή: Πρωτοσέλιδα των εφημερίδων (05-02-2014): Κυριαρχεί ο σεισμός στη Κεφαλονιά <http://lykavitos.gr/archives/86619>, Ημερομηνία Πρόσβασης στις: 04/06/14

Σύμφωνα με την παραπάνω δημοσίευση από τον Τύπο οι κάτοικοι στο Ληξούρι βρίσκονται σε κατάσταση πανικού από τις φήμες για μεγάλο σεισμό. Την επόμενη ημέρα ύστερα από την πρόκληση του σεισμού μεγέθους 5,9 R που εκδηλώθηκε στις 3 Φεβρουαρίου, η κυβέρνηση εδέησε να χαρακτηριστεί σεισμόπληκτο το νησί. Οι καταγραφές των κτηρίων εξελίσσονται με αργούς ρυθμούς λόγω διαθεσιμότητας των υπαλλήλων. Μέχρι στιγμής χιλιάδες κάτοικοι αντιμετωπίζουν προβλήματα στη στέγαση, την ύδρευση και την ηλεκτροδότηση.

Απόσπασμα Τύπου 8: Ελευθεροτυπία - Απογευματινή Αδέσμευτη Εφημερίδα (27/01/14)

5,8 ΡΙΧΤΕΡ
Βρυχάται πάλι το ρήγμα του Ιονίου
 Το ρήγμα του Ιονίου βρυχάται με 5,8 Ρίχτερ και μεγάλους μετασεισμούς, ξηλώνοντας τις μνήμες από την καταστροφή του 1953. Προκλήθηκαν ζημιές και πανικός στους κατοίκους των Ιονίων νήσων, αλλά και όλης της Δυτ. Ελλάδας. **ΣΕΛ. 17**

«ΑΒΓΑ ΤΟΥ ΦΙΔΙΟΥ»
Προκλητικοί και αμετανόητοι!
 Μόλις τέσσερις μήνες μετά τη δολοφονία του Π. Φιδίου, οι κρυφοί μέλη έκαναν παράσημο στο Κερατσίνι, βεβηλώνοντας το σημείο όπου έγραψε ο Σπύρος. Αποκάλυψαν επίσης στο χώρο ομήματα της «Ρεζίστας». **ΣΕΛ. 46**

ΑΔΕΙΗ ΠΛΗΡΗΤΩ
«Κήρυξαν πόλεμο κατά του λαού»
 Κατά των παρανομιολογικών αγρών ο Γάλλος φιλόσοφος Αλβέν Μπαντού, που μίλησε για την ανάγκη επεξεργασίας στον Μαρξ, στις κατώμενες από κοινού διαλέξεις του. **ΣΕΛ. 12**

ΓΙΑ ΤΗ ΜΥΡΤΗ
«Να τιμωρηθεί όπως του αείξει»
 Συνέκλεισε τις μπηρές της Μυρτιάς στην «Ε»: «Το μόνο δεν υπάρχει ανθρώπινη τιμωρία». Αύριο ξεκινά στη Σύρο η δίκη του Αχμέτ Βακός για τη δολοφονική επίθεση στη Γέφυρα. **ΣΕΛ. 20,45**

ΣΠΟΡ 16 ΣΕΛΙΑΔΕΣ
Κόκκινες μπιζνίες με το Κατόρ
 Χρισόφι στα ταμεία του Ολυμπιακού και από πωλήσεις πακίων. Περίπου 4 εκατ. για τον Βόλο, που πάει στο Κατόρ. 1,5 εκατ. για τον Τραπεζομ. που ανειδίκευσε στη Νάχα. **ΕΜΒΕΤΟ**

Σιγή ασυρμάτου από Κάντα -Δαφύρμιο
 Τις επόμενες ημέρες θα υπάρξει τοποθέτηση από την πλευρά Κάντα, δήλωσε στην «Ε» ο δικηγόρος του Γ. Μαντζουράνης. Πόσο είναι ο επηρεασμός Δαφύρμιο, που εκτός από έμπορος όπλων είναι και «Αρχων» του Οικογενειακού Πατριωτισμού. Η εταιρεία Scorpio, οι λογαριασμοί που γέμισαν με τους πόλεμους στη Γιουγκοσλαβία, τα δραματόλογα μεταξύ Πολωνίας, Ουκράνίας και Αδριατικής, οι διακρατικές αγοραπωλησίες και η (περιεργή) ανάμειξη γεωμετρικών γραμμών με εγγελητή μια εταιρεία-βιτρίνα με έδρα το Μόναχο. **ΣΕΛ. 4-5**

ΠΩΣ ΟΙ ΜΗΤΕΡΕΣ ΜΕ ΑΝΗΛΙΚΑ ΓΛΙΤΩΝΟΥΝ ΑΠΟ 10 ΕΩΣ 17 ΧΡΟΝΙΑ

Όλα τα μυστικά για συνταξιοδότηση γυναικών

ΙΔΙΩΤΕΡΑ ευνοϊκό καθεστώς συνταξιοδότησης έχουν οι γυναίκες με ανήλικα παιδιά σε Δημόσια, ΙΚΑ, ΔΕΚΚΑ και φρενέτες, όπου μπορούν να συνταξιοδοτηθούν, από προνομιούχες, ακόμα και σε ηλικία 50 ετών, γλιτώνοντας μέχρι και 17 επιπλέον εργάσιμα. Τα μυστικά σπορόνι μπηρές ανήλικων, με ιδιαίτερα ευνομημένες τις εργαζόμενες στο Δημόσιο που έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι το 31.12.2010, οι οποίες φεύγουν στα 50. Ιδιαίτερα σημαντικό είναι ότι για τη θεμελίωση με τις διατάξεις για τις μπηρές ανήλικων τέκνων από το Δημόσιο, ως ημερομηνία ενηλικίωσης λαμβάνεται η 31η Δεκεμβρίου του έτους που το τέκνο ενηλικεύθηκε. **ΣΕΛ. 29-36**

ΕΙΔΙΚΟ ΕΜΒΕΤΟ ΒΣΕΛΙΔΙΟ
Εργασία & Ασφάλιση
Ες μητέρες γλιτώνουν και 17 χρόνια εργασίας

ΑΚΟΜΗ: • 7.800 προσήλυτες στο Δημόσιο αναμένουν μέχρι τον Απρίλιο • **ΙΚΑ** - Πόσο θα υποβληθούν για το 2014 οι νέες συντάξεις

ΓΙΑ ΑΜΒΛΥΚΗΝ ΠΙΣΤΩΣΗ
Μέσω... ΟΟΣΑ
στο Eurogroup
ο Στουρνάρας
 Με σύμφωνη ΟΟΣΑ θα επιστρέψουν οι υποχρεώσεις Οικονομικών να συμβάλουν τις απαιτήσεις των εταιρειών-δανειστών στο σημερινό Eurogroup, όπου αναμένεται να δεσφίσει σφοδρή επίθεση από τους φορολόγους του. Θα μεταφέρει τη δέσμευση του πρωτοβουλογού για άμεση υλοποίηση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που προτείνει η έκθεση του ΟΟΣΑ. **ΣΕΛ. 3**

ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΗ
Συνεταιρισμοί
κατά της ανεργίας
 ΡΑΓΔΑΙΑ αύξηση των συνεταιριστικών επιχειρήσεων. Προκειμένου ν' αντιμετωπίσουν την ανεργία και την οικονομική κρίση, αρκετοί πολίτες αναζητούν συνεταιριστικά κοφτερά, εστιατόρια, αλλά και φροντιστήρια και βρεφονηπιακούς σταθμούς. **ΣΕΛ. 50**

Ουρές για τον ελληνικό «Ναυτίλο»
 Τα έσοδα από την πειλοτική του Μουσείου Βαζάρ των Βρυξελλών από τις κυρίες στην ελληνική έκθεση «Ναυτίλος, Ταξιδεύοντας στην Ελλάδα». Ο συνασπισμός δημοκρατίστηκε την επομένη των εργασιών του πρωτ. μετά το ενθουσιώδη δημοσκοπήματα του τοπικού (έντυπου και ηλεκτρονικού) τύπου. Η συνεισφορά των 90 επιλεγμένων έργων της αρχαιότητας με 24 σύγχρονες δημοκρατικές εντυπωσιακές τους Βελγούς. **ΣΕΛ. 53**

Βρυχάται πάλι το ρήγμα του Ιονίου, ο τίτλος του πρωτοσέλιδου αλλά όχι ο κεντρικός της ημέρας. Αναφέρεται ότι το ρήγμα του Ιονίου βρυχάται με 5,8 Ρίχτερ και μεγάλους μετασεισμούς, ξηλώνοντας τις μνήμες από την καταστροφή του 1953. Προκλήθηκαν ζημιές και πανικός στους κατοίκους των Ιονίων Νήσων, αλλά και όλης της Δυτικής Ελλάδας.

Πηγή: News.gr , <http://www.news.gr/efimerides.html?d=20140127>, δημοσιεύσεις εφημερίδων 27/01/14. Ημερομηνία Πρόσβασης: 01/06/14

Ο σεισμός έγινε αισθητός σε ολόκληρη τη Δυτική Ελλάδα, τα νησιά του Ιονίου και την Πελοπόννησο, προκαλώντας πανικό και ανησυχία στους κατοίκους, που εγκατέλειψαν έντρομοι τα σπίτια τους και βγήκαν στους δρόμους αφηφώντας το ισχυρό κύμα κακοκαιρίας που έπληττε την περιοχή. Στη Λευκάδα, με αφορμή το σεισμό, διεκόπη οριστικά η συνεδρίαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Ιονίων Νήσων, καθώς έντρομοι οι συμμετέχοντες σε αυτό εγκατέλειψαν το κτήριο.

Απόσπασμα Τύπου 9: Ελευθεροτυπία - Απογευματινή Αδέσμευτη Εφημερίδα (05/02/14)

Ο Φιλιππίδης δήλωσε «πολιτικά διωκόμενος»!

ΤΕ στενές σχέσεις του με τον Κάρολο Καραμανλή χρονομετρήσει ο Φίλιππος για πολιτική διαμάχη, για να μην εκδοθεί στην Ελλάδα, ο πρώην πρόεδρος του Τ.Τ., που φημίστηκε ελεύθερος χωρίς όρους, μερίμνες για πολιτική διαμάχη, βίβρα του στην υπόθεση των υπε-

ΦΑΥΛΟΣ ΚΥΚΛΟΣ Η λάθος πολιτική δημιουργεί συνεχώς νέες τρύπες

ΔΑΝΕΙΟ 20 ΔΙΣ. ΓΙΑ ΤΑ... ΔΑΝΕΙΑ

✓ «Όχι» της ΕΚΤ στη μετακίνηση λήξης ελληνικών ομολόγων ✓ Το γερμανικό σχέδιο για να καλυφθούν οι «αστοχίες» ✓ Αυστροί όροι στο «Μνημόνιο χωρίς όνομα»

Των ΑΛ. ΚΑΡΣΣΑ, ΜΩ. ΓΕΛΑΝΤΑΜΙ

ΤΟΥΛΑΣΤΟΝ 20 δισ. ευρώ θα είναι το νέο δάνειο προς την Ελλάδα που ζητάει η Βουλή, για να καλύψει τις απαιτήσεις των Μνημονίων, την αναποτελεσματικότητα του ΤΑΙΠΕΔ και τις δανειακές ανάγκες του κράτος. Προσδοκώ, η αυστηρή εφαρμογή των ήδη συμφωνηθέντων και η υπογραφή νέου Μνημονίου με αυστηρούς όρους. Ο γερμανός Πρωθυπουργός που καλείται να πληρώσει η Ελλάδα φροντίζει μόνο με τη μέση, καθώς αποκαλύπτονται θεσμικές και άλλες «πρωτογενείς» «αστοχίες». Νέο κλίμα, η καταγραφή της όρασης του Μάρκο Νερόζο να μετακινήσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα τη λήξη των ελληνικών ομολόγων που διακρατούν οι Κεντρικές Τράπεζες της Ευρώπης, κάτι που είναι υποκατάθετο, όπως αποκάλυψε απαντώντας σε ερώτηση του κυβερνητικού υπαξιωματικού Νίκου Χουλιού, Επικεφαλής του ΕΠΕΚΑ, ο πρόεδρος της ΕΚΤ, Βιτόρ Μπαζιλιού. Η ΕΚΤ αρνείται να υπογράψει το «Μνημόνιο χωρίς όνομα».

ΜΟΝΟ 300 ΤΟ ΧΡΩΜΟ
Κούτσα κούτσα οι έλεγχοι για «αφηνίδιο πλουτισμό»
Από το 2011 έως καταρτίστηκαν 1.747 προσέχει, τα οποία εμπεριείχονταν από τον ορισμό πλουτισμού. Το υπουργείο Οικονομικών, από να αρχίσει να ελέγχει τα τιμολόγια εισαγωγών, επέβαλε στο ταμείο του μόνο 28,8 εκατομμύρια ευρώ από έσοδα που θα διατεθούν σε 933 άτομα μόνο. **ΖΕΑ, 6**

«ΣΕΚΑΙΤΕ ΤΟ»
«Όχι» των ΕΛΒΕτών στον Στουρνάρα για τη φορολόγηση
«Forget it Γιάννης! Πάνω η απόδοση και τις Ελβετικές υπογραφές Οικονομικών Εβελίν Φίλιππ. Εξομολογήστε στα αίματα τις «επιπτώσεις» κερδοφορίας για αναδομητική φορολόγηση των ελληνικών καταθέσεων σε ελβετικές τράπεζες. **ΖΕΑ, 35**

Απελπισία και αγανάκτηση στην Κεφαλονιά
ΑΠΕΛΠΙΣΙΑ στην Κεφαλονιά, όπου οι σεισμικοί αιώνα, οι κάτοικοι δεν καταφέρνουν να αυτοκινήσουν και πάνω από 1.700 κτήρια είναι κατεδαφιστέα ή με σοβαρότατες βλάβες. Οι ντόπιοι εγκαλούν τον περιφερειάρχη για αδιαφορία, ενώ διατάχθηκε έρευνα για αγνώστους που καλούσαν με ντουντούκες τους κατοίκους του Ληξουρίου να το εγκαταλείψουν. Συνολικά 30 μετασεισμοί πάνω από 4 και ένας πάνω από 5 R προκλήθηκαν στην Κεφαλονιά. **ΖΕΑ, 18, 31**

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ NEW DEAL
Μεγάλο ψαλίδι στο κρέας ζητεί ο Τσίπρας
Στην αίτηση από «New Deal» για την Ελλάδα, με διαφορά του μεγαλύτερου μέρους των λαών, αναφέρεται ο Αλ. Τσίπρας από τα Βερολίνα. Το σύμφωνο διαρκώς συνεκρίθη για το ευρώ ζητεί η Αρχισυντονίστρια. **ΖΕΑ, 11**

ΝΕΟ ΣΟΥΦΛΙ
Ο Ακας ζητεί να γυρίσουν τα κλεμμένα!
«Είνα υποκατάθετο τις ελληνικές κλεμμένες να «οκεί» να προκηρύξει τις διαδικασίες» είπε παρατηρησιακά ο Π.Κ. ο κοινοβουλευτικός πρόεδρος υπαξιωματικού έδωσε κατόπιν στην ΕΠΕΚΑ προαναγγέλλοντας. **ΖΕΑ, 2**

ΦΑΙΣΚΟΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΟ»
Κορτζής: Οχι «λύση» για προνομιούχους
Χρήστος Κορτζής, δήμαρχος Ελληνικό-Αθηνών, ανακοίνωσε «ελλειμματικό» πόλεμο για τους θύλους, η δραστηριοποίηση επιβίωσης». Β. Λυκούρας, αντιπρόεδρος ΕΛΛΕΣΕ, «ένας καθόλου ευρωπαϊκόγραμμα οικονομική». **ΖΕΑ, 34**

ΤΟΥΡΚΙΑ
Ο Γκιουλέν πάει τον Εργαζών στα δικαστήρια
Ετα δικαστήρια κατέληξε η διαμάχη μεταξύ του Εργαζών και του Γκιουλέν, που σφαιροειδή και κατόπιν την αγωγή του δικαστή κατά του Τούρκου προεδριολογού για «επιθέσεις και προκλητικές δηλώσεις μίσους εναντίον του». **ΖΕΑ, 19**

Απελπισία και αγανάκτηση στην Κεφαλονιά, όπου οι σεισμοί συνεχίζονται, οι κάτοικοι διανυκτερεύουν στα αυτοκίνητα και πάνω από 1700 κτήρια είναι κατεδαφιστέα ή με σοβαρότατες βλάβες. Οι ντόπιοι εγκαλούν τον περιφερειάρχη για αδιαφορία, ενώ διατάχθηκε έρευνα για αγνώστους που καλούσαν με ντουντούκες τους κατοίκους του Ληξουρίου να το εγκαταλείψουν. Συνολικά 30 μετασεισμοί πάνω από 4 και ένας πάνω από 5 R προκλήθηκαν στην Κεφαλονιά.

Πηγή: Πρωτοσέλιδα των εφημερίδων (05-02-2014): Κυριαρχεί ο σεισμός στη Κεφαλονιά <http://lykavitos.gr/archives/86619>, Ημερομηνία Πρόσβασης στις: 04/06/14

Η πληροφόρηση από την εφημερίδα «Ελευθεροτυπία» διαφέρει από τις υπόλοιπες εφημερίδες ως προς την είδηση της αδιαφορίας στους κατοίκους από την πλευρά του περιφερειάρχη. Η είδηση αυτή δεν έχει αναφερθεί σε υπόλοιπες εφημερίδες επειδή η κύρια εστίαση της πληροφορίας αφορά την κατάσταση στο νησί και τις αντιδράσεις των κατοίκων. Εκτός αυτών, τα μέτρα αποκατάστασης στο νησί αναφέρονται με μια φράση ή περιγράφονται εκτενώς από τον Τύπο όπως διαπιστώνεται παρακάτω (Απόσπασμα Τύπου 10). Στην προκειμένη περίπτωση, η περιγραφή αυτή υπερβαίνει το μέγεθος της απλής και συνηθισμένης πληροφορίας η οποία συνήθως προβάλλεται μόνο από τον τίτλο του κυρίως θέματος της επικαιρότητας. Για παράδειγμα, η ημερήσια και πολιτική εφημερίδα «Καθημερινή» σχετικά με τον ισχυρό σεισμό των 5,9 R περιγράφει εκτενέστερα την επικρατούσα κατάσταση συγκριτικά με τα υπόλοιπα πρωτοσέλιδα εφημερίδων που κυκλοφορούν.

Τύπου 10), προτεραιότητα δίνεται γενικά στη φάση της αποκατάστασης για το νησί της Κεφαλονιάς.

Απόσπασμα Τύπου 11: Έθνος (27/01/14)

ΔΕΥΤΕΡΑ
27 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2014
ΑΥΤΟΝΟΜΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ
1,30€
www.ethnos.gr

ΕΘΝΟΣ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΤΡΕΝΔΥ WATCH ΜΟΝΟ ΜΕ 9,90€
ΣΕΡΦΟΝΙΟΝΑΣ

ΠΩΣ ΘΑ ΧΤΙΖΟΥΝ - ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΣΥΝΤΕ-ΛΕΣΤΗ ΔΟΜΗΣΗΣ
Νόμος - ανάσα για τους οικοδομικούς συνεταιρισμούς

ΜΕΓΑΛΟΣ ΑΔΕΛΦΟΣ
για τους μισθούς στο Δημόσιο

«Φρένο» στις αυξήσεις κάτω από το τραπέζι και στα επιδόματα-μειμού

ΤΗΝ παρακολούθηση με ηλεκτρονικό τρόπο της μισθολογικής εξέλιξης των εργαζομένων στον στενό και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα δρομολογεί η κυβέρνηση. Οι απολαβές τους θα καθορίζονται από το υπουργείο Οικονομικών. Υπό την εποπτεία του τίθεται η εξέλιξη των αποδοχών ώστε να ενισχύονται αμέσως καταπραγματούχονται του ενισχυμένου μισθολογίου, καταβολές πρόσθετων επιδομάτων και έκτακτων δαπανών. **140**

ΠΡΩΜ ΣΕ ΝΕΟΥΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΝΟΜΟ **149-53**

ΝΕΕΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ
Σε αδιέξοδο η Ουκρανία **20, 37**

Βλ. εξώφυλλο Οικονομία
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΚΕΝΤΡΟΑΡΙΣΤΕΡΑ
Διαμάχες και ζυμώσεις σε ΠΑΣΟΚ-ΔΗΜΑΡ
Στις ευρωπαϊκές κρίνεται η σταθερότητα. Θεωρεί ο Ευ. Βενιζέλος. Πήγματος στη ΔΗΜΑΡ. **16-8**

5,8 Ρίχτερ
Πρωτ 15:55
Επικέντρο Βόρειο 17
ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ

ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ
Ξύπνησαν νύχτες τα 5,8 Ρίχτερ
Ζημιές σε κτήρια και στο οδικό δίκτυο προκάλεσε ο ισχυρός σεισμός στην Κεφαλονιά. Κλειστά παραμένουν σήμερα τα σχολεία. Τέθηκε σε εφαρμογή το σχέδιο «Ξενοκράτης». **16-18**

ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ
ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΟ **ΕΘΝΟΣ**
Νίκος Καζαντζάκης
ΚΑΖΑΝΤΖΑΚΗΣ
ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ
Ασκητική

Σύμφωνα με την εφημερίδα «Έθνος» αντλείται η πληροφορία ότι ο σεισμός επανέφερε λιτότητα απεικονίζοντας τη νησιωτική περιοχή με το επίκεντρο της σεισμικής δόνησης των 5,8 R. Ζημιές σε κτήρια και στο οδικό δίκτυο προκάλεσε ο ισχυρός σεισμός στην Κεφαλονιά. Κλειστά παραμένουν τα σχολεία. Τέθηκε σε εφαρμογή το σχέδιο «Ξενοκράτης» (βλ. Παράρτημα ΙΙΙ).

Πηγή: News.gr , <http://www.news.gr/efimerides.html?d=20140127> , δημοσιεύσεις εφημερίδων 27/01/14. Ημερομηνία Πρόσβασης: 01/06/14

Η συνθηματική λέξη «Ξενοκράτης» που προαναφέρθηκε, υποδηλώνει το γενικό σχέδιο πολιτικής προστασίας. Με το σχέδιο αυτό επιδιώκεται η διαμόρφωση ενός συστήματος αποτελεσματικής αντιμετώπισης καταστροφικών φαινομένων και ως εκ τούτου, στα πλαίσια του δυνατού, της προστασίας της ζωής, της υγείας και της περιουσίας των πολιτών και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος (ΦΕΚ, Β' Τεύχος, 10/04/03). Για την περίπτωση της νήσου Κεφαλληνίας, εφαρμόστηκε ως προς τις βασικές ανάγκες των κατοίκων (βλ. Κεφ: 5.2.1 και 5.2.2).

Απόσπασμα Τύπου 12: Έθνος (05/02/14)

ΤΕΤΑΡΤΗ
5 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2014
ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ: 1704
1,30€
ΜΕ ΚΥΨΗΛΟ ΚΑΙ
ΚΙΝΗΣΗ 2,50€
www.ethnos.gr

ΕΘΝΟΣ
TRENDY WATCH
μόνο με
9,90€
ΒΕΡΟΝΙΚΑΖΗΣ

DVD ΚΥΝΗΓΙ
+ ΡΕΠΟΡΤΑΖ: ΣΤΑ ΠΟΜΑΚΟΧΩΡΙΑ ΓΙΑ ΜΠΕΚΑΤΣΕΣ
Εξορμήσεις για μοναδικά θηράματα

ΑΓΩΝΑΣ ΔΡΟΜΟΥ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ
ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ
ΤΩΝ ΠΛΗΓΕΝΤΩΝ

Η ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ
ΕΚΠΕΜΠΕΙ SOS

ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ - ΤΡΟΪΚΑ
Πιο κοντά για το
δημοσιονομικό
κενό του 2014
Κεντά σε αιμαρώνα για το δημοσιονομικό κενό του 2014 βρίσκονται το οικονομικό επιτελείο και η τρoικα. 14-5

ΟΛΜΕ: ΝΕΟ
ΜΠΛΟΚ ΣΤΗΝ
ΑΣΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

ΚΕΝΤΡΟΑΡΙΣΤΕΡΑ
Πάει στην «Ελιά»
ο Α. Λοβέρδος
Την κοινή κώδικα όλων των κεντροαριστερών δυνάμεων στις ευρωεκλογές επισημάτισε ο Α. Λοβέρδος. Ο «καρραβάνιστος» με τη ΔΗΜΑΡ δεν έφτασε παρά σε ενάμιση. 16-7

ΣΕΡΙΑΛ Η ΕΚΔΟΣΗ
Ο Καραμανλής
«αδειάζει»
τον Φίλιππιδη
ΔΗΛΩΣΗ ΣΤΟ «ΕΘΝΟΣ»:
«ΟΥΔΕΣ ΔΕΚΑΟΥΤΑΙ ΗΛΑ
ΕΜΠΛΕΚΕΙ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΜΟΥ» 16-7

ΜΕ
Ν

600 σπίτια κατεδαφιστέα και 1.100 με σοβαρές ζημιές • Τεράστια προβλήματα σε λιμάνια, οδικό δίκτυο, ύδρευση και σχολεία • Καταυλισμούς στήνει ο Στρατός, ουσoύπα από την Εκκλησία

ΜΕ
Ν

Νίκος Καζανιζάκης
ΚΑΒΕ ΚΥΡΙΑΚΗ
ΜΑΖΙ
ΜΕ ΤΟ
ΕΘΝΟΣ
Αυτή την Κυριακή:
ΤΑΞΙΔΕΥΟΝΤΑΣ
Ιαπωνία - Κίνα

Χιλιάδες άνθρωποι διανυκτέρευσαν για δέκατη ημέρα σε σκηνές (βλ. Εικόνα 20), γήπεδα και αυτοκίνητα. Η αποτίμηση της κατάστασης έχει ως εξής:

- 600 σπίτια κατεδαφιστέα και 1.100 με σοβαρές ζημιές.
- Τεράστια προβλήματα σε λιμάνια, οδικό δίκτυο, ύδρευση και σχολεία
- Καταυλισμούς στήνει ο στρατός.
- Παρέχονται συσσίτια από την Εκκλησία στους κατοίκους.

Πηγή: Πρωτοσέλιδα των εφημερίδων (05-02-2014): Κυριαρχεί ο σεισμός στη Κεφαλονιά
<http://lykavitos.gr/archives/86619>. Ημερομηνία Πρόσβασης στις: 04/06/14

Με ένα όργιο ανυπόστατων σεισμών βρίσκονται αντιμέτωποι οι χειμαζόμενοι Κεφαλονίτες πέρα από τα απανωτά χτυπήματα του εγκέλαδου και τις δύσκολες καιρικές συνθήκες όπως αναφέρει η εφημερίδα Έθνος. Πρωτεύον θέμα επικαιρότητας, 9 ημέρες μετά από την έκδοση της δημοσίευσης του προηγούμενου μήνα, αποτελεί ο νέος ισχυρός σεισμός της 3^{ης} Φεβρουαρίου 2014 με έμφαση στην επείγουσα έκλυση βοήθειας. Σημαντική και άμεση προτεραιότητα δίνεται στην προστασία και τη στήριξη των πληγέντων.

Απόσπασμα Τύπου 13: Τα Νέα (05/02/14)

Γ. Μπαμπινιώτης
Ενα λεξικό για να μάθουμε τα λάθη μας
ΣΕΛΙΔΕΣ 32-33

ΤΑ ΝΕΑ
ΤΕΤΑΡΤΗ
5 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2014
ΕΥΡΩ 1,30
www.tanea.gr

Νομάδα
Γκουρουνιάδα
Ο Ανώτατος του ποδοσφαίρου!

Ndigital
Jobs Career Top
Adv Jobs Search
ΨΗΦΙΑΚΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΗΣ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗΣ

Ε Ιδρυτικά μέλη γνωστοί χρυσαυγίτες πολιτευτές και στελέχη
Τι έκρυψαν για να μη χαρακτηριστούν εγκληματική οργάνωση

Καταστατικό-πρόκληση από τη νέα Χρυσή Αυγή

Καταστατικό - πρόκληση κατέθεσε στον Αρειο Πάγο η εφέδρα Χρυσή Αυγή. Αποτελεί αντήγαρο του καταστατικού της Χρυσής Αυγής, αλλά έχουν διαγραφεί βασικές ιδεολογικές έννοιες που θα μπορούσαν να είναι αξιωματικές παρενέργειες για τη νέα οργάνωση. Το καταστατικό της Εθνικής Αυγής, η οποία θα επικρατήσει να κατέβει σε εκλογή στην περίπτωση αποκλεισμού των χρυσαυγίτων, το υπογράφουν ως ιδρυτικά μέλη γνωστά στελέχη, πολιτευτές της Χρυσής Αυγής και συγγενείς τους. ΣΕΛΙΔΑ 17

ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ
SOS για 5.000 αστεγούς

Τις πέντε χιλιάδες φθάνουν οι άστεγοι του σεισμού στην Κεφαλονιά, ενώ παραμένουν τα μεγάλα προβλήματα στις υποδομές. Εκατοντάδες κάτοικοι πέρασαν τη νύχτα σε σκηνές και σε αυτοκίνητα ενώ οι σεισμολόγοι παραμένουν επιφυλακτικοί. Όσον αφορά τη διαβίωση των κατοίκων σεισμολόγοι από το Ληξούρι προσπαθούν να κοιμηθούν στα στρώματα που τοποθετήθηκαν στο κλειστό γυμναστήριο της πόλης. Στο συγκεκριμένο χώρο φιλοξενούνται από χτες 200 άνθρωποι. ΣΕΛΙΔΕΣ 2-5

ΚΑΤΑΒΕΒΕΙ
Υψώνει τείχος η Ελβετία για τα «μιαύρα» των Ελλήνων
ΣΕΛΙΔΑ 11

ΠΑΣΟΚ - ΔΗΜΑΡ
Ενιαίο ψηφοδέλτιο ζητούν Σουλιάς και Σβόμπονια
ΣΕΛΙΔΑ 14

ΒΑ **ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ**

ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΝΟΤΟΥ

Την κοινή σημαία των λαών του ευρωπαϊκού Νότου ελέγχουν χτες ο πρόεδρος της Ιταλίας Τζόρτζιο Νταπόλιτανο μιλώντας στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τόνισε ότι η πολιτική της άμεσης λύσης δεν οδηγεί ποτέ, παρά μόνο στην άνοδο των λαϊκών και στην ολοένα και εντονότερη αμφισβήτηση της ενωμένης Ευρώπης. Πρόκειται για ένα παρόμοιο μήνυμα ενόψει ευρωεκλογών προς τις συντηρητικές δυνάμεις που κυριαρχούν στον ευρωπαϊκό Βορρά και οσοιαστικά καθορίζουν τις πολιτικές που ασκούνται σε ολόκληρη την Ευρώπη. Διαπιστώσιμα δια συμβάντων στη χώρα μας επιβεβαιώνουν την αίσθηση των λόγων του προέδρου της Ιταλίας: ακραίες δυνάμεις, οι οποίες έχουν αντικοινωνικό ιδεολογία, εμφανίζουν σημαντικά ποσοστά στις δημοσκοπήσεις, με αποτέλεσμα να αποθρασυνονται, όπως αποδεικνύει το καταστατικό της νέας Χρυσής Αυγής που δημοσίευσε «ΤΑ ΝΕΑ». Η Ευρώπη της δημοκρατίας λοιπόν καλείται να παρομοιωθεί στους ευρωπαϊκούς λαούς. Και αν στο Βερολίνο θεωρήσουν η Γερμανία είναι η προσηματωμένη, δεν θα αρνηθούν να αντιληφθούν ότι έρραται όλοι στο ίδιο κορμί!

Τις πέντε χιλιάδες φθάνουν οι άστεγοι του σεισμού στην Κεφαλονιά ενώ παραμένουν τα μεγάλα προβλήματα στις υποδομές. Εκατοντάδες κάτοικοι πέρασαν τη νύχτα σε σκηνές και σε αυτοκίνητα ενώ οι σεισμολόγοι παραμένουν επιφυλακτικοί. Όσον αφορά τη διαβίωση των κατοίκων σεισμολόγοι από το Ληξούρι προσπαθούν να κοιμηθούν στα στρώματα που τοποθετήθηκαν στο κλειστό γυμναστήριο της πόλης. Στο συγκεκριμένο χώρο φιλοξενούνται από χτες 200 άνθρωποι.

Πηγή: Πρωτοσέλιδα των εφημερίδων (05-02-2014): Κυριαρχεί ο σεισμός στη Κεφαλονιά <http://lykavitos.gr/archives/86619>. Ημερομηνία Πρόσβασης στις: 04/06/14

Αξίζει να επισημανθεί ότι χρησιμοποιήθηκε το κλειστό γυμναστήριο στο Ληξούρι για τη διανυκτέρευση όχι μόνο των κατοίκων αλλά και των σεισμολόγων που κατέφθασαν στο νησί. Επομένως η δημοσίευση της εφημερίδας «Τα Νέα», επικεντρώνεται στην είδηση της στέγασης ως μείζον θέμα επικαιρότητας για το σεισμικό συμβάν στην Κεφαλονιά.

Απόσπασμα Τύπου 14: Ελεύθερος Τύπος (27/01/14)

● ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ
ΤΥΠΟΣ

Με 15 εκατ. € ο Βάις στο Κατάρ!

ΡΕΣΙΤΑ ΑΠΟ ΒΗΝΤΡΑ, ΤΟΡΟΙΔΗ ΚΑΙ ΜΑΥΡΙΑ

Οι Έλληνες διαπρέπουν στην Ευρώπη

Δευτέρα 27 Ιανουαρίου 2014 - Αριθμός φύλλου 1.251 - Τιμή 1,50 € - www.e-typos.com

ΟΙ 12 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΛΛΑΓΕΣ

Συντάξεις από τα 60 σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα

ΠΟΤΕ ΚΑΙ ΠΟΙΟΥΣ
συμφέρει να συνταξιοδοτηθούν φέτος και τι χάνουν όσοι αποκαρχίσουν από το 2015. Αναλυτικοί πίνακες με τα νέα ποσά

ΠΩΣ ΔΙΑΜΟΡΦΩΝΟΝΤΑΙ
τα όρια ηλικίας ανάλογα με το χρόνο ασφάλισης. Παραδείγματα για τους ασφαλισμένους σε Δημόσιο, ΙΚΑ, ΔΕΚΟ, τράπεζες

ΑΣΦΑΛΙΣΗ & ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

ΠΟΙΟΥΣ ΚΑΙ ΠΟΣΟ ΣΤΟ ΕΜΒΕΤΟ

ΤΟ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟ

ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΛΥΣΗ ΓΙΑ 550 ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟΥΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥΣ
Δημοπραγείας - Τράπεζα Γης - για τη μεταφορά συντελεστή έδρασης
ΣΕΛ. 12-13

ΚΑΒΓΑΣ ΣΩΪΜΠΛΕ ΜΕ ΡΕΝ ΓΙΑ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟ ΚΑΙ... ΕΛΛΑΔΑ 8-9

Σε επιφυλακή οι σεισμολόγοι μετά τα 5,9 ρίχτερ στην Κεφαλονιά

ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΤΙΜΕΣ ΖΗΜΙΕΣ ΟΙ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ

ΜΙΚΡΟΜΕΛΑΙΟΙ Ποιοι μπορούν να βγουν από τη μαύρη λίστα του «Τειρεσία»
ΣΕΛ. 16

ΝΕΑ ΤΑΞΗ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ Σούπερ μάρκετ αγροτικών προϊόντων χωρίς μεσάζοντες
ΣΕΛ. 11

Ο ΣΕΙΣΜΟΣ ΑΛΛΑΞΕ ΤΟ ΤΟΠΙΟ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΠΑΣΙΓΝΩΣΤΗ ΠΑΡΑΛΙΑ ΤΟΥ ΜΥΡΤΟΥ

ΛΙΓΟΤΕΥΘΟΥΝ ΟΙ ΙΔΙΟΚΤΗΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΟΣ ΠΥΡΕΤΟΣ ΣΕ ΜΟΣΧΑ ΚΑΙ ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ

Σε επιφυλακή βρίσκονται οι σεισμολόγοι μετά τα 5,9 Ρίχτερ στην Κεφαλονιά αφού προκλήθηκαν σοβαρές υλικές ζημιές και οι μετασεισμοί είναι συνεχείς στο νησί. Ο σεισμός άλλαξε το τοπίο στην παραλία του Μύρτου όπως απεικονίζεται στο κάτω μέρος του διπλανού πρωτοσέλιδου από την εφημερίδα «Ελεύθερος Τύπος»

Πηγή: News.gr , <http://www.news.gr/efimerides.html?d=20140127> , δημοσιεύσεις εφημερίδων 27/01/14. Ημερομηνία Πρόσβασης: 01/06/14

Συμπερασματικά, η μετάδοση της είδησης μέσω του Τύπου, διαφέρει από τα πρωτοσέλιδα των ποικίλων εφημερίδων. Επιπλέον, οι αναγραφόμενοι τίτλοι αφορούν τις ζημιές στις κατοικίες, την απελπισία στο νησί και την ενεργοποίηση των ρηγμάτων. Αναμφιβόλως οι απόψεις δίστανται από όλα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης με τον Τύπο να εκφράζει με περισσότερη παραστατικότητα την πληροφορία ως προς τον αναγνώστη, με σκοπό να τον προσελκύσει στο θέμα, και τα δελτία ειδήσεων να διατηρούν μια πιο ουδέτερη στάση, με αναλυτική περιγραφή αυτών σε επόμενη υποενότητα (βλ. Κεφ: 4.2).

4.3) Η ενημέρωση από τα δελτία ειδήσεων στην τηλεόραση

Έμφαση για τη μετάδοση της είδησης του σεισμού της 26^{ης} Ιανουαρίου δόθηκε από τα δελτία ειδήσεων όλων των τηλεοπτικών σταθμών. Οι δημοσιογράφοι μετέδωσαν την είδηση με ιδιαίτερη ψυχραιμία και έχοντας διατηρήσει μια ουδέτερη στάση χωρίς να προκαλέσουν αίσθηση φόβου ή πανικού στους θεατές. Η προβαλλόμενη όμως εικόνα στις τηλεοράσεις επιφέρει το αντίθετο αποτέλεσμα από τους αναγραφόμενους τίτλους μετάδοσης σχετικά με το σεισμικό αυτό γεγονός (βλ. *Εικόνα 32*).

Έντονη αγανάκτηση εκφράζεται από τους κατοίκους του νησιού στους δημοσιογράφους για τις φθορές που υπέστησαν τα σπίτια τους. Οι σεισμολόγοι τηρούν μια επιφυλακτική στάση για τον πρώτο σεισμό της 26^{ης} Ιανουαρίου 2014 καθώς διστάζουν να ισχυριστούν με βεβαιότητα ότι ήταν ο κύριος σεισμός στο νησί.

Στα ακόλουθα τμήματα εικόνων μετάδοσης του δελτίου ειδήσεων από τον τηλεοπτικό σταθμό MEGA, προβάλλονται με αντιφατικό τρόπο οι καταστροφές που υπέστη το νησί.

Εικόνα 32: Παράδειγμα κτηρίου με ρωγμές



Πηγή: Κεφαλλονιά: Κυρίως ρωγμές οι ζημιές στα κτίρια αναφέρουν οι πρώτες εκτιμήσεις <http://www.tovima.gr/society/article/?aid=561439&wordsinarticle=%CE%9A%CE%B5%CF%86%CE%B1%CE%BB%CE%BF%CE%BD%CE%B9%CE%AC>, Ημερομηνία Δημοσίευσης: 27/01/14, Πρόσβαση στις: 29/05/14

Εικόνα 33: Εργατικές κατοικίες στο Ληξούρι



Πηγή: Κεφαλλονιά: Κυρίως ρωγμές οι ζημιές στα κτίρια αναφέρουν οι πρώτες εκτιμήσεις
<http://www.tovima.gr/society/article/?aid=561439&wordsinarticle=%CE%9A%CE%B5%CF%86%CE%B1%CE%BB%CE%BF%CE%BD%CE%B9%CE%AC>, Ημερομηνία Δημοσίευσης: 27/01/14, Πρόσβαση στις: 29/05/14

Εικόνα 34: Πτώση σκεπής από κατοικία



Πηγή: Κεφαλλονιά: Κυρίως ρωγμές οι ζημιές στα κτίρια αναφέρουν οι πρώτες εκτιμήσεις,
<http://www.tovima.gr/society/article/?aid=561439&wordsinarticle=%CE%9A%CE%B5%CF%86%CE%B1%CE%BB%CE%BF%CE%BD%CE%B9%CE%AC>, Ημερομηνία Δημοσίευσης: 27/01/14, Πρόσβαση στις: 29/05/14

Εικόνα 35: Αλλαγή κατοικίας από τριώροφη σε διώροφη: Λιβάδι Κεφαλληνίας



Πηγή: Εφημερίδα «το Βήμα» : Κεφαλλονιά: Κυρίως ρωγμές οι ζημιές στα κτίρια αναφέρουν οι πρώτες εκτιμήσεις

<http://www.tovima.gr/society/article/?aid=561439&wordsinarticle=%CE%9A%CE%B5%CF%86%CE%B1%CE%BB%CE%BF%CE%BD%CE%B9%CE%AC>, Ημερομηνία Δημοσίευσης: 27/01/14, Πρόσβαση στις: 29/05/14

Οι κατασκευές του 1980 δεν άντεξαν τα 5,8 R όμως παρόλα αυτά οι καινούργιες κατασκευές είχαν υποστεί μεν ζημιές από την ισχυρή σεισμική δόνηση αλλά εμφανίστηκαν και πρωτοφανείς καταστροφές λόγω αυξημένης επιτάχυνσης όπως στο παραπάνω παράδειγμα (Εικόνα 35). Η κόκκινη απόχρωση του βέλους υποδεικνύει την τελική κατάληξη του τρίτου ορόφου σε δεύτερο. Μια ακόμα σοβαρή καταστροφή που παρατηρήθηκε σε ορισμένες περιπτώσεις κατοικιών ήταν η πτώση των σκεπών (Εικόνα 34). Τα δελτία ειδήσεων αναφέρουν ότι εκατοντάδες σπίτια έχουν υποστεί σοβαρές φθορές αλλά από την απεικόνιση της εικόνας δεν δείχνουν να είναι τόσο πολύ σοβαρές διότι η φθορά προέκυψε σε ένα κομμάτι της κεραμοσκεπής. Σε οποιαδήποτε περίπτωση το πιο πιθανό σενάριο θα ήταν η πτώση όλης της κεραμοσκεπής και να υπήρχε κάποιο ανθρώπινο θύμα.

Με λίγα λόγια το δελτίο ειδήσεων του MEGA στηρίζεται στην έμφαση μετάδοσης του γεγονότος από τις μαρτυρίες των κατοίκων και τις φθορές στις κατοικίες. Για παράδειγμα αναφέρει ότι τα ξημερώματα της ημέρας εκδήλωσης του σεισμού, στο δημοτικό στάδιο του Ληξουρίου οι κάτοικοι περνούσαν τη νύχτα στα αυτοκίνητά τους ενώ

υπήρξαν και οικογένειες με μικρά παιδιά. Επίσης, δήλωσαν ότι όλοι οι τοίχοι και οι δοκοί εμφάνισαν μεγάλες ρωγμές. Γενικότερα, φοβούνται να επιστρέψουν στα σπίτια τους καθώς η γη εξακολουθούσε να σείεται λόγω των συνεχόμενων σε διάρκεια μετασεισμών.

Εικόνα 36: Μια ακόμα καταστροφή στο νησί



Πηγή: Άρθρο εφημερίδας Έθνος: *Ξενύχτησαν στα αυτοκίνητα οι κάτοικοι : Τρέμει ακόμη η γη από δεκάδες μετασεισμούς,*

<http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=22768&subid=2&pubid=63954135> , Ημερομηνία Δημοσίευσης 27/01/14, Πρόσβαση στις: 24/05/14

Η πλειονότητα των καταστροφών στις κατοικίες παρομοιάζεται με την παραπάνω περίπτωση, δηλαδή την πτώση κεραμοσκεπών και τοίχων. Στο δελτίο ειδήσεων του τηλεοπτικού σταθμού MEGA την επόμενη ημέρα από τον σεισμό της 26^{ης} Ιανουαρίου, αναφέρθηκε ότι σχεδόν όλα τα σπίτια έχουν χαρακτηριστεί ως κίτρινα μέχρι να ολοκληρωθούν οι επισκευές και ότι 130 μηχανικοί χωρισμένοι σε κλιμάκια άρχισαν να ελέγχουν σπίτια, δημόσια κτήρια και σχολεία μετά την πρώτη αυτοψία στις εργατικές κατοικίες του Ληξουρίου. Επίσης, 50 οικογένειες θα αναγκαστούν να διαμείνουν σε άλλη στέγη μέχρι να επισκευαστούν τα σπίτια τους (βλ.: *Εικόνα 33*).

Στο βραδινό δελτίο ειδήσεων την ημέρα που γνωστοποιήθηκε το συμβάν (26/01/14), αρχικά αναφέρθηκε ο φόβος και η αγωνία των σεισμοπαθών, ύστερα οι υλικές καταστροφές κυρίως σε κτήρια ανεξάρτητα από το μέγεθος καταστροφής, και προς το τέλος οι βασικές πληροφορίες για το σεισμό, δηλαδή η γεωγραφική απεικόνιση όπου εμφανίστηκε το επίκεντρο (βλ.: *Εικόνα 37*).

Εικόνα 37: Το επίκεντρο του σεισμού της 26^{ης} Ιανουαρίου 2014 - MEGA



Πηγή: Από άρθρο εφημερίδας Έθνος: *Ξενύχτησαν στα αυτοκίνητα οι κάτοικοι : Τρέμει ακόμη η γη από δεκάδες μετασεισμούς,*

<http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=22768&subid=2&rubid=63954135>, Ημερομηνία Δημοσίευσης 27/01/14, Πρόσβαση στις: 24/05/14

Στα ακόλουθα τμήματα εικόνων μετάδοσης του δελτίου ειδήσεων από τον τηλεοπτικό σταθμό ANTI, προβάλλονται με ρεαλιστικό τρόπο οι βασικές πληροφορίες και οι καταστροφές που υπέστη το νησί.

Εικόνα 38: Το επίκεντρο του κύριου σεισμού της 26^{ης} Ιανουαρίου 2014 – ANTI

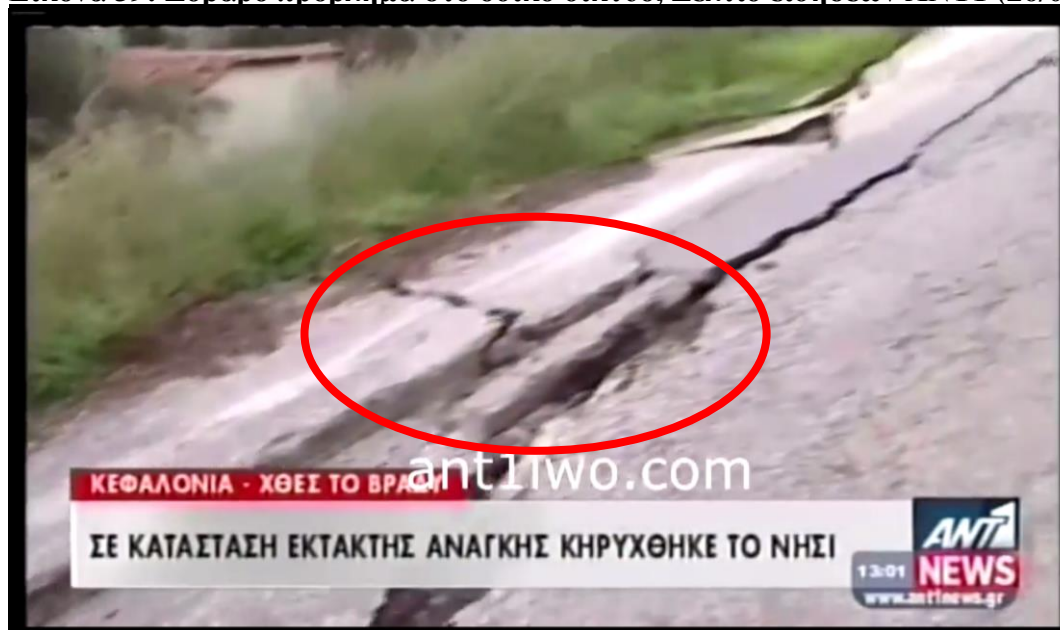


Πηγή: ANTI News: Τα δύομιση λεπτά του σεισμού της Κεφαλονιάς (video), <http://www.ant1iwo.com/ellada/2014/01/27/seismos-5-7r-tarakoyhse:thn:kefalonla/>, Ημερομηνία δημοσίευσης: 27/01/14. Πρόσβαση στις: 29/05/14.

Μια αξιοσημείωτη διευκρίνιση ως προς την αναφορά του δελτίου ειδήσεων του ANT1 (26/01/14) αποτελεί η γεωγραφική απεικόνιση του epicέντρου του κύριου σεισμού (βλ. *Εικόνα 38*) στην αρχή της μετάδοσης του δελτίου. Ο σεισμός ήταν αισθητός σε όλη τη δυτική Ελλάδα, λογική σαφώς πληροφορία στηριζόμενη στην υψηλή επιτάχυνση και του επιφανειακού βάρους που εμφάνισε στην περιοχή. Η έναρξη του θέματος για το σεισμό με πλάνο μετάδοσης έναν χάρτη για τη γεωγραφική απεικόνιση του epicέντρου, θεωρείται εύστοχη, καθώς η βασικότερη πληροφορία για το θεατή είναι να ενημερωθεί αρχικά για την περιοχή όπου συνέβη το γεγονός.

Ο υπότιτλος που αναγράφεται στο δελτίο ειδήσεων του τηλεοπτικού σταθμού ANT1 για τη χρονική στιγμή εκδήλωσης του φαινομένου συμβαδίζει απόλυτα με την εικόνα. Θεωρείται σημαντική πληροφορία ότι ο σεισμός έγινε αισθητός σε όλη τη δυτική Ελλάδα και όχι μόνο στα γειτνιαζόντα Ιόνια Νησιά. Συγκρίνοντας τον τρόπο μετάδοσης της είδησης του σεισμού απεικονίζοντας σε χάρτη το epicέντρο του κύριου σεισμού, παρατηρείται ότι το δελτίο ειδήσεων του τηλεοπτικού σταθμού ANT1, η πληροφορία είναι απλή και ο υπότιτλος σχετικός με το γεγονός. Στα υπόλοιπα δελτία ειδήσεων ο υπότιτλος διαφέρει σημαντικά με την προβαλλόμενη εικόνα προ τους θεατές.

Εικόνα 39: Σοβαρό πρόβλημα στο οδικό δίκτυο, Δελτίο ειδήσεων ANT1 (26/01/14)



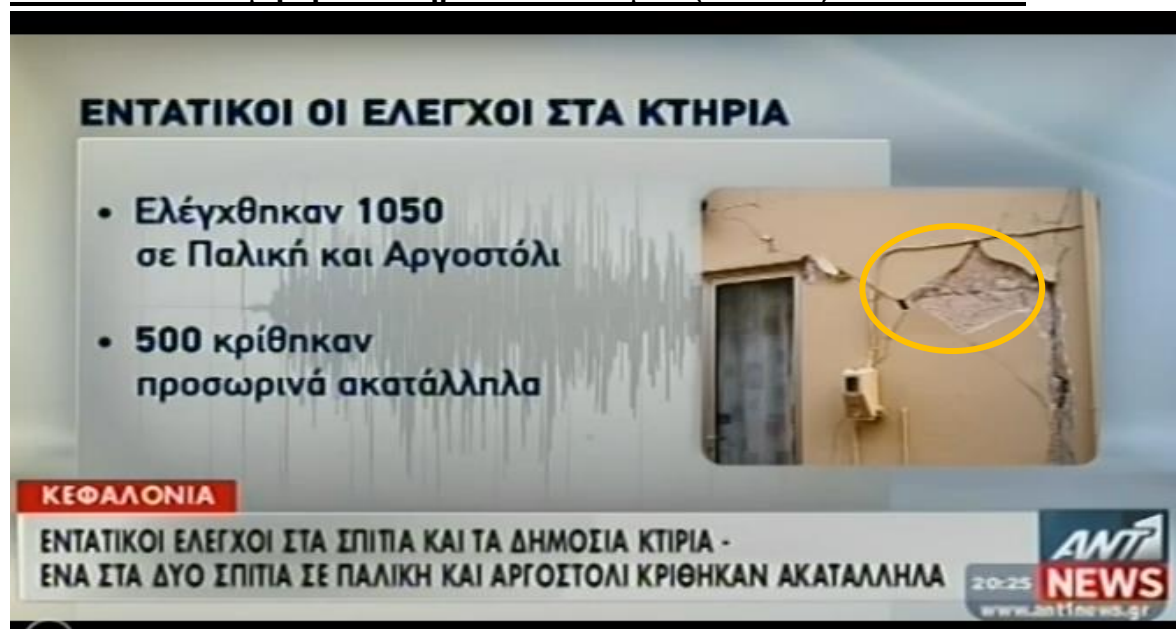
Πηγή: ANT1 News: Τα δύομιση λεπτά του σεισμού της Κεφαλονιάς (video), <http://www.ant1iwo.com/ellada/2014/01/27/seismos-5-7r-tarakoynhse-thn-kefalonia/>, Ημερομηνία δημοσίευσης: 27/01/14. Πρόσβαση στις: 29/05/14.

Η παρεχόμενη ενημέρωση από τον τηλεοπτικό σταθμό ANT1 θεωρείται απλή και ακριβής σύμφωνα με τις εικόνες που απεικονίζονται. Δεν επικεντρώνεται σημαντικά στις

μαρτυρίες των κατοίκων, όπως ο τηλεοπτικός σταθμός MEGA αλλά στη συνολική εικόνα της καταστροφής. Για παράδειγμα, το σοβαρό πρόβλημα στο οδικό δίκτυο αναφέρθηκε και σε προηγούμενη υποενότητα (βλ. 3.6, *Εικόνες 18,19*). Γενικότερα δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση σε πλάνα με ρωγμές και προβλήματα του οδικού δικτύου.

Ύστερα, σε επόμενο δελτίο ειδήσεων του τηλεοπτικού σταθμού ANT1 αναφέρθηκαν τα αποτελέσματα από τους ελέγχους των κτηρίων στη δυτική Κεφαλονιά και την πρωτεύουσα του νησιού. Οι έλεγχοι υλοποιήθηκαν μέσα σε χρονικό διάστημα πέντε ημερών από την ημέρα εκδήλωσης του σεισμού στις 26 Ιανουαρίου 2014. Συνεπώς, τα μισά κτήρια έχουν χαρακτηριστεί ως προσωρινά ακατάλληλα με κίτρινο συμβολισμό με τα περισσότερα να βρίσκονται στο Ληξούρι.

Εικόνα 40: Αποτίμηση των κτηριακών υποδομών (31/01/14) – ANT1 News



Πηγή: ANT1 News: Νέα βίντεο από τον σεισμό στην Κεφαλονιά, <http://www.antenna.gr/news/Society/article/333854/new-binteo-apo-ton-seismo-stin-kefalonia>, Ημερομηνία Δημοσίευσης: 31/01/14, Πρόσβαση στις: 26/03/14

Στα ακόλουθα τμήματα εικόνων μετάδοσης του δελτίου ειδήσεων από τον τηλεοπτικό σταθμό SKAI περιγράφονται με σαφήνεια και προβάλλονται οι καταστροφές που υπέστη το νησί.

Εικόνα 41: Το επίκεντρο του κύριου σεισμού της 26^{ης} Ιανουαρίου 2014 – ΣΚΑΙ



Πηγή: Πάνω από 50 σπίτια με προβλήματα στην Κεφαλονιά, εκκενώθηκε ο Αθήρας, <http://www.skai.gr/news/greece/article/250703/pagoma-pliedomis-foron-anamesa-sta-metra-tis-kubernisis-gia-kefalonia/>, Ημερομηνία Δημοσίευσης: 27/01/14, Πρόσβαση στις: 16/04/14

Στο δελτίο ειδήσεων του τηλεοπτικού σταθμού ΣΚΑΙ, η είδηση για τη γεωγραφική θέση όπου εκδηλώθηκε το επίκεντρο του σεισμού ήταν στην αρχή της μετάδοσης του. Οι δημοσιογράφοι του τηλεοπτικού σταθμού ΣΚΑΙ στο δελτίο ειδήσεων της επόμενης ημέρας από το σεισμικό γεγονός της 26^{ης} Ιανουαρίου 2014, μετέδωσαν πλάνα με σοβαρές καταστροφές στις κτηριακές υποδομές και το επαρχιακό οδικό δίκτυο ιδιαίτερα στη Χερσόνησο της Παλικής. Οι κτηριακές υποδομές υπέστησαν σοβαρές ρωγμές λόγω της επιτάχυνσης του σεισμού ενώ ακολουθεί στη συνέχεια το οδικό δίκτυο με προβλήματα κυκλοφορίας λόγω κατολισθήσεων.

Ύστερα από τη σεισμική δόνηση των 5,8 βαθμών της κλίμακας Richter από τη μετασεισμική ακολουθία επιδεινώνονταν σταδιακά τα υπάρχοντα προβλήματα στο νησί. Για παράδειγμα στην περιοχή Λιβιάδι που βρίσκεται ανατολικά της Χερσονήσου της Παλικής αναφέρεται ότι έχουν ισοπεδωθεί μάντρες και στέγες στα περισσότερα σπίτια.

Εικόνα 42: Πρόβλημα οδικού δικτύου: Επαρειακή οδός Ληξουρίου (27/01/14)



Πηγή: Πάνω από 50 σπίτια με προβλήματα στην Κεφαλονιά, εκκενώθηκε ο Αθήρας, <http://www.skai.gr/news/greece/article/250703/pagoma-pliromis-foron-anamesa-sta-metra-tis-kubernisis-gia-kefalonia/>, Ημερομηνία Δημοσίευσης: 27/01/14, Πρόσβαση στις: 16/04/14

Εικόνα 43: Επιπτώσεις κύριου σεισμού στο Λιβάδι (27/01/14)



Πηγή: Πάνω από 50 σπίτια με προβλήματα στην Κεφαλονιά, εκκενώθηκε ο Αθήρας, <http://www.skai.gr/news/greece/article/250703/pagoma-pliromis-foron-anamesa-sta-metra-tis-kubernisis-gia-kefalonia/>. Ημερομηνία Δημοσίευσης: 27/01/14. Πρόσβαση στις: 16/04/14

4.3.1) Η έλλειψη της αξιόπιστης πληροφόρησης από τα δελτία ειδήσεων

Η αξιοπιστία της μεταδιδόμενης πληροφορίας από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης κρίνεται από τη σύνεση και τη λογική του θεατή. Στα δελτία ειδήσεων όπου η πληροφόρηση υλοποιείται με τη βοήθεια ήχου και εικόνας, η παραστατικότητα τους γίνεται έντονη προκειμένου ο θεατής να πεισθεί ότι η είδηση είναι αληθής. Επομένως, μοναδικό σκοπό τους αποτελεί η μετάδοση της είδησης με οποιονδήποτε τρόπο.

Όταν όμως εκδηλώνεται ένας σεισμός, οι δημοσιογράφοι που παρουσιάζουν το επίκαιρο θέμα αδυνατούν να αποκρύψουν την ψυχολογική τους ένταση, με αποτέλεσμα να προβάλλεται ο σεισμός σαν ένα τρομακτικό συμβάν με ανθρώπινα θύματα και μεγάλες καταστροφές. Συγκεκριμένα, ο ισχυρός σεισμός των 5,8 R που εκδηλώθηκε στις 26 Ιανουαρίου 2014, παρόλο που δεν προκάλεσε απώλειες, παρουσιάστηκε από ορισμένα δελτία ειδήσεων ως ένας πολύ ισχυρός σεισμός, με τους κατοίκους να βρίσκονται σε απόγνωση και απελπισία. Για παράδειγμα ένα τέτοιο δελτίο ειδήσεων υπήρξε στον τηλεοπτικό σταθμό MEGA. Ύστερα από ατομική και διαδικτυακή έρευνα διαπιστώθηκε ότι οι απεσταλμένοι δημοσιογράφοι στην περιοχή, ρωτούσαν τον καθένα κάτοικο ξεχωριστά πώς ένιωσε το σεισμό και επαναλάμβαναν την υπάρχουσα κατάσταση που επικρατούσε δηλαδή τις υλικές ζημιές στα σπίτια τους.

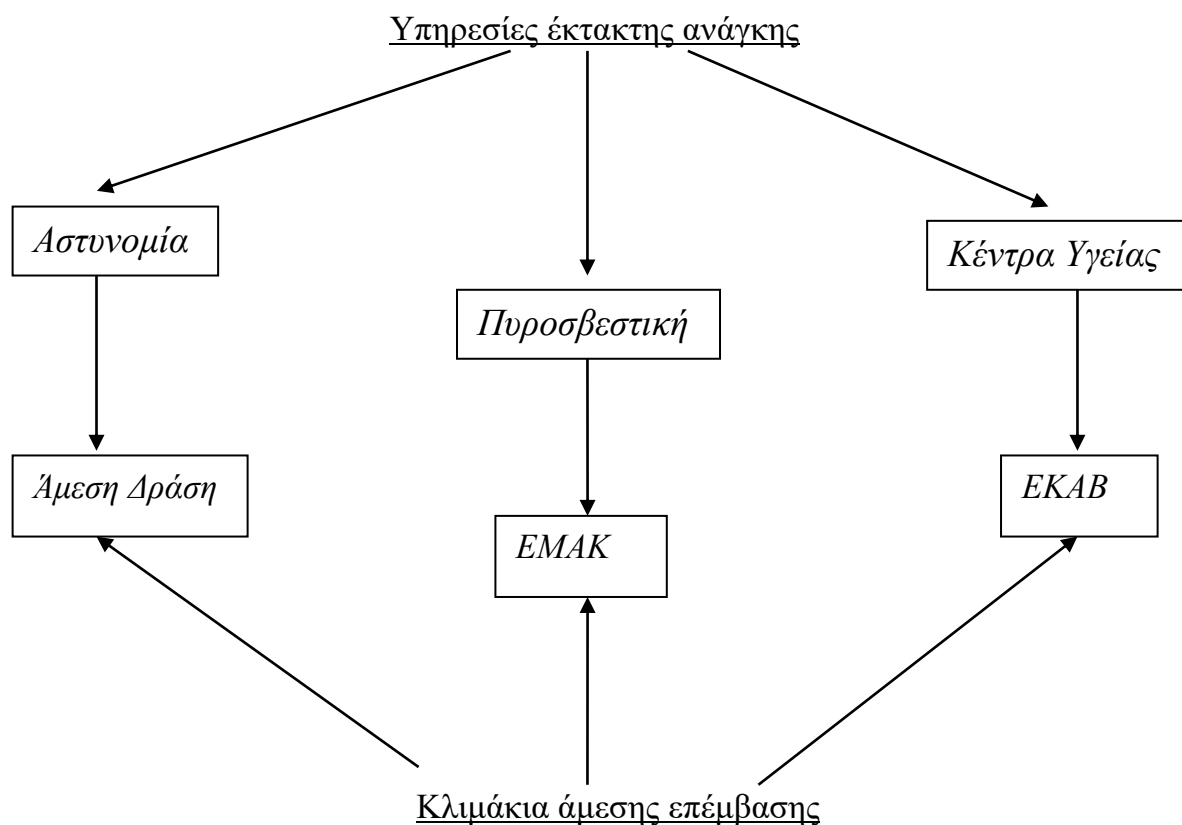
Όπως αναφέρθηκε στο προγενέστερο υποκεφάλαιο (βλ Κεφ: 4.3) οι υπότιτλοι της είδησης δεν συμβαδίζουν με την πληροφορία, συνεπώς η εικόνα δεν ταυτίζονταν με τον ήχο. Με λίγα λόγια η είδηση ήταν μια μορφή αντιφατικής πληροφόρησης. Πιθανόν να συνέβη λόγω περιορισμένου χρόνου επειδή υπήρχαν και άλλα θέματα επικαιρότητας. Παρόλα αυτά η αξιοπιστία της είδησης οφείλει να επικρατήσει ως βασική προτεραιότητα πριν την μετάδοση της πληροφορίας στο θεατή, διότι παραμένει άγνωστη η προσωπική του κρίση λόγω άγνοιας για τα σεισμικά φαινόμενα. Τα δελτία ειδήσεων λειτουργούν ως πομποί πληροφορίας και οι θεατές ως δέκτες αυτής. Η ανακεφαλαίωση των σεισμικών επιπτώσεων δεν βοηθάει σε μια περισσότερο αξιόπιστη πληροφορία αλλά σε μια επαναλαμβανόμενη.

Ουσιαστικά, μια πλήρης ενημέρωση για προτεινόμενες λύσεις αντιμετώπισης θα ενθάρρυνε περισσότερο τους θεατές να αντιληφθούν το σεισμό ως ένα φυσικό φαινόμενο που πιθανόν να συμβεί οποιαδήποτε χρονική στιγμή.

4.4) Οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης

Ύστερα από ένα σεισμικό γεγονός, κρίνεται απαραίτητη η συμβολή των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης, προκειμένου τα κλιμάκια άμεσης επέμβασης να προσφέρουν βοήθεια στους κατοίκους. Στην Κεφαλονιά, σε περίπτωση νέου σεισμικού γεγονότος, οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης βρίσκονται και εξακολουθούν να βρίσκονται σε επιφυλακή παρέχοντας βοήθεια στους κατοίκους μέσω της άμεσης πρόσβασης στο σημείο του προβλήματος. Ύστερα από τους ισχυρούς σεισμούς που προκλήθηκαν στη νήσο Κεφαλληνίας, τα κλιμάκια άμεσης επέμβασης κινητοποιήθηκαν άμεσα. Σε αρχικό στάδιο προς το τέλος της ημέρας εκδήλωσης του σεισμού της 26^{ης} Ιανουαρίου 2014 οι κάτοικοι απευθύνθηκαν τηλεφωνικά στις αρμόδιες υπηρεσίες για επίκληση βοήθειας.

Σχήμα 8: Οι βασικές υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης



Πηγή: Ιδία επεξεργασία, 2014

Ο κρατικός μηχανισμός ενήργησε χωρίς καμία καθυστέρηση στην παροχή βοήθειας προς τους κατοίκους. Κλιμάκια της ΕΜΑΚ, της Πυροσβεστικής και της Αστυνομίας κατέφθασαν στο νησί έχοντας λάβει εντολές για άμεση ενεργοποίηση του κρατικού μηχανισμού, ύστερα από τον επόμενο ισχυρό σεισμό των 5,9 R στην Κεφαλονιά, από τον

υπουργό Προστασίας του Πολίτη Κ^ο Δένδια, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι ζημιές που προκλήθηκαν από τον νέο ισχυρό σεισμό στο νησί.

Σε επικοινωνία της εφημερίδας «Ελευθεροτυπία» με την Πυροσβεστική Υπηρεσία του νησιού αναφέρθηκε ότι υπάρχουν σοβαρές υλικές ζημιές σε οικοσκευές, υαλοπίνακες, δρόμους και μεσοτοιχίες κτηρίων ενώ έχουν σημειωθεί μεγάλες κατολισθήσεις στο οδικό δίκτυο (Ελευθεροτυπία, 2014). Επίσης, έχει υποστεί βλάβες και το δίκτυο της ΔΕΗ, με αποτέλεσμα τη διακοπή της ηλεκτροδότησης σε πολλά σημεία του νησιού.

Ο διοικητής της Πυροσβεστικής Κ^{ος} Κετενές στην πρωινή εκπομπή του τηλεοπτικού σταθμού ΣΚΑΙ δηλώνει ότι: «Η εικόνα που έχουμε εμείς με ένα σεισμό που έγινε το πρωί η υπηρεσία μας, εμείς το μόνο που μας ενδιαφέρει είναι για κάποιους απεγκλωβισμούς ή να δούμε αν υπάρχει όσον αφορά την ασφάλεια των ανθρώπων». Γενικά, υπήρξαν εγκλωβισμένοι όπως κάποιοι ηλικιωμένοι από μετακίνηση επίπλων, απεγκλωβίστηκαν από τους πυροσβέστες μέσα από τα σπίτια τους και μεταφέρθηκαν σε ασφαλή μέρος. Στο εσωτερικό των κατοικιών τους, υπήρχαν βαριά έπιπλα που μετακινήθηκαν και τους είχαν φράξει την έξοδο του σπιτιού. Κατά συνέπεια δεν υπάρχει κατάρρευση, θάνατος, και σοβαροί τραυματισμοί κατοίκων σε όλες τις περιοχές του νησιού.

Οι περισσότερες κλήσεις που έχουν δεχθεί οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης ήταν από το Ληξούρι όπου προκλήθηκαν οι πιο επιδεινωμένες καταστροφές. Δεν έχουν υπάρξει κλήσεις για παροχή βοήθειας, ωστόσο σύμφωνα με τις τελευταίες πληροφορίες κάποιοι κάτοικοι έχουν μεταβεί στο νοσοκομείο για μικροτραυματισμούς από την πτώση αντικειμένων και το σπάσιμο τζαμιών (Το Βήμα, 2014). Όλες οι δυνάμεις της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος είχαν τεθεί σε ετοιμότητα, προκειμένου να συνδράμουν το έργο της πολιτικής προστασίας στο νησί.

Παράλληλα στη Κεφαλονιά μετέβη 30μελής δύναμη της ΕΛ.ΑΣ. από την Γενική Αστυνομική Διεύθυνση Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, με περιπολικά οχήματα, για την ενίσχυση των αστυνομικών δυνάμεων του νησιού και την παροχή συνδρομής σε υπηρεσίες και πολίτες. Σε γενικές γραμμές, ξεκίνησαν από το βράδυ της εκδήλωσης του σεισμού οι πρώτες αυτοψίες στα δημόσια κτήρια και από το πρωί της επόμενης ημέρας, τα επιτελεία αυτά μαζί με τη δύναμη που έχει καταφθάσει στο νησί ξεκίνησαν αυτοψίες.

Καταρχήν, είχαν ξεκινήσει οι αυτοψίες από τις δημόσιες υπηρεσίες που λειτουργούσαν επί 24ώρου βάσεως για να μπορεί να είναι απρόσκοπη η λειτουργία τους όπως είναι νοσοκομεία, Κέντρα Υγείας, τα κτήρια της Αστυνομίας και της Πυροσβεστικής και αμέσως μετά τα υπόλοιπα δημόσια κτήρια ήταν τα σχολεία. Σε περίπτωση που δεν υπήρχε έλεγχος της στατικότητας των σχολείων, δημοτικών σχολείων, γυμνασίων,

λυκείων, βρεφικών και παιδικών σταθμών θα παρέμεναν κλειστά για προληπτικούς λόγους.

Σχήμα 9: Εκτίμηση Αστυνομίας

Αναφορά Αστυνομικής Διεύθυνσης Κεφαλλονιάς:
Κατολισθήσεις βράχων με αποτέλεσμα να έχουν αποκλειστεί ορισμένοι δρόμοι στα βόρεια του νησιού.

Πηγή: ANT1 News, 31/01/14, Ιδία επεξεργασία 2014

Υπάρχουν σοβαρές υλικές ζημιές από κεραμίδια στα σπίτια. Στην Κεφαλονιά πήγε επίσης ο Διοικητής της ΕΜΑΚ Πατρών, με προσωπικό και μέσα της ίδιας Υπηρεσίας, που θα παραμείνουν εκεί καθ' όλη τη διάρκεια της νύχτας για προληπτικούς λόγους σύμφωνα με στελέχη της Πυροσβεστικής καθώς συνεχίζονται οι μετασεισμοί. Συγκεκριμένα μεταβαίνουν από την ΕΜΑΚ Πατρών στην Κεφαλλονιά ένα διασωστικό όχημα σεισμών, με πέντε πυροσβέστες, ένα πυροσβεστικό όχημα με δυο πυροσβέστες και ένα πυροσβεστικό όχημα με δυο πυροσβέστες και έναν ειδικά εκπαιδευμένο σκύλο. Οχήματα της πυροσβεστικής πραγματοποιούν περιπολίες και στους τρεις νομούς της Δυτικής Ελλάδος, προκειμένου να διαπιστώσουν τυχόν ζημιές από τη σεισμική δόνηση (Το Βήμα, 2014).

Σχήμα 10: Εκτίμηση Πυροσβεστικής Υπηρεσίας

Αναφορά Πυροσβεστικής Υπηρεσίας:
Ζημιές σε καταστήματα στην πόλη του Αργοστολίου από σπασμένες τζαμαρίες, αλλά δεν υπάρχουν κλήσεις για τραυματισμούς.

Πηγή: ANT1 News, 31/01/14, Ιδία επεξεργασία 2014

Ο Κος Μαρκάτος ο διοικητής του νοσοκομείου του Ληξουρίου αποτιμάται την κατάσταση όσον αφορά τους τραυματίες στην πρωινή εκπομπή του τηλεοπτικού σταθμού ΣΚΑΙ γνωστοποιώντας τη διάγνωση 16 τραυματισμένων κατοίκων στο νοσοκομείο της πόλης στο μεσοδιάστημα από τον κύριο σεισμό μέχρι τον ισχυρό σεισμό που ακολούθησε στις 3 Φεβρουαρίου. Τα τραύματα τους δεν ήταν ιδιαίτερα βαριά ήταν ελαφριοί οι τραυματισμοί τους, τους παρασχέθηκαν οι πρώτες βοήθειες, μέχρι την επόμενη ημέρα (04/02/14) είχαν αποχωρήσει σχεδόν όλοι.

Το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό του νοσοκομείου βρίσκεται σε ετοιμότητα για ενδεχόμενα περιστατικά και για οτιδήποτε πρόκειται να συμβεί. Παράλληλα οι γιατροί από το Πολεμικό πλοίο φέρνουν στο νησί προμήθειες και πηγαίνουν στο νοσοκομείο ως εκ τούτου η κατάσταση είναι σε πλήρη έλεγχο.

Συμπερασματικά η συμβολή των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης κρίθηκε καθοριστική για την ασφάλεια και τη διαβίωση των κατοίκων καθώς τους παρείχαν προσωρινή στέγαση σε σκηνές και τρόφιμα.

4.4.1) Οι αρμόδιοι δημόσιοι φορείς

Τα κλιμάκια άμεσης επέμβασης από τις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης για το σεισμό στο νησί συνέβαλαν καθοριστικά στην πληροφόρηση για την κατάσταση στο νησί. Ορισμένοι αρμόδιοι φορείς είναι ο ΟΑΣΠ, η Γενική Γραμματεία Προστασίας, η Υπηρεσία Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων κ.λπ.

Σύμφωνα με τον ΟΑΣΠ τα τελευταία χρόνια προωθούνται από την Πολιτεία προγράμματα ενημέρωσης των πολιτών σε θέματα αντισεισμικής προστασίας. Οι σεισμοί είναι πιθανόν οι πιο τρομακτικοί από όλες τις καταστροφές, δεν υπάρχει χρόνος να ξεφεύγουν, μπορούν μόνο να οδηγούνται έξω (Coch, 1995: 2, μετάφρ). Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης θα μπορούσαν να αναφερθούν σε κατάλληλα μέτρα ασφάλειας ύστερα από την είδηση του σεισμού με υλικό ενημέρωσης του ΟΑΣΠ όπως εγχειρίδια για την αντιμετώπιση ενός σεισμού.

Βέβαια, απέμενε μόνο η εκτίμηση που θα γινόταν από ειδικά κλιμάκια του ΟΑΣΠ για το βαθμό στον οποίο οι ζημιές έχουν επηρεάσει τη στατικότητα των κτιρίων από τους σεισμούς τη Κεφαλονιάς. Χρειάζονταν σταδιακοί έλεγχοι σε όλα τα κτήρια στο νησί ειδικά στη χερσόνησο της Παλικής όπου εντοπίστηκαν τα περισσότερα προβλήματα σύμφωνα με τους μηχανικούς που κατέφθασαν εκεί από τον Οργανισμό Αντισεισμικής Προστασίας. Σύμφωνα με τους αρμόδιους φορείς προέχει η αυτοψία για την επίγνωση των σπιτιών που παρουσιάζουν προβλήματα και κατά πόσο σημαντικά είναι. Για την υλοποίηση αυτής της αυτοψίας κατέφτασε από την πρώτη στιγμή ένα μεγάλο επιτελείο το οποίο είχε σκοπό να λύσει άμεσα προβλήματα στο νησί για να μπορέσει να επαναφέρει τη ζωή το συντομότερο δυνατό στους κατοίκους στους κανονικούς του ρυθμούς. Με λίγα λόγια η κίνηση του κρατικού μηχανισμού θεωρήθηκε άμεση.

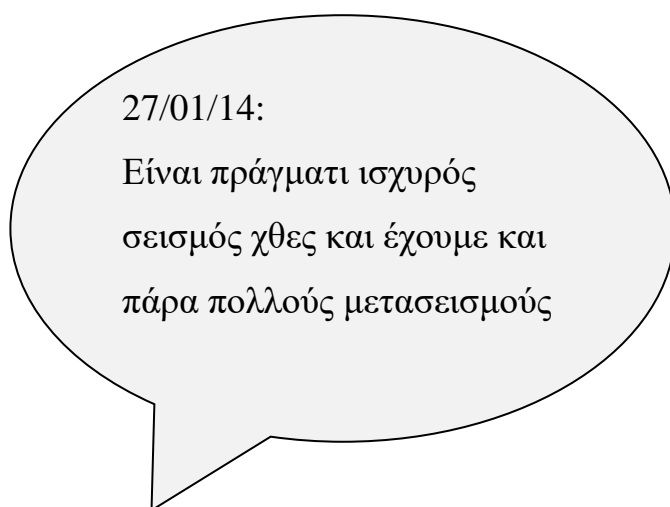
Προτεραιότητα θα αποτελούσαν σύμφωνα με τον γενικό γραμματέα δημόσιων έργων τον Κ^ο Σιμόπουλο, τα κτίρια του δημοσίου σε σχολεία, νοσοκομεία και γενικότερα νομαρχίες και όποια άλλη υπηρεσία μπορεί να εξυπηρετήσει την περίθαλψη ανθρώπων ή όποιοι έχουν ανάγκη κυρίως ευπαθείς ομάδες πληθυσμού. Οι συνέπειες από ένα απροσδόκητο γεγονός είναι οι αντιδράσεις που πιθανόν να αναπαριστούν νέα προβλήματα και καθήκοντα, και θέτουν ακόμα και εξειδικευμένοι ανταποκριτές με άγνωστες καταστάσεις. Οι αρμόδιοι φορείς τονίζουν την πρόληψη για επόμενο σεισμικό γεγονός. Ανταποκριτές καθώς και οργανισμοί που ανταποκρίνονται μπορούν έτσι να αναπτύξουν νέες διαδικασίες και δομές, και μπορεί να εργάζονται σε απροσδόκητες ρυθμίσεις. (Sharpe 2010: 32, μεταφρ).

4.5) Οι δηλώσεις των πολιτικών για τους σεισμούς

Από την πρώτη στιγμή μετά το συμβάν του κύριου σεισμού, ύστερα από εντολή του πρωθυπουργού, κατέφθασε στο νησί ο υπουργός εσωτερικών ο Κ^{ος} Μιχελάκης, ο οποίος συμμετείχε σε συσκέψεις για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με το σεισμό στην Κεφαλονιά. Στη συνέχεια, ο δήμαρχος του νησιού ο Κ^{ος} Παρίσσης δήλωσε ότι οφείλει να γίνει μια αυτοψία για τις καινούργιες ζημιές που προκλήθηκαν στο νησί ύστερα από το σεισμό της επόμενης εβδομάδας

Στο νησί, την επόμενη ημέρα του συμβάντος βρίσκονταν στο νησί ο γραμματέας πολιτικής προστασίας Κ^{ος} Γεωργιάδης, ο Κ^{ος} Σιμόπουλος από το ΥΠΕΚΑ, ο Κ^{ος} Κυριαζής από το Παιδείας, ο Κ^{ος} Καλλίρης από το Υγείας, ο γραμματέας αποκεντρωμένης ο Κ^{ος} Διδασκάλου, οι οποίοι μαζί με το δήμαρχο και τον περιφερειάρχη έκαναν μια συνολική εκτίμηση της κατάστασης για να πάρουν τις σχετικές αποφάσεις.

Σχήμα 11: Κ^{ος} Κουρής – Αντιπεριφερειάρχης Κεφαλονιάς



Πηγή: Ιδία επεξεργασία, 2014

Εντολές για άμεση ενεργοποίηση του κρατικού μηχανισμού έδωσε σήμερα από την Κεφαλονιά ο υπουργός Προστασίας του Πολίτη Νίκος Δένδιας, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι ζημιές που προκλήθηκαν από τον νέο ισχυρό σεισμό στο νησί (Τα Νέα, 2014). Στο τηλεοπτικό δελτίο του ANTI ανέφερε έντονα το χαρακτηρισμό της Κεφαλονιάς ως σεισμόπληκτο και βρισκόμενο σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Ο κ. Δένδιας πήγε αρχικά στο Ληξούρι, όπου επισκέφτηκε σημεία στα οποία σημειώθηκαν ζημιές από τη σεισμική δραστηριότητα, όπως το λιμάνι της πόλης, σχολικά κτίρια και το Μαντζαβινάτειο νοσοκομείο (Τα Νέα, 2014).

Ο Κ^{ος} Δένδιας, υπουργός Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη κατέφθασε αμέσως στην Κεφαλονιά ύστερα από τον κύριο σεισμό αλλά και ο γενικός γραμματέας πολιτικής προστασίας ο Κ^{ος} Γεωργιάδης ο οποίος θα εγκατασταθεί στο νησί για να έχει μία εποπτεία, ενώ έχει τεθεί σε εφαρμογή και το σχέδιο «Δευκαλίων» του υπουργείου Εθνικής Άμυνας που σχετίζεται επ’ ακριβώς με την άμεση κινητικότητα των υπηρεσιών αναφορικά με τις υποδομές και τις ζημιές που έχουν γίνει στο νησί έτσι ώστε να αποκατασταθούν το συντομότερο δυνατόν.

Ακόμα αναφέρει ο Κ^{ος} Μιχελάκης ότι στο νησί ήρθε από την 26^η Ιανουαρίου μια πολύ μεγάλη δύναμη αστυνομικών και οχημάτων για να μπορούν να περιπολούν όλο το βράδυ ώστε να υπάρχει ασφάλεια στους πολίτες. Επιπλέον, είχε έρθει μαζί τους και ο επιθεωρητής Νοτίου Ελλάδος ο οποίος προϊστάται των δυνάμεων αυτών, ο υπαρχηγός Πυροσβεστικής με επίσης μεγάλη δύναμη και πυροσβεστικά οχήματα, έφτασε στο νησί με τον ίδιο σκοπό. Επίσης, είχαν καταφθάσει πάρα πολλοί μηχανικοί από το τεχνικό επιμελητήριο στο νησί γιατί είχαν πρόσβαση στο σημείο που αναφέρεται το συμβάν, από τον οργανισμό σχολικών κτηρίων αλλά και από τον οργανισμό αντισεισμικής προστασίας μαζί με τον Κ^ο Λέκκα και τον Κ^ο Παπαδόπουλο μαζί με τους μηχανικούς του δήμου και της περιφέρειας οι οποίοι είχαν κινητοποιηθεί από την πρώτη στιγμή.

Ο Κ^{ος} Μιχελάκης περιέγραψε ευρέως παραπάνω όλη τη συμβολή των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης για την κατάσταση που αντιμετωπίζει το νησί ενώ παράλληλα ισχυρίζεται ότι ο κρατικός μηχανισμός επενέβη άμεσα χωρίς καμία καθυστέρηση. Εκτός αυτού ο δρόμος Αργοστολίου-Ληξουρίου είναι κλεισμένος σε ορισμένα σημεία λόγω καθιζήσεων ή ρωγμών ή βράχων που έχουν πέσει. Αναφέρει δηλαδή ακόμα ότι βρίσκονταν στο νησί εξειδικευμένα συνεργεία με σκοπό να ελέγξουν τα σημεία έτσι ώστε να διαπιστώσουν εάν είναι ασφαλή. Όσα δεν έχουν ελεγχθεί ή όσα έχουν τέτοια προβληματικά σημεία έχουν κλείσει.

Όσον αφορά τους πολιτικούς, εκείνοι έδωσαν σύμφωνα με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης την εντολή να κινητοποιηθούν οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης για το νησί. Ο πρωθυπουργός της χώρας, ο Κ^{ος} Σαμαράς ανέλαβε αρχικά την πρωτοβουλία να καταφθάσουν στην περιοχή κλιμάκια της ΕΜΑΚ από όλη την Ελλάδα στην Κεφαλονιά καθώς και προμήθειες με τρόφιμα. Δήλωσε ότι θα συμπαραστέκεται οποιαδήποτε στιγμή στους κατοίκους που έχουν απόλυτη ανάγκη.

Την ανάγκη επούλωσης των πληγών από τις σεισμικές δονήσεις στην Κεφαλονιά επισήμανε ο πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ Κ^{ος} Τσίπρας, μετά την ενημέρωση που είχε στο Αργοστόλι από τους επικεφαλής της περιφέρειας (Το Βήμα, 2014). Ο πρόεδρος εστίασε το ενδιαφέρον του στα άμεσα μέτρα αποκατάστασης ειδικότερα όσον αφορά τις υποδομές και

τις ενέργειες για την προστασία των πολιτών. Κατά την επίσκεψή του στο νησί είχε προβεί στις ακόλουθες δηλώσεις:

«Είμαι εδώ για να βρεθώ κοντά σας, να δω την κατάσταση όπως διαμορφώνεται. Να βοηθήσω έμπρακτα και να συμβάλλω με τις προτάσεις μας για τη γρήγορη επούλωση των τραυμάτων του νησιού και κυρίως της χερσονήσου της Παλικής. Γνωρίζω την εξαιρετική ψυχραιμία και το θάρρος που έδειξαν οι Κεφαλονίτες και ειδικά οι Ληξουριώτες που επλήγησαν βαρύτερα. Ενημερώνομαι όλο αυτό το διάστημα από τη Βουλευτή μας, Κ^α Θεοπεφτάτου, τις οργανώσεις μελών του κόμματος στο νησί και τα κλιμάκια των Βουλευτών μας και επιστημόνων που επισκέφθηκαν την περασμένη εβδομάδα και αυτή το νησί. Έχω απόλυτη εμπιστοσύνη σε όλες τις δημόσιες υπηρεσίες που αναλαμβάνουν την υποχρέωση να αντιμετωπίσουν τη δύσκολη αυτή κατάσταση. Στη δική μας λογική οι άμεσες και επείγουσες επεμβάσεις πρέπει να εντάσσονται σε ένα μακροπρόθεσμο και ολοκληρωμένο σχεδιασμό (Το Βήμα, 2014)».

Παράλληλα, για την κατάσταση που επικρατεί στο νησί μετά την ισχυρή σεισμική δόνηση, περιέγραψε στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο αντιδήμαρχος Κεφαλονιάς Κ^{ος} Κεκάτος ότι:

«Βρισκόμαστε σε φάση καταγραφής των ζημιών, ο σεισμός έγινε αισθητός σε ολόκληρο το νησί και προκάλεσε μεγάλη αναστάτωση στους κατοίκους. Όλες οι υπηρεσίες του Δήμου Κεφαλονιάς είναι σε επιφυλακή και έχουν βγει στους δρόμους. Ευτυχώς δεν έχουν αναφερθεί τραυματισμοί μόνο ζημιές, κυρίως από σπασμένες τζαμαρίες μαγαζιών και άλλων γυάλινων ειδών, καθώς και σε παλιά κτίρια του νησιού (NonPaperNews.gr, 2014)». Επισήμανε ακόμη ότι κάποιες περιοχές της Κεφαλονιάς έχουν μείνει χωρίς ηλεκτρικό ρεύμα και τα συνεργεία της ΔΕΗ έχουν ήδη ξεκινήσει τις απαραίτητες εργασίες για να αποκαταστήσουν τις ζημιές, ενώ υπάρχουν και κατολισθήσεις βράχων σε επαρχιακούς δρόμους.

4.6) Οι γενικές παρατηρήσεις των γεωλόγων

Ο κ. Λέκκας στην πρώτη εκτίμησή του έκανε λόγο για μία «εξαιρετικά σεισμογενή περιοχή». Εμφανίζεται επιφυλακτικός για το χαρακτηρισμό του σεισμού της 26^{ης} Ιανουαρίου ως κύριο σεισμό ή μετασεισμό. Σε δήλωσή του αναφέρει ότι:

«Δείχνει ότι είναι κύριος σεισμός, ωστόσο θα πρέπει να περιμένουμε τρία με τέσσερα 24ωρα. Κρατάμε επιφυλάξεις γιατί η Κεφαλονιά έχει δώσει μεγάλους σεισμούς». Όταν κατέφθασε στο νησί παρακολουθούσε τη μετασεισμική ακολουθία ισχυρίζοντας ότι: «Όταν γίνονται τόσο πολλοί σεισμοί, το αυτονόητο είναι ότι μειώνεται ο κίνδυνος εκδήλωσης ενός μεγαλύτερου σεισμού. Αυτή είναι μια γενική αρχή» σημειώνει και προσθέτει ότι «η μετασεισμική ακολουθία στους σεισμούς γύρω στα 6 Ρίχτερ είναι μακρά και όταν λέμε μακρά εννοούμε της τάξεως των μερικών εβδομάδων».

Σε πρωινή εκπομπή επισήμανε ότι χρειάζεται μια σεισμική δόνηση 5,4 Ρίχτερ για να συνεχιστεί ομαλά η σεισμική ακολουθία. Θεωρεί θετικό το γεγονός ότι η σεισμικότητα στη νησιωτική περιοχή της Κεφαλονιάς βρίσκεται σε έξαρση.

Εικόνα 44: Ισχυρισμός κ. Λέκκα για το σεισμό (03/02/14)



ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΛΕΚΚΑΣ

«Το νησί παρουσιάζει μεγάλη πολυπλοκότητα γεωλογικά. Ο χθεσινός σεισμός προκάλεσε μεγάλη επιτάχυνση στα κτίρια. Λόγω των σεισμών έχουν ενεργοποιηθεί αρκετά ρήγματα στο εσωτερικό του νησιού».

Πηγή: Ποιο είναι το νέο ρήγμα που φοβίζει τους σεισμολόγους, Εφημερίδα: «Εθνος» <http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=22768&subid=2&pubid=63958212>, Ημερομηνία Δημοσίευσης 04/02/14. Πρόσβαση στις: 16/05/14, Ίδια επεξεργασία, 2014

4.7) Οι εκτιμήσεις των σεισμολόγων

Στις δηλώσεις τους, οι σεισμολόγοι, όπως αναλύεται σε αυτή την υποενότητα, δεν έχουν τη δυνατότητα να εξάγουν ένα σαφές συμπέρασμα για το σεισμό της 26^{ης} Ιανουαρίου αλλά να εκτιμήσουν σύμφωνα με τα υπάρχοντα δεδομένα την μετέπειτα εξέλιξη του σεισμού. Παρατηρείται από τα λεγόμενα τους ότι έχουν μια σαφή εικόνα για τα αίτια πρόκλησης του σεισμού καθώς ισχυρίζονται ότι το ρήγμα από το οποίο εκδηλώθηκε ο σεισμός δεν σχετίζεται με εκείνο στον καταστροφικό σεισμό του 1953.

Για παράδειγμα, ο αναπληρωτής καθηγητής σεισμολογίας Α.Π.Θ Κ^{ος} Καρακώστας τόνισε ότι διερευνάται κάθε δυνατότητα, ενώ δεν υπάρχει ακόμα κάποιο συμπέρασμα. Ωστόσο τόνισε ότι θα πρέπει να υπάρχει προσοχή και ο κόσμος πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικός αν μπαίνει σε σπίτια όπου υπάρχουν βλάβες (MEGA, 2014).

Σχήμα 12: Η γενική εκτίμηση των σεισμολόγων για τον ισχυρό σεισμό του 2014

Σεισμολόγοι: «Προς το παρόν δεν υπάρχει ένδειξη ότι μπορούμε να φτάσουμε στα μεγέθη εκείνα. Μελετάμε για το αν πρόκειται για τον κύριο σεισμό, ενώ οι τιμές των μετασεισμών θεωρούνται φυσιολογικές».

Πηγή: Μαρτυρίες από τους σεισμούς του χθες και του σήμερα, Εφημερίδα: «Το Βήμα», <http://www.tovima.gr/society/article/?aid=561398>, Ημερομηνία Δημοσίευσης: 28/01/14. Πρόσβαση στις: 20/06/14

Οι σεισμολόγοι θεωρούν όπως δείχνουν τα πράγματα, ότι πιθανότατα να είναι ο ισχυρός μετασεισμός τον οποίο περιμένουν. Αποφεύγουν ωστόσο να πάρουν μια σαφή θέση και κατηγορηματική. Χρειάζονται ωστόσο μια εβδομάδα όπως δήλωσε ο Κορς Μακρόπουλος, ομότιμος καθηγητής σεισμολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, προκειμένου να παρακολουθήσουν την εξέλιξη του φαινομένου.

Από την άλλη πλευρά για τον επόμενο ισχυρό σεισμό των 5,9 R ο καθηγητής της σεισμολογίας ο Κ^{ος} Μακρόπουλος, ομότιμος καθηγητής Σεισμολογίας του Πανεπιστημίου

Αθηνών, δηλώνει ότι οι σεισμολόγοι παρακολουθούν την εξέλιξη του φαινομένου και δεν ρισκάρουν να δώσουν περισσότερα στοιχεία επειδή ήταν μια σεισμική δόνηση επιτάχυνσης στο 60% ενώ ο πρώτος σεισμός ήταν στο 53%.

Ευτυχώς όπως λένε οι σεισμολόγοι ο επόμενος σεισμός είχε μικρότερη χρονική διάρκεια και διήρκησε κάποια δευτερόλεπτα στο μισό του σεισμού της περασμένης εβδομάδας σε χρόνο. Άλλωστε η περιοχή που έδωσε τον πρόσφατο σεισμό θεωρείται από γεωλόγους και σεισμολόγους μοναδικό γεωφυσικό φαινόμενο σε ολόκληρη την Ευρασία («Το Βήμα», 2014). Μέχρι στιγμής είναι καθησυχαστικοί οι επιστήμονες που μελετούν το φαινόμενο, χωρίς να μπορούν να δηλώσουν με βεβαιότητα ότι η δόνηση που σημειώθηκε στις 15:55 ήταν ο κύριος σεισμός, αλλά ούτε υπάρχει πρόβλεψη ότι μπορεί να επαναληφθεί η καταστροφή που συνέβη πριν από 61 χρόνια, όταν η κύρια δόνηση ακολούθησε τον ισχυρότατο σεισμό του 1953.

Ο Κ^{ος} Παπαζάχος δήλωσε ότι πρόκειται για μία συνέχεια της προηγούμενης δραστηριότητας που έγινε στις 26 Ιανουαρίου έναν ισχυρό σεισμό ή μετασεισμό, ο οποίος έχει λίγο μικρότερο μέγεθος από τον προηγούμενο σεισμό ο οποίος είχε γίνει στην προέκταση του ρήγματος, στο ίδιο ρήγμα δηλαδή στις δυτικές ακτές λίγο πιο βόρεια – βορειοανατολικά έξω από την Αγία Θέκλη άρα σεισμολογικά δεν υπάρχει κάτι καινούριο. Όσον αφορά την μετέπειτα εξέλιξη του σεισμού θα πρέπει να αναμένουν οι κάτοικοι και άλλους μετασεισμούς στο νησί.

Από την εκδήλωση του σεισμού της 26^{ης} Ιανουαρίου και μετά θα υπάρξει μια συνεχή μετασεισμική ακολουθία με ισχυρούς μετασεισμούς με μεγέθη πάνω από 3, πάνω από 4 αρκετοί από αυτούς, τίποτα δεν αποκλείει το επόμενο χρονικό διάστημα, καταρχήν αν θα κρατήσει πολλές μέρες και εβδομάδες για την ακρίβεια. Επίσης, τίποτα δεν αποκλείει το επόμενο χρονικό διάστημα να εκδηλωθούν και άλλοι ισχυροί αντίστοιχοι σεισμοί καθώς υπήρχαν κάποιες πολύ μικρές ενδείξεις αλλά εξακολουθούν οι σεισμολόγοι να μην είναι σίγουροι. Υπήρχε ένα κομμάτι του ρήγματος όπως από την κατανομή των σεισμών το οποίο έμενε σχετικά ανενεργό και πρόκειται για ένα από τα σημαντικότερα ρήγματα του ελληνικού χώρου. Επομένως, είναι πολύ εύκολο ένα τμήμα του βορειότερα, νοτιότερα, το ίδιο σε μεγαλύτερο μήκος να δραστηριοποιηθεί και να εμφανίσει το μεγάλο σεισμό και το κάνει διαφορετικό από τις άλλες περιοχές.

Επομένως, πρόκειται για μια σεισμική ακολουθία που είναι σε εξέλιξη και δεν μπορεί να αποκλείσει κανείς την γένεση παρόμοιων σε ισχύς ή και σημαντικότερων σεισμών το επόμενο χρονικό διάστημα. Αντιθέτως, ο Κ^{ος} Παπαδόπουλος θεωρεί ότι όλα δείχνουν ότι ήταν ο κύριος σεισμός.

Ο σεισμολόγος Κ^{ος} Γεράσιμος Χουλιάρης δήλωσε σε τηλεοπτική εκπομπή του ΣΚΑΪ ότι διαδέχτηκαν τον κύριο σεισμό τουλάχιστον πέντε μετασεισμοί εντάσεως από 4,4 έως 3,7 βαθμών της κλίμακας Ρίχτερ. Την ίδια άποψη έχει και ο σεισμολόγος, Κ^{ος} Σταύρος Τάσος ο οποίος αναφέρει για το σεισμό της 26^{ης} Ιανουαρίου ότι: «Κατά πάσα πιθανότητα είναι κύριος ο σεισμός, καθώς έχει δώσει αρκετά πλούσια μετασεισμική ακολουθία. Ωστόσο, πρέπει να περιμένουμε κάποια 24ωρα για να βεβαιωθούμε».

Κατά συνέπεια, οι σεισμολόγοι παραμένουν επιφυλακτικοί για τον ισχυρό σεισμό της 26^{ης} Ιανουαρίου 2014. Επιβεβαιώνουν στα μέσα μαζικής ενημέρωσης με δηλώσεις από την επιστημονική πείρα τους ότι θα υπάρχει μετασεισμική ακολουθία στο νησί, χωρίς να αποκλείεται η πιθανότητα ενός νέου ισχυρού σεισμού.

4.7.1) Οι αντιπαραθέσεις απόψεων μεταξύ των σεισμολόγων

Ανακοινώνοντας στη δημοσιότητα ένα γεγονός μιας σεισμικής καταστροφής, οι επιστήμονες που λαμβάνουν τον πρώτο λόγο για την πληροφορία αυτής είναι οι σεισμολόγοι. Ο λόγος για τον οποίο αναφέρουν τις περισσότερες λεπτομέρειες για τις σεισμικές δονήσεις είναι επειδή εξειδικεύονται στα σεισμικά φαινόμενα όχι μόνο από επιστημονικής πλευράς αλλά και μακροχρόνιας πείρας.

Για τους λόγους αυτούς συνήθως οι σεισμολόγοι από τη μια πλευρά ισχυρίζονται στα δελτία ειδήσεων με βεβαιότητα ότι μετά από έναν μεγάλης έντασης σεισμό θα ακολουθήσουν μετασεισμοί αλλά από την άλλη πλευρά δεν είναι σε θέση να εξάγουν ένα ολοκληρωμένο συμπέρασμα για τον χαρακτηρισμό του σεισμού ως κύριου ή απλώς μετασεισμού. Σε ορισμένες δηλώσεις τους εκφράζουν με υπερβολή ότι θα εκδηλωθεί σεισμός έντασης 7 R. ενώ ο σεισμός είναι πάντοτε απρόβλεπτο φαινόμενο, και ότι οι δύο ισχυροί σεισμοί της 26^{ης} Ιανουαρίου και της 3^{ης} Φεβρουαρίου ήταν σαν δύο ατομικές βόμβες.

Όπως διαπιστώνεται στην παρακάτω εικόνα που αποτελεί απόσπασμα από την εφημερίδα «Έθνος», ο Κ^{ος} Παπαζάχος δείχνει απόλυτος στην εκδήλωση σεισμού μεγαλύτερης έντασης, ενώ ο Κ^{ος} Γκανάς αναφέρει τον τελευταίο σημαντικό σεισμό του 1983. Το κοινό σημείο που παραθέτουν οι δύο σεισμολόγοι είναι το μέγεθος έντασης με συγκεκριμένο αριθμό και όχι με ένα πιθανό εύρος (από 5 έως 7 R σε ακραία περίπτωση).

Εικόνα 45: Οι αντιφάσεις των σεισμολόγων για τους σεισμούς στην Κεφαλονιά



ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΠΑΖΑΧΟΣ

«Αν το συγκεκριμένο ρήγμα σπάσει ολόκληρο μπορεί να δώσει σεισμούς μέχρι 7 Ρίχτερ. Τώρα έσπασε τμηματικά κι έδωσε δύο εξάρηδες. Αυτό δεν μειώνει την πιθανότητα να εκδηλωθεί σεισμός 7 Ρίχτερ».



ΘΑΝΑΣΗΣ ΓΚΑΝΑΣ

«Είναι ανησυχητικό το ότι έχει φορτιστεί υποθαλάσσιο ρήγμα νοτίως της Κεφαλονιάς, το οποίο είχε προκαλέσει σεισμό 7R το '83. Οι δύο σεισμοί έχουν εκλύσει ενέργεια ίση με δύο ατομικών βομβών Χιροσίμας».

Πηγή: Ποιο είναι το νέο ρήγμα που φοβίζει τους σεισμολόγους, Εφημερίδα: «Έθνος»
<http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=22768&subid=2&pubid=63958212>, Ημερομηνία Δημοσίευσης 04/02/14. Πρόσβαση στις: 16/05/14, Ιδία επεξεργασία, 2014

4.8) Οι ισχυρισμοί των μηχανικών

26/01/14: Συνολικά 60 διπλωματούχοι μηχανικοί συνδράμουν τις τοπικές και κρατικές αρχές στην υποστήριξη των κατοίκων της Κεφαλλονιάς, αλλά και στον πρώτο ουσιαστικό έλεγχο κτιρίων και υποδομών. Συνεχείς ήταν για έκτη ημέρα οι μετασεισμοί στην Κεφαλονιά από τη στιγμή εκδήλωσης του κύριου σεισμού, ενώ είναι χαρακτηριστικό ότι το Δημαρχείο Ληξουρίου, το οποίο μέχρι στιγμής είχε κριθεί κατάλληλο, τελικά ορίστηκε ακατάλληλο από τους μηχανικούς. Συγκεκριμένα, οι μηχανικοί κατά τον δεύτερο έλεγχο που πραγματοποίησαν στο κτίριο, διαπίστωσαν ότι οι ρωγμές άνοιξαν ακόμη περισσότερο, επομένως για προληπτικούς λόγους οι υπηρεσίες εξυπηρέτησης των πληγέντων μεταφέρθηκαν στο νηπιαγωγείο σύμφωνα με τα δελτία ειδήσεων.

Υπάρχει ζήτημα που αφορά στη λειτουργία του νοσοκομείου, αφού χθες (26/01/14) αυτό εκκενώθηκε μετά από τη σήμανσή του ως μη κατάλληλο για την παραμονή ασθενών, ωστόσο υπάρχει διχογνωμία μεταξύ των μηχανικών και της αρμόδιας υπηρεσίας ελέγχου (MEGA, 2014). Πλέον το θέμα απασχολεί σύσκεψη στο υπουργείο Υγείας για το αν θα σημαθεί κατάλληλο ή μη ώστε να ανοίξει εκ νέου ή όχι. Επομένως ο διχασμός από την πλευρά των μηχανικών για την λειτουργία των μονάδων υγείας και πρόνοιας σε όλο το νησί και ιδιαίτερα του Κέντρου Υγείας του Ληξουρίου, επιφέρει αντιπαραθέσεις από τους κατοίκους οι οποίοι χρειάζεται να προσέλθουν για την παροχή των πρώτων βοηθειών.

Βρίσκονται ανά πάσα στιγμή σε επιφυλακή ειδοποιώντας τον κόσμο και εξακολουθούν να ειδοποιούν και οφείλουν να τηλεφωνούν σε όσους νομίζουν ότι πρέπει να ελεγχθεί το σπίτι τους έτσι ώστε να το ελέγχουν αμέσως. Επιπλέον, θα κατέφθαναν και 50 μηχανικοί είτε από τον ΟΑΣΠ είτε από τον ΤΕΕ της Αθήνας με το αεροπλάνο. Το δημαρχείο του Ληξουρίου, την Δευτέρα (27/01) ήταν κατάλληλο, οι μηχανικοί, 2 – 3 μέρες μετά, αποτίμησαν ότι είναι ακατάλληλο κατά τον δεύτερο έλεγχο που έκαναν, και διαπίστωσαν ότι οι ρωγμές έχουν ανοίξει περισσότερο. Γενικά είχε κριθεί αρχικά κατάλληλο, ενώ ύστερα πραγματοποιήθηκε μία σύσκεψη στο Υπουργείο Υγείας για την πιθανότητα και το χρονικό διάστημα όπου το νοσοκομείο θα ανοίξει. Ειδικότερα στο νησί κατέφθασε 11μελες κλιμάκιο μηχανικών της Υπηρεσίας Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων (Υ.Α.Σ.), μαζί με κλιμάκιο του Οργανισμού Αντισεισμικής Προστασίας (Ο.Α.Σ.Π.).

Συνολικά 60 διπλωματούχοι μηχανικοί συνδράμουν τις τοπικές και κρατικές αρχές στην υποστήριξη των κατοίκων της Κεφαλλονιάς, αλλά και στον πρώτο ουσιαστικό έλεγχο κτιρίων και υποδομών (Το Βήμα, 2014). Από την Αθήνα, σε συνεργασία με την Aegean Airlines, το ΤΕΕ έστειλε κλιμάκιο αποτελούμενο από 4 καθηγητές του Πολυτεχνείου και

30 πολιτικούς μηχανικούς με μεγάλη εμπειρία στα θέματα σεισμών, ελέγχου κατασκευών και αποκατάστασης.

Από την Πάτρα και το Περιφερειακό Τμήμα ΤΕΕ Δυτικής Ελλάδας, μετέβησαν άλλοι 5 μηχανικοί, επίσης, με μεγάλη εμπειρία στις ζημιές από σεισμούς, ενώ από την πρώτη στιγμή κινητοποιήθηκαν όλοι οι μηχανικοί που ανήκουν στη δύναμη της Νομαρχιακής Επιτροπής του ΤΕΕ. Οι μηχανικοί του ΤΕΕ, από κοινού με τεχνικούς της Αυτοδιοίκησης και των κρατικών υπηρεσιών, συγκρότησαν κλιμάκια που από το πρωί ελέγχουν κτίρια και υποδομές.

Στη Κεφαλονιά βρίσκονται επιπλέον κλιμάκιο μηχανικών του Οργανισμού Σχολικών Κτιρίων (Ο.Σ.Κ.) και μηχανικοί του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.) για την συγκρότηση μικτών Επιτροπών με τους μηχανικούς της Περιφέρειας για την εκτίμηση των ζημιών. Το γηροκομείο χαρακτηρίστηκε ακατάλληλο από τους μηχανικούς ενώ το μεσημέρι οι μηχανικοί πραγματοποιούν την πρώτη αυτοψία στις εργατικές κατοικίες του Ληξουρίου και σχεδόν όλα τα σπίτια βάφονται με κίτρινο χρώμα. Επιπλέον, χαρακτηρίστηκε ακατάλληλο, κυρίως λόγω μετασεισμών, το δημαρχείο Ληξουρίου.

Από την αρχή της επόμενης ημέρας του σεισμού της 26^{ης} Ιανουαρίου ξεκίνησαν κλιμάκια μηχανικών την αυτοψία σε κομμάτια του οδικού δικτύου που έχουν υποστεί καθιζήσεις και ρήγματα. Το γεγονός ότι στους ισχυρούς σεισμούς της Κεφαλονιάς δεν υπήρξαν θύματα ή σοβαροί τραυματισμοί, αποδεικνύει ότι τα έργα των μηχανικών ήταν σωστά. Αντίθετα ο σεισμός αποκάλυψε τις αυθαιρεσίες και κακοτεχνίες που είχαν γίνει από μη μηχανικούς, αυθαίρετες προσθήκες κυρίως, διαμόρφωση και τοποθέτηση κεραμοσκεπών από τεχνίτες, χωρίς μελέτη και επίβλεψη μηχανικών (ΤΕΕ, 2014).

4.9) Οι απόψεις και οι μαρτυρίες των κατοίκων

Οι κάτοικοι παραμένουν δογματικοί στον ισχυρισμό τους ότι ο σεισμός της 26^{ης} Ιανουαρίου 2014 ήταν ισχυρότερος από του ιστορικού σεισμού του 1953 παρόλο που στον παρελθοντικό αυτό σεισμό υπήρξαν ανθρώπινα θύματα ενώ στον σημερινό μόνο ελαφρά τραυματισμένα άτομα. Ζητούν να έχουν επίσπευση των ελέγχων οι οποίοι βέβαια είναι ήδη σε εξέλιξη γιατί έχουν κατέβει μηχανικοί από την Πάτρα στο νησί και από άλλες περιοχές εξετάζοντας ένα προς ένα όλα τα κτήρια υπό την εποπτεία του Κ^ο Μιχελάκη, υπουργό εσωτερικών.

Με αυτή την παροχή βοήθειας από την οφείλει τουλάχιστον να καθησυχαστεί ο κόσμος και να ελεγχθούν όσα σπίτια έχουν πρόβλημα και να εισέλθει στα υπόλοιπα σπίτια η Πυροσβεστική. Μία αξιόλογη περίπτωση που αναφέρεται στην πρωινή εκπομπή «Καλημέρα Ελλάδα» είναι ενός κατοίκου, του οποίου το σπίτι χτίστηκε πριν τον αντισεισμικό κανονισμό του 1981 συγκεκριμένα το 1978. Παρόλα αυτά μεταφέροντας και άλλες μαρτυρίες συντοπιτών του, στο εσωτερικό μέρος των σπιτιών εντοπίστηκαν οι σοβαρότερες, σχεδόν ολικές ζημιές,.

Σε περίπτωση που οι κάτοικοι στην περιοχή του Ληξουρίου χρειαστούν οποιαδήποτε βοήθεια μπορούν να απευθυνθούν στις αρχές σύμφωνα με τα λεγόμενά τους. Άμεση πρωτοβουλία που λήφθηκε από πλευράς τους είναι η συνολική εκτίμηση και καταγραφή όλων των ζημιών. Ιδιαίτερη σημαντικότητα τονίζεται στους δρόμους που έπεσαν καθώς το οδικό δίκτυο χαρακτηρίστηκε ως το σοβαρότερο πρόβλημα μετά την εκδήλωση του σεισμού καθώς βρίσκεται πρώτο στα λεγόμενα των κατοίκων.

«Ζήσαμε έναν πραγματικό εφιάλτη. Η γη έτρεμε κάτω από τα πόδια μας για περίπου 3 λεπτά. Δεν είχαμε πού να σταθούμε. Ταυτόχρονα, όλα τα αντικείμενα στο σπίτι μας έπεσαν στο δάπεδο, ντουλάπια άνοιζαν από μόνα τους. Η καταστροφή είναι μεγάλη», δήλωσε στην εφημερίδα «Ελευθεροτυπία» η Εύη Ντούκα -Λειβαδά, κάτοικος του Αργοστολίου. Παρόλο που στο Αργοστόλι οι ζημιές δεν θεωρήθηκαν πολύ σοβαρές όπως στο Ληξούρι, οι κάτοικοι κατά τη γνώμη τους πιστεύουν ότι ο σεισμός ήταν ισχυρός και τρομακτικός. Γενικότερα, ύστερα από την εκδήλωση των ισχυρών σεισμών ισχυρίζονται έντονα την ύπαρξη αδιαφορίας από την πλευρά της πολιτείας λόγω έλλειψης εμπιστοσύνης στους πολιτικούς.

Οι σεισμοί προκαλούν σημαντικές καταστροφές στις αγροτικές και αστικές περιοχές, αλλά η βλάβη μπορεί να είναι καταστροφική στα μεγάλα αστικά κέντρα (Coch: 1995: 3, μετάφρ). Η σύγκυση κατά τη διάρκεια του σεισμού είναι πολύ μεγαλύτερη σε μια πυκνοκατοικημένη περιοχή διότι οι κάτοικοι της δεν γνωρίζουν πώς να δρουν σε έναν

σεισμό. Στην Κεφαλονιά οι περισσότερες μαρτυρίες σχετίζονται με τις υλικές καταστροφές στην πόλη του Ληξουρίου. Παρόλο που η πρωτεύουσά του νησιού είναι το Αργοστόλι και διαμένουν περισσότεροι κάτοικοι σε σύγκριση με το Ληξούρι, οι κάτοικοι αναφέρουν από τη δική τους οπτική γωνία το μέγεθος της σεισμικής αυτής καταστροφής.

Αν και ανήσυχoi οι κάτοικοι της Κεφαλονιάς διατηρούν την ψυχραιμία τους στο έπακρο και μιλούν για μεγάλο σεισμό που ευτυχώς προκάλεσε κυρίως εσωτερικές ζημιές στα σπίτια ανεξάρτητα από την παλαιότητα κατασκευής τους. Στην Κεφαλονιά γενικώς δεν φοβούνται ιδιαίτερα οι κάτοικοι, όπως εκείνοι ισχυρίζονται, διότι έχουν συνηθίσει τους σεισμούς από το παρελθόν. Όλα τα κτήρια και τα σπίτια είναι θωρακισμένα, αλλά αυτός ο σεισμός τρόμαξε τους κατοίκους. Ένας από αυτούς δήλωσε ότι βρίσκονταν μέσα σε εστιατόριο όπου έτριζαν τζαμαρίες και όταν βγήκε αντιλήφθηκε ότι υπήρχε πολύς κόσμος. Επιπλέον, ένας άλλος κάτοικος του νησιού ανέφερε μόνο ότι ήταν μια πρωτοφανής εμπειρία και ότι όλοι αναβίωσαν καταστάσεις του έτους 1953.

Η σεισμική δόνηση της 26^{ης} Ιανουαρίου επανέφερε στις μνήμες των κατοίκων το φονικό σεισμό του 1953 καθώς ανέφεραν ότι ο σημερινός σεισμός ήταν ισχυρότερος από εκείνον τον ιστορικό σεισμό και χαρακτηρίστηκε ως επιφανειακός. Ύστερα από το σεισμό της 3^{ης} Φεβρουαρίου, προκλήθηκε περισσότερος πανικός σε όλο το νησί επειδή συνέβη ξημερώματα. Οι κάτοικοι ήταν απροετοίμαστοι, ως απόρροια ακόμα και την επόμενη μέρα να έχουν περάσει τη νύχτα μακριά από τα σπίτια τους. Επομένως, δεν κοιμήθηκαν καθ' όλη τη διάρκεια της νύχτας, έμειναν έξω από τα σπίτια τους, κοιμήθηκαν στα αυτοκίνητά τους, σε δημόσιους χώρους όπως γήπεδα και πλατείες και βέβαια το ίδιο θα έκαναν και την επόμενη μέρα από ότι είπαν μέχρι να εκτονωθεί το φαινόμενο.

Επομένως, συνεχίζονταν εκείνο το διάστημα ο πανικός στους κατοίκους, διότι είχαν γίνει πάνω από 50 μετασεισμοί από χθες το μεσημέρι μεγαλύτερων των 3 βαθμών της κλίμακας Richter σε έκταση, οπότε και εκδηλώθηκε η κύρια σεισμική δόνηση. Πολλοί κάτοικοι δήλωσαν ότι ήταν πολύ έντονος ο σεισμός απλώς ήταν με μεγαλύτερη επιτάχυνση. Σύμφωνα με το διαδικτυακό τόπο: e-kefalonias.net, οι κάτοικοι από χωριά της Παλικής ισχυρίζονται πως υπάρχουν αρκετά προβλήματα στο οδικό δίκτυο και τεράστιες υλικές ζημιές στα σπίτια. Αποκλεισμένοι αναφέρουν ότι είναι οι κάτοικοι στα Χαυριάτα, ενώ ο δρόμος με το Ληξούρι παραμένει κλειστός (Το Χωνί, 2014). Η πιο διαδεδομένη πληροφορία που κυριαρχεί από τους κατοίκους, είναι η ύπαρξη εκτεταμένων ζημιών σε σπίτια και καταστήματα στο Αργοστόλι και το Ληξούρι.

Σχήμα 13: Δήλωση κατοίκων για το σεισμό

Μαρτυρία κατοίκων στο γηροκομείο του Ληξουρίου (26/01/14):

«Ο σεισμός αυτός ήταν ισχυρότερος από το σεισμό του 1953».

Σχετικά με το ιστορικό γεγονός του σεισμού της 12^{ης} Αυγούστου του 1953 δεν υπήρξαν απλές δηλώσεις σε προβλήματα που προκλήθηκαν, αλλά αφηγήσεις και εξιστόρηση για την κατάσταση λίγο πριν την εκδήλωση του σεισμού. Το έτος 2014 συνέβη το αντίθετο, δηλαδή ακούγονταν μόνο δηλώσεις.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία, 2014

Ύστερα από επιτόπια έρευνα των μεταπτυχιακών φοιτητών του Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου, διαπιστώθηκε ότι υπήρξε ανησυχία από την πλευρά των κατοίκων και όπως θα αναλυθεί παρακάτω αναφέρονται στις υποδομές για το νησί (Κέντρο Υγείας Ληξουρίου) και στις ζημιές που υπέστησαν τα σπίτια τους.

Σχήμα 14 : Αντίδραση κατοίκων

(Φοιτητής μεταπτυχιακών σπουδών)

- Πώς νιώσατε το σεισμό?

(Κάτοικος Κεφαλονιάς)

- Πώς να νιώσουμε, τρομάξαμε!

Πηγή: Ιδία επεξεργασία, 2014

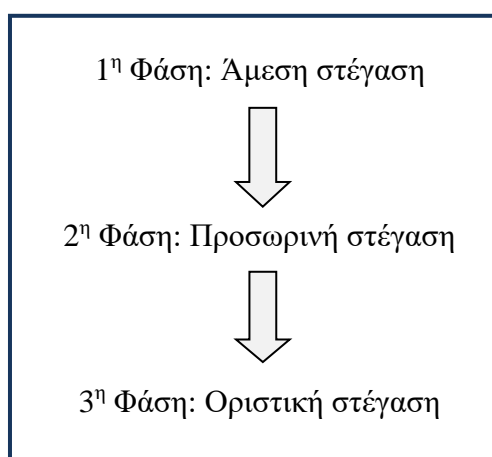
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ – Η ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΑΚΤΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

5.1) Τα μέτρα αποκατάστασης και παροχής βοήθειας στο νησί

Προσπαθώντας η τοπική κοινωνία να ανακτήσει εκ νέου την ποιότητα ζωής στην Κεφαλονιά, προβαίνει σε αυτόνομες ενέργειες όπως η καταγραφή των ζημιών σύμφωνα με τα λεγόμενά τους. Διαμέσου της πληροφόρησης από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης οι κάτοικοι δηλώνουν τις ενέργειές τους, οι επιστήμονες συμβουλεύουν την παραμονή μακριά από τα σπίτια μέχρι να αποκατασταθούν οι ζημιές και οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης κινητοποιούνται για την παροχή βοήθειας.

Η βασικότερη προτεραιότητα για την εφαρμογή των μέτρων αποκατάστασης επικεντρώνεται στις πρώτες ανάγκες των πληγέντων κατοίκων δηλαδή τη στέγαση, την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και τα τρόφιμα. Αρχικά, οι τρεις διαδοχικές φάσεις για την στεγαστική αποκατάσταση είναι οι ακόλουθες:

Σχήμα 15: Στάδια στέγασης μετά από μια σεισμική καταστροφή



Πηγή: Σαπουντζάκη Κ. *Το αύριο εν κινδύνω – Φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές στην Ευρώπη και την Ελλάδα*, σελ. 184. Ιδία επεξεργασία σχήματος, 2014,

Εκτός από τη στεγαστική αποκατάσταση, χρειάζεται οικονομική ενίσχυση για την επιδιόρθωση των φθορών που έχουν υποστεί οι κατοικίες. Στις σοβαρές υλικές ζημιές, θα ήταν προτιμότερη η κατεδάφιση του κτηρίου λόγω επιβαρυσμένης οικονομικής ενίσχυσης από το κράτος. Συνεπώς, κρίνεται ωφέλιμη η χορήγηση δαπανών για τις απαραίτητες ανακατασκευές των κτηρίων καθώς και η επιδότηση ενοικίου για τους κατοίκους που αντιμετωπίζουν σοβαρή οικονομική δυσμένεια.

Οι σύγχρονες κοινωνίες αφενός μελετούν τους φυσικούς και τεχνολογικούς κινδύνους και προεκτιμούν τις συνέπειές τους, αφετέρου σχεδιάζουν, οργανώνουν και

εφαρμόζουν μέτρα πρόληψης και αντιμετώπισης των καταστροφών (Παπαδόπουλος, 2000: 25). Η προκείμενη ανησυχία των επιστημόνων είναι η ενεργοποίηση κάποιου παρακείμενου ή άλλων ρηγμάτων ή του ίδιου ρήγματος στην εκδήλωση ενός νέου σεισμικού φαινομένου. Δηλαδή η περίπτωση διαμονής των κατοίκων σε παλιά σπίτια πριν του έτους 1958 θεωρείται αποδοκιμαστική. Συγκεκριμένα, στο Ληξούρι υπάρχει πρόβλημα ακόμα και μία εβδομάδα μετά τον σεισμό της 26^{ης} Ιανουαρίου, στο νερό αλλά και στην ηλεκτροδότηση, το οποίο το θέμα με την ηλεκτροδότηση αναμένεται όσο πιο γρήγορα να αποκατασταθεί τις επόμενες ώρες.

Αυτό το οποίο έχει αποφασίσει αυτή τη στιγμή η κυβέρνηση είναι να προχωρήσουν άμεσα, να προωθήσουν τα θέματα υποδομών, ο βραχίονας στο λιμάνι του Ληξουρίου που έχει πρόβλημα, τα έργα οδοποιίας, η ύδρευση και η ηλεκτροδότηση που αντιμετωπίζουν τεράστια προβλήματα, θα ξεφύγουν από τη διαδικασία των δημοσίων έργων από τη διαδικασία που ορίζει η νομοθεσία αυτήν την στιγμή λόγω του κατ' επείγοντος του χαρακτήρος. Το μεσημέρι και ο γενικός γραμματέας υποδομών ανεβαίνει επάνω στην Κεφαλονιά, ήδη βρίσκεται κλιμάκιο της υπηρεσίας αποκαταστάσεων σεισμοπλήκτων εκεί.

Όλοι όσοι δημόσιοι χώροι έχουν ελεγχθεί θα υποδεχθούν κόσμο σε θερμαινόμενους χώρους ήδη έχουν βρεθεί και μεγάλες αίθουσες θερμαινόμενες, οι οποίοι θα προωθηθούν εκεί για όσους φοβούνται βέβαια γιατί δεν υπάρχουν αυτή τη στιγμή κάποιες εκτός από κάποιες ζημιές ή ρωγμές που έχουν αναφερθεί δεν έχουν προκύψει καταρρεύσεις. Τα πρώτα συνεργεία την επόμενη ημέρα από τον σεισμό στις 3 Φεβρουαρίου, ήταν στο νησί για να ελέγξουν το δρόμο και να αποκαταστήσουν άμεσα το πρόβλημα. Δεν έχουμε δηλαδή κλείσιμο των δρόμων και θα έρθει το superfast ένα πλοίο ήδη θα καταφτάσει στον κόλπο του Αργοστολίου. Εάν χρειαστεί προστασία κάποιος και θεωρεί ότι δεν μπορεί να έχει πρόβλημα το σπίτι του ή οτιδήποτε να κατευθυνθεί σε αυτή την περιοχή έχει τη δυνατότητα να τηλεφωνήσει στις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης (Πυροσβεστική, Αστυνομία) ή στον αριθμό έκτακτης ανάγκης για να κινητοποιηθούν άμεσα στο σημείο του προβλήματος.

Στην περίπτωση της Ελλάδας οι παγιωμένες και / ή επαναλαμβανόμενες πλέον δράσεις και τα μέτρα αποκατάστασης συνίσταται σε (Δελλαδέτσιμας, 2009: 227):

- Μέτρα για την επαγγελματική στέγη
- Επιδότηση ενοικίου και συγκατοίκησης
- Παροχή πιστωτικών διευκολύνσεων για τη στεγαστική αποκατάσταση
- Στέγαση σε προσωρινά καταλύματα – οικίσκους

Η φάση της αποκατάστασης στο νησί της Κεφαλονιάς αποτελεί σημαντική προτεραιότητα για να επανέλθουν οι κάτοικοι στους φυσιολογικούς ρυθμούς. Από την πρώτη στιγμή που εκδηλώθηκε ο σεισμός, οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης έσπευσαν το βράδυ εκείνης της ημέρας στο νησί όπως και στον επόμενο σεισμό (03/02/14) όπου επιδεινώθηκαν τα προβλήματα.

Το σχήμα αποκατάστασης σεισμοπλήκτων που ισχύει σήμερα βασίζεται στο Ν.867/1979 και περιλαμβάνει μια σειρά διαδικασιών και μέτρων (Σαπουτζάκη, 2007: 174). Ο καταγισμός της είδησης από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης ότι το νησί βρίσκεται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης προκαλεί αναστάτωση ακόμα στους πολιτικούς. Γι' αυτό το λόγο, το κράτος. Αρχικά η πληγείσα περιοχή εντάσσεται στις περιοχές υπό αποκατάσταση «ως σεισμόπληκτη» μετά από απόφαση σε κυβερνητικό επίπεδο, που λαμβάνει υπόψη εκτιμήσεις για την έκταση και την ένταση των ζημιών (Σαπουτζάκη, 2007: 174-175)

Κατά συνέπεια, ως προς το σκέλος της αποκατάστασης του σχεδιασμού ανάκαμψης, θα πρέπει να εισάγονται ζητήματα όπως προληπτικοί μηχανισμοί αποτίμησης εκτίμησης των ζημιών και αποζημίωσης, χωροθέτησης-ανάπτυξης ημιμόνιμων καταλυμάτων, μηχανισμοί παρακολούθησης-χάραξης στρατηγικής αναφορικά με τις ροές επιστροφής σε κανονικές κατοικίες-χώρους εργασίας και αποκατάστασης γραμμών ζωής (Δελλαδέτσιμας, 2009: 145). Για την Κεφαλονιά αναφέρθηκε την επόμενη ημέρα της εκδήλωσης του πρώτου σεισμικού φαινομένου στο δελτίο ειδήσεων του τηλεοπτικού σταθμού MEGA (μεσημεριανό δελτίο ειδήσεων: 27/01/14) ότι στο κτήριο των ΤΕΙ έχει δημιουργηθεί κέντρο συντονισμού όπου βρίσκονται οι γενικοί γραμματείς των υπουργείων για τον συντονισμό του έργου αποκατάστασης. Η ανταπόκριση αναφέρεται σε δράσεις έκτακτης ανάγκης που λαμβάνονται κατά τη διάρκεια των επιπτώσεων της καταστροφής (David A., 2002: 5)

Πολλές έκτακτες ρυθμίσεις της ανασυγκρότησης, για την αντιμετώπιση των αναγκών της ανοικοδόμησης από φυσικές καταστροφές, διατηρούνται σε ισχύ για μεγάλο χρονικό διάστημα κατά τη μεταπολεμική περίοδο, ενώ μέτρα που θεσπίστηκαν για την κάλυψη έκτακτων αναγκών από πολεμικές καταστροφές εδραιώνονται ως πάγια πρακτική του ελληνικού κράτους, όπως στην περίπτωση των Ιονίων Νήσων το 1953 (Δελλαδέτσιμας 1991). Εφαρμόζεται ακόμα και στο σημερινό σεισμό του 2014 η ίδια στρατηγική για την παροχή βοήθειας από άλλες περιοχές σε τρόφιμα και στέγαση καθώς και ο έλεγχος στα κτήρια. Όλες οι απαιτούμενες ενέργειες υλοποιήθηκαν παράλληλα και η διάρκειά του ήταν μεγάλη.

5.1.1) Η προσωρινή στέγαση

Η παροχή βοήθειας για την επιβίωση των κατοίκων ως προς την προσωρινή στέγασή τους σε υπαίθριους χώρους υλοποιήθηκε επιτυχώς χάρη στη συμβολή των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης και την εντολή του πρωθυπουργού να καταφύγουν κλιμάκια στο νησί. Πλοία κατέφθασαν στο λιμάνι του Αργοστολίου με κλίνες για την διανυκτέρευση των κατοίκων.

Το πλοίο Ελ. Βενιζέλος βρισκόταν στο λιμάνι του Αργοστολίου και οποίο φιλοξενούσε μέχρι και σήμερα (04/02/14) περισσότερο από 1300 ανθρώπους. Ωστόσο βέβαια πλέον όπως αναφέρθηκε στα δελτία ειδήσεων, η κατάσταση αναμενόταν να είναι πολύ χειρότερη καθώς βρισκόταν πολύς κόσμος σε Αργοστόλι και σε Ληξούρι και το πλοίο δεν επαρκούσε να καλύψει τις ανάγκες τους. Αρκετοί άνθρωποι μετά τη νέα σεισμική δόνηση δεν σκόπευαν να εισέλθουν στα σπίτια τους, ενδεχομένως διέμειναν τη νύχτα στο δρόμο και κάτω από αντίξοες συνθήκες με βροχή, κρύο και δυνατό αέρα.

Σχήμα 16: Δήλωση δημάρχου Κεφαλονιάς για την προσωρινή στέγαση

Δήμαρχος Κεφαλονιάς:

«Και πλοία έχουμε και τα πάντα όλα, και θα συντονιστούμε και στα ενοικιαζόμενα δωμάτια και όπου μπορούμε να τακτοποιηθεί ο κόσμος»

Πηγή: Από την πρωινή εκπομπή του ΣΚΑΙ (04/02/14): Ιδία Επεξεργασία, 2014

Η ταχεία χωροθέτηση, εγκατάσταση και απόδοση σε χρήση προσωρινών καταλυμάτων αναστέλλεται συνήθως από τη δυσκολία εξεύρεσης των κατάλληλων χώρων στην περιφέρεια της πόλης (ή και αλλού) που να εξασφαλίζουν την απαιτούμενη ασφάλεια αλλά και προσπελασιμότητα στους χώρους εργασίας, υπηρεσιών κ.λπ (Δελλαδέτσιμας, 2009: 126). Στην περίπτωση της νήσου Κεφαλληνίας η άμεση ανταπόκριση για παροχή βοήθειας θεωρήθηκε απαραίτητη καθώς οι χώροι καταλυμάτων τοποθετήθηκαν σε γήπεδα, στο κλειστό γυμναστήριο του Ληξουρίου, και σε διάφορους ελεύθερους χώρους σε όλο το νησί.

Σημαντικό πλεονέκτημα ήταν ότι περίπου 2000 άνθρωποι μπορούσαν να φιλοξενηθούν αλλά ας μην παραλείπεται το ενδεχόμενο της ύπαρξης οικονομικής δυσμείνειας από την πλευρά των κατοίκων. Συγκεκριμένα, υπάρχουν τα φορολογικά τεκμήρια πρόκειται και για τα απαιτούμενα δάνεια. Υπήρχε ένα πλοίο το οποίο είχε φτάσει στο νησί μετά το Ελ. Βενιζέλος, περιλαμβάνει 700 κλίνες και ένα άλλο δεύτερο στη συνέχεια που κατέφθασε τις επόμενες ώρες στο Ελευθέριος Βενιζέλος που είναι 1400 κλινών. Τα πλοία αυτά υπολογίστηκε ότι θα καλύψουν όλες τις ανάγκες των κατοίκων.

Στο κρουαζιερόπλοιο, το οποίο αγκυροβόλησε έξω από το λιμάνι του Ληξουρίου, μεταφέρθηκαν αρχικά μόνο 70 σεισμόπληκτοι, καθώς οι περισσότεροι επιθυμούν να μείνουν κοντά στα σπίτια τους και μέσα στα αυτοκίνητά τους (SKAI, 2014). Ακόμα και πάνω από μια εβδομάδα μετά από τον δεύτερο ισχυρό σεισμό που προκλήθηκε (03/02/14), οι κάτοικοι εξακολουθούσαν να αρνούνται να επιτρέψουν στις κατοικίες τους. Επιπλέον, η διαδικασία της διανομής των σκηνών δεν στηρίζεται σε οργανωμένα συστήματα, ενώ το κύριο πρόβλημα παρουσιάζεται στην περισυλλογή μετά το τέλος της έκτακτης περιόδου (Δελλαδέτσιμας, 2009: 221).

«Συνέχεια επιβιβάζεται κόσμος από την ώρα που έδεσε το πλοίο στο λιμάνι του Αργοστολίου. Μέχρι τις 10.00 είχαν μπει περίπου 300 άτομα» αναφέρει στο Βήμα ο κ. Διονύσης Περδίκης, ταξιδιωτικός πράκτορας του νησιού. Σύμφωνα με πληροφορίες οι κάτοικοι του νησιού που έχουν καταφύγει στο πλοίο ξεπερνούν τους 600. Οι περισσότεροι είναι φοιτητές του ΤΕΙ, οι οποίοι φοβήθηκαν από την ένταση και την διάρκεια της σεισμικής δόνησης μιας και δεν είναι συνηθισμένοι σε τέτοιου είδους καταστάσεις. Επιπλέον, αναμένεται να φτάσει στο νησί το πλοίο «Ελ. Βενιζέλος» την επόμενη ημέρα του συμβάντος για να φιλοξενήσει προσωρινά όσους δεν μπορούν να επιστρέψουν άμεσα στα σπίτια τους.

Γενικά η διαδικασία οργάνωσης και λειτουργίας καταυλισμών σκηνών στηρίζεται σε μια συσσωρευμένη αλλά και αρκετά μεγάλη εμπειρία. Ένα από τα πλέον τρωτά σημεία της διαδικασίας αφορά στην αδυναμία θέσπισης βασικών κριτηρίων χορήγησης των σκηνών (Δελλαδέτσιμας, 2009: 222). Οι σκηνές αποτελούν μια απαραίτητη δωρεά στο νησί ιδιαίτερα λόγω των κατεδαφιστέων κτηρίων.

5.1.2) Οι δωρεές στο νησί

Υστερα από την εκδήλωση του ισχυρού σεισμού της 26^{ης} Ιανουαρίου, την επόμενη ημέρα οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης και η πολιτεία μερίμνησαν για την παροχή τροφίμων στο νησί της Κεφαλονιάς. Η παροχή αυτή ήταν επαρκής σε τόσο υπερβολικό βαθμό, που οι κάτοικοι δεν ήθελαν άλλες προμήθειες.

Η πολιτεία έχει μεριμνήσει για την παροχή προμηθειών στο νησί, τοποθετώντας είκοσι σκηνές σε ελεύθερους χώρους μία εβδομάδα πριν την εκδήλωση του επόμενου ισχυρού σεισμού. Οι σκηνές αυτές ήταν περισσότερες μετά το σεισμό της 3^{ης} Φεβρουαρίου στην περιοχή του Ληξουρίου, όπου σύμφωνα με τις τοπικές ειδήσεις της νήσου Κεφαλληνίας, κατέφθασαν εθελοντές και ο στρατός για να τοποθετήσουν τις σκηνές στο γήπεδο του Αγ. Αντωνίου στο Ληξούρι. Μια εκτίμηση της εικόνας στην περιοχή απεικονίζεται παρακάτω.

Εικόνα 46: Σκηνές στο γήπεδο του Αγ. Αντωνίου – Περιοχή Ληξουρίου



Πηγή: <http://www.naftemporiki.gr/story/763324/ekdiloseis-allilegguis-pros-tous-seismopatheis-tis-kefalonias>, Εκδηλώσεις αλληλεγγύης προς τους σεισμοπαθείς της Κεφαλονιάς, Ημερομηνία Δημοσίευσης: 07/02/14. Πρόσβαση στις: 13/09/14

Μια επόμενη προτεραιότητα όμως αποτελεί η εφαρμογή ενός ειδικού σχεδίου μετά το σεισμό για την εξασφάλιση ασφάλειας και προστασίας στους κατοίκους της σεισμόπληκτης Κεφαλονιάς με τρόφιμα από το γηροκομείο στο νοσοκομείο καθώς το γηροκομείο κρίθηκε ακατάλληλο από τους μηχανικούς λόγω εσωτερικών ζημιών.

5.1.3) Οι τεχνικές υποδομές – Ύδρευση, ηλεκτροδότηση και οδικό δίκτυο

Με αφορμή τον κύριο σεισμό, δεν χρειάστηκαν μόνο οι ακόλουθοι μετασεισμοί για να προκαλέσουν την συνολική καταστροφή στις υποδομές του νησιού. Οι τεχνικές υποδομές, το οδικό δίκτυο, η ύδρευση και η ηλεκτροδότηση υπέστησαν καταστροφές με γρήγορη αποκατάσταση στην ύδρευση και την ηλεκτροδότηση που αποτελούσαν σημαντικά ζητήματα. Ύστερα από τον νέο ισχυρό σεισμό της 3^{ης} Φεβρουαρίου υπήρχε πρόβλημα σε μερικές περιοχές μόνο με την έλλειψη παροχής νερού, και θεωρούνταν πως σταδιακά θα αποκατασταθεί.

Την επόμενη ημέρα από το σεισμό στις 3 Φεβρουαρίου δεν υπήρξε νερό και ρεύμα ενώ το Ληξούρι ήταν απομονωμένο από το Αργοστόλι καθώς και τα πλοία δεν μετέβαιναν από τη μία πλευρά στην άλλη λόγω και των καιρικών συνθηκών αλλά και των ζημιών που είχε υποστεί το λιμάνι του Ληξουρίου, σύμφωνα με πρωινή εκπομπή του τηλεοπτικού σταθμού ΣΚΑΙ.

Στοχεύοντας στην επίτευξη μιας πλήρους ασφάλειας, η ανταπόκριση των κλιμάκιων ΕΜΑΚ βοήθησε σημαντικά τους κατοίκους. Για παράδειγμα δεν επιτρέπεται η διέλευση ΙΧ για λόγους ασφαλείας. Περνούσαν μόνο τα υπηρεσιακά της έκτακτης ανάγκης διότι υπήρξαν και εξακολουθούσαν να υπάρχουν κάποιες καταρρεύσεις από βράχους. Συνεπώς ομαλοποιείται σταδιακά η κατάσταση στο οδικό δίκτυο ύστερα από τον δεύτερο ισχυρό σεισμό των 5,9 R λόγω των κλιμακίων επέμβασης της ΕΜΑΚ.

Όσον αφορά την ηλεκτροδότηση, η ΔΕΗ είχε κατευθυνθεί προς την Παλική με σκοπό να αποκαταστήσει το ρεύμα στις κατοικίες και τις γύρω προβληματικές περιοχές. Βέβαια, σε καινούργια σπίτια στην τοιχοποιία σταμάτησε να υπάρχει υδροδότηση από το απόγευμα στις 4 που εκδηλώθηκε ο σεισμός καθώς διεκόπη. Σταδιακά οι βλάβες αποκαταστάθηκαν πλήρως σε όλο το νησί.

Σε αρκετές περιοχές είχε αποκοπεί ο δρόμος Ληξουρίου - Αργοστολίου από κατολισθήσεις. Από πληροφορίες κατοίκων στους αρμόδιους φορείς στην περιοχή Κριτωλού υπήρξαν επίσης κατολισθήσεις που είναι σχεδόν στη μέση της διαδρομής και θεωρείται ιδιαίτερα δύσκολη περιοχή διότι έχει πολλές και επικίνδυνες στροφές. Σχετικά με το οδικό δίκτυο, η πολιτική προστασία έχει συμβάλλει στη βελτίωσή του, ακολουθούν τα συνεργεία και η ΔΕΗ, και ύστερα οι πυροσβέστες οι οποίοι βγήκαν με οχήματα από το Αργοστόλι, αλλά το πιο σημαντικό όλων είναι ότι αμέσως κινητοποιήθηκαν οι αρχές και είναι ανοιχτό το οδικό δίκτυο έτσι ώστε οι κάτοικοι να πηγαίνουν χωρίς προβλήματα στους προορισμούς τους.

5.2) Ο σχεδιασμός έκτακτης ανάγκης για το νησί

Σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης κηρύχθηκε το νησί της Κεφαλονιάς από την κυβέρνηση ύστερα από τις εκτιμήσεις των αρμόδιων φορέων ως προς το μέγεθος της επικείμενης καταστροφής. Έκτακτη ανάγκη είναι η εξαιρετική κατάσταση στην οποία βρίσκεται μία συγκεκριμένη περιοχή που δεν μπορεί να ανταπεξέλθει με «ίδια μέσα» στην καταστροφή που προκλήθηκε από συγκεκριμένο φυσικό ή τεχνολογικό συμβάν (Παπαδόπουλος, 2000: 26).

Οι διαστάσεις της καταστροφής μετά από ένα φυσικό ή τεχνολογικό συμβάν σε ορισμένη περιοχή ποικίλλουν. Εκτός από τις σεισμικές δονήσεις που προκλήθηκαν, εμφανίστηκαν και φαινόμενα κατολισθήσεων, επομένως ο σχεδιασμός έκτακτης ανάγκης εστιάζει σε δύο φυσικά φαινόμενα. Μικρής έκτασης καταστροφή συνήθως συνεπάγεται δυνατότητα αντιμετώπισης της κατάστασης από τον τοπικό διοικητικό μηχανισμό (π.χ: Νομαρχία) με «ίδια μέσα» (Παπαδόπουλος, 2000: 26). Αν όμως, δεν υπάρχει αυτή η δυνατότητα, τότε η περιοχή κηρύσσεται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (emergency situation) και αναζητείται βοήθεια από όμορες περιοχές ή από την κεντρική κυβέρνηση.

Ο σχεδιασμός έκτακτης ανάγκης αφορά σε δράσεις που λαμβάνονται για το μετριασμό των καταστροφικών επιπτώσεων από καταστροφές : εφόσον είναι προβλέψιμες ή αρχίζουν να εκδηλώνονται – καθώς και στο σύνολο των δράσεων και μέτρων που λαμβάνονται κατά τη διάρκεια της έκτακτης κατάστασης ή αμέσως μετά (Δελλαδέτσιμας, 2009: 138).

Γενικά, η κατάσταση έκτακτης ανάγκης μπορεί να προσεγγιστεί με βάση τις εξής δύο υποφάσεις:

- Φάση προειδοποίησης
 - Πρώτη αντίληψη του κινδύνου
 - Περίοδος συναγερμού/ πανικού
 - Άμεσες αποκρίσεις (π.χ. εκκένωση κτηρίων και περιοχών)
- Φάση εκδήλωσης του καταστροφικού φαινομένου
 - Πρόκληση ζημιών/ καταρρεύσεις
 - Αποσύνθεση της οργανωτικής δομής της πόλης
 - Διακοπή επικοινωνιών, παροχής ενέργειας
 - Απομόνωση περιοχών

Απαραίτητη προϋπόθεση για την ύπαρξη αυτών είναι η οργάνωση όλων των φορέων για την επίτευξή τους. Ο σχεδιασμός έκτακτης ανάγκης, που εν πολλοίς καθορίζει την ικανότητα απόκρισης της πόλης, δεν έχει ακόμη αποκτήσει στην Ελλάδα την υφή

συγκροτημένης διαδικασίας που διαμορφώνεται από σχέδια και προγράμματα (Δελλαδέτσιμας, 2009: 218). Μπορεί να υποτεθεί ότι σε μια μεγάλη, αναγνωρίσιμη καταστροφή σε ένα μεγάλο σεισμό, η συμμετοχή του κοινού, οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης και οι εθελοντικές ομάδες θα εμφανιστούν αυθόρμητα (Coburn A., Spence R., 2002: 92).

Σχήμα 17: Σκοπός σχεδιασμού έκτακτης ανάγκης

«Ο σχεδιασμός έκτακτης ανάγκης προϋποθέτει τη συνολική και ενιαία ενεργοποίηση όλων των φορέων και οργανώσεων του συστήματος διακυβέρνησης των πόλεων».
Quarantelli (1997:13-14)

Πηγή: Δελλαδέτσιμας Π-Μ. Οι Ασφαλείς Πόλεις, Αθήνα, Εξάντας, 2009, Σελ. 140

Την επόμενη ημέρα από το νέο ισχυρό σεισμό της 3^{ης} Φεβρουαρίου στο νησί της Κεφαλονιάς κατέφθασαν ειδικά κλιμάκια μηχανικών από την Πάτρα προκειμένου να ελέγξουν αυτά τα κτήρια τα οποία είχαν υποστεί σοβαρές ζημιές και στον προηγούμενο σεισμό καθώς επίσης και κλιμάκιο της 6^{ης} ΕΜΑΚ το οποίο με τη σειρά του από τον Πόρο κατευθύνθηκε οδικώς προς το Ληξούρι προκειμένου να συνδράμει στις έρευνες των αρχών. Σε επιφυλακή βρίσκονταν ακόμα και οι σεισμολόγοι, αφού η υπάρχουσα κατάσταση στο νησί ακόμα και μετά τον επόμενο σεισμό συνέχιζε να παραμένει ίδια με αυτή της προηγούμενης Κυριακής (26/01/14).

Ο Κ^{ος} Μακρόπουλος υπενθύμισε ότι λόγω του βεβαρημένου σεισμικού παρελθόντος της περιοχής, μετά από αυτόν το σεισμό που είναι σχεδόν ίδιος με τον προηγούμενο, δεν θεωρείται εφικτός ο ισχυρισμός της ύπαρξης μετασεισμών. Οφείλει να επεκταθεί η περίοδος που οι ειδικοί θα πρέπει να βρίσκονται ακόμα σε επιφυλακή για μερικές μέρες ακόμα.

Αναμφιβόλως, είναι πολύ σημαντικό να κηρυχθεί ένας νομός σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης και εφ' όσον αυτό είναι κατανοητό, θα υπάρξουν σύντομα αποτελέσματα. Το θέμα είναι να κηρυχθεί το νησί σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης για να επιλυθούν τα προβλήματα που αναφέρθηκαν στην πρωινή εκπομπή «Καλημέρα Ελλάδα».

Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι τα συνεργεία διάσωσης, απομάκρυνσης συντριμμιών και κατεδαφίσεων κινούνται στις ίδιες οδικές γραμμές με τα οχήματα

συγκοινωνιών, τροφοδοσίας και παροχής πρώτων βοηθειών (Δελλαδέτσιμας, 2009: 222-223). Συνεπώς η κινητοποίηση των αρμόδιων φορέων της έκτακτης ανάγκης ήταν άμεση και έγκαιρη στις περιοχές που χρειάστηκαν βοήθεια σύμφωνα με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και τους κατοίκους του νησιού.

Οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης συμβούλεψαν τους κατοίκους να παραμείνουν έξω από τα σπίτια τους την ημέρα εκδήλωσης του ισχυρού σεισμού και να επικοινωνούν στα τηλέφωνα έκτακτης ανάγκης για οποιαδήποτε βοήθεια χρειαστούν περαιτέρω. Για μια δεκαετία, η διαχείριση έκτακτης ανάγκης των συστημάτων πληροφόρησης έχει συμβάλλει σε έναν απίστευτα σημαντικό ρόλο στις προσπάθειες των κυβερνήσεων για να εξασφαλίσουν το γεγονός ότι η υγεία και η ασφάλεια από τους πληθυσμούς είναι προστατευμένη από τον άνθρωπο και τις φυσικές καταστροφές (Sharpe, 2010: 3, μετάφρ).

Οι κάτοικοι με οικονομική ευμάρεια ενημερώνονται για το σεισμό από το διαδίκτυο που είναι η πιο ευρεία πληροφόρηση σε παγκόσμιο επίπεδο διότι περιλαμβάνει τον Τύπο σε ηλεκτρονική μορφή και αποσπάσματα από τα δελτία ειδήσεων. Τα δελτία ειδήσεων αποτελούν μια παραστατική πληροφόρηση συνδυασμού ήχου και εικόνας η οποία πείθει τον θεατή για την αξιοπιστία της είδησης. Παραθέτοντας τον τρόπο ενημέρωσης σχετικά με τους κατοίκους, αξίζει να αναφερθεί ότι οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης επηρεάζονται κυρίως από τους κατοίκους στο είδος της βοήθειας για την οποία απευθύνονται.

Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης μεταδίδουν μεν την είδηση αλλά η άμεση επιρροή είναι από τους πληγέντες στο νησί. Στην έκτακτη ανάγκη και στη δημιουργία συστημάτων πληροφοριών για να υποστηρίξουν την έκτακτη ανάγκη, το κλειδί του εθνικού ζητήματος είναι η αξιοποίηση από χρήσιμους βασικούς πόρους. Οι βασικοί πόροι μπορούν να οριστούν ως εκείνες οι απαραίτητες παροχές για τη διατήρηση της ζωής στη δημόσια υγεία έκτακτης ανάγκης, περιλαμβάνοντας φαγητό, πόσιμο νερό, περίθαλψη, κουβέρτες και προσωρινά καταφύγια (Sharpe, 2010: 9, μεταφρ).

Κατά τη διάρκεια των περιόδων των κοινωνικών συναναστροφών, υπάρχει μια ευρέως διαδεδομένη ανάγκη για εναλλακτικά δίκτυα διανομής τροφίμων και πόσιμου νερού, ιατρικής, και άλλων ειδών πρώτης ανάγκης. Λόγω των αναγκών που δημιουργούνται από αυτή την κατάσταση, είναι επιτακτική η ανάγκη των κυβερνήσεων να αναπτύξουν σχέδια για την αντιμετώπιση έκτακτης ανάγκης που περιλαμβάνουν την κοινωνική αποστασιοποίηση, και επιπλέον τη δημιουργία δικτύων για τη διανομή των αναγκαίων διατάξεων (Sharpe, 2010: 50, μεταφρ).

5.3) Αντισεισμική προστασία και πληροφόρηση

Ο νησιωτικός χώρος της Κεφαλληνίας όπως αναφέρθηκε προγενέστερα, βρίσκεται επάνω σε ρήγμα οριζόντιας ολίσθησης (βλ. 1.4), γεγονός που υποδηλώνει ότι οι πιθανότητες πρόκλησης μιας σεισμικής δόνησης είναι πολύ αυξημένες. Επομένως, για λόγους πρόληψης και μείωσης των επιπτώσεων σε περίπτωση μιας σεισμικής καταστροφής, θεωρείται απαραίτητη η εφαρμογή του Αντισεισμικού Κανονισμού.

Στην Κεφαλονιά έχουν προκληθεί υλικές ζημιές σε νεόδμητα κτήρια θεσμοθετημένα με το Νέο Αντισεισμικό Κανονισμό. Η εφαρμογή των κανονισμών ανήκει στην ευθύνη των μηχανικών που αναλαμβάνουν τη μελέτη και την επίβλεψη του έργου καθώς και του ιδιοκτήτη, ωστόσο υπάρχει δημόσιος μηχανισμός ελέγχου (Σαπουντζάκη, 2007: 172)⁵. Η προστασία ταυτίζεται με την πρόληψη διότι όταν συμβαίνει το γεγονός, έχουν προνοηθεί οι πιθανές επιπτώσεις μετά το σεισμό. Για παράδειγμα, προκειμένου να επιτευχθεί μια ολοκληρωμένη επέμβαση σε περίπτωση εκδήλωσης σεισμού, θα πρέπει να υπάρχουν οδηγίες αντισεισμικής προστασίας για όλες τις φάσεις αυτής.

Εικόνα 47: Οδηγίες Αντισεισμικής Προστασίας, ΟΑΣΠ, 1^η Φάση

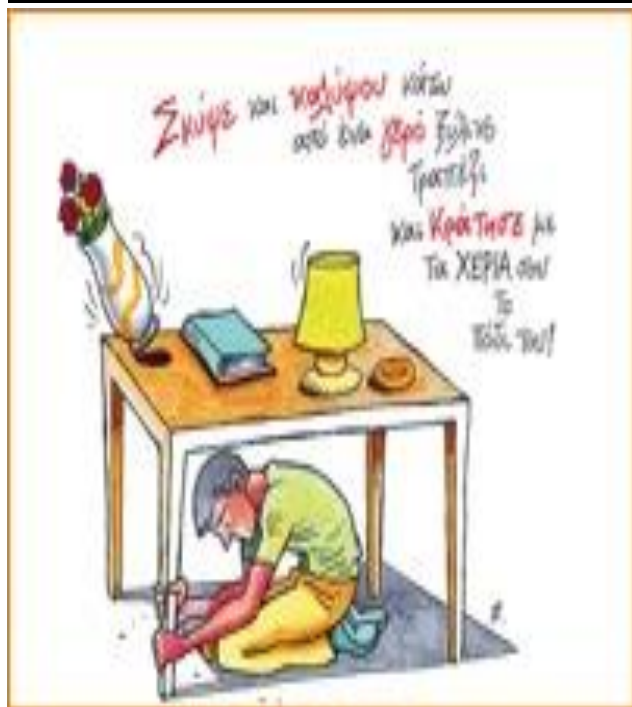


Πριν το σεισμό: Απαραίτητη προϋπόθεση για μια επιτυχή αντιμετώπιση ενός σεισμικού φαινομένου όχι μόνο για την περίπτωση της νήσου Κεφαλληνίας αλλά και για όλη την Ελλάδα, είναι η ενημέρωση για το σεισμό, τη σεισμικότητα της περιοχής και τα μέτρα προστασίας. Οι κάτοικοι οφείλουν να εφοδιαστούν με είδη πρώτης ανάγκης όπως φακός, φορητό ραδιόφωνο, φαρμακείο κ.λπ (ΟΑΣΠ, 2014).

Πηγή: <http://www.oasp.gr/node/197>, Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας, Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Ημερομηνία πρόσβασης: 16/07/14

⁵ Ο μηχανισμός αυτός συνίσταται από τις νομαρχιακές και δημοτικές πολεοδομικές υπηρεσίες και εποπτεύεται από τη Γενική Γραμματεία Περιβάλλοντος και Χωροταξίας του ΥΠΕΧΩΔΕ. Η αποτελεσματικότητα του αποτελεί αντικείμενο συζήτησης και έχει αμφισβητηθεί από διάφορες σκοπιές. Μέχρι σήμερα πάντως δεν έχει αντικατασταθεί.

Εικόνα 48: Οδηγίες Αντισεισμικής Προστασίας, ΟΑΣΠ, 2^η Φάση



Κατά τη διάρκεια του σεισμού: Οι κάτοικοι οφείλουν να παραμένουν στον εσωτερικό χώρο που βρίσκονται και να διατηρήσουν την ψυχραιμία τους. Επιπλέον, να απομακρύνονται από γυάλινες επιφάνειες ειδικά από παράθυρα και να καλύπτονται κάτω από γερά έπιπλα όπως τραπεζία (ΟΑΣΠ, 2014). Τα ΜΜΕ ενημερώνουν τους κατοίκους μετά από την εκδήλωση κάθε σεισμικού συμβάντος με αυτές τις βασικές οδηγίες.

Πηγή: <http://www.oasp.gr/node/197>, Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας, Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Ημερομηνία πρόσβασης: 16/07/14

Στην περίπτωση ενός νησιωτικού χώρου, όταν οι κάτοικοι βρίσκονται στα σπίτια τους την ώρα εκδήλωσης του σεισμού, η πιο αποτελεσματική λύση για να αποφευχθούν οι τραυματισμοί είναι να καλύπτονται κάτω από γερά έπιπλα μέχρι να σταματήσει ο σεισμός. Εάν όμως βρίσκονται σε εξωτερικό χώρο όπως για παράδειγμα κοντά σε παράκτια περιοχή, κρίνεται απαραίτητη η απομάκρυνσή τους από την ακτή. Ύστερα από ισχυρό σεισμό μπορεί να δημιουργηθούν θαλάσσια κύματα (tsunamis) (ΟΑΣΠ, 2014).

Επιπλέον, σύμφωνα με τον Οργανισμό Αντισεισμικής Προστασίας, όσοι οδηγοί βρίσκονται εν κινήσει με το αυτοκίνητό τους, κατά τη διάρκεια του σεισμού οφείλουν να μειώσουν την ταχύτητα του οχήματος, να μεριμνήσουν στη στάθμευση σε ασφαλές μέρος μακριά από προσόψεις κτηρίων και ηλεκτροφόρα καλώδια και κυρίως να μην εμποδίζουν την κυκλοφορία. Η Κεφαλονιά έχει δευτερεύον οδικό δίκτυο (βλ *Χάρτη 1*) επομένως λόγω των κατολισθήσεων, των υλικών ζημιών στις κατοικίες, και του οδικού δικτύου οι οδηγοί θα πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί στις μετακινήσεις τους. Αυξημένη προσοχή απαιτείται στη δυτική Κεφαλονιά, στη χερσόνησο της Παλικής όπου οι επικίνδυνες καταστροφές στο οδόστρωμα καθιστούν αδύνατη την πρόσβαση των οχημάτων. Για λόγους ασφαλείας θεωρείται ευνόητη η απομάκρυνση των σταθμευμένων και διερχόμενων οχημάτων από την περιοχή.

Εικόνα 49: Οδηγίες Αντισεισμικής Προστασίας, ΟΑΣΠ, 3^η Φάση



Μετά το σεισμό: Οι ελεύθεροι χώροι καταφυγής θεωρούνται οι πιο κατάλληλοι για την πρόσβαση αλλά κυρίως την ασφάλεια των κατοίκων. Γι' αυτό όσο περισσότεροι χώροι βρεθούν και κριθούν ή διαμορφωθούν ως κατάλληλοι, τόσο το καλύτερο για τις προοπτικές προστασίας των σεισμοπλήκτων που δικαιολογημένα ή όχι θα εγκαταλείψουν τις κατοικίες τους (Σαπουντζάκη, 2001: 10).

Πηγή: <http://www.oasp.gr/node/197>, Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας, Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Ημερομηνία πρόσβασης: 16/07/14

Από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, συγκεκριμένα τις τηλεοπτικές εκπομπές που αφιέρωσαν χρόνο για το σεισμό στην Κεφαλονιά, οι σεισμολόγοι προειδοποιούν τους κατοίκους των οποίων τα σπίτια έχουν χαρακτηριστεί με κίτρινο συμβολισμό ή παρουσιάζουν κάποιες ρωγμές ή κάποιες ζημιές θα πρέπει να περάσουν πρώτα τα συνεργεία αποκαταστάσεως σεισμοπλήκτων των μηχανικών να τα ελέγξουν και μετά να εισέλθουν σε αυτά.

Μπορεί λοιπόν ο σεισμός να ξύπνησε εικόνες καταστροφής του τότε, όμως η κατασκευή των νέων σπιτιών με βάση τον τοπικό αντισεισμικό κανονισμό του 1953 και μετέπειτα εθνικό κανονισμό του 1959 θωράκισε τα οικήματα. «Βέβαια η κατασκευή τους σύμφωνα με τους νέους κανονισμούς δεν αποτελεί σωτηρία για τους ενοίκους, αφού θα πρέπει να γίνονται συχνά οι απαραίτητοι έλεγχοι, τουλάχιστον στα δημόσια κτίρια» σχολιάζει ο κ. Παπαδόπουλος («Το Βήμα», 2014).

Συνίσταται λοιπόν σε όσους έχουν πρόβλημα τα σπίτια τους να διανυκτερεύσουν όπου αλλού εκτός από τον χώρο που έχει πληγεί. Ειδικότερα, για την αντιμετώπιση μιας έκτακτης κατάστασης οι φορείς της πόλης είναι πολλές φορές υποχρεωμένοι να μεταβάλλουν το υφιστάμενο κανονιστικό-ρυθμιστικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία της πόλης και διάφορα πεδία του αστικού σχεδιασμού.

Συμπεράσματα

Η Κεφαλονιά βρίσκεται σε μια γεωγραφική θέση με αυξημένο κίνδυνο πρόκλησης μιας σεισμικής δόνησης και χαρακτηρίζεται από έντονη σεισμικότητα σε σύγκριση με τον υπόλοιπο ελλαδικό χώρο. Λόγω του βεβαρημένου παρελθόντος της από τον ιστορικό σεισμό του έτους 1953, οι κάτοικοι παραμένουν μέχρι σήμερα προετοιμασμένοι για οποιοδήποτε σεισμικό γεγονός. Ακόμα και μετά από έξι δεκαετίες παρόλη την αναστάτωση που επικράτησε στο νησί από τον ισχυρό σεισμό του έτους 2014, διατηρήθηκε η ψυχραιμία και το σθένος τους.

Έχοντας εξετασθεί διεξοδικώς η σεισμική καταστροφή της 26^{ης} Ιανουαρίου 2014, διαπιστώθηκε ότι η ενημέρωση για το συμβάν που έπληξε το νησί της Κεφαλονιάς ήταν επίκαιρη από ποικίλες πηγές πληροφόρησης. Γενικότερα, διεξάγεται το συμπέρασμα ότι η παραστατικότητα των δελτίων ειδήσεων μέσω των πλάνων μετάδοσης για τις υλικές ζημιές στο νησί, προκάλεσε την περισσότερη ανησυχία και φόβο στους θεατές. Οι ευπαθείς ομάδες και τα άτομα τρίτης ηλικίας επηρεάστηκαν περισσότερο από όλους για το συμβάν του σεισμού, όπως διαπιστώθηκε από τα δελτία ειδήσεων.

Επιπρόσθετα, υπήρξε ασάφεια απόψεων ως προς το μέγεθος και τις συνέπειες της σεισμικής αυτής καταστροφής. Η κινητοποίηση των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης επηρεάστηκε άμεσα από τους κατοίκους καθώς επενέβησαν άμεσα στην Κεφαλονιά για να τους βοηθήσουν όσο το δυνατόν περισσότερο. Από την πληροφόρηση των μέσων μαζικής ενημέρωσης γνωστοποιήθηκε ότι η άμεση επέμβαση τους, οδήγησε αποκλειστικά στη σταδιακή αποκατάσταση των προβλημάτων ύδρευσης και ηλεκτροδότησης, την διάνοιξη του οδικού δικτύου σε δύσβατα σημεία πρόσβασης λόγω κατολισθήσεων και την ψυχολογική στήριξη στους πληγέντες κατοίκους, ιδιαίτερα των ευπαθών ομάδων που χρειάστηκαν περισσότερη βοήθεια και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη σε περιπτώσεις προβλημάτων υγείας. Το μοναδικό μειονέκτημα ήταν η έλλειψη της λεπτομερούς πληροφορίας για τις ανάγκες των κατοίκων, δηλαδή ποιες παροχές χρειάζονταν περισσότερο (στέγαση, τρόφιμα, πόσιμο νερό) για την μετέπειτα διαβίωση τους στο νησί.

Επιφυλακτικοί ωστόσο παρέμειναν οι επιστήμονες στους ισχυρισμούς τους σχετικά με την εκδήλωση ενός νέου σεισμού και με τον χαρακτηρισμό του σεισμού έντασης 5,8 R στις 26 Ιανουαρίου 2014 στο νησί ως κύριο σεισμό. Οι αντιθέσεις των απόψεων από τους σεισμολόγους για το σεισμικό αυτό γεγονός, οι οποίες προβάλλονταν από τα δελτία ειδήσεων αλλά κυρίως από τον Τύπο, καθιστούσε δυσχερή την αντίληψη της παρούσας κατάστασης στο νησί. Τέλος, η ανάκαμψη στο νησί αποτελεί ζήτημα χρόνου για να επανέλθει η τοπική κοινωνία στους καθημερινούς και φυσιολογικούς ρυθμούς της.

Βιβλιογραφία

1) Βιβλία – Συγγράμματα

Ελληνική βιβλιογραφία

Δελλαδέτσιμας Π-Μ. (2009), *Οι Ασφαλείς Πόλεις*, Αθήνα, Εκδόσεις Εξάντας σ. 46, 93, 106, 126, 138, 140, 218, 221, 226

Δέμπονος Α-Δ. (1976), *Το χρονικό του σεισμού το 1953*, Αργοστόλι. σ. 165

Εγκυκλοπαίδεια: Πάπυρος Larousse Britannica, Τόμος 33, Αθήνα, Εκδοτικός Οργανισμός Πάπυρος, 1996, σ. 214-216, 219

Μπεριάτος Η., Δελλαδέτσιμας Π-Μ., (2010) *Σεισμοί και οικιστική ανάπτυξη – ο ρόλος του αρχιτεκτονικού, πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού* Αθήνα, Κριτική. σ. 39, 40, 41

Παπαδόπουλος Γ. Ερευνητής Σεισμολογίας Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών (2000), *Η Πολιτική Προστασία στην Ελλάδα, Αντιμετώπιση Φυσικών και Τεχνολογικών Καταστροφών*, Αθήνα, Εκδόσεις «Ιων». σ. 25, 26, 64, 92

Παπαζάχος Β., (1998), *Βασικά αποτελέσματα της σεισμολογικής έρευνας στην Ελλάδα*, Εργαστήριο Γεωφυσικής Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Ινστιτούτο Τεχνικής Σεισμολογίας και Αντισεισμικών Κατασκευών, Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Ζήτη. σ. 19, 33, 108.

Παπαζάχος Β., (1998), *Οι σεισμοί της Ελλάδας*, Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Ζήτη, σ. 173

Παπαζάχος Β., Παπαζάχου Κ., (2003), *Οι σεισμοί της Ελλάδας Γ' έκδοση*, Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Ζήτη, σ. 51, 115, 261, 274

Σαπουντζάκη Κ., (2007), *Το αύριο εν κινδύνω – Φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές στην Ευρώπη και την Ελλάδα*, Αθήνα, Εκδόσεις Gutenberg. σ. 10, 174, 177, 184

Τσελέντης Α., (1997), *Σύγχρονη σεισμολογία Β' τόμος*, Αθήνα, Εκδόσεις Παπασωτηρίου. σ. 720

Ξένη βιβλιογραφία

Coburn A., Spence R., (2002), *Earthquake Protection, Second Edition*, England, John Wiley and sons, LTD, p. 91

Coch N., (1995), *Geohazards Natural and Human*, United States of America, Prentice-Hall
p. 2

David A., (2002), *Principles of emergency planning and management*, Terra, England,
University of Florence, p. 5

Sharpe M.E (2010) (ed) , *Information systems for emergency management*, London,
England, p. 3, 4, 9, 16, 50

2) Ηλεκτρονικά Βιβλία – Χρήσιμα Εγχειρίδια (e-books)

Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών - Γεωδυναμικό Ινστιτούτο, *Οι σεισμοί του Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου του 2014 στην Κεφαλονιά: Μια πρώτη έκθεση*,
http://www.gein.noa.gr/Documents/pdf/ekthesi_G_I_26-2-2014_v2.pdf, Αθήνα,
Ημερομηνία δημοσίευσης: 26/02/14. Πρόσβαση στις: 08/09/14 σ.10,11

Εγχειρίδια ΟΑΣΠ, *Οδηγίες Προστασίας: Μετασεισμική Περίοδος*
<http://www.oasp.gr/sites/default/files/flipbook/metaseismiki/flipBook.html>, Ημερομηνία
πρόσβασης στις: 08/09/14 σ. 13

Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (Ο.Α.Σ.Π)
<http://www.oasp.gr/sites/default/files/No%20265g.pdf> , *Νέος Χάρτης Σεισμικής*
Επικινδυνότητας της Ελλάδας, Ιούλιος 2003, Ημερομηνία πρόσβασης στις: 30/05/14

3) Διαδικτυακές πηγές - Άρθρα - Blogs

Άρθρο: *Το σεισμικό τόξο που «σημαδεύει» την Ελλάδα*, Εφημερίδα: «Το Βήμα»,
<http://www.tovima.gr/relatedarticles/article/?aid=123354>, Ημερομηνία δημοσίευσης
18/06/00, Πρόσβαση στις: 30/05/14.

Άρθρο: *Ξύπνησαν δύο ρήγματα από τα 6 R.*, Εφημερίδα: «Το Έθνος»,
<http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=22768&subid=2&pubid=63957053> , Ημερομηνία
δημοσίευσης 03/02/2014, Πρόσβαση στις: 22/05/14.

Άρθρο: *Ξύπνησαν μνήμες τα 5,8 Ρίχτερ*, Diogenhspress.gr, <http://www.diogenispress.gr/?p=160384>, Ημερομηνία δημοσίευσης: 27/01/14, Πρόσβαση στις: 10/05/14

Άρθρο: *Μαρτυρίες από τους σεισμούς του χθες και του σήμερα*, Εφημερίδα: «Το Βήμα», <http://www.tovima.gr/society/article/?aid=561398>, Ημερομηνία δημοσίευσης: 28/01/14. Πρόσβαση στις: 02/06/14

Άρθρο: *Καινούργιες παραλίες, το δώρο του σεισμού στην Κεφαλονιά*, Εφημερίδα: «Το Βήμα», <http://www.tovima.gr/science/article/?aid=601705>, Ημερομηνία δημοσίευσης: 01/06/14. Πρόσβαση στις: 02/09/14

Άρθρο: *Ξενύχτησαν στα αυτοκίνητα οι κάτοικοι: Τρέμει ακόμη η γη από δεκάδες μετασεισμούς*, Εφημερίδα: «Έθνος», <http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=22768&subid=2&pubid=63954135>, Ημερομηνία Δημοσίευσης 27/01/14, Πρόσβαση στις: 24/05/14

Άρθρο: *«Η μετασεισμική δραστηριότητα θα συνεχιστεί για αρκετό διάστημα»*, Εφημερίδα: «Ελευθεροτυπία», <http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=413059> Ημερομηνία Δημοσίευσης: 02/02/14. Πρόσβαση στις: 21/04/14

Άρθρο: *Κεφαλλονιά: Κυρίως ρωγμές οι ζημιές στα κτίρια αναφέρουν οι πρώτες εκτιμήσεις*, Εφημερίδα: «Το Βήμα», <http://www.tovima.gr/society/article/?aid=561439&wordsinarticle=%CE%9A%CE%B5%CF%86%CE%B1%CE%BB%CE%BF%CE%BD%CE%B9%CE%AC>, Ημερομηνία Δημοσίευσης: 27/01/14, Πρόσβαση στις: 29/05/14

Άρθρο: *Σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης η Κεφαλλονιά μετά το σεισμό μεγέθους 5,9 Ρίχτερ*, Εφημερίδα: «Το Βήμα», <http://www.tovima.gr/society/article/?aid=561040&wordsinarticle=%CE%9A%CE%B5%CF%86%CE%B1%CE%BB%CE%BF%CE%BD%CE%B9%CE%AC>, Ημερομηνία Δημοσίευσης: 26/01/14, Πρόσβαση στις: 20/06/14

Άρθρο: *Ποιο είναι το νέο ρήγμα που φοβίζει τους σεισμολόγους*, Εφημερίδα: «Έθνος», <http://www.ethnos.gr/article.asp?catid=22768&subid=2&pubid=63958212>, Ημερομηνία Δημοσίευσης: 04/02/14. Πρόσβαση στις: 30/05/14

Άρθρο: Δένδιας: «Ο κρατικός μηχανισμός πρέπει να ενεργοποιηθεί άμεσα για τους σεισμόπληκτους» Εφημερίδα: «Τα Νέα»,

<http://www.tanea.gr/news/greece/article/5081695/thermh-ypodoxh-ston-n-dendia-apo-toys-seismoplhktouys-ths-kefalonias/>, Ημερομηνία Δημοσίευσης: 03/02/14. Πρόσβαση στις: 12/05/14

Άρθρο: Ο σπουδαίος ιστοριοδίφης Ηλίας Α. Τσιτσέλης, Εφημερίδα: «Η Καθημερινή»,

<http://www.kathimerini.gr/155552/article/politismos/arxeio-politismoy/o-spoydaios-istoriodifhs-hlias-a-tsitselhs> , Ημερομηνία Δημοσίευσης: 06/07/03. Πρόσβαση στις: 02/09/14

Άρθρο: Αντικρουόμενες απόψεις για τον κύριο σεισμό στην Κεφαλονιά, Εφημερίδα: «Η Καθημερινή»,

<http://www.kathimerini.gr/554049/article/epikairothta/ellada/antikroyomenes-apoyeis-gia-ton-kyrio-seismo-sthn-kefalonia>, Ημερομηνία Δημοσίευσης: 27/01/14, Πρόσβαση στις: 20/06/14

Άρθρο: *Ιόνιος «Χορός» 5,8 Ρίχτερ* Εφημερίδα: Ελευθεροτυπία

<http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=411907>, Ημερομηνία Δημοσίευσης: 27/01/14. Πρόσβαση στις: 20/05/14

Άρθρο από Blog: Οι μεγαλύτεροι σεισμοί που συγκλόνισαν την Ελλάδα,

http://egionews.blogspot.gr/2013/06/blog:post_7646.html, Ημερομηνία δημοσίευσης: 08/06/13. Πρόσβαση στις: 03/04/14

Αυτοδιοίκηση: Κεφαλονιά: Ακατάλληλα τα μισά σπίτια

<http://www.aftodioikisi.gr/dimoi/kefalonia-akatalilla-ta-misa-spitia>, Ημερομηνία Δημοσίευσης: 08/02/14, Πρόσβαση στις: 26/07/14

Γεωδυναμικό Ινστιτούτο – Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών, Χάρτης σεισμικότητας Δυτικής Κεφαλονιάς (26/01/14 - 04/02/14).

<http://www.gein.noa.gr/el/seismikotita/xartes#top>, Πρόσβαση στις: 03/09/14

Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος:

<http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-cencus2011tables>, Στατιστικά στοιχεία απογραφής 2001, Ημερομηνία απογραφής 18/03/14. Πρόσβαση στις 02/04/14

Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος:

http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A1602/Other/A1602_SAM06_TB_DC_00_2001_01_F_GR.pdf , Στατιστικά στοιχεία απογραφής 2011, Ημερομηνία απογραφής 18/03/01. Πρόσβαση στις 22/03/14

Ινστιτούτο Τεχνικής Σεισμολογίας και Αντισεισμικών Κατασκευών
http://www.itsak.gr/page/divisions/earthquake_engineering/ , Ημερομηνία Πρόσβασης: 22/05/14

Κεφαλονίτικα Νέα: *Σαν σήμερα στην Κεφαλονιά: 17 Σεπτεμβρίου,*
http://www.kefalonitikanea.gr/2013/09/17.html#.U5Vx5HJ_sds , Ημερομηνία δημοσίευσης 17/09/13, Πρόσβαση στις: 01/06/14

Κεφαλονίτικα Νέα: *Σαν σήμερα στην Κεφαλονιά: 1983: Ο σεισμός που απέδειξε την αντοχή των κτιρίων στην Κεφαλονιά,*
<http://www.kefalonitikanea.gr/2014/01/1983.html#ixzz2sCSbtxlp>, Ημερομηνία δημοσίευσης: 17/01/14, Πρόσβαση στις: 12/05/14

Λόγιος Ερμής, *Το Ληξούρι... μετακινήθηκε είκοσι εκατοστά!*
http://www.logiosermis.net/2014/02/blog:post_1192.html, Ημερομηνία Δημοσίευσης: 23/02/14. Πρόσβαση στις: 14/03/14

Νέο ισχυρός σεισμός στην Κεφαλονιά. Τραυματίες και νέες ζημιές στο νησί, Εφημερίδα: «Το Χωνί», <http://www.toxwni.gr/ellada/item/11730-neo-isxiros-seismos-stin-kefalonia-traimaties-kai-nees-zimies-sto-nisi>, Ημερομηνία Δημοσίευσης: 03/02/14, Πρόσβαση στις: 12/05/14

Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας, Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. <http://www.oasp.gr/node/509>, *Αργοστόλι 1953 (X)*, Ημερομηνία πρόσβασης: 12/03/14

Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας, Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. <http://www.oasp.gr/node/197>, Οδηγίες Αντισεισμικής Προστασίας: *Τι πρέπει να κάνετε από τώρα*, Ημερομηνία πρόσβασης: 16/07/14

Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας, Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. <http://www.oasp.gr/node/207>, *Σεισμοί και Ελλαδικός Χώρος*, Ημερομηνία πρόσβασης: 10/04/14

Οι σεισμοί της Κεφαλονιάς του 1953. Ιστορικό, μαρτυρίες, video. <http://www.kefalonitikanea.gr/2012/08/1953-video.html#.Uz5iSXbaPGg>, Ημερομηνία δημοσίευσης: 11/08/13. Πρόσβαση στις 13/03/14

Οι σεισμοί που συντάραξαν την Κεφαλονιά (ΦΩΤΟ & VIDEO), http://www.newsit.gr/default.php?pname=Article&art_id=265857&catid=6, Ημερομηνία δημοσίευσης: 26/01/14, Πρόσβαση στις: 12/03/14

Πρωτοσέλιδα των εφημερίδων (05-02-2014): Κυριαρχεί ο σεισμός στη Κεφαλονιά <http://lykavitos.gr/archives/86619>, Ημερομηνία Πρόσβασης στις: 04/06/14

Σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης η Κεφαλονιά μετά το σεισμό των 5,9 R. Blog, <http://zbabis.blogspot.gr/2014/01/59-e.html>, Ημερομηνία Πρόσβασης: 28/04/14

Σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης η Κεφαλονιά, Newsbomb.gr.

<http://www.newsbomb.gr/koinwnia/story/397489/se-katastasi-ektaktis-anagkis-i-kefalonias>
Ημερομηνία Δημοσίευσης: 27/01/14. Πρόσβαση στις: 11/04/14

Σεισμός 3,8 R. στην Κεφαλονιά, Newsbomb.gr.

<http://www.newsbomb.gr/koinwnia/story/427754/seismos-3-8-rihter-stin-kefalonias>,
Ημερομηνία Δημοσίευσης: 04/04/14. Πρόσβαση στις: 13/05/14

Σεισμός 3,4 R. στην Κεφαλονιά,

<http://www.newsbomb.gr/koinwnia/story/426680/seismos-3-4-rihter-stin-kefalonias>
Ημερομηνία Δημοσίευσης: 02/04/14. Πρόσβαση στις: 13/05/14

ΣΚΑΪ. gr, Κεφαλονιά: Αναστάτωση από τον ισχυρό σεισμό: "θα χρειαστούμε κοντέινερ", <http://www.skai.gr/news/greece/article/251141/seismiki-donisi-59-vathmon-ta-ximeromata-stin-kefalonia/>, Ημερομηνία Δημοσίευσης: 03/02/14, Πρόσβαση στις: 11/04/14

ΣΚΑΪ. gr, Πάνω από 50 σπίτια με προβλήματα στην Κεφαλονιά, εκκενώθηκε ο Αθέρας, <http://www.skai.gr/news/greece/article/250703/pagoma-pleriomis-foron-anamesa-sta-metra-tis-kuvernisis-gia-kefalonia/>, Ημερομηνία Δημοσίευσης: 27/01/14, Πρόσβαση στις: 16/04/14

Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, Κεφαλονιά 1953: Ύστερα ήρθε ο Αντισεισμικός Κανονισμός: <http://web.tee.gr/kefalonia-1953/>, Πρόσβαση στις: 27/08/14

ANT1 News: *Νέα βίντεο από τον σεισμό στην Κεφαλονιά*, <http://www.antenna.gr/news/Society/article/333854/new-binteo-apo-ton-seismo-stin-kefalonia>, Ημερομηνία Δημοσίευσης: 31/01/14, Πρόσβαση στις: 26/03/14

ANT1 News: Τα δύομιση λεπτά του σεισμού της Κεφαλονιάς (video), <http://www.ant1iwo.com/ellada/2014/01/27/seismos-5-7r-tarakoynhse-thn-kefalonia/>, Ημερομηνία δημοσίευσης: 27/01/14, Πρόσβαση στις: 29/05/14.

ANT1 News: *Φόβοι, μετασεισμοί και ακατάλληλα σπίτια στην Κεφαλονιά*, <http://www.antenna.gr/news/Society/article/333465/fobos-metaseismoi-kai-akatallila-spitia-stin-kefalonia>, Ημερομηνία Δημοσίευσης: 29/01/14, Πρόσβαση στις: 28/08/14

Blog: Ο Ερευνητής της Βέροιας, Ο σεισμός που έγινε στην Κεφαλονιά στις 12 Αυγούστου 1953, <http://lefobserver.blogspot.gr/2010/08/12-1953.html>, Πρόσβαση στις: 23/03/14

Blog: Καταστροφές του σεισμού 26-1-2014, http://damoulianata.blogspot.gr/2014_01_01_archive.html, Ημερομηνία Δημοσίευσης: 28/01/14. Πρόσβαση στις: 10/06/14

Candia News: Το ρήγμα που άνοιξε ο σεισμός... – Σαν σήμερα, το 1953, ξεκίνησαν οι τρομακτικοί σεισμοί στα Επτάνησα (φωτο), <http://www.candianews.gr/2014/08/09/rigma->

[p-anixe-o-sismos-san-simera-1953-xekinisan-tromaktiki-sismi-sta-eptanisa-foto/](#)

Ημερομηνία Δημοσίευσης: 09/08/14. Πρόσβαση στις: 22/09/14

Diogenhspress.gr, Το ρήγμα που προκάλεσε τη δόνηση, <http://www.diogenis.press.gr/?p=160384>, Ημερομηνία Δημοσίευσης: 27/01/14. Πρόσβαση στις: 10/05/14

e-kefalonias.net, *Τι είπε ο Άκης Τσελέντης για την Παραλία του Μύρτου*, Ημερομηνία Δημοσίευσης: 27/01/14. Πρόσβαση στις: 14/07/14

Enikos.gr: Κλιμάκιο της ΕΜΑΚ στην Κεφαλονιά. http://www.enikos.gr/society/211507,Klimakio_ths_EMAK_sthn_Kefalonia.html,

Ημερομηνία Δημοσίευσης: 03/02/14. Πρόσβαση στις: 12/05/14

Geology and more, Κεφαλονιά, 2014: φαινόμενα που συνδέονται με τη σεισμική ακολουθία Ιανουαρίου – Φεβρουαρίου

<http://chatzipetros.weebly.com/spectacular:geology/-2014>. Ημερομηνία Δημοσίευσης: 17/02/2014. Πρόσβαση στις: 20/05/14

Google Maps 2014, <https://maps.google.gr>, Γεωγραφική Θέση νήσου Κεφαλληνίας, Πρόσβαση στις: 10/03/14, Ιδία επεξεργασία 2014

Greekscapes: αεροφωτογραφικός άτλαντας ελληνικών τοπίων, <http://galaxy.hua.gr/~landscapesatlas/index.php/2010-01-21-16-47-29/landscapescat/60/253-argostoli.html>,

Ημερομηνία Πρόσβασης: 04/04/14.

Ithaka news.gr, Τουμασάτος Η.: *Οι σεισμοί της Κεφαλονιάς*, http://www.ithacanews.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=8696&Itemid=40

Ημερομηνία δημοσίευσης: 28/11/12, Πρόσβαση στις 15/01/14

Naftemporiki.gr: Live Blog: *Νέος ισχυρός σεισμός στην Κεφαλονιά* <http://www.naftemporiki.gr/liveblog/760835/kefalonias:neos:isxuros:seismos>,

Ημερομηνία Δημοσίευσης: 03/02/14. Πρόσβαση στις: 16/06/14

Naftemporiki.gr: *Εκδηλώσεις αλληλεγγύης προς τους σεισμοπαθείς της Κεφαλονιάς*, <http://www.naftemporiki.gr/story/763324/ekdiloseis-allilegguis-pros-tous-seismopatheis-tis-kefalonias>, Ημερομηνία Δημοσίευσης: 07/02/14. Πρόσβαση στις: 13/09/14

News247.gr: 1953: Οι καταστροφικοί σεισμοί των νησιών του Ιονίου και της Κεφαλλονιάς: Ιστορικό και μαρτυρίες. http://news247.gr/eidiseis/koinonia/1953_oi_katastrofikoi_seismo_i_twn_nhsiwn_toy_ionio_y_kai_ths_kefallonias_-_istoriko_kai_martyries.2613656.html, Ημερομηνία Πρόσβασης: 04/04/14

News.gr, <http://www.news.gr/efimerides.html?d=20140127>, δημοσιεύσεις εφημερίδων στις 27/01/14. Ημερομηνία Πρόσβασης: 01/06/14

Oscars: Ιστορία της Κεφαλονιάς, <http://www.oskars.gr/el/istoria:kefalonias.htm>, Ημερομηνία Πρόσβασης: 20/03/14.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: Δημογραφικοί πίνακες κατά ηλικία και φύλο από διαγράμματα

Πίνακας 8: Δημογραφικά στοιχεία διαγράμματος 1, σελ. 18

Δημογραφικά στοιχεία μόνιμου πληθυσμού (2001)			
Στοιχεία απογραφής <u>2001</u>	Νομός Κεφαλληνίας		
	Αμφοτέρων των φύλων	Άρρενες	Θήλεις
0-4	1834	890	944
5-9	1894	956	938
10-14	2028	1059	969
15-19	2167	1154	1013
20-24	2183	1152	1031
25-29	2562	1333	1229
30-34	2860	1494	1366
35-39	2623	1331	1292
40-44	2630	1368	1262
45-49	2179	1160	1019
50-54	2070	1044	1026
55-59	1774	811	963
60-64	2290	1068	1222
65-69	2742	1334	1408
70-74	2541	1278	1263
75-79	1621	829	792
80-84	927	455	472
85+	831	332	499
Σύνολο	37756	19048	18708

Πηγή δεδομένων:

http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/BUCKET/A1602/Other/A1602_SAM06_TB_DC_00_2001_01_F_GR.pdf, Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος (ΕΣΥΕ), Στοιχεία απογραφής 2001. Πρόσβαση στις 18/03/14

Πίνακας 9: Δημογραφικά στοιχεία διαγράμματος 2, σελ. 19

Δημογραφικά στοιχεία μόνιμου πληθυσμού (2011)			
Στοιχεία απογραφής <u>2011</u>	Περιφερειακή Ενότητα Κεφαλληνίας (Δήμος Κεφαλονιάς)		
Ομάδες Ηλικιών	Αμφοτέρων των φύλων	Άρρενες	Θήλεις
0-4	1811	948	863
5-9	1732	883	849
10-14	1807	890	917
15-19	1785	898	887
20-24	1812	877	935
25-29	2180	1068	1112
30-34	2503	1218	1285
35-39	2571	1328	1243
40-44	2715	1410	1305
45-49	2416	1201	1215
50-54	2447	1255	1192
55-59	2131	1081	1050
60-64	1947	1014	933
65-69	1580	756	824
70-74	1817	865	952
75-79	1915	978	937
80-84	1483	704	779
85+	1149	460	689
Σύνολο	35801	17834	17967

Πηγή δεδομένων: <http://www.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/PAGE-census2011tables>, Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος (ΕΣΥΕ). Δημογραφικά στοιχεία απογραφής 2011. Πρόσβαση στις 22/03/14

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II: Εικόνες καταστροφής από τον ιστορικό σεισμό του 1953

Στην προκειμένη ενότητα απεικονίζονται μέσω εικόνων οι σοβαρές καταστροφές του ιστορικού σεισμού το 1953. Αποτέλεσε πολύ σημαντικό γεγονός εκείνη την εποχή διότι οι καταστροφές αυτές χαρακτηρίστηκαν πρωτοφανείς για τα ελληνικά δεδομένα καθώς ο σεισμός ήταν τόσο πολύ ισχυρός που χάθηκαν ανθρώπινες ζωές. Το νησί καταστράφηκε ολοσχερώς με ελάχιστες εξαιρέσεις στα βόρεια της νησιωτικής περιοχής όπως περιγράφεται στη συνέχεια της ενότητας.

Εικόνα 50: Αργοστόλι, Σεισμός 1953

Στην Κεφαλονιά μικρότερες ζημιές προκλήθηκαν στο βόρειο τμήμα του νησιού, η περιοχή της Ερίσου και το Φισκάρδο όπου αρκετά αρχοντικά «άντεξαν» τη καταστροφική μανία των πάνω από 3000 σεισμών και μετασεισμών που έγιναν μέχρι την άνοιξη της επόμενης χρονιάς και είναι από τα ελάχιστα διατηρητέα παραδοσιακά κτίσματα στο νησί. Οι καταστροφές στην υπόλοιπη νησιωτική περιοχή της Κεφαλονιάς, ισοπέδωσαν ολοκληρωτικά το νησί.



Πηγή: <http://www.oasp.gr/node/509>, Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας, Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Ημερομηνία πρόσβασης: 12/03/14

Αναλυτικότερα, την Κυριακή 9 Αυγούστου 1953 γίνεται ο πρώτος μεγάλος σεισμός με επίκεντρο τον Σταυρό Ιθάκης έχοντας ένταση μεγέθους 6,4 R. Ο δεύτερος, (6,8 R) στις 11 Αυγούστου με δέκα μετασεισμούς την ίδια μέρα (οι δύο μεγαλύτεροι 5,3 και 5,1 R) (Οι σεισμοί που συντάραξαν την Κεφαλλονιά (φωτό & video), 2014). Είναι χαρακτηριστικό ότι την ίδια μέρα καταγράφηκαν ισχυροί σεισμοί και σε άλλες περιοχές της Δυτικής Ελλάδας όπως Πύργο, Αμαλιάδα, Πάτρα με μέγεθος 6,3 R, Καλάβρυτα και Αγρίνιο. Προηγήθηκαν πολλοί σεισμοί, από τους οποίους δύο ήταν οι καταστροφικοί. Η

Κεφαλονιά, η Ιθάκη και η Ζάκυνθος, που είχαν ήδη υποστεί σοβαρές ζημιές από τους σεισμούς της 9^{ης} και 11^{ης} Αυγούστου, ισοπεδώθηκαν σχεδόν ολοκληρωτικά. Συγκεκριμένα το 84% περίπου των οικοδομών κατέρρευσαν δηλαδή οι 27.658 από τις 33.300 οικοδομές. Μόνο οι 467 σώθηκαν κυρίως στο βόρειο μέρος της περιοχής της Κεφαλονιάς, την περιοχή Ερισού, ενώ όλες οι υπόλοιπες 5.175 οικοδομές υπέστησαν σοβαρές ή ελαφρύτερες ζημιές.

Ο συνολικός αριθμός των νεκρών ανήλθε σε 455, των αγνοούμενων σε 21 και των τραυματιών σε 2.412. Ακολούθησε στη συνέχεια μεγάλος αριθμός πολύ συχνών μετασεισμών που διήρκεσαν μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου, πολλοί από τους οποίους είχαν μέγεθος μεγαλύτερο των 5,0 R. Στις 16 Οκτωβρίου σεισμός 5,2 βαθμών της κλίμακας Richter χτυπά το Ληξούρι, ενώ στις 20 Νοεμβρίου σεισμός 5,1 βαθμών της κλίμακας Richter σημειώνεται με επίκεντρο την Ιθάκη. Όπως σημείωσε αθηναϊκή εφημερίδα εκείνης της εποχής, δεν πρόκειται να γίνουν άλλες καταστροφές αφού τίποτα δεν είχε μείνει όρθιο.

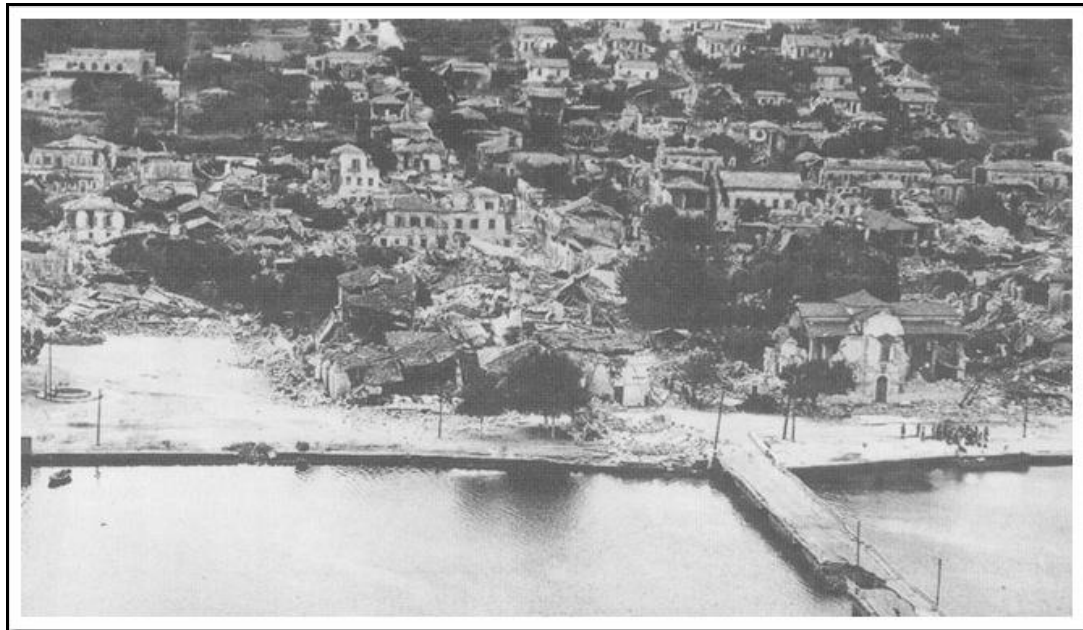
Εικόνα 51: Παραπήγματα στα Μαυράτα - 1953

Όπως προκύπτει παρακάτω και από τις εικόνες, οι καταστροφές στις οικοδομές εκείνης της εποχής είναι εμφανείς και εκτός αυτού η κατασκευή τους ήταν κακής ποιότητας.



Πηγή: <http://www.kefalonitikanea.gr/2012/08/1953-video.html#Uz5iSXbaPGg>, Οι σεισμοί της Κεφαλονιάς του 1953. Ιστορικό, μαρτυρίες, video. Ημερομηνία δημοσίευσης: 11/08/13. Πρόσβαση στις 13/03/14

Εικόνα 52: Το Αργοστόλι μετά το σεισμό του 1953



Πηγή: <http://www.kefalonitikanea.gr/2012/08/1953-video.html#.Uz5iSXbaPGg> , Οι σεισμοί της Κεφαλονιάς του 1953. Ιστορικό, μαρτυρίες, video. Ημερομηνία δημοσίευσης: 11/08/13. Πρόσβαση στις 13/03/14

Εικόνα 53: Υλικές ζημιές στο Αργοστόλι, 1953



Παρατηρώντας τα ερείπια, προκύπτει το συμπέρασμα ότι εκείνη την εποχή υπήρξε το μπετόν για την κατασκευή των κτιρίων, πέρα από το ξύλο και την πέτρα, αλλά δεν στηρίζονταν εσωτερικά με σίδερα.

Πηγή:

http://news247.gr/eidiseis/koinonia/1953_oi_katastrofikoi_seismoι_twn_nhsiwn_toy_ionio_y_kai_ths_kefallonias_-_istoriko_kai_martyries.2613656.html, 1953: Οι καταστροφικοί σεισμοί των νησιών του Ιονίου και της Κεφαλλονιάς : Ιστορικό και μαρτυρίες, Ημερομηνία δημοσίευσης: 27/01/14, Πρόσβαση στις: 15/05/14

Εικόνες 54, 55, 56: Οι καταστροφές από το σεισμό του 1953



Παραλία



**Κεντρικός
δρόμος**



**Παραλιακό
μέτωπο**

Πηγή: <http://galaxy.hua.gr/~landscapesatlas/index.php/2010-01-21-16-47-29/landscapescat/60/253-argostoli.html>, Greekscapes: αεροφωτογραφικός άτλαντας ελληνικών τοπίων, Ημερομηνία Πρόσβασης: 04/04/14.

Αξίζει να διευκρινιστεί ακόμη ότι ο μεγαλύτερος μετασεισμός ($M = 6,3$ R.) σημειώθηκε την ίδια μέρα με τον κύριο σεισμό των 7,2 R. Άρα επρόκειτο για μια πρωτοφανή σε έκταση και ένταση καταστροφή που επιδεινώνονταν από τις συνθήκες ελλιπούς πρόσβασης, επικοινωνίας και απομόνωσης οι οποίες χαρακτηρίζουν εξ ορισμού τις νησιωτικές περιοχές και ήταν ιδιαίτερα οξυμμένες κατά τη συγκεκριμένη ιστορική περίοδο και στην υπό εξέταση νησιωτική ενότητα (Μπεριάτος, Δελλαδέτσιμας, 2010: 41).

Εικόνα 57: Η πλατεία Βαλλιάνου μετά τους σεισμούς του 1953 – Κοργιαλένιο Μουσείο Αργοστολίου



Η καταστροφή επήλθε ως επιστέγασμα των δύο ισχυρών δονήσεων που είχαν προηγηθεί: η πρώτη στις 9 Αυγούστου, που προκάλεσε μεγάλες ζημιές στην περιοχή της Ιθάκης και της Σάμης και η δεύτερη στις 11 Αυγούστου που έπληξε το Αργοστόλι, το Ληξούρι και τη Ζάκυνθο (Μπεριάτος, Δελλαδέτσιμας, 2009: 40).

Πηγή:

http://www.newsit.gr/default.php?pname=Article&art_id=265857&catid=6, Οι σεισμοί που συντάραξαν την Κεφαλονιά (ΦΩΤΟ & VIDEO), Ημερομηνία δημοσίευσης: 26/01/14, Πρόσβαση στις: 12/03/14

Εκτός από αυτές τις συνθήκες, το πιο δυσάρεστο γεγονός ήταν ότι υπήρξαν νεκροί. Επικράτησαν η φρίκη, ο τρόμος και ο πανικός σε όλο το νησί όχι μόνο από την απίστευτη σε μέγεθος καταστροφή αλλά και από την πυρκαγιά που ξέσπασε στις πόλεις. Παντού υπήρξαν ερείπια από σπίτια που ισοπεδώθηκαν από το σεισμό στην πόλη του Αργοστολίου. Την ίδια δραματική εικόνα παρουσίασε και η Ζάκυνθος. Συνολικά 2000 σπίτια είχαν καταστραφεί, στη θέση τους 2500 καινούργιες κατοικίες χτίστηκαν που περιβάλλουν το λιμάνι και η ζωή ξανάρχισε με τις καλύτερες ελπίδες για το μέλλον. Η ανασυγκρότηση του νησιού ήταν μια ελπιδοφόρα προοπτική για την μετέπειτα ζωή των κατοίκων στην Κεφαλονιά.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: Αναφορά στο «Σχέδιο Ξενοκράτης» και η σύνδεσή του με το σεισμό της Κεφαλονιάς μέσω της πληροφόρησης

Το Σχέδιο «Ξενοκράτης»

Στα πλαίσια του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, συντάχθηκε από τη ΓΓΠΠ και θεσμοθετήθηκε το 2003 (ΦΕΚ423Β/2003), το Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας με την κωδική ονομασία «Ξενοκράτης» που ισχύει σήμερα (Σαπουντζάκη, 2007: 177).

Το Σχέδιο αυτό αποτελεί το κεντρικό οργανωτικό πλαίσιο αντιμετώπισης φυσικών και τεχνολογικών κινδύνων στη χώρα μας. Σε κάθε Νομό της χώρας εξειδικεύεται ανάλογα με το είδος του κινδύνου (π.χ σεισμός, πλημμύρα, κλπ). Για την Κεφαλονιά τέθηκε σε εφαρμογή το σχέδιο αυτό σύμφωνα με πρωτοσέλιδο δημοσίευσης της εφημερίδας «Εθνος» την επόμενη ημέρα από το πρώτο σεισμικό συμβάν την 26^η Ιανουαρίου 2014. Σύμφωνα με το ΦΕΚ423Β/2003 αναφέρεται σχετικά με την γενική ενημέρωση του κρατικού μηχανισμού για την αντιμετώπιση του σεισμικά καταστροφικού φαινομένου ότι: στις βασικές απαιτήσεις σχεδίασης ότι:

Απόσπασμα Τύπου 15: ΦΕΚ423Β/2003 από Γενική Γραμματεία πολιτικής Προστασίας – Σχέδιο Ξενοκράτης

6. Δημιουργίας συστήματος επικοινωνίας για συνεννόηση μεταξύ των εμπλεκόμενων στην αντιμετώπιση των εκτάκτων αναγκών.

7. Συλλογής, επεξεργασίας και εκμεταλλεύσεως πληροφοριών μέσω δικτύων καλώς λειτουργούντων σε όλα τα επίπεδα.

8. Δημιουργίας ενιαίου συστήματος προειδοποίησης, ενεργειών και αναφορών.

9. Προσδιορισμού των αναγκών σε ανθρώπινο δυναμικό και υλικοτεχνικά μέσα.

10. Ενημέρωσης του πληθυσμού όπου και όταν ενδείκνυται για την αυτοπροστασία του και επιβοήθηση του έργου του κράτους και ακόμη ψυχολογικής υποστήριξης αυτού για διατήρηση του ηθικού του και αποφυγή πανικού.

Πηγή: Ιδία επεξεργασία, 2014

Δυστυχώς, συχνά το σχέδιο αυτό μένει «στα χαρτιά» και την ώρα της έκτακτης περίπτωσης επικρατεί ο αυτοσχεδιασμός και η έμπνευση της στιγμής παρά οι

προσχεδιασμένες ενέργειες (Παπαδόπουλος, 2000: 64). Γενικά όλη η διαδικασία ενεργοποίησης φορέων και υπηρεσιών του Λεκανοπεδίου σε μια έκτακτη κατάσταση έχει ως πεδίο αναφοράς το Σχέδιο Ξενοκράτης (Δελλαδέτσιμας, 2009: 246).

Σκοπός του Γενικού Σχεδίου είναι η διαμόρφωση ενός συστήματος αποτελεσματικής αντιμετώπισης καταστροφικών φαινομένων για την προστασία της ζωής, της υγείας και της περιουσίας των πολιτών καθώς και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος (Σαπουντζάκη, 2007: 177). Στην προκειμένη περίπτωση, ο νησιωτικός χώρος της Κεφαλονιάς τήρησε το Σχέδιο Ξενοκράτης, γεγονός που υποδηλώνεται από την άμεση κινητοποίηση των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης και της πολιτείας. Διασφαλίστηκε η υγεία των κατοίκων χάρη στην παροχή των πρώτων βοηθειών παρά τις δυσκολίες λειτουργίας των μονάδων Υγείας, ιδιαίτερα στο Ληξούρι.

Το Σχέδιο αυτό προσδιορίζει τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες και τους φορείς καθώς και τα όργανα που διευθύνουν και συντονίζουν τις επιχειρησιακές δυνάμεις σε όλα τα επίπεδα. Αντιμετωπίζει θέματα διοικητικής μέριμνας για την αντιμετώπιση προβλημάτων τόσο των επιχειρησιακών δυνάμεων, όσο και των πληγέντων πολιτών, καθώς και ζητήματα σχετικά με τη ροή των πληροφοριών μεταξύ των υπηρεσιών και παραγόντων που εμπλέκονται στη διαχείριση των κρίσεων (Σαπουντζάκη, 2007: 177).